

Europeiska unionens officiella tidning

L 383

Svensk utgåva

Lagstiftning

fyrtionionde årgången

28 december 2006

Innehållsförteckning

I Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk

.....

II Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk

Kommissionen

2006/945/EG:

- ★ **Kommissionens beslut av den 21 september 2005 om Italiens (den autonoma provinsen Bolzano) missbruk av stödordning N 192/1997 [delgivet med nr K(2005) 2723] ⁽¹⁾** 1

2006/946/EG:

- ★ **Kommissionens beslut av den 6 september 2005 om statligt stöd Portugal – förlängning av leveransfristen för två tankfartyg avsedda för transport av kemiska produkter, byggda av Estaleiros Navais de Viana do Castelo, S.A. [delgivet med nr K(2005) 3268] ⁽¹⁾** 16

2006/947/EG:

- ★ **Kommissionens beslut av den 7 december 2006 om det statliga stöd som Belgien har genomfört till förmån för ABX Logistics (nr C 53/2003 (f.d. N 62/2003)) [delgivet med nr K(2005) 4447] ⁽¹⁾ ..** 21

2006/948/EG:

- ★ **Kommissionens beslut av den 4 juli 2006 om det statliga stöd som Italien planerar att genomföra till förmån för Cantieri Navali Termoli S.p.A (nr C 48/2004 (f.d. N 595/2003)) [delgivet med nr K(2006) 2972] ⁽¹⁾** 53

2006/949/EG:

- ★ **Kommissionens beslut av den 19 juli 2006 om den åtgärd som Nederländerna har genomfört till förmån för VAOP [delgivet med nr K(2006) 3224] ⁽¹⁾** 61

2006/950/EG:

- ★ **Kommissionens beslut av den 26 september 2006 om statligt stöd nr C 49/2005 (f.d. N 233/2005) till förmån för Chemobudowa Kraków S.A. [delgivet med nr K(2006) 4214] ⁽¹⁾** 67

Pris: 18 EUR

⁽¹⁾ Text av betydelse för EES.

(Fortsättning på nästa sida.)

SV

De rättsakter vilkas titlar är tryckta med fin stil är sådana rättsakter som har avseende på den löpande handläggningen av jordbrukspolitiska frågor. De har normalt en begränsad giltighetstid.

Beträffande alla övriga rättsakter gäller att titlarna är tryckta med fetstil och föregås av en asterisk.

- ★ **Kommissionens beslut av den 12 oktober 2006 om Förenade kungarikets tillämpning av fastighetsskatt från affärsverksamhet på telekommunikationsinfrastruktur i Förenade kungariket (C 4/2005 (f.d. NN 57/2004, f.d. CP 26/2004)) [delgivet med nr K(2006) 4378] ⁽¹⁾ 70**

⁽¹⁾ Text av betydelse för EES.

II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 21 september 2005

om Italiens (den autonoma provinsen Bolzano) missbruk av stödordning N 192/1997

[delgivet med nr K(2005) 2723]

(Endast den italienska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

2006/945/EG

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA
BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

med beaktande av beslut C(2003)517 def.⁽¹⁾, genom vilket kommissionen beslutade att inleda förfarandet i artikel 88.2 i fördraget i fråga om stöd C 18/2003 (f.d. NN 01/2003),

efter att i enlighet med nämnda artikel ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig, och

av följande skäl:

I. FÖRFARANDE

- (1) Genom en skrivelse, som registrerades den 11 februari 2002 (CAB(02)A/410), inlämnades ett klagomål avseende två provinslagar i den autonoma provinsen Bolzano, nämligen lag nr 4 av den 13 februari 1997, avsnitt II och III, och lag nr 9 av den 15 april 1991.
- (2) Kommissionen begärde kompletterande upplysningar genom skrivelserna D/50813 av den 25 februari 2002 och D/53149 av den 18 juni 2002. De italienska myndigheterna svarade genom skrivelserna A/32982 av

den 22 april 2002 och A/36773 av den 18 september 2002. Texten till de nya tillämpningskriterierna för lag nr 4/97, som antogs genom provinsstyrelsens beslut nr 4732 av den 11 december 2000 och nr 4607 av den 17 december 2001, bifogades som bilaga till den sistnämnda skrivelsen.

- (3) Genom skrivelse SG(2003)D/228597 av den 21 februari 2003 underrättade kommissionen Italien om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende stödet i fråga.
- (4) Kommissionens beslut om att inleda förfarandet offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning*⁽²⁾. Kommissionen uppmanade berörda parter att inkomma med sina synpunkter på stödet.
- (5) Kommissionen har inte mottagit några synpunkter från berörda parter.
- (6) Den 9 april och den 5 augusti 2003 hölls två möten i Bryssel mellan de italienska myndigheterna och kommissionens avdelningar.
- (7) Vid upprepade tillfällen har utkast till svar tillsammans med texter till nya kriterier för tillämpning av ordningen lagts fram för kommissionen informellt. Därutöver har e-postutbyte ägt rum. Den 22 oktober 2003 och den 27 februari 2004 uppmanades Italien att lägga fram sina synpunkter på formell väg.

⁽¹⁾ Offentliggjort i EUT C 120, 22.5.2003, s. 2.

⁽²⁾ Se fotnot 1.

(8) Genom skrivelse nr 8000 av den 22 juni 2004, registrerad den 25 juni 2004 under nummer A/34747, inkom Italien med sina synpunkter.

(9) Efter ett möte den 3 mars 2005 efterfrågade kommissionen genom skrivelse D/52114 av den 18 mars 2005 ytterligare upplysningar och åtaganden från de italienska myndigheterna. Dessa lämnades genom skrivelse A/34426 av den 2 juni 2005.

II. DETALJERAD BESKRIVNING AV DE STÖD SOM FÖLJER AV TILLÄMPNINGEN AV BESLUT 4607/2001

(10) Enligt klaganden skulle investeringsstöd i form av kapitaltillskott eller lån med räntesubventioner med en högsta stödnivå på 40 % ha beviljats företag i provinsen Bolzano genom ovannämnda lagar, trots att provinsen inte är berättigad till undantaget i artikel 87.3 a och c i fördraget.

(11) Kommissionen har godkänt följande två lagar i provinsen Bolzano, som utgör föremål för klagomålet:

(a) Provinslag nr 4 av den 13 februari 1997 har registrerats som stöd nummer N 192/97 och godkänts genom skrivelse SG(97) D/10781 av den 19 februari 1997⁽³⁾. Lagen föreskriver olika typer av åtgärder, i synnerhet åtgärder för stöd till företagsinvesteringar (avsnitt II) och miljöinvesteringar (avsnitt III), stöd för rådgivningstjänster och utbildning (avsnitt V), stöd till skapande av sysselsättning (avsnitt VI) och stöd till internationalisering (avsnitt VIII).

Enligt beslutet om godkännande av stöd N192/97 skulle alla stöd till stora företag som överstiger tröskeln för stöd av mindre betydelse anmälas individuellt. I fråga om investeringsstöden åtog sig de italienska myndigheterna att inte överskrida trösklarna på 15 % för små och 7,5 % för medelstora företag, med hänsyn till att provinsen Bolzano inte är berättigad till undantag enligt artikel 87.3 a och e i fördraget. Kommissionen godkände dock en stödnivå på 40 % till förmån för mikroföretag som inte bedriver handel mellan medlemsstater.

(b) Lag nr 9 av den 15 april 1991, som godkändes under stödnummer NN 69/95 genom en skrivelse av den 22 maj 1996 (SG(96) D/4842)⁽⁴⁾, avser inrättande av en fond för främjande av ekonomisk verksamhet. Åtgärden fastställer endast formen för stödet (i detta fall lån med räntesubventioner) och hänvisar till andra stöd som skall inrättas genom senare antagna bestämmelser som skall bygga på lag 4/97. De italienska myndigheterna åtog sig att endast tillämpa stödordningen på små och medelstora företag och att

iakta alla villkor i gemenskapens bestämmelser om statligt stöd.

(12) Genom provinsstyrelsens beslut nr 4607 av den 17 december 2001 infördes nya kriterier för beviljandet av stöden i lag 4/97 inom hantverks-, handels-, turism- och tjänstesektorn. Beslutet anmäldes inte på förhand till kommissionen.

(13) Vad gäller investeringsstödet har de grundläggande stödnivåer på 13 % och 6 % (för små respektive medelstora företag inom sektorerna för hantverk, turism samt detalj- och grosshandel) som anges i beslutet systematiskt överskridits genom en rad ökningar av stöden.

(14) Till följd av sådana ökningar

(a) har en stödnivå på 40 % beviljats mikroföretag (för ett investeringsbelopp på högst 2 miljoner euro under tre år),

(b) tillämpas en högsta stödnivå på 25 % för små företag (för ett investeringsbelopp på högst 3,5 miljoner euro under tre år för hantverkssektorn och 2 miljoner euro under tre år för turism- och handelssektorn),

(c) tillämpas en högsta stödnivå på 22,5 % (20 % inom handelssektorn) för medelstora företag (högsta tillåtna investeringen är 4 miljoner euro under tre år inom hantverkssektorn och 4 miljoner euro under tre år i övriga sektorer).

Alla dessa ökningar av den grundläggande stödnivån har enligt de italienska myndigheterna beviljats med stöd av regeln om stöd av mindre betydelse.

(15) Vidare gäller en stödnivå på 40 % för alla mikroföretag inom hantverkssektorn, oberoende av storlek och verksamhetsområde. Om ett mikroföretag har högst två anställda och dess överlevnad är osäker och dess verksamhet nämns i det aktuella beslutet, kan det omfattas av denna stödnivå även utan att uppfylla de villkor som gäller för övriga mikroföretag.

(16) Även stora företag inom turismsektorn är berättigade till investeringsstöd enligt beslutet. För sådana företag är stödnivån 6 %, och det verkar inte finnas någon skyldighet att göra individuella anmälningar på förhand.

För stora företag gäller för övrigt ökningar av stödnivån på upp till 22,5 % enligt regeln om stöd av mindre betydelse. Den största tillåtna investeringen är 3 miljoner euro under tre år.

⁽³⁾ Offentliggjord i form av en sammanfattning i EGT C 47, 12.2.1998, s. 4.

⁽⁴⁾ Offentliggjord i form av en sammanfattning i EGT C 188, 28.6.1996, s. 1-2.

- (17) Beslutet förutser också visst miljöstödd, närmare bestämt tre stödåtgärder.

Det är för det första fråga om stöd med en stödnivå på 25 % till förmån för små och medelstora företag i alla sektorer och för stora företag inom turismsektorn. Syftet med stödet är att hjälpa företagen att anpassa sig till nya tvingande miljönormer.

Vidare kan stöd med en stödnivå på 40 % beviljas för att gå längre än de tvingande normerna.

Slutligen är det fråga om stöd till projekt för miljörevision. Även här gäller en stödnivå på 40 %.

På grundval av regeln om stöd av mindre betydelse kan stöden ökas upp till en högsta stödnivå på 30, 40 respektive 75 % för de tre olika åtgärderna. Högsta tillåtna investeringsbelopp, särskilt när det gäller stöd som är avsett att främja iakttagande av nya tvingande gemenskapsnormer, varierar mellan 1 och 4 miljoner euro beroende på företagets storlek.

- (18) När det gäller sysselsättningsstöd betraktas i beslut 4607/2001 följande kostnader som stödberättigande: kostnader för juridiska och skattemässiga rådgivningstjänster, kostnader som har samband med upprättandet av nya företag eller flyttningar av företag, men även kostnader för handledning av nybildade företag under de första två åren från bildandet.

Andra stödberättigande kostnader är kostnader för forskning om befintliga märken och patent och kostnader för att ansöka om registrering av varumärken. Stödnivån är 50 %. Även stora företag inom turismsektorn kan i princip få stöd.

- (19) Stöden till internationalisering omfattar bland annat stöd till små och medelstora företags kostnader för att delta i mässor och utställningar (med en stödnivå på 25 % respektive 40 % beroende på om dessa äger rum inom eller utanför EU), stöd till studier, forskning och rådgivningstjänster (med en stödnivå på upp till 50 %) och andra initiativ inom och utom EU (vilka tydligen består i reklam för företagen på Internet).

Även kostnader för exportkreditförsäkringar och försäkringar mot växelkursrisker kan berättiga till stöd, med en högsta stödnivå på 50 % till förmån för små och medelstora företag. För stora företag finns vidare en möjlighet att få stöd till exportkrediter mot länder utanför EU, upp till 50 %, enligt regeln om stöd av mindre betydelse.

- (20) Det finns även stöd till utbildning och till rådgivningstjänster, på upp till 50 % av stödberättigande kostnaderna. Stöden kan ökas med 30 procentenheter enligt regeln om stöd av mindre betydelse för de första fyra dagarna av rådgivning som ges via eller av handelskammaren eller s.k.

Business Innovation Centres (BIC). Även stora företag inom turismsektorn berörs av ordningen. I föreliggande ärende planeras dessutom stöd till en nivå på 35 % för att upprätta webbsidor. Endast stödnivåer på mer än 35 % för utbildningsstöd och 50 % för stöd till rådgivningstjänster beviljas, om nödvändigt, med stöd av regeln om stöd av mindre betydelse.

- (21) Vidare planeras stöd med en stödnivå på högst 80 % inom ramen för gemenskapsprogram, t.ex. Leader och Interreg, till förmån för gemensamma projekt (dock inte enskilda bidrag till vissa företag).

III. SKÅL FÖR ATT INLEDA FÖRFARANDET

- (22) Kommissionen hade godkänt stödordningarna N192/97 och NN69/95, som har provinslagarna 4/97 respektive 9/91 som rättslig grund (jfr punkt 11 a) och b).
- (23) Vid en granskning av beslut 4607/2001 framgick att de nya kriterier som genom det beslutet har införts för beviljande av stöd inom hantverks-, handels-, turism- och tjänstesektorerna med stöd av lag 4/97 (även i form av lån med räntesubventioner enligt lag 9/91) sannolikt inte överensstämde med kommissionens beslut om godkännande och de föreföll inte heller följa nya förordningar och andra regler på området. Skälen för det är följande:

Investeringsstöd till stora företag

- (24) I början av detta förfarande meddelade de italienska myndigheterna, genom skrivelse A/32982, att såväl medelstora som stora företag inom handels- och turismsektorn på grundval av beslut 4607/2001 kunde komma i fråga för stöd i form av lån med räntesubventioner för stödberättigande investeringar på mellan 1 och 3 miljoner euro.
- (25) Av tabellerna i beslut 4607/2001 framgår att stora företag inom turismsektorn kan beviljas en grundläggande stödnivå på 6 %, vilken eventuellt kan ökas upp till 22,5 % (ökning med stöd av regeln om stöd av mindre betydelse) och att stödnivåer på mellan 6 och 20 % gäller för stora företag inom turismsektorn.

I ovannämnda beslut preciseras (endast för handelssektorn) att "förutsatt att anmälan görs till kommissionen i godkända fall" kan stora företag få stöd endast enligt reglerna om stöd av mindre betydelse". Däremot tycks det inte finnas någon gräns när det gäller stora företag i turismsektorn.

- (26) Stora företag borde inte komma i fråga för stöd utanför stödområdena enligt artikel 87.3 a och c i fördraget. Provinsen Bolzano var inte berättigad till regionalstöd när ordningarna N192/97 och NN69/95 godkändes och är det inte i dag heller.

I detta sammanhang bör det betonas att det redan i kommissionens beslut i ärende N192/97 uttryckligen angavs att stora företag var uteslutna från stödordningarna, förutom enligt reglerna om stöd av mindre betydelse.

- (27) Stöd som beviljas i form av lån med räntesubventioner på grundval av lag nr 9/91 omfattas också av stödordning NN69/95 som avser stödformer. Kommissionen godkände den stödordningen på villkor att den endast omfattade små och medelstora företag och efter det att de italienska myndigheterna hade åtagit sig att iaktta alla bestämmelser om små och medelstora företag som var gällande vid den tiden och att underrätta provinsförvaltningen om dessa bestämmelser i form av en rundskrivelse som angav kriterierna för tillämpningen av stödordningen, för att säkerställa att denna skulle tillämpas korrekt.
- (28) Trots detta medger beslut 4607/2001 – om kriterierna för tillämpningen av stödordning N192/97 (och stödordning NN69/95, om stöden beviljas i form av lån med räntesubventioner på grundval av lag 9/91) – att investeringsstöd beviljas även till stora företag.
- (29) Kommissionen ansåg därför att beslut 4607/2001 utgjorde ett sådant missbruk av stöd N192/97 och NN69/95 som avses i artikel 16 i rådets förordning (EG) nr 659/99⁽⁵⁾ och ställde sig tveksam till att de investeringsstöd som beviljats stora företag på grundval av beslutet (och inte enligt reglerna om stöd av mindre betydelse) kan omfattas av undantagen från förbudet i artikel 87.1 i fördraget.

Investeringsstöd till små och medelstora företag

- (30) Under kommissionens bedömning av ärende NN65/95 åtog sig de italienska myndigheterna att respektera alla gemenskapsregler om statligt stöd till förmån för små och medelstora företag. I samband med anmälan av stöd N192/97 åtog de sig vidare att inte bevilja sådana företag något driftsstöd.
- (31) Det bör dock betonas att de stödberättigande investeringar som avses i beslut 4607/2001 inte motsvarar definitionen av nyinvesteringar i förordning (EG) nr 70/2001⁽⁶⁾ eftersom rena ersättningsinvesteringar tydligen inte är uteslutna från stödordningen.
- (32) Det faktum att det endast är små och medelstora företag med säte i provinsen Bolzano som är stödmottagare framstår vidare som en överträdelse av principen om etableringsfrihet för företag inom EU.

- (33) Slutligen har principen om att stödet skall vara nödvändigt inte iakttagits, eftersom ansökningarna om stöd i regel måste ges in sex månader innan arbetet inleds eller vid datumet för den första fakturan avseende arbetet.
- (34) Kommissionen anförde därför tvivel i fråga om förenligheten av de aktuella stöden.

Stöd till mikroföretag som betraktas som undantagna från förbudet i artikel 87.1 i fördraget

- (35) De italienska myndigheterna har hävdats att stödnivån på 40 % var avsedd endast för mikroföretag inom hantverkssektorn med högst två anställda, vars överlevnad är osäker och som finns med på en förteckning över snävt definierade verksamheter⁽⁷⁾ som återges i skrivelse A/36773 av den 18 september 2002, samt för några mikroföretag inom handelssektorn.
- (36) Av en analys av beslut 4607/2001 har det framgått att sådana mikroföretag inom hantverkssektorn som avses ovan kan omfattas av den nämnda stödnivån även om de inte uppfyller de villkor för att beviljas en ökad stödnivå som gäller för övriga mikroföretag. Det framgår också att stödnivån har utvidgats till att gälla alla mikroföretag inom hantverkssektorn, oberoende av deras storlek och ekonomiska situation. Eftersom det högsta tillåtna investeringsbeloppet är 2 miljoner euro under tre år (1 miljon euro för mikroföretag med högst två anställda), föreföll stödet kunna uppgå till 800 000 euro (400 000 euro för mikroföretag med två anställda).
- (37) Definitionen av mikroföretag i beslut 4607/2001⁽⁸⁾, som man kan anta inte påverkar handeln mellan medlemsstaterna och därmed är berättigade till en stödnivå på 40 %, verkar vidare lägga tonvikten på det faktum att den verksamhet som de enskilda stödmottagarna bedriver inte får medföra att ekonomiska relationer byggs upp med företag i andra medlemsstater, i stället för på avsaknaden av handel inom gemenskapen på det berörda företagets verksamhetsområde, vilket skulle ha varit det korrekta.
- (38) Mot bakgrund av det ovan anförda, och med hänsyn till att kategorin mikroföretag, som ingår i kategorin små och medelstora företag enligt rekommendation 96/280/EG⁽⁹⁾ <1, i sig inte är undantagen från artikel 87.1 i fördraget, har kommissionen uttryckt tvivel när det gäller antagandet att alla stöd enligt åtgärden till dessa företag inte omfattas av definitionen på statligt stöd.

⁽⁵⁾ Rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 (numera artikel 88) i EG-fördraget, EGT L 83, 27.3.1999, s. 1.

⁽⁶⁾ Kommissionens förordning (EG) nr 70/2001 av den 12 januari 2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag, EGT L 10, 13.1.2001, s. 33.

⁽⁷⁾ Förteckningen finns i en fotnot på sidan 3 i tabell A i bilaga 1 "hantverkssektorn" till beslut nr 4607.

⁽⁸⁾ Jfr punkt 3.1 i bilaga 1 "hantverkssektorn" till beslut nr 4607/2001.

⁽⁹⁾ Kommissionens rekommendation av den 3 april 1996 om definitionen på små och medelstora företag, EGT L 107, 30.4.1996, s. 4.

Stöd till miljöskydd

- (39) Kommissionen godkände stöden till miljöskydd enligt provinslag nr 4/97 på grundval av gemenskapens tidigare riktlinjer för statligt stöd till skydd för miljön⁽¹⁰⁾, som senare har ersatts av nya riktlinjer, offentliggjorda den 3 februari 2001 (EGT C 37, s. 3).

När de nya riktlinjerna trädde i kraft föreslog kommissionen medlemsstaterna lämpliga åtgärder. Italien godtog dessa åtgärder och var därmed skyldigt att iaktta dem. Kommissionens bedömning av stödåtgärden i fråga byggde följaktligen på de nya, nu gällande riktlinjerna.

- (40) Enligt punkt 28 i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till skydd för miljön⁽¹¹⁾ (nedan "riktlinjerna") kan investeringsstöd till små och medelstora företag godkännas, upp till en maximal nivå på 15 % brutto av de stödberättigande kostnaderna, om ändamålet med stödet är att uppfylla nya obligatoriska gemenskapsnormer, under en treårsperiod från och med det att de nya normerna antagits.
- (41) Kommissionen ansåg därmed att stödnivån på 25 % för små och medelstora företag för att anpassa sig till nya gemenskapsnormer, som föreskrivs i lag 4/97 och bekräftas i beslut 4607/2001, inte var förenlig med riktlinjerna och att stöden till stora företag för att iaktta nya obligatoriska miljönormer inte kunde få undantag alls.
- (42) Dessutom gäller enligt punkt 29 i riktlinjerna en högsta tillåten stödnivå på 30 % för att gå längre än vad som föreskrivs i tillämpliga EG-normer och för investeringar på områden där det inte finns några obligatoriska EG-normer.
- (43) Kommissionen ansåg därför att stödnivån på 40 % för investeringar för att gå längre än tillämpliga EG-normer, som gällde särskilt stora företag i turismsektorn, inte kunde anses överensstämma med punkt 29 i riktlinjerna.
- (44) Enligt punkt 41 i riktlinjerna kan slutligen konsultstöd på miljöskyddsområdet beviljas i enlighet med bestämmelserna i förordning (EG) nr 70/2001⁽¹²⁾.
- (45) När det gäller projekt för miljörevision, som omfattas av beslutet i fråga, kan stöd därför beviljas i enlighet med förordning (EG) nr 70/2001, förutsatt att endast små och

medelstora företag får stöd och att villkoren i artikel 5 a i den förordningen är uppfyllda.

- (46) I fråga om de första två inlagen i miljöskyddsåtgärden (se punkterna 41 och 43 ovan) har kommissionen vidare uttryckt tvivel när det gäller om punkterna 36 och 37 i riktlinjerna om miljöskydd har respekterats. Dessa punkter behandlar vilka investeringar som berörs respektive hur de stödberättigande kostnaderna vid investeringar till skydd för miljön skall beräknas.

Sysselsättningsstöd

- (47) Kommissionen hade inom ramen för stöd N192/97 godkänt sysselsättningsstöd till små och medelstora företag med en högsta tillåten stödnivå på 25 % av lönekostnaderna.
- (48) Med hänsyn till att stöden enligt beslut 4607 varken avsåg skapande eller bibehållande av sysselsättning, påpekade kommissionen att de inte kunde definieras som sysselsättningsstöd. Vissa av stöden (stöd till rådgivningstjänster) kunde eventuellt beviljas undantag om de uppfyllde villkoren i artikel 5 i förordning (EG) nr 70/2001 och om endast små och medelstora företag var stödmottagare.
- (49) Kommissionen ansåg vidare att stöden till forskning om befintliga varumärken och patent och till ansökningar om registrering av märken och företagsprodukter, vilka föreskrivs i bland annat den specifika åtgärden för sysselsättningsstöd, inte kunde omfattas av något undantag när det gäller stora företag, eftersom dessa inte föreföll ägna sig åt någon forsknings- och utvecklingsverksamhet.

Stöd till internationalisering

- (50) När förfarandet inleddes erinrades det om att stöd till deltagande i mässor eller utställningar kan betraktas som förenliga enligt artikel 5 b i förordning 70/2001 om stödet inte överstiger 50 % av kostnaderna, som måste avse hyra, uppförande och drift av utställningsmontern.

⁽¹⁰⁾ EGT C 72, 10.3.1994, s. 3

⁽¹¹⁾ EGT C 37, 3.2.2001, s. 3.

⁽¹²⁾ Kommissionens förordning (EG) nr 70/2001 av den 12 januari 2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag, EGT L 10, 13.1.2001, s. 33.

Rådgivningstjänster som tillhandahålls av utomstående konsulter får varken vara av fortlöpande eller periodiskt slag eller röra företagets ordinarie driftsutgifter, t.ex. annonskostnader.

Slutligen omfattas exportrelaterade stöd⁽¹³⁾ varken av förordning nr 70/2001, förordning nr 69/2001⁽¹⁴⁾ eller kommissionens meddelande om stöd av mindre betydelse från 1996⁽¹⁵⁾.

- (51) Enligt kommissionen kunde följaktligen stöden till internationalisering i beslut 4607/2001 inte betraktas som förenliga, även om de endast beviljades små och medelstora företag, förutom stöd till deltagande i mässor eller utställningar, under förutsättning att villkoren i artikel 5 i förordning nr 70/2001 iakttas.
- (52) Kommissionen ansåg också att exportkrediter, som särskilt beviljas stora företag och som uttryckligen var uteslutna vid anmälan av lag nr 4/97, inte kunde omfattas av något undantag, inte ens enligt förordning nr 69/2001.

Stöd i samband med gemenskapsprogram

- (53) Dessa stöd, som inte fanns med i stödordning N192/97, betraktas i beslut 4607 inte som statliga stöd.
- (54) Kommissionen har dock uttryckt tvivel när det gäller påståendet att företagen inte får några konkurrensfördelar av att delta i gemensamma program inom ramen för gemenskapsprogrammen *Leader och Interreg*, för vilka en stödnivå på 80 % gäller.

Rådgivningstjänster

- (55) Begreppet rådgivningstjänster bör klargöras. Enligt den nuvarande definitionen anser kommissionen att inget stöd till stora företag för rådgivningstjänster kan ges undantag, förutom i fall där sådan rådgivning är en stödberättigande kostnad i ett utbildningsprojekt enligt artikel 4.7 e i kommissionens förordning nr 68/2001 av den 12 januari 2001 om stöd till utbildning.

Tillämpningen av regeln om stöd av mindre betydelse

- (56) Enligt de italienska myndigheterna har varje ökning av stödnivåerna i förhållande till de grundläggande nivåerna för investeringsstöd på 13 % respektive 6 % (för små respektive medelstora företag) beviljats på grundval av regeln om stöd av mindre betydelse.
- (57) I detta hänseende bör det noteras att det varken i lag nr 4/1997 eller i beslut 4607 som antogs den 17 december 2001, dvs. efter det att förordning nr 69/2001 trätt i kraft, finns någon hänvisning till hur man skall kontrollera

stödnivåerna eller de andra villkoren i förordningen om stöd av mindre betydelse⁽¹⁶⁾ eller i det gamla meddelandet från 1996 om sådant stöd⁽¹⁷⁾.

- (58) Med hänsyn till de högsta tillåtna investeringsbeloppen (3,5 miljoner euro under tre år för små företag och 4 miljoner euro under tre år för medelstora företag) och den högsta tillåtna stödnivån enligt beslut 4607 (25 % och 22,5 %, varav 12 och 16,5 procentenheter enligt regeln om stöd av mindre betydelse för små respektive medelstora företag), har kommissionen uttryckt tvivel i fråga om huruvida det stödtak på 100 000 euro under en treårsperiod som föreskrivs i förordningen om stöd av mindre betydelse faktiskt iakttas.
- (59) Generellt sett har kommissionen anfört tvivel om den mycket vidsträckta användning av regeln om stöd av mindre betydelse som förutses i beslut 4607/2001 och som syftar till att systematiskt överskrida den högsta tillåtna stödnivån på 22,5 % för stora företag utanför stödområden, särskilt med hänsyn till det höga taket för högsta tillåtna investeringsbelopp.

IV. SYNPKTER FRÅN BERÖRDA PARTER

- (60) Det har inte inkommit några synpunkter, varken från berörda parter eller från den klagande, som genom skrivelse D/51908 av den 24 mars 2003 informerades om att förfarandet hade inletts och om möjligheten att lämna andra synpunkter än de som lämnats i det ursprungliga klagomålet.

V. KOMMENTARER FRÅN ITALIEN

- (61) Efter två möten med företrädare från provinsen Bolzano och från generaldirektoratet för konkurrens, översände Italien sina sammanfattande kommentarer genom skrivelse A/34747 av den 25 juni 2004.

I skrivelsen anför de italienska myndigheterna följande:

V.1 I fråga om investeringsstöd till stora företag

- (62) Beslut 4607/2001 föreskriver inte uttryckligen att stora företag inom turismsektorn är uteslutna från stöd, vilket däremot är fallet för företag inom handelssektorn. Detta beror på ett materiellt fel.
- (63) Trots detta har inte något stort företag inom turismsektorn fått stöd, varken enligt stödordning N 192/1997 (provinslag 4/97) eller enligt stödordning NN 69/1995 (provinslag 9/

⁽¹³⁾ Dvs. stöd som är direkt knutna till exporterade volymer, till upprättandet eller driften av ett distributionsnät eller till andra löpande uppgifter som har samband med exportverksamhet.

⁽¹⁴⁾ Kommissionens förordning (EG) nr 69/2001 av den 12 januari 2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på stöd av mindre betydelse, EGT L 10, 13.1.2001, s. 30.

⁽¹⁵⁾ EGT C 68, 6.3. 1996, s. 9.

⁽¹⁶⁾ Se fotnot 14.

⁽¹⁷⁾ Kommissionens meddelande om försumbart stöd, EGT C 68, 6.3. 1996, s. 9.

91). Vad gäller handelssektorn var enligt beslut 4607/01 stora företag redan uteslutna från stöd, förutom stöd av mindre betydelse.

(64) När det gäller stöd som har beviljats i form av lån med räntesubventioner enligt ordning NN69/95, har de italienska myndigheterna åtagit sig att uttryckligen utesluta stora företag, även om inga sådana företag har fått stöd enligt ordningen, förutom stöd enligt reglerna om mindre betydelse.

(65) Senare, genom en skrivelse av den 2 juni 2005, klargjordes på kommissionens uttryckliga begäran att inget stöd har beviljats till stora företag inom någon sektor och att företag som i huvudsak är verksamma inom transportsektorn inte kan komma i fråga för stöd.

(66) Dessutom utesluts i utkastet till nya tillämpningskriterier uttryckligen alla stora företag från stöd, i enlighet med villkoren i förordning nr 69/2001, med undantag för stöd av mindre betydelse.

V.2 I fråga om stöd till små och medelstora företag

V.2.1. Rena ersättningsinvesteringar utesluts inte från de stödberättigande kostnaderna

(67) Enligt de italienska myndigheterna har inte något stöd beviljats för rena ersättningsinvesteringar, även om sådant stöd inte uttryckligen utesluts i tillämpningskriterierna.

(68) I synnerhet har man bedömt att stöd till investeringar i materiella anläggningstillgångar i enlighet med definitionen i artikel 2 c i förordning 70/2001 är tillåtna, särskilt skapandet av en ny anläggning och moderniseringar och diversifieringar som innebär en grundläggande förändring av en existerande anläggningsprodukt eller produktionsprocess. Därför har man fastställt lägsta tröskelvärden för investeringarna, som är ganska höga i förhållande till den genomsnittliga storleken på de berörda företagen.

(69) I den text med de nya kriterierna som har översänts har såväl ersättningsinvesteringar som underhållskostnader uttryckligen uteslutits från stöd och beskrivningen av stödberättigande investeringar överensstämmer fullt ut med den i förordning 70/2001.

V.2.2 Etableringsfrihet

(70) Villkoret i de gamla kriterierna om att företagen måste ha säte i provinsen Bolzano för att kunna beviljas stöd, har inte heller tidigare tillämpats strikt. Till stöd för det påståendet har en förteckning över 16 mottagare av investeringsstöd enligt ordningen lämnats in, vilka har säte utanför provinsen Bolzano (i ett fall till och med utanför Italien). Stöden i fråga beviljades i flera fall (6 av 16) 1998, dvs. långt innan kommissionen inledde ett förfarande i ärendet. Även

företag som endast har en driftsanläggning i provinsen Bolzano kan för övrigt få stöd enligt ordningen nuförtiden.

V.2.3 Iakttagandet av principen om stödets nödvändighet

(71) Denna princip har redan iakttagits i den mening som avses i artikel 7 andra stycket i förordning 70/2001, eftersom villkoren för att beviljas stöd var så objektiva att det var helt omöjligt för provinsen att göra skönsmässiga bedömningar.

(72) De italienska myndigheterna har ändå åtagit sig att fastställa att ansökan om stöd måste läggas fram innan arbetet med det projekt som stödet avser påbörjas.

V.2.4 Stöd till mikroföretag

(73) Alla ökningar av de generella stödnivåerna på 15 % för investeringsstöd till mikroföretag får hädanefter endast göras med stöd av regeln om stöd av mindre betydelse.

(74) Stöd med stödnivåer på 40 % som inte omfattas av artikel 87.1 i fördraget och som inte heller betraktas som stöd av mindre betydelse, får numera uteslutande ges till närverksamhet, särskilt små, typiska hantverksverksamheter som löper risk att försvinna och små handelsverksamheter som räknas upp uttömmande i de nya kriterierna.

(75) Under alla omständigheter visar en undersökning som de italienska myndigheterna har utfört att det hittills inte har beviljats något stöd som både överskrider stödnivån på 15 % och tröskeln för stöd av mindre betydelse samtidigt.

V.2.5 Stöd till skydd för miljön

(76) Numera tillåts endast stödnivåer på 15 % och 30 % (för övergångsstöd för investeringar, som beviljas små och medelstora företag för iakttagande av nya gemenskapsnormer respektive för stöd för att gå längre än vad som föreskrivs i gemenskapsnormer och för investeringar på områden där det inte finns några obligatoriska gemenskapsnormer).

(77) Stöd till miljörevisioner är för närvarande begränsade till små och medelstora företag enligt artikel 5 a i förordning 70/2001 och kan ges till stora företag endast i form av stöd av mindre betydelse. Bestämmelsen i artikel 12.4 i lag 4/97, enligt vilken även stora företag kunde omfattas av den aktuella ordningen, kommer att upphävas så snart som möjligt och de italienska myndigheterna har åtagit sig att inte tillämpa den längre.

(78) De italienska myndigheterna har också åtagit sig att iaktta villkoren i punkterna 36 och 37 i riktlinjerna för stöd till skydd för miljön avseende de aktuella investeringarna och att beakta beräkningsmetoden för stödberättigande kostnader.

- (79) Endast en ansökan på grundval av de tidigare kriterierna har lämnats in. Den rörde hantverkssektorn och byggde på den nu aktuella bestämmelsen. Beloppet uppgick till 14 719,02 euro, vilket överskrider den högsta tillåtna stödnivån på 7 359,51 euro. Beloppet bokfördes därför som ett stöd av mindre betydelse.

V.2.6 Stöden som benämns "sysselsättningsstöd"

- (80) Denna typ av stöd beviljas i samband med att nya företag startas (under de första 24 månaderna) och har enligt de italienska myndigheterna till syfte att skapa arbetstillfällen, även om de beviljas i form av stöd till rådgivningstjänster och forskning om och/eller ansökningar om registrering av varumärken och företagsprodukter. De är därför förenliga med den gemensamma marknaden. Sådant stöd har under alla omständigheter inte beviljats stora företag.
- (81) Enligt avdelning V i lag 4/97 kan emellertid denna typ av stöd numera endast beviljas i form av lån med räntesubventioner (se avdelning VI i samma lag), för att öka likviditeten på grundval av (och inom ramarna för) reglerna om stöd av mindre betydelse.

V.2.7 Stöd till internationalisering

- (82) Hittills har endast ett fåtal stöd, med små belopp, beviljats för detta syfte. Vad gäller deltagande i mässor och utställningar har vissa små och medelstora företag beviljats stöd med en stödnivå på 25 %, i stället för den högsta tillåtna stödnivån på 50 %, utan att det har kontrollerats om det var företagets första deltagande i en viss mäsja eller utställning. Endast två stöd i form av bidrag (50 %) har beviljats för exportkreditförsäkring vid export till länder utanför EU. Dessa stöd uppgick till 3 500 euro och 7 miljoner lire.
- (83) De nya tillämpningskriterierna föreskriver att stöd med en nivå på 50 % kan beviljas (dock endast små och medelstora företag) för rådgivningstjänster som tillhandahålls av utomstående konsulter och för kostnaderna för första deltagandet i en mäsja eller utställning i eller utanför gemenskapen.
- (84) När det gäller stöd i form av försäkringar av exportkrediter är det numera endast premien för risker som inte kan försäkras på marknaden, i samband med transaktioner gentemot tredjeland, som är stödberättigande. Detta gäller dock inte vissa OECD-länder, vars risker kan försäkras på marknaden (dvs. de så kallade "marketable countries", för närvarande Australien, Kanada, Island, Japan, Nya Zeeland, Norge, Schweiz och USA).

V.2.8 Stöd i samband med gemenskapsprogram

- (85) Stödet med en stödnivå på 80 % som tidigare beviljades i samband med vissa gemensamma projekt inom ramen för

gemenskapsprogrammen Leader och Interreg, som även företag deltog i, beviljas inte längre.

V.2.9 Tillämpningen av regeln om stöd av mindre betydelse

- (86) Enligt de italienska myndigheterna garanteras att reglerna om stöd av mindre betydelse iakttas. För det första är de behöriga avdelningarna vid provinsen Bolzanos förvaltning förbundna med varandra via ett intranät. Vidare är det en förutsättning för att få stöd i någon form att de sökande lämnar in en förklaring om allt annat stöd som de har mottagit enligt denna bestämmelse under de senaste tre åren.
- (87) Slutligen håller man på att utveckla ett databehandlings-system för kontroll av allt stöd utöver det stöd som beviljas av provinsen. Detta system kommer i sin tur att kopplas samman med det landsomfattande nät som håller på att utarbetas.

VI. BEDÖMNING AV ÅTGÄRDEN

VI.1. Bedömning av åtgärdens karaktär av stöd

- (88) En åtgärd kan betraktas som ett stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i fördraget endast om det uppfyller samtliga följande fyra villkor: den ges med statliga medel, den är selektiv, den hotar att snedvrída konkurrensen och den påverkar handeln mellan medlemsstaterna.
- (89) I detta fall är det första villkoret uppfyllt, eftersom åtgärden finansieras av den autonoma provinsen Bolzanos budget och därmed med hjälp av statliga medel. Det andra villkoret är uppfyllt eftersom endast företag som är verksamma på provinsen Bolzanos område kan få stöd och det tredje för att den ekonomiska situationen för stödmottagarna förbättras. Det fjärde villkoret är uppfyllt i och med att de berörda företagen reellt kan bedriva internationell handel eftersom de befinner sig i ett gränsområde som dessutom är mycket aktivt inom turismen. Därför kan åtgärden i fråga påverka handeln mellan medlemsstaterna. Detta föregriper dock inte bedömningen av de åtgärder till förmån för vissa mikroföretag som följer av tillämpningen av de nya kriterierna (se punkt 116 i detta beslut).
- (90) De åtgärder som omfattas av detta förfarande har redan befunnits utgöra statligt stöd enligt artikel 87.1 i fördraget vid den granskning som kommissionen gjorde av stödärendena N192/97 och NN69/95.

VI.2. Åtgärdens laglighet

- (91) Eftersom åtgärderna inte har anmälts till kommissionen på förhand i enlighet med artikel 88.3 i fördraget är de olagliga på grund av bristande anmälan. Eftersom de utgör kriterier för tillämpningen av stödordning N192/97 (och, indirekt, stödordning NN69/95), har de gett upphov till missbruk av dessa ordningar.

VI.3. Förenligheten av de stödåtgärder som följer av tillämpningen av beslut 4607/2001

VI.3.1. Investeringsstöd till stora företag

(92) Eftersom provinsen Bolzano inte var berättigad till regionalstöd under hela den tid som åtgärderna i fråga var gällande, kan något undantag för investeringsstöd till förmån för stora företag på dess område inte beviljas.

(93) I kommissionens beslut i ärende N192/97 uteslöts för övrigt stora företag uttryckligen från stöd enligt ordningen, med undantag för stöd av mindre betydelse.

(94) Det är vidare så att stöden i form av lån med räntesubventioner på grundval av lag 9/91 även omfattas av stödordning NN69/95. Kommissionens godkände den stödordningen på villkor att endast små och medelstora företag skulle beviljas stöd och efter det att de italienska myndigheterna hade åtagit sig att iaktta alla villkor som gäller för stöd till små och medelstora företag och att underrätta den regionala förvaltningen i provinsen Bolzano om dessa villkor för att garantera att ordningen tillämpades korrekt.

(95) Bestämmelserna i beslut 4607/2001 – angående tillämpningskriterierna för stödordning N192/97 (och ordning NN69/95, när stöden beviljas i form av lån med räntesubventioner enligt lag 9/91) – är därför oförenliga med den gemensamma marknaden, eftersom de innebär att investeringsstöd kan beviljas även stora företag.

(96) Kommissionen noterar slutligen att det av uppgifter från de italienska myndigheterna framgår att inget stort företag har fått stöd enligt denna stödåtgärd.

VI.3.2. Investeringsstöd till små och medelstora företag

(97) Först och främst bekräftar kommissionen att allt stöd som beviljas i samband med ersättningsinvesteringar måste betraktas som oförenligt. Kommissionen noterar dock att de italienska myndigheterna har meddelat att inget sådant stöd har beviljats inom ramen för den stödordning som nu granskas.

(98) Vidare är investeringsstöd som överskrider trösklarna på 15 % för små företag och 7,5 % för medelstora företag oförenligt.

VI.3.3. Mikroföretag

(99) Kommissionen bekräftar att kategorin mikroföretag är en form av små och medelstora företag, både enligt rekommendation 96/280/EG⁽¹⁸⁾ och enligt den nya definition

⁽¹⁸⁾ Kommissionens rekommendation av den 3 april 1996 om definitionen på små och medelstora företag, EGT L 107, 30.4.1996, s. 4.

som gäller sedan den 1 januari 2005⁽¹⁹⁾, och därför inte i sig utesluten från tillämpningen av artikel 87.1 i fördraget. Härav följer att investeringsstöd till mikroföretag måste betraktas som oförenliga med den gemensamma marknaden om de överskrider stödnivån på 15 % och inte kan betraktas som stöd av mindre betydelse.

(100) Kommissionen beaktar de italienska myndigheternas förtydligande att inget stöd som har beviljats mikroföretag har överskridit stödnivån på 15 % och tröskelvärdet för stöd av mindre betydelse samtidigt.

VI.3.4. Stöd till skydd för miljön

(101) Kommissionen anser att de stödnivåer på 25 % respektive 40 % som gäller för de första två inslagen av stödåtgärden i fråga (dvs. stöd till anpassning till nya tvingande miljönormer eller till att gå längre än tillämpliga EG-normer) är oförenliga med den gemensamma marknaden. Detsamma gäller det faktum att stora företag är berättigade till stöd till miljörevisioner.

(102) Kommissionen noterar i detta hänseende att enligt de italienska myndigheterna har hittills endast ett stöd beviljats som överskred de tillåtna stödnivåerna, med ett belopp som var mycket lägre än tröskeln för stöd av mindre betydelse, och att den rättsliga grunden för den tredje stödåtgärden (stöd till miljörevision) inte längre tillämpas och kommer att upphävas så snart som möjligt.

VI.3.5. Stöden som benämns "sysselsättningsstöd"

(103) Kommissionen bekräftar att det stöd som benämns sysselsättningsstöd i beslut 4607 absolut inte motsvarar det stöd som kommissionen godkände i sitt beslut om stödordning N192/97. Stöden i fråga kan inte betraktas som sysselsättningsstöd eftersom de inte avser skapande eller bibehållande av sysselsättning utan rådgivningstjänster och annan verksamhet rörande varumärken och patent.

(104) Den största delen av de stödberättigande kostnaderna enligt den specifika åtgärd som nu är under bedömning avser rådgivningstjänster till förmån för nybildade små och medelstora företag eller registrering av varumärken och företagsprodukter, som kan vara stödberättigade enligt artikel 5 och artikel 5c i förordning 70/2001, och stödet är därför oförenligt endast om det inte uppfyller villkoren i förordningarna 70/2001 och 364/2004⁽²⁰⁾.

(105) Stödet är dock oförenligt om det ges även till stora företag.

⁽¹⁹⁾ Kommissionens rekommendation av den 6 maj 2003 om definitionen av mikroföretag samt små och medelstora företag, EUT L 124, 20.5.2003, s. 136.

⁽²⁰⁾ Kommissionens förordning (EG) nr 364/2004 av den 25 februari 2004 om ändring av förordning (EG) nr 70/2001 för att utvidga tillämpningsområdet till att omfatta stöd till forskning och utveckling, EUT L 63, 28.2.2004, s. 22.

VI.3.6. Stöd till internationalisering

- (106) Kommissionen konstaterar att endast ett fåtal stöd, till försumbara belopp, har beviljats på detta område med stöd av de tillämpningskriterier som detta förfarande avser. Den stödnivå som har beviljats för stöd till deltagande i mässor och utställningar har vidare varit 25 % i stället för 50 %, som är tillåtet. Det är dock korrekt att det inte har kontrollerats om det var fråga om det första deltagandet eller inte vid en viss mässa eller utställning. Stöd har beviljats i fem fall, till belopp på mellan 1 250 och 8 875 euro. Endast i två fall har stöd beviljats för exportkreditförsäkringar med en stödnivå på 50 %, begränsat till kostnaden för försäkringspremien och avseende länder utanför EU. Stödbeloppen var 3 500 euro och 7 miljoner lire (vilket motsvarar ca 3 500 euro). Dessa två stöd är förenliga endast om de uppfyller villkoren i kommissionens meddelande om kortfristig exportkreditförsäkring ⁽²¹⁾.
- (107) Allt stöd till rådgivningstjänster för stora företag och till exportverksamhet (även till små och medelstora företag) är dock oförenligt med den gemensamma marknaden. Detta gäller även, oberoende av företagets storlek, stöd till fortlöpande eller periodiskt återkommande rådgivningstjänster och stöd till ett företags normala driftkostnader, t. ex. reklamkostnader.

VI.3.7. Stöd i samband med gemenskapsprogram

- (108) Kommissionen noterar att denna typ av stöd, med en stödnivå på 80 %, som beviljas enligt beslut 4607, inte godkändes av kommissionen i beslutet om ärende N192/97. Med hänsyn till den mycket höga stödnivån och det faktum att det inte förefaller finnas något stödberättigande syfte med stödet, är stödet oförenligt om artikel 87.1 är tillämplig (dvs. om företag som utövar en ekonomiska verksamhet kan få stöd när de deltar i gemensamma projekt som får stöd enligt ordningen).
- (109) Kommissionen noterar dock att enligt uppgifter från de italienska myndigheterna är de stödbelopp som har beviljats för enskilda projekt mycket begränsade och ligger långt under tröskelvärdet för stöd av mindre betydelse. Därmed har stöden inte påverkat handeln mellan medlemsstaterna. Under förutsättning att de italienska myndigheterna lägger fram bevis för att alla tillämpningskriterier i förordning 69/2001 har iakttagits, kan det anses att dessa åtgärder inte utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 87 i fördraget. Kommissionen noterar slutligen att utkastet till nya tillämpningskriterier för den aktuella stödordningen inte längre omfattar stöd till gemensamma program inom ramen för gemenskapsprogrammen Leader och Interreg, som även företag deltar i.

VI.3.8. Stöd till rådgivningstjänster

- (110) Kommissionen bekräftar sin ståndpunkt att stöd till vägledning och rådgivning inte kan beviljas stora företag, förutom i samband med ett projekt för stöd till utbildning enligt artikel 4.7 e i förordning (EG) nr 68/2001 ⁽²²⁾. Stöd på andra grunder är oförenliga.

VI.3.9. Tillämpning av regeln om stöd av mindre betydelse

- (111) Kommissionen har noterat de italienska myndigheternas garantier om att alla villkor i reglerna om stöd av mindre betydelse, för närvarande förordning (EG) 69/2001 ⁽²³⁾, har iakttagits strikt, särskilt tack vare statistikinstitutet ASTAT:s kontrollsystem.

VI.4. Åtgärdernas förenlighet mot bakgrund av de nya kriterier som översändes med skrivelse A/34/747 av den 25 juni 2004, som senare ändrades och kompletterades genom skrivelse A/34426 av den 2 juni 2005

- (112) Kommissionen konstaterar att när det gäller investeringsstöd utesluter de nya tillämpningskriterierna uttryckligen stora företag, förutom enligt ordningen för stöd av mindre betydelse.
- (113) När det gäller investeringsstöd till små och medelstora företag erinras om att definitionen av stödberättigande investeringar i de nya kriterierna uppfyller villkoren i förordning 70/2001 ⁽²⁴⁾ och att ersättningsinvesteringar och underhållskostnader är uttryckligen uteslutna.
- (114) Kommissionen noterar vidare att principen om etableringsfrihet numera iaktas även formellt (tidigare bara i praktiken, vilket framgår av den förteckning som lämnats in under förfarandet, se punkt 70 ovan), eftersom det nu är tillräckligt att ha en driftsanläggning på provinsen Bolzanos territorium för att kunna komma i fråga för stöd.
- (115) Slutligen uppfylls principen om stödets nödvändighet, eftersom det nu är obligatoriskt att lägga fram en ansökan innan arbetet med det projekt som stödet avser påbörjas.
- (116) Vad gäller mikroföretag är artikel 87.1 i fördraget inte tillämplig, eftersom det endast är fråga om företag som bedriver närverksamhet och inte kan utöva något inflytande på handeln mellan medlemsstaterna med hänsyn till deras art, storlek och belägenhet och eftersom företag från andra medlemsstater inte är intresserade av att få tillgång till deras marknad. I det här sammanhanget är det fråga om företag med högst två anställda som bedriver vissa väl avgränsade verksamheter inom hantverkssektorn (särskilt typiska, traditionella yrken som håller på att dö ut, t.ex.

⁽²²⁾ EGT L 10, 13.1.2001, s. 20.

⁽²³⁾ Jfr fotnot 14.

⁽²⁴⁾ Jfr fotnot 14.

⁽²¹⁾ EGT C 281, 17.9.1997, s. 4, ändrat genom meddelande 2001/C 217/02, EGT C 217, 2.8.2001, s. 2.

skärslipare, tunnbindare, ullkardare, ullspinnare, ljus- och vaxljusstöpare, korgmakare, hovslagare osv.) eller inom handeln (särskilt detaljförköpning av varor för dagligt bruk – främst matvaror – i kommuner med högst tusen invånare som ligger långt från köpcentrum och under alla omständigheter utanför områden med mer utvecklad turism). Hantverks- och handelsverksamheterna räknas upp uttömmande i de nya tillämpningskriterierna.

(117) När det gäller stöden till skydd för miljön anser kommissionen att det övergångsstöd till endast små och medelstora företag för anpassning till nya tvingande normer, för en period av tre år från antagandet av normerna och till en stödnivå på 15 %, är förenliga med punkt 28 i riktlinjerna för stöd till skydd för miljön⁽²⁵⁾ (nedan "riktlinjerna").

(118) Stöden, med en stödnivå på 30 %, för att ge företag (oavsett storlek) incitament att gå längre än tvingande gemenskapsnormer eller att göra miljöinvesteringar på områden där det saknas tvingande gemenskapsnormer uppfyller numera punkt 29 i riktlinjerna.

(119) Stöden till vägledning och rådgivning på miljöområdet, som är begränsat till små och medelstora företag, iaktar artikel 5 a i förordning (EG) 70/2001⁽²⁶⁾ och är därmed förenliga med den gemensamma marknaden.

(120) Detta beslut påverkar dock inte frågan om huruvida beslut nr 4007 av den 4 november 2002 är förenligt med den gemensamma marknaden, eftersom det beslutet inte omfattas av detta förfarande. Genom beslut nr 4007 skall samtliga stöd från provinsen Bolzanos till skydd för miljön ha anpassats till kommissionens nya riktlinjer.

(121) Vad gäller de stöd som uppges vara sysselsättningsstöd, noterar kommissionen att dessa stöd är begränsade till beviljande av lån för att skapa likviditet och att förordning 69/2001⁽²⁷⁾ om stöd av mindre betydelse iaktas.

(122) Avseende stöd till internationalisering observerar kommissionen att det även i de nya tillämpningskriterier som översänts bara är fråga om stöd med en stödnivå på 50 % för rådgivningstjänster som tillhandahålls av utomstående konsulter och för kostnaderna för första deltagandet i en mässa eller utställning, och endast till små och medelstora företag. Stödet är förenligt med artikel 5 i förordning 70/2001⁽²⁸⁾.

⁽²⁵⁾ EGT C 37, 3.2.2001, s. 3.

⁽²⁶⁾ Kommissionens förordning (EG) nr 70/2001 av den 12 januari 2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag, EGT L 10, 13.1.2001, s. 33.

⁽²⁷⁾ Jfr fotnot 14.

⁽²⁸⁾ Jfr fotnot 26.

(123) Kommissionen noterar att när det gäller stöd i form av försäkringar av exportkrediter är det numera endast premien för risker som inte kan försäkras på marknaden, i samband med transaktioner gentemot tredjeland, som är stödberättigande. Detta gäller dock inte vissa OECD-länder, vars risker kan försäkras på marknaden (de så kallade "marketable countries", för närvarande Australien, Kanada, Island, Japan, Nya Zeeland, Norge, Schweiz och USA). Detta överensstämmer med meddelandet om kortfristig exportkreditförsäkring⁽²⁹⁾.

VII. SLUTANMÄRKNINGAR

(124) Kommissionen beklagar att Italien (den autonoma provinsen Bolzano) i strid med artikel 88.3 i fördraget har satt i kraft tillämpningskriterierna för provinslag 4/97, ändrade genom beslut 4607 av den 17 december 2001, utan att först anmäla dem till kommissionen. De är därför olagliga. Detta har gett upphov till ett sådant missbruk av stödordning N192/97 (och indirekt även av stödordning NN69/95) som avses i artikel 16 i förordning 659/99⁽³⁰⁾.

(125) Kommissionen beslutade därför att inleda detta formella granskningsförfarande avseende stöden i fråga.

(126) Under förfarandets gång har emellertid de italienska myndigheterna klargjort att i de flesta fall har de bestämmelser i beslut 4607/2001 som enligt kommissionens analys förutom att de är olagliga även kan betraktas som oförenliga, aldrig tillämpats eller har tillämpats i ett mycket begränsat antal fall och till mycket små belopp, som ligger långt under tröskelvärdet för stöd av mindre betydelse, även avseende små och medelstora företag.

(127) För att visa detta har ett stort antal uppgifter lagts fram, särskilt avseende antal och storlek på de stöd som har beviljats på grundval av de mest kontroversiella inslagen i de olika stödåtgärderna. Av uppgifterna följer att inget stort företag har fått investeringsstöd enligt den aktuella stödordningen. I stället har investeringsstöd förbehållits små och medelstora företag, i enlighet med vad som angavs i kommissionens beslut om att godkänna stödordningarna N192/97 och NN69/95.

(128) Vidare har de italienska myndigheterna samarbetat aktivt med kommissionen, genom att avbryta tillämpningen av vissa regler som skall upphävas så snart som möjligt (särskilt på området för stöd till rådgivningstjänster till stora företag) och föreslå ändringar av tillämpningskriterierna för de stöd som omfattas av detta förfarande.

⁽²⁹⁾ Meddelande från kommissionen till medlemsstaterna om ändring av meddelandet i enlighet med artikel 93.1 i EG-fördraget avseende tillämpningen av artikel 92 och 93 i fördraget på kortfristig exportkreditförsäkring, EGT C 217, 2.8.2001, s. 2.

⁽³⁰⁾ Jfr fotnot 5.

- (129) Kommissionen beaktar slutligen de garantier och försäkringar som Italien har lämnat i fråga om att iakttta villkoren och tröskelvärdet för stöd av mindre betydelse. När kommissionen inledde förfarandet uttryckte den tvivel i fråga om den mycket vidsträckt tillämpningen av regeln om stöd av mindre betydelse.
- (130) Eftersom stöd varken har beviljats sektorer som är uteslutna från stöd eller exportrelaterade verksamheter och då det inte har varit fråga om stöd som bygger på att inhemska produkter behandlas förmånligare än importerade produkter, kan i enlighet med förordning nr 69/2001 regeln om stöd av mindre betydelse tillämpas, under förutsättning att stödet till varje enskilt företag inte överstiger tröskeln på 100 000 euro under någon treårsperiod. Sådant stöd omfattas inte av artikel 87.1 i fördraget.
- (131) Kommissionen observerar vidare att ett beslut om en stödordning inte påverkar möjligheten att vissa enskilda stödåtgärder kan finnas inte utgöra statligt stöd (t.ex. om det enskilda stödet är förenligt med regeln om stöd av mindre betydelse, som anges i ovanstående punkt) eller betraktas som helt eller delvis förenliga med den gemensamma marknaden på grundval av sina särskilda kännetecken (särskilt på grundval av en gruppundantagsförordning).
- (132) Mot bakgrund av vad som anförts i punkterna 124–131 ovan och i avsnitt VI.3 om åtgärdernas förenlighet till följd av beslut 4607/2001, kan det i detta ärende vara så att man inte behöver kräva tillbaka något stöd alls, eller att man behöver göra ett mycket begränsat återkrav, men det är kommissionens fasta praxis att alltid förordna om att stöd som på grundval av artikel 88 i fördraget har förklarats vara olagliga och oförenliga skall krävas tillbaka från mottagarna. Denna praxis har bekräftats genom artikel 14 i förordning nr 659/99⁽³¹⁾.
- (133) Kommissionen beslutar att Italien skall vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att från stödmottagarna återkräva de oförenliga stöden, förutom i de enskilda fall som uppfyller de villkor som krävs för att stöden skall kunna förklaras förenliga på grundval av relevanta regler. Kommissionen uppmanar därför Italien att ålägga mottagarna av stöd enligt stödordningen att inom två månader från delgivningen av detta beslut återbetala stödet jämte ränta.
- (134) Enligt artikel 14.2 i förordning 659/99 skall det stöd som skall återkrävas innefatta ränta, vilken skall beräknas enligt bestämmelserna i kapitel V i kommissionens förordning (EG) nr 794/2004⁽³²⁾. Räntan löper från det datum då det olagliga stödet stod till stödmottagarens förfogande till det datum då det har återbetalats.
- (135) Kommissionen uppmanar Italien att översända det bifogade formuläret angående hur förfarandena för återkrav framskrider och att tydligt ange vilka konkreta åtgärder som har vidtagits för att omedelbart och effektivt återkräva stödet. Italien skall vidare, inom två månader från delgivningen av detta beslut, översända en fullständig förteckning över alla stödåtgärder som omfattas av beslutet, och för varje stödåtgärd ange vilket belopp som har beviljats, vilket belopp som är förenligt enligt något av de nämnda undantagen samt vilket belopp som skall återkrävas.
- (136) Kommissionen uppmanar vidare Italien att inom två månader från delgivningen av detta beslut översända de handlingar som visar att förfarandena för att från stödmottagarna återkräva olagliga och oförenliga stöd har inletts (t.ex. rundskrivelser, utfärdade förelägganden om återbetalning etc.).
- (137) De nya tillämpningskriterier som översändes genom skrivelse A/34747 av den 25 juni 2004, ändrade och kompletterade genom skrivelse A/34426 av den 2 juni 2005, uppfyller slutligen de villkor som är nödvändiga för att de skall kunna betraktas som förenliga med den gemensamma marknaden, såsom anförts för varje enskilt fall i avsnitt VI.4 (punkterna 112–123).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Tillämpningskriterierna för provinslag 4/97, antagna genom beslut 4607 av den 17 december 2001, är olagliga på grund av bristande förhandsanmälan till kommissionen enligt artikel 88.3 i fördraget. De innebär ett missbruk av stödordning N 192/1997 och, indirekt, stödordning NN 69/1995.

Artikel 2

Följande stöd i beslut 4607/2001 är oförenliga med den gemensamma marknaden:

- a) Allt investeringsstöd till stora företag.
- b) Stöd till små och medelstora företag som har beviljats för ersättningsinvesteringar och allt investeringsstöd, avseende den del av stödet som överstiger en högsta stödnivå brutto på 15 % för små företag och på 7,5 % för medelstora företag.
- c) Annat investeringsstöd till mikroföretag än det som avses i artikel 3, avseende den del av stödet som överstiger en högsta stödnivå brutto på 15 %.

⁽³¹⁾ Jfr fotnot 5.

⁽³²⁾ Kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 av den 21 april 2004 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget, EUT L 140, 30.4.2004, s. 1.

d) Sedan gemenskapens nya riktlinjer för statligt stöd till skydd för miljön⁽³³⁾ trätt i kraft och medlemsstaten godkänt⁽³⁴⁾ förslaget till lämpliga åtgärder för att ändra befintliga miljöstödsordningar, i enlighet med punkt 77 i riktlinjerna, dvs. från den 1 januari 2002:

i. Stöd till miljöinvesteringar för anpassning till tvingande gemenskapsnormer som nyligen trätt i kraft, avseende den del av stödet som överstiger en högsta stödnivå brutto på 15 % – om stödet beviljas små och medelstora företag – och under alla omständigheter om stödmottagarna är stora företag.

ii. Stöd till miljöinvesteringar för att gå längre än obligatoriska gemenskapsnormer eller på områden där det inte finns några obligatoriska gemenskapsnormer, avseende den del av stödet som överstiger en stödnivå brutto på 30 % för stora företag och 40 % för små och medelstora företag.

iii. Allt stöd till väglednings- och rådgivningsverksamhet på miljöområdet som är avsett för stora företag.

e) Stöd till företags internationalisering, förutom stöd till små och medelstora företag för kostnaderna för första deltagandet i en mäsas eller utställning och stöd som uppfyller kriterierna i kommissionens meddelande om kortfristig exportkreditförsäkring⁽³⁵⁾.

f) De bidrag som benämns "sysselsättningsstöd" (som faktiskt består i stöd till rådgivningstjänster och till kostnader i samband med registrering av varumärken) till förmån för stora företag.

g) Allt stöd till rådgivningstjänster till förmån för stora företag.

h) Det stöd med en stödnivå på 80 % som beviljats för gemensamma projekt inom ramen för gemenskapsprogram, även till företag.

Artikel 3

De åtgärder som anges i de nya tillämpningskriterier för ordning N192/97 som översändes genom skrivelse A/34747 av den 25 juni 2004, ändrade och kompletterade genom skrivelse A/34426 av den 2 juni 2005, till förmån för mikroföretag med högst två anställda som bedriver vissa verksamheter inom

⁽³³⁾ Gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till skydd för miljön, EGT C 37, 3.2.2001, s. 3.

⁽³⁴⁾ Genom skrivelse nr 4592 av den 5 april 2001, registrerad den 6 april 2001 (A/32899).

⁽³⁵⁾ EGT C 281, 17.9.1997, s. 4, ändrat genom meddelande 2001/C 217/02, EGT C 217, 2.8.2001, s. 2.

hantverkssektorn som motsvarar typiska, traditionella yrken som håller på att dö ut och vissa närverksamheter inom handelssektorn, vilka räknas upp uttömmande i tillämpningskriterierna, utgör inte stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i fördraget.

Artikel 4

Bortsett från de åtgärder som avses i artikel 3 är de åtgärder som anges i de nya tillämpningskriterier för ordning N192/97 som översändes genom skrivelse A/34747 av den 25 juni 2004, ändrade och kompletterade genom skrivelse A/34426 av den 2 juni 2005, oförenliga med den gemensamma marknaden.

Artikel 5

1. Italien skall vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att från stödmottagarna återkräva det olagliga och oförenliga stöd som avses i artikel 2 som eventuellt redan har ställts till deras förfogande.

2. Italien skall avbryta alla utbetalningar av oförenligt stöd från och med dagen för detta beslut.

3. Återkravet skall ske utan dröjsmål och i enlighet med förfarandena i nationell lagstiftning, förutsatt att dessa förfaranden gör det möjligt att omedelbart och effektivt verkställa detta beslut.

4. Det stöd som skall återkrävas skall innefatta ränta som löper från den dag stödet stod till stödmottagarnas förfogande till den dag då det har återbetalats.

5. Räntan skall beräknas på grundval av bestämmelserna i kapitel V i kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 av den 21 april 2004 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget.

6. Italien skall ålägga alla mottagare av stöd som avses i artikel 2 att inom två månader från delgivningen av detta beslut återbetala allt olagligt stöd jämte ränta beräknad enligt ovan.

Artikel 6

Italien skall inom två månader från delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som har planerats och vidtagits för att följa beslutet, med användning av det formulär som är bifogat detta beslut.

Italien skall särskilt, inom samma tid, översända en fullständig förteckning över alla stödåtgärder som omfattas av detta beslut, och för varje stödåtgärd ange vilket belopp som har beviljats, vilket belopp som är förenligt enligt något av de nämnda undantagen samt vilket belopp som skall återkrävas. Italien skall slutligen, inom samma tid, översända samtliga handlingar som visar att förfarandena för att från stödmottagarna återkräva olagligt och oförenligt stöd har inletts.

Artikel 7

Detta beslut riktar sig till Republiken Italien.

Utfärdat i Bryssel den 21 september 2005.

På kommissionens vägnar

Neelie KROES

Ledamot av kommissionen

BILAGA

Uppgifter om genomförandet av kommissionens beslut C(2005)2723

1. **Totalt antal stödmottagare och totalt stödbelopp som skall återkrävas**

- 1.1 Ange utförligt hur det stödbelopp som skall återkrävas från de enskilda stödmottagarna skall beräknas, fördelat på
- kapital och
 - ränta
- 1.2 Ange det totala stödbelopp som olagligen beviljats inom ramen för den berörda ordningen och som skall återkrävas (i bruttobidragsekivalent och i ... års priser).
- 1.3 Ange det totala antalet stödmottagare från vilka de olagliga stöden, som beviljats inom ramen för den berörda stödordningen, skall återkrävas.

2. **Åtgärder som planeras eller redan vidtagits för att återkräva stödet**

- 2.1 Ange utförligt vilka åtgärder som planeras och vilka åtgärder som redan har vidtagits för att omedelbart och effektivt återkräva stödet. Ange den rättsliga grunden för åtgärderna.
- 2.2 När kommer stöden att ha återbetalats helt?

3. **Uppgifter om de enskilda stödmottagarna**

- 3.1 Lämna i nedanstående tabell följande detaljerade uppgifter för varje stödmottagare som skall betala tillbaka olagligt stöd som beviljats inom ramen för stödordningen:

Stödmottagarens namn	Olagligt beviljat stödbelopp (*) Valuta:.....	Återbetalt stödbelopp (**) Valuta:.....

(*) Belopp som har betalats ut till stödmottagaren (i bruttobidragsekivalent)

(**) Återbetalda bruttobelopp (inklusive ränta)

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 6 september 2005

om Statligt stöd

Portugal – förlängning av leveransfristen för två tankfartyg avsedda för transport av kemiska produkter, byggda av Estaleiros Navais de Viana do Castelo, S.A.

[delgivet med nr K(2005) 3268]

(Endast den portugisiska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2006/946/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT
DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1540/98 om fastställande av nya regler för stöd till varvsindustrin ⁽¹⁾ (nedan kallad "förordningen om varvsindustrin"), särskilt artikel 3.2,efter att i enlighet med nämnda artiklar ⁽²⁾ ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

I FÖRFARANDE

- (1) Genom en skrivelse av den 21 januari 2004, registrerad av kommissionen den 29 januari 2004, inkom Portugal med en begäran till kommissionen om en förlängning av den treåriga leveransfristen för de två tankfartyg avsedda för transport av kemiska produkter som byggdes av Estaleiros Navais de Viana do Castelo. Genom skrivelser av den 1 april 2004 (registrerad den 2 april 2004), den 11 juni 2004 (registrerad den 15 juni 2004) och den 24 augusti 2004 (registrerad den 31 augusti 2004) inkom Portugal med kompletterande upplysningar.
- (2) Genom en skrivelse av den 20 oktober 2004 underrättade kommissionen Portugal om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende detta stöd.
- (3) Genom en skrivelse av den 23 november 2004 (registrerad den 1 december 2004) inkom de portugisiska myndigheterna med synpunkter avseende nämnda förfarande.
- (4) Kommissionens beslut om att inleda förfarandet har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* ⁽³⁾.

⁽¹⁾ EGT L 202, 18.7.1998, s. 1.⁽²⁾ EUT C 308, 14.12.2004, s. 6.⁽³⁾ Se fotnot 2.

Kommissionen har uppmanat berörda parter att inkomma med sina synpunkter.

- (5) Kommissionen har mottagit synpunkter från berörda parter. Den har översänt dessa synpunkter till Portugal som givits tillfälle att bemöta dem. Dess kommentarer mottogs i en skrivelse av den 3 mars 2005 (registrerad den 7 mars 2005). Den 22 april 2005 hölls ett sammanträde med kommissionens avdelningar och de portugisiska myndigheterna. Genom en skrivelse av den 23 maj 2005 (registrerad den 27 maj 2005) inkom Portugal med ytterligare synpunkter.

II DETALJERAD BESKRIVNING AV STÖDET

- (6) Den anmälda stödåtgärden består av ett kontraktbaserat driftsstöd till Estaleiros Navais de Viana do Castelo, S.A. rörande konstruktion av två tankfartyg avsedda för transport av oljeprodukter och kemiska produkter, betecknade C 224 och C 225. Stödet uppgår till 2 675 275 euro per fartyg.
- (7) Portugal anmälde stödåtgärden i enlighet med förordningen om varvsindustrin ⁽⁴⁾. Enligt artikel 3 i denna förordning får driftstöd beviljas vid avtal om fartyg som ingåtts före den 31 december 2000 och under förutsättning att fartygen levereras inom högst tre år efter det att avtalet undertecknades. Följaktligen får ingen form av driftstöd beviljas för avtal om fartyg som levereras senare än tre år efter det att avtalet undertecknades, men kommissionen får bevilja en förlängning av denna tidsfrist i enlighet med artikel 3.2 andra stycket i förordning (EG) nr 1540/98.
- (8) Portugal begärde en förlängning av den treåriga leveransfristen för de två tankfartygen i fråga. Enligt Portugal motiverades denna begäran av projektets komplicerade tekniska karaktär och av omständigheter som inte kunde förutses, såsom beskrivs nedan.

⁽⁴⁾ Se fotnot 1.

(9) I förbindelse med detta meddelade Portugal att fartygsbyggnadskontrakten rörande de två fartygen undertecknades den 22 december 2000 mellan Estaleiros Navais de Viana do Castelo, S.A. och Alpha Navigation Ltd (nedan kallade "de ursprungliga kontrakten"). Den 14 mars 2001 överförde Alpha Navigation sin äganderätt till ett företag etablerat i Finland, ABB Credit OY, genom ett "överlåtelseavtal" som undertecknades av de tre berörda parterna: Alpha Navigation, ABB Credit OY och Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A. Den nya ägaren begärde att fartygens specifikationer skulle ändras så att de överensstämde med "Classe IA super" med avseende på navigering i is, och undertecknade därför den 14 maj 2001 ett ändrat och reviderat fartygsbyggnadskontrakt för fartygen med Estaleiros Navais de Viana do Castelo, S.A.

(10) Enligt de portugisiska myndigheterna inverkar de specifikationsändringar som begärdes av de nya ägarna på fartygens egenskaper och på de material som användes, vilket krävde att varvet använde ny teknik, vilket i sin tur försenade arbetet. Portugal framhöll särskilt följande huvudsakliga problem som uppstått till följd av projektets komplicerade karaktär:

- Anpassningen av de ursprungliga projekten till "Classe IA super" så att de skulle uppfylla villkoren för navigering i is.
- Tillämpningen av en ny norm om behandling av stålytor före beläggning med färg, ISO 8501-3. Denna norm var ännu inte antagen när kontrakten undertecknades⁽⁵⁾. Portugal hävdade att detta nödvändiggjorde en utbildningsperiod för varvets anställda.
- Beläggningen med en specialfärg, "Marineline 784", som tar längre tid än med traditionell färg.
- Ytterligare modifieringar som fartygens ägare begärt skulle utföras under byggnadsperioden.
- Det faktum att de stålplåtar som levererades hade betydande defekter, vilka måste åtgärdas.

(11) Enligt Portugal utgjorde i synnerhet tillämpningen av den nya normen och leveransen av defekta stålplåtar omständigheter som inte kunde förutses.

(12) Enligt de villkor som avtalats med ABB Credit YO beräknade varvet leverera fartyget C 224 den 30 oktober 2003 och fartyget C 225 den 15 november 2003, dvs. inom den treåriga leveransfristen. På grund av ovannämnda förhållanden skedde den faktiska leveransen av fartygen den 29 oktober 2004 respektive den 4 februari 2005⁽⁶⁾.

⁽⁵⁾ Normen ISO 8501-3 trädde inte i kraft förrän den 22 december 2001.

⁽⁶⁾ Portugal inkom ursprungligen med en begäran om en förlängning till juli 2004 för fartyg C 224 och till november 2004 för fartyg C 225, men begärde sedan ytterligare förlängning, och den faktiska leveransen skedde i oktober 2004 respektive februari 2005.

Skäl till att inleda förfarandet

(13) Kommissionen beslutade att inleda förfarandet av följande huvudorsaker:

(14) Kommissionen hyste inledningsvis tvivel om huruvida de ändrade och reviderade kontrakt som undertecknades med ABB Credit OY den 21 maj 2001 kunde anses vara desamma som de ursprungliga kontrakt som undertecknades med Alpha Navigation. De ändrade och reviderade kontrakt som undertecknades med ABB Credit OY medförde ändringar av ett flertal egenskaper hos fartygen, typen av färg som användes i lasttankarna, köparens identitet och priset på fartygen. Därför kunde det ifrågasättas om föremålet för kontrakten fortfarande var detsamma som för de ursprungliga kontrakten och om de kontrakt som undertecknades med ABB Credit OY var stödberättigande.

(15) Beträffande Portugals påstående att förlängningen av leveransfristen motiverades av projektets komplicerade tekniska karaktär, hyste kommissionen dessutom tvivel om huruvida leveransfristen för den typ av tankfartyg som byggdes av Estaleiros Navais de Viana do Castelo, S.A. kunde förlängas av detta skäl. Kommissionen är benägen att tolka motivet rörande projektets komplicerade tekniska karaktär restriktivt och objektivt⁽⁷⁾, och de upplysningar som Portugal tillhandahöll var inte tillräckliga för att någon slutsats skulle kunna dras.

(16) Kommissionen hyste också tvivel om huruvida de förhållanden som Portugal redogjorde för utgjorde "exceptionella yttre omständigheter som företaget inte kan förutse" enligt artikel 3.2 i förordningen om stöd till varvsindustrin. Kommissionen påpekade i detta sammanhang att de flesta problem som varvet ställts inför uppstått till följd av de ändringar som begärts av den nya ägaren och att det var tvivelaktigt huruvida de kunde anses utgöra "yttre omständigheter som inte kan förutses", eftersom varvet hade accepterat dem.

III. SYNUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER

(17) Community of European Shipyards' Associations (CESA), en paraplyorganisation för europeiska fartygskonstruktörer, påpekade att det inom varvsindustrin är rätt vanligt att ett fartygsbyggnadskontrakt överläts från en köpare till en annan och att ett varv som ställs inför denna situation har små möjligheter att motsätta sig överlåtelsen. Särskilt i Europa är varven ofta tvungna att anpassa sig efter köparnas ändrade krav. Enligt CESA innebär detta emellertid inte att de ändrade kontrakten utgör nya kontrakt, om

⁽⁷⁾ Se mål N 731/01 där kommissionen slår fast att ett LNG-fartyg är ett särskilt komplicerat fartyg (EGT C 238, 3.10.2002, s. 2).

typen av produkt – tankfartyg avsedda för transport av oljeprodukter och kemiska produkter – och det intervall inom vilket fartygens kapacitet eller totala tonnage får variera förblir oförändrade.

- (18) En av de berörda parterna begärde att kommissionen kontrollerade att fartygen hade klassificerats korrekt (tankfartyg avsedda för transport av oljeprodukter och kemiska produkter, till skillnad från kemikalietankfartyg, såsom ursprungligen angavs i beslutet att inleda förfarandet).

IV. KOMMENTARER FRÅN PORTUGAL

- (19) Portugal påpekade att varvet hade beräknat att färdigställa fartygen inom den treårsfrist som föreskrivs i förordningen om stöd till varvsindustrin. Vid undertecknandet av kontraktet om överlåtelse till ABB var varvets orderbok nästan fulltecknad, vilket gav varvet begränsad flexibilitet att inleda byggnationen med hänsyn till den nya ägarens krav. Dessutom ansåg Portugal att de tekniska svårigheter som varvet hade ställts inför inte var förutsebara vid den tidpunkt då kontraktet undertecknades. Beträffande den specialfärg som användes begärde fartygens ägare i en framskriden fas av projektet att beläggningsmedlet denna färg skulle utvidgas till att omfatta fler tankar, vilket ytterligare försenade byggnadsarbetet.
- (20) Till stöd för sina argument lade Portugal fram uttalanden av fartygens ägare och det berörda klassificeringssällskapet, Det Norske Veritas, enligt vilka de nya byggnationerna borde betecknas som tekniskt mycket komplicerade i det segment som de tillhör. Klassificeringssällskapet påpekade särskilt att de nya tankarna uppfyller de strängaste kraven för fartyg som navigerar i is, har sofistikerad elektronik för navigationssäkerhet och uppfyller kontraktets stränga specifikationer om behandling och färdigbehandling av stål och beläggningsmedlet med färg.
- (21) De portugisiska myndigheterna hävdade också att det inte fanns kännedom om någon som helst konkurrens om de här specifika kontraktet från andra varv i EU, vilket begränsade stödets eventuella snedvridande effekter på konkurrensen mellan EU:s varv.

V. BEDÖMNING AV STÖDET

Förekomst av statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget

- (22) Enligt artikel 87.1 är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen genom att gynna vissa företag eller produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

- (23) Driftstödet i fråga gäller finansiering med hjälp av statliga medel av en del av de kostnader som varvet i fråga normalt själv skulle uppbära för att bygga fartyget, vilket därigenom gynnar varvet. Dessutom är nybyggnad av fartyg en ekonomisk verksamhet som innebär handel mellan medlemsstaterna. Stödet i fråga faller således inom ramen för artikel 87.1 i EG-fördraget.

Stödets förenlighet med EG-fördraget

- (24) Enligt förordningen om stöd till varvsindustrin⁽⁸⁾ avses med "nybyggnad av fartyg" byggandet inom gemenskapen av havsgående handelsfartyg med automatisk framdrivning. Estaleiros Navais de Viana do Castelo, S.A. bygger sådana fartyg, och det stöd som beviljats detta varv omfattas därför av nämnda förordning.
- (25) I artikel 3.1 i förordningen om stöd till varvsindustrin föreskrivs att till och med den 31 december 2000 tilläts driftstöd till kontrakt med ett tak på 9 % (för kontrakt som överstiger 10 miljoner euro) för nybyggnad av handelsfartyg. Enligt artikel 3.2 i samma förordning skall det stödtak som är tillämpligt på ett kontrakt vara det som gäller den dag då det slutliga kontraktet undertecknas. Detta gäller dock inte fartyg som levereras senare än tre år efter undertecknandet av det slutliga kontraktet. I sådana fall skall det tak som är tillämpligt på kontraktet vara det som gällde tre år före den dag då fartyget levererades. Följaktligen var sista faktiska leveransdatum för ett fartyg för vilket det kunde utgå driftstöd den 31 december 2003.
- (26) I artikel 3.2 i nämnda förordning föreskrivs dock att kommissionen kan bevilja en förlängning av den tre år långa leveransfristen när detta anses berättigat på grund av det berörda fartygsbyggnadsprojektets komplicerade tekniska karaktär eller på grund av förseningar till följd av oväntade och betydande, berättigade avbrott som inverkar på ett varvs arbetsprogram på grund av exceptionella yttre omständigheter som företaget inte kan förutse.
- (27) Det framgår att Portugal grundade sin begäran på projektets komplicerade tekniska karaktär och på de omständigheter som inte kunde förutses, det vill säga på de båda undantagen.
- (28) Beträffande projektets komplicerade tekniska karaktär begärde kommissionens avdelningar en extern expertutredning. Nedan redogörs för kommissionens slutsatser på grundval av denna expertutredning och på grundval av Portugals och de berörda parternas synpunkter.

⁽⁸⁾ Se fotnot 1. Förordningen om stöd till varvsindustrin upphörde att gälla den 31 december 2003. Den bör dock användas även fortsättningsvis för att bedöma en begäran om förlängning av leveransfrister, om den gäller stöd som har beviljats enligt denna förordning, och riktlinjerna för statligt stöd till varvsindustrin, som trädde i kraft den 1 januari 2004, inte ger någon vägledning om dessa stöd.

Kontraktens stödberättigande

(29) Bortsett från att kontrakten överläts från Alpha Navigation till ABB Credit YO, framgår det att kontrakten inte ändrades i fråga om typ av produkt – tankfartyg avsedda för transport av oljeprodukter och kemiska produkter. Fartygens tonnage varierade inte på något nämnvärt sätt med hänsyn till det intervall inom vilket denna typ av produkt får variera⁽⁹⁾. Enligt uppgifter från Portugal övertog ABB Credit OY dessutom alla rättigheter och skyldigheter som Alpha Navigation hade inom ramen för de ursprungliga kontrakten och ersatte Alpha Navigation för redan gjorda betalningar till Estaleiros Navais de Viana do Castelo, S. A. Mot bakgrund av ovanstående kan det konstateras att överlåtelsen i sig inte ändrade kontraktens karaktär och därför inte heller deras stödberättigande.

Projektets komplicerade tekniska karaktär

(30) De synpunkter som lagts fram efter det att förfarandet inleddes bekräftar att projektet innehåller inslag av komplicerad teknisk karaktär som kan motivera en förlängning av leveransfristen i enlighet med Portugals krav.

(31) Kraven enligt "Classe IA super" som tillämpas på dessa fartyg är de strängaste på en skala från ett till fyra på grund av tjockleken hos den is som fartygen måste bryta sig igenom. Fartygen måste förberedas för navigering vid en istjocklek på en meter, vilket ställer särskilda krav på fartygets struktur. Dessa krav får avgörande konsekvenser för utformningen av projektet (skrov, framdrivning, rörligheter), eftersom det måste anpassas till dem.

(32) Kraven på behandlingen av stålytorna och beläggningen med färg kan vara särskilt stränga när det gäller tankfartyg med tanke på riskerna förknippade med den typ av produkter som de är avsedda att transportera. Stål till fartyg i "Classe IA super" måste tillhöra en särskild kvalitetsklass för att garantera att det inte sker några strukturändringar vid låga temperaturer.

(33) I det här fallet hade varvet inledningsvis problem med kvaliteten på det stål som levererades, vilket uppvisade defekter som måste åtgärdas. Dessutom försvärades arbetet med behandlingen av stålytorna ytterligare av fartygsägarens specifikationer. De portugisiska myndigheterna förklarade att stålet behandlades i överensstämmelse med specifikationerna i en ny norm⁽¹⁰⁾ enligt vilken stålet inte får uppvisa någon som helst synlig defekt, och att varvet hade svårt att framställa en produkt som motsvarade fartygsägarens tolkning av denna norm. Detta ledde till

⁽⁹⁾ De ursprungliga kontrakten avsåg tankfartyg med en dödvikt på 15 500 ton avsedda för transport av oljeprodukter och kemiska produkter, som ändrades till 14 000 ton i de ändrade kontrakten. På grundval av tillgänglig information varierar dessa tankfartyg vanligen mellan 4 000 ton och mer än 40 000 ton.

⁽¹⁰⁾ ISO 8501-3 om behandling av stålytor före beläggning med färg.

avbrott i produktionen och krävde att arbetet utfördes med en mycket hög grad av perfektion.

(34) Färgen "Marineline 784", som användes vid konstruktionen, är av en särskild typ avsedd att garantera en hög grad av korrosionsbeständighet. Den kräver avrundade kanter och mycket glatta ytor. Beläggningen med denna färg sker vid mycket höga temperaturer (80 — 122° C), vilket kräver att intilliggande utrymmen är omålade om de inte kan motstå dessa temperaturer. Detta innebär en förhöjd risk för att det uppstår defekter och fränstötning som kräver reparationsarbeten och förbättringar, vilket kan få allvarliga konsekvenser för tidsplaneringen för arbetet.

(35) Inom ramen för beslutet att inleda förfarandet godtog kommissionen att leveransen av defekta stålplåtar, som varvet tvingades reparera, hade bidragit till att försena projektet med ungefär 2 månader.

(36) Av de upplysningar som mottagits efter inledandet av förfarandet framgår det att ovan nämnda förhållanden fick allvarliga konsekvenser för tidsplaneringen av projektet. Stålytans grad av perfektion var en avgörande faktor i detta projekt, och en förutsättning för beläggningen med specialfärgen. Det skall också påpekas att den komplicerade karaktären hos dessa förhållanden inte kunde förutses av varvet, eftersom de berodde på externa faktorer (defekta plåtar och kvalitetskrav från fartygens ägare), och att varvet inte heller hade erfarenhet av den specifika typ av färg som användes.

VI. SLUTSATSER

(37) Mot bakgrund av ovanstående anser kommissionen, i enlighet med artikel 3.2 i förordning (EG) nr 1540/98, att en förlängning av den treåriga leveransfristen för de två tankfartyg avsedda för transport av oljeprodukter och kemiska produkter som byggts av Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A. kan godkännas på grund av projektets komplicerade tekniska karaktär. Mot bakgrund av denna slutsats påpekar kommissionen att den inte anser det nödvändigt att ytterligare undersöka huruvida de skäl som framförs av Portugal kan anses utgöra exceptionella yttre omständigheter som företaget inte kan förutse i enlighet med nämnda artikel.

(38) Tillåtelse ges att förlänga leveranstidsfristen till de faktiska leveransdatumerna för fartygen (den 29 oktober 2004 respektive den 5 februari 2005).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den treåriga leveransfristen, som föreskrivs i artikel 3.2 i rådets förordning (EG) nr 1540/98, för de två tankfartyg avsedda för transport av oljeprodukter och kemiska produkter som byggts av Estaleiros Navais de Viana do Castelo S.A. skall förlängas till den 29 oktober 2004 för fartyg C 224 och den 5 februari 2005 för fartyg C 225.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Republiken Portugal.

Utfärdat i Bryssel den 6 september 2005.

På kommissionens vägnar

Neelie KROES

Ledamot av kommissionen

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 7 december 2006

om det Statliga Stöd som Belgien har genomfört till förmån för ABX Logistics (nr C 53/2003 (f.d. N 62/2003))

[delgivet med nr K(2005) 4447]

(Endast de franska och nederländska texterna är giltiga)

(Text av betydelse för EES)

(2006/947/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT
DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig ⁽¹⁾ och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDET

- (1) Belgien anmälde ett undsättningsstöd till ABX Logistics (dotterbolagen i Frankrike, Tyskland och Holland samt gruppen) genom en skrivelse av den 28 november 2002. Skrivelsen diariefördes hos kommissionen den 29 november 2002 med nr DG Tren A/71122. Kommissionen godtog stödet (ärende N 769/2002) genom ett beslut av den 21 januari 2003.
- (2) Belgien anmälde därefter en plan för omstruktureringen av ABX Logistics genom en skrivelse av den 17 februari 2003. Skrivelsen diariefördes samma dag med nr Tren A/13396. Tillsammans med information som kommissionen redan hade visade anmälningen att Belgien hade använt offentliga medel utöver den anmälda omstruktureringsplanen för att kunna ge stöd till ABX Logistics. Belgien inkom med kompletterande uppgifter (se särskilt skrivelserna av den 7 maj 2003).
- (3) Kommissionen underrättade Belgien om sitt beslut att inleda ett förfarande enligt artikel 88.2 i EG-fördraget (skrivelse av den 24 maj 2003, nr SG (2003) D/231003). Ärendet har nummer C 53/03.
- (4) Beslutet om att inleda ett förfarande offentliggjordes i Europeiska unionens officiella tidning ⁽²⁾ (med de konfidentiella uppgifterna utelämnade). Kommissionen uppmanade berörda parter att inkomma med synpunkter på åtgärderna.

- (5) Belgien lämnade sina synpunkter på beslutet att inleda ett förfarande i en skrivelse av den 29 augusti 2003 (nr GAB Loyola de Palacio entrada nr 2805).
- (6) Kommissionen informerade Belgien om de synpunkter som kommit in från andra berörda parter (skrivelse av den 18 februari 2004, nr D (2004) 2823), och gav landet tillfälle att kommentera dem, vilket Belgien gjorde i en skrivelse av den 18 mars 2004 (nr A/15992).
- (7) Belgien hade dessförinnan inkommit med kompletterande uppgifter i tre skrivelser av den 12 och 19 december 2003 (nr A/37839 respektive nr A/38582) och den 12 november 2004 (nr A/35928). Belgien har också uppdaterat omstruktureringsplanen, särskilt genom skrivelserna av den 14 januari (nr A/2010), 24 februari (nr A/4889) och 14 mars 2005 (nr A/6690). Nya kompletterande uppgifter har också lämnats under 2005 (se särskilt skrivelserna av den 18 och 31 augusti respektive den 2 och 26 september).
- (8) Kommissionen meddelade Belgien att den nya information som Belgien lämnat skulle ingå i utredningen av ärende nr C 53/03 (skrivelse av den 4 maj 2005). Efter att ha kommit överens med Belgien om vilka konfidentiella uppgifter som inte fick offentliggöras, offentliggjordes kommissionens beslut att inleda ett förfarande i *Europeiska unionens officiella tidning* ⁽³⁾. Kommissionen har uppmanat berörda utomstående att inkomma med sina synpunkter på stödet i fråga.
- (9) Kommissionen har fått in synpunkter från Belgien och från utomstående berörda parter. Kommissionen vidarebefordrade synpunkterna från de utomstående till Belgien och gav landet tillfälle att kommentera dem (skrivelse av den 18 juli 2005), vilket Belgien gjorde i en skrivelse av den 18 augusti 2005. Därefter har information lämnats i skrivelser av den 2 respektive 29 september 2005.
- (10) Därefter lämnade Italien ett klagomål till kommissionen om försäljningen av ABX Logistics Worldwide (skrivelse av den 3 augusti 2005). Detta klagomål kom in efter det att tidsfristen för inkommande med synpunkter i ärendet hade löpt ut. Kommissionen uppmanade Belgien att yttra sig om de sakförhållanden som Italien tog upp (skrivelse av den 19 augusti 2005), vilket Belgien gjorde i en skrivelse av den 15 september 2005.

⁽¹⁾ EUT C 9, 14.1.2004, s. 12.⁽²⁾ Se fotnoten längst ner på första sidan.⁽³⁾ EUT C 142, 11.6.2005, s. 2.

- (11) Slutligen lämnade Belgien diverse kompletterande uppgifter under november och december 2005 (se särskilt skrivelsen av den 1 december (nr A/30862)).

2. BAKGRUNDEN TILL OMSTRUKTURERINGEN AV ABX

2.1 Förfarandet i huvuddrag

- (12) Kommissionen vill komplettera den detaljerade information som redovisades i beslutet om att inleda förfarandet med följande: Det statliga belgiska järnvägsbolaget (*Société nationale des chemins de fer belges*, nedan kallat SNCB) förvärvade mellan 1998 och 2001 en grupp fristående privata företag. Gruppen hade ännu inte samlats i något holdingbolag, men utgjorde ändå det ekonomiska nätverket ABX Logistics, med ca 107 dotterbolag världen över. Försäljningen fördelade sig på Europa (89 %), Asien (6 %) och Amerika (5 %).
- (13) Föreliggande ärende gäller omstruktureringen av detta nätverk, anmäld av Belgien den 17 februari 2003.
- (14) Här följer en rekapitulation av de viktigaste anmälda uppgifterna, tillsammans med de betänkligheter som kommissionen uttryckte i sitt beslut om att inleda förfarandet:

2.1.1 Skrivelsen av den 17 februari 2003

- (15) Enligt den ursprungliga omstruktureringsplanen skulle, för det första, SNCB:s 107 ABX-dotterbolag, som kontrollerades av olika ABX-holdingbolag, sammanföras i ett övergripande holdingbolag. För det andra skulle lönsamheten hos (de olönsamma) dotterbolagen ABX Logistics (Deutschland) GmbH (nedan kallat ABX Tyskland), ABX Logistics Holding (Nederland) BV (nedan kallat ABX Holland) och ABX Logistics (France) (nedan kallad ABX Frankrike) höjas genom en omstrukturering.
- (16) Omstruktureringsåtgärderna bestod främst av i) en bolagsrättslig omorganisation i syfte att sammanföra samtliga juridiska enheter i en enda concern⁽⁴⁾, ii) avyttring eller nedläggning av vissa tillgångar⁽⁵⁾ och iii) andra driftsrelaterade åtgärder i Tyskland, Holland och Frankrike

⁽⁴⁾ Syftet var i) att skapa en sammanhängande och självständig grupp, ii) att göra det lättare att skapa synergier mellan gruppens företag, och iii) att öppna aktiekapitalet för en utomstående investerare från industrin eller finansvärlden.

⁽⁵⁾ Försäljning av tre dotterbolag (Rheinkraft, Safety First och Worldpack), som tillsammans stod för en omsättning på 98,5 miljoner euro, och nedläggning av sju filialer och tre lager i Tyskland, fyra filialer i Frankrike och två i Holland, samt nedläggning av sale & rent back-verksamheten (försäljning med återförhyrning av den sålda egendomen) av byggnader och annan fast egendom.

avsedda att förbättra rörelseresultatet⁽⁶⁾.

- (17) Enligt Belgien skulle SNCB stå för huvuddelen av finansieringen av omstruktureringen. I den ursprungliga anmälan nämndes att SNCB skulle omvandla 91,6 miljoner euro i skulder till kapital (långsiktig finansiering) för ABX Tyskland, ABX Holland och ABX Frankrike, och att SNCB skulle låna dessa tre dotterbolag 140 miljoner euro (kortsiktig finansiering).

2.1.2 Kommissionens betänkligheter i fråga om skrivelsen av den 23 februari 2003

- (18) Kommissionen redovisade i sitt beslut om att inleda förfarandet preliminära betänkligheter mot vissa aspekter.
- (19) *Förekomsten av stöd*: Kommissionen ifrågasatte först och främst Belgiens påstående att SNCB:s kapitaltillskott (både tillskottet i form av lån och omvandlingen av skulder till kapital) för omstruktureringen av ABX var en normal transaktion inom en grupp och inte utgjorde statligt stöd enligt artikel 87 i fördraget.
- (20) *Omstruktureringen – berättigande*: Kommissionen ifrågasatte huruvida ABX Tyskland, ABX Holland och ABX Frankrike var berättigade till omstruktureringstöd, eftersom det inte var klartgjort i vilken utsträckning ABX-gruppen borde ha kunnat tillgodose dessa dotterbolags kapitalbehov för omstruktureringen.
- (21) *Omstruktureringen – lönsamhet, snedvridning och begränsning av stödet*: Kommissionen ifrågasatte finansieringsdelen i omstruktureringsplanen, som gick ut på att de berörda dotterbolagens långsiktiga kapitalbehov (behovet av egna medel) skulle lösas med hjälp av kortsiktig finansiering (ett lån på 140 miljoner euro). Följaktligen betvivlade kommissionen att en sådan finansiering skulle kunna återställa dotterbolagens långsiktiga lönsamhet och att de föreslagna motprestationerna (i första hand kapacitetssänkningen) var tillräckliga för att en snedvridning av konkurrensen i strid med det gemensamma intresset skulle kunna undvikas. Kommissionen misstänkte också att det presumerade stödet inte skulle ge ABX möjlighet att fritt förfoga över ett eventuellt likviditetsöverskott.
- (22) Kommissionen misstänkte att det i själva verket var fråga om statligt stöd, och hade betänkligheter om bokföringen av SNCB:s investeringar eller reinvesteringar i ABX och

⁽⁶⁾ Dessa åtgärder bestod främst av 1) produktivitetshöjande åtgärder (med en motsvarande personalminskning på 690 tjänster för de tre länder som berördes av omstruktureringen, inbegripet nedläggningen av filialer), 2) besparingar och 3) omförhandling av vissa hyreskontrakt.

sätten att finansiera dem (eventuella garantier, korsvisa subventioner, direktfinansiering, brott mot gällande direktiv). Detta gällde främst följande:

- a) *NCB:s förvärv av ABX:* SNCB hade mellan 1998 och 2001 investerat 672,4 miljoner euro (siffran sedermera reviderad till 433,8 miljoner euro ⁽⁷⁾) i förvärvet av ABX-nätverket. Det fanns vissa indikationer på att SNCB eller staten hade ställt garantier för finansieringen av (re-)investeringarna i ABX, men det fanns ingen information om vad garantierna innehöll.
- b) *Övriga belopp:* Kommissionen ifrågasatte både laglighet och bokföringsmetod beträffande övriga bidrag på sammanlagt 150 miljoner euro (siffran sedermera reviderad till 114,6 miljoner euro ⁽⁸⁾) som SNCB betalade ut till ABX Tyskland, ABX Holland och ABX Frankrike under 2001 utan att anmäla det till kommissionen. Kommissionens misstänkte att det i själva verket var fråga om stöd och ifrågasatte bokföringen av det.
- c) *Parallella belopp:* Kommissionen ifrågasatte Belgiens bekräftelse på att omvandlingen under 2004 av lån från SNCB på sammanlagt 21 miljoner euro (siffran sedermera reviderad till 12,1 miljoner euro ⁽⁹⁾) till kapital utgjorde en normal transaktion inom SNCB-gruppen (dessa belopp kallas nedan *parallellbeloppen*). Omvandlingen fördelades sålunda: ABX Logistics (Irland) Ltd. – 3,2 miljoner euro, ABX Logistics (Portugal) Lda. – 2 miljoner euro, ABX Logistics (Singapore) Pte Ltd. – 3,8 miljoner euro och ABX Logistics International (Belgium) NV/SA – 12 miljoner euro. Dessa dotterbolag kallas nedan ABX Irland, ABX Portugal, ABX Singapore respektive ABX Belgien. Belgien hävdade att utbetalningen inte hörde till den anmälda omstruktureringen, och därför inte utgjorde statligt stöd enligt artikel 87 i fördraget. Kommissionen ifrågasatte också bokföringen av det eventuella stödet.

2.1.3 Kompletterande anmälningar

- (23) Belgien kompletterade den ursprungliga anmälan med information som innebar en betydande ändring av omstruktureringsplanen för ABX (se särskilt skrivelserna av den 14 januari och 24 februari 2005). Ändringarna rörde främst ökningen av SNCB:s och ABX-gruppens finansiering av omstruktureringen, företagsledningens köp av ABX Frankrike (*Rachat de l'Entreprise par les Salariés*) till ett negativt marknadspris, sänkningen av överkapaciteten, stora inre omstruktureringssåtgärder, samt den förestående försäljningen – till marknadspris – av hela ABX-gruppen.

2.1.4 Förfarandet utvidgades den 3 maj 2005

- (24) Kommissionen utvidgade utredningen (det är alltså det ursprungliga beslutet om att inleda ett förfarande som

utvidgas, det ersätts inte med ett nytt) till att gälla två viktiga frågor som väcktes genom de kompletterande uppgifter som Belgien hade lämnat: ändringarna i omstruktureringssbudgeten för ABX, och turerna kring försäljningen av främst ABX Frankrike men också av det holdingbolag som skapades vid omstruktureringen, ABX Worldwide.

- (25) Enligt detta nya scenario behövdes följande tillskott:

- a) 157,4 miljoner euro – i stället för 50 miljoner euro – i form av eget kapital för omstruktureringen av ABX Tyskland, så att företagets egna kapital skulle nå 14,4 miljoner euro (per den 31 december 2004), att jämföra med en total balansomslutning på 234 miljoner euro (per den 31 december 2003).
- b) 10,6 miljoner euro – i stället för 12,6 miljoner euro – i form av eget kapital för omstruktureringen av ABX Holland, så att företagets egna kapital skulle nå 9,3 miljoner euro (per den 31 december 2004), att jämföra med en total balansomslutning på 35,7 miljoner euro (per den 31 december 2003).

För ABX Tyskland och ABX Holland skulle det egna kapitalet ökas antingen genom omvandling av skulder eller genom tillskott av kapital.

- c) 223 miljoner euro för att företagsledningen skulle kunna köpa en del av ABX Frankrike. Beloppet motsvarar SNCB:s definitiva ansvar, och skulle främst lämnas genom avskrivning av skulder och täckning av framtida förluster.

- (26) Beträffande försäljningen av ABX Frankrike till ett negativt marknadspris: kommissionen frågade sig om SNCB:s tillskott till köparna (företagsledningen) delvis bestod av medel som kom ur ett statligt stöd. Beträffande den förestående försäljningen av ABX Worldwide: kommissionen erinrade om att den ville ha all den information som behövdes för att kunna kontrollera att försäljningen skedde till marknadspris.

2.1.5 Andra kompletterande uppgifter

- (27) Belgien har lämnat in en stor mängd information om de förhållanden som föranledde utvidgningen av utredningen (se särskilt skrivelsen av den 9 juni 2005). Belgien har dock samtidigt hänvisat till och kompletterat den information som lämnats inom ramen för den ursprungliga utredningen.

- (28) I en skrivelse av den 1 december 2005 tillkännagav Belgien att man hade gjort nya åtaganden angående ABX verksamhet i Tyskland. Skrivelsen innehöll också kompletterande information, främst förtydliganden av tidigare lämnad information.

⁽⁷⁾ Se kapitlet om de finansiella problemen i siffror.

⁽⁸⁾ Se kapitlet om de finansiella problemen i siffror.

⁽⁹⁾ Se kapitlet om de finansiella problemen i siffror.

2.2 ABX verksamhet

- (29) ABX verksamhet har tidigare beskrivits, kortfattat i detta beslut och mera utförligt i beslutet om att inleda förfarandet. Belgien vill förtydliga dessa beskrivningar med att påpeka att ABX Worldwides strategiska och kommersiella profilering helt klart gör företaget till en transportarrangör eller en speditör.
- (30) I denna egenskap sysslar ABX med transportlogistik. Enligt Jacobs-utredningen⁽¹⁰⁾ (beställd av kommissionen) går logistik generellt sett ut på att styra hur och när gods transporteras till den plats där godset skall användas. Mer specifikt går ABX verksamhet enligt Jacobs-utredningen ut på att optimera godsflödet inom ett transportnät med lagrings- och magasineringpunkter.
- (31) Belgien tillägger att speditören oftast inte äger transportmedlet (lastbilar, fartyg, flygplan osv.), utan istället vänder sig till ett transportföretag. Detta bekräftas av Jacobs-utredningen.
- (32) ABX-gruppens transportkapacitet är i stort sett helt utlagd på underleverantörer. Det viktigaste undantaget är Holland, men även där är man sedan 2001 på väg att helt avveckla lastbilsägandet. 2001 ägde ABX Logistics i Holland 240 lastbilar; 2002 var antalet 160, året därefter 138 och 2004 hade man 110 stycken.
- (33) Både för inrikes och utrikes vägtransporter lägger ABX Logistics ut själva transporten på självständiga åkare. För luft- och sjötransporter fungerar ABX Logistics som en mäklare, som köper transportkapacitet av rederier och flygbolag för sina kunders räkning.
- (34) Tabellen visar tydligt företagets strategiska profilering: ABX-gruppens företag äger eller leasar bara 3 % av de lastbilar som används av ABX Logistics.⁽¹¹⁾
- (35) ABX Logistics transportkapacitet

	Med ägt eller leasat transport-medel	Inköpt av under-leverantörer
Transportkapacitet med lastbil	3 %	97 %
Transportkapacitet med flygplan	0	100 %
Transportkapacitet med fartyg	0	100 %

(36) *ABX position på marknaden:* Enligt Belgien var ABX verksamhet 2003 uppdelad på följande områden: vägtransporter (49 %), luft- eller sjötransporter (42 %), kontraktsglogistik inbegripet lagring och magasinering (8 %).

(37) ABX hör inte till de fem största företagen i något av dessa segment (vägtransport, lufttransport, sjötransport och kontraktsglogistik) på någon av de nationella marknaderna i Tyskland, Holland eller Frankrike (detta bekräftas av Jacobs-utredningen).

(38) *Tillväxtpotentialen på de berörda marknaderna – allmänt:* Belgien och Jacobs-utredningen visar att efterfrågan på logistiktjänster fortsätter att växa, trots vissa svårigheter på senare tid (främst till följd av terrorattentaten den 11 september 2001). Enligt Jacobs-utredningen beror detta på att befolkningen i Europa ökar, att folk i allt större utsträckning ställer större krav på urvalet, att köpkraften ökar, och att fler tillverkare väljer att köpa in logistiktjänster från specialiserade logistikföretag.

(39) *Tillväxtpotential i Tyskland:* Enligt Jacobs-utredningen har den tyska logistikmarknaden stora förutsättningar att växa. De senaste åtta årens tillväxt bland specialiserade logistikföretag tyder på att både tillgång och efterfrågan kan öka med 15–20 % de kommande åren.

(40) *Lufttransporternas tillväxtpotential:* Både Airbus och Boeing väntar sig att den ökande efterfrågan på flygfrakt (som har gått om passagerarfarten) kommer att leda till att antalet transportflygplan fördubblas under de kommande 15–20 åren. Airbus tror att flygfraktsmarknaden kommer att tredubblas till 2021, med en årstillväxt på 5,7 %; Boeing sätter årstillväxten till 6,4 %. Denna snabba expansion innebär med all sannolikhet att även transportörer och logistikföretag får en hög tillväxt.

(41) *Vägtransporternas tillväxtpotential:* Enligt experter är det lätt att ta sig in på marknaden för vägtransporter i Europa, vilket har lett till en permanent överkapacitet⁽¹²⁾. Detta bekräftas av de senaste 5–7 årens prisnedgång. Denna överkapacitet gäller dock de företag som utför själva transporten och knappast ABX, som arrangerar – men inte utför – vägtransporter. Enligt Jacobs-utredningen har vägtransportmarknaden stora förutsättningar att växa. Denna marknadsutveckling innebär med all sannolikhet att även transportörer och logistikföretag får en hög tillväxt.

⁽¹⁰⁾ Jacobs Consultancy: Capacity of ABX Logistics and Sernam markets, slutrapporten, maj 2004.

⁽¹¹⁾ Belgiens skrivelse av den 24 februari 2005, s. 13.

⁽¹²⁾ EU-utvidgningen tycks ha tillfälligt lindrat situationen, men priserna pressas av att många transportföretag lägger ut vägtransporterna på billigare underleverantörer från de nya medlemsstaterna.

(42) *Sjötransporternas tillväxtpotential*: Enligt Jacobs-utredningen var tillväxten inom sjöfartsspedition i genomsnitt 7 % per år mellan 1998 och 2002. Tillväxten inom sjötransportsektorn kommer i stor utsträckning att bestämmas av utvecklingen på världsmarknaden.

2.3 ABX-nätverkets organisation

2.3.1 SNCB:s förvärv av företagen i ABX-nätverket

(43) SNCB:s transaktioner för att förvärva ABX-nätverket ger i sig inte några fördelar för ABX och är inte föremålet för detta beslut, men kommissionen vill rekapitulera händelseförloppet huvuddrag (såsom de rapporterats av Belgien).

(44) Belgien har preciserat att SNCB grundade sitt beslut att förvärva företagen i ABX Logistics-gruppen på en affärsplan som vid tidpunkten för transaktionen gav skäl att tro att företagen skulle kunna bli lönsamma inom en snar framtid. Villkoren för förvärvet av Thyssen Haniel Logistik (THL)/Bahntrans, Dubois och Saima Avandero (sedermera ABX Tyskland, ABX Frankrike respektive ABX Italien) återges här i korthet.

(45) *Förvärvet av THL/Bahntrans (sedermera ABX Tyskland)*: Enligt uppgifter från Belgien (se särskilt uppgifterna från oktober 2000) var priset för hela THL-gruppen [...] (*) miljoner tyska mark (Thyssengruppen) + [...] DM (Deutsche Bahn AG). Gruppens verksamhet hade värderats till [ett värde som överstiger priset enligt ovan (***)] miljoner tyska mark av Coopers & Lybrand (varav [...] miljoner tyska mark för verksamhet inom gruppen) och [...] miljoner tyska mark med beaktande av holdingbolagets kostnader. Vid förvärvet inträdde SNCB i tidigare aktieägares ställe i fråga om bland annat en garanti utställd på en byggnad i München. Det negativa marknadspriset för Bahntrans, [...] miljoner euro [...] miljoner tyska mark) betalades av de tidigare aktieägarna i Bahntrans, Thyssen Handelsunion AG och Deutsche Bahn AG den 1 oktober 1998.

(46) ABX Tyskland gick efter förvärvet med förlust. Förlusterna försämrade kraftigt företagets balansräkning, och det egna kapitalet var negativt från och med räkenskapsåret 1999. Detta fortsatte till 2005, när SNCB, då moderbolag, såg sig nödsakat att ställa ut ett s.k. *comfort letter* (en skrivelse från moderföretaget till långgivare om att dotterbolaget kommer att vara i stånd att betala sina skulder till långgivaren) mot de risker som följde av det fortsatt negativa egna kapitalet.

(47) *Förvärvet av Dubois (som har blivit en viktig del av ABX i Frankrike)*: Belgien framhåller att de beräkningar som SNCB hade för perioden 1998–2002 visade en internränta på 12,7 % för en viktad genomsnittlig kapitalkostnad på 9,5 % och ett diskonterat nuvärde på 9,7 miljoner euro, vilket tydde på att investeringen borde ge en rimlig avkastning.

(48) *Förvärvet av Gruppo Saima Avandero (sedermera ABX i Italien)*: Belgien framhåller att de beräkningar som SNCB hade för perioden 1998–2002 visade en internränta på 13,0 % för en viktad genomsnittlig kapitalkostnad på 9,0 % och ett diskonterat nuvärde på 51,8 miljoner euro, vilket tydde på att investeringen borde ge en rimlig avkastning.

(49) Efter att kommissionen hade väckt frågan om att SNCB eventuellt hade använt sig av korssubventionering för att finansiera investeringarna i ABX gjorde Belgien vissa förtydliganden:

a) Belgien uppgav att de statliga tillskotten under perioden 1998–2002 som helhet inte täckte SNCB:s kostnader för fullgörandet av den allmänna trafikplikten⁽¹³⁾. Belgien betonar att revisionsrätten redan 2001⁽¹⁴⁾ konstaterade att vad beträffar investerings- och driftsfunktionerna översteg de utnyttjade medlen sammanlagt de tillgängliga finansiella resurserna för de båda funktionerna sett över hela perioden utom verksamhetsåret 1997. Det finns alltså inga indikationer på överföringar av överskjutande medel mellan den drift som omfattas av SNCB:s allmänna trafikplikt och dess övriga verksamhet.

b) Belgien uppger också att SNCB tvingades låna pengar för att kunna täcka sina drifts- och investeringskostnader för fullgörandet av den allmänna trafikplikten, eftersom tillskotten från staten inte räckte⁽¹⁵⁾. Detta gäller alltså även de resurser SNCB använde för att investera i ABX. Belgien menar att investeringarna inte har finansierats genom särskilda lån, utan med SNCB:s egen kassa⁽¹⁶⁾.

(50) Slutligen vill Belgien precisera att SNCB efter förvärven ställde ut ett antal s.k. *comfort letters* (en skrivelse från moderföretaget till långgivare om att dotterbolaget kommer att vara i stånd att betala sina skulder till långgivaren) till flera av ABX dotterbolags – särskilt till ABX Tysklands och ABX Spaniens – fordringsägare. Belgien anser att dessa utfästelser är typiska för förhållandet mellan moder- och dotterbolag inom den privata sektorn.

⁽¹³⁾ Se särskilt Belgiens skrivelse av den 23 december 2003 (diarieförd den 29 december med nr A/38604) och den skrivelse som diariefördes den 20 juli 2003 (nr A/23465).

⁽¹⁴⁾ Revisionsrättens rapport av den 18 maj 2001, s. 221.

⁽¹⁵⁾ Belgiens skrivelse, diarieförd den 20 juni 2003 med nr A/23465.

⁽¹⁶⁾ Belgiens skrivelse av den 29 augusti 2003, diarieförd samma dag med nr GAB. Loyola de Palacio Entrada n° 2805, s. 12.

(*) Konfidentiella uppgifter har ersatts av hakparenteser och asterisker.

(**) Det exakta beloppet har ersatts med en dubbelasterisk.

2.3.2 SNCB:s reinvesteringar 2001

(51) *Ökningen av kapitalet i Tyskland:* I slutet av 2000 och under 2001 ökade SNCB det tyska dotterbolagets (f.d. Bahntrans) kapital. Detta skedde genom ett kontant tillskott på 17,5 miljoner euro och en omvandling till kapital av kortfristiga förskott från SNCB på 55 miljoner euro. Dessa transaktioner gjordes på grundval av rekommendationer och analyser från Boston Consulting Group.

(52) Boston Consulting Group hade kommit med följande argument och rekommendationer:

- a) För SNCB erbjöd ABX-gruppen ett tillfälle att skapa ett väsentligt mervärde, men gruppen var också intressant av strategiska skäl.
- b) Potentialen skulle bara kunna förverkligas med ett tillskott av kapital och en förstärkning av ledarskapet.

(53) Belgien uppger att internräntan på den sammanlagda investeringen på 72,5 miljoner euro som kunde förväntas vid investeringstillfället, är 8–10 %, beroende på det förväntade resultatet. Denna internränta är jämförbar med SNCB:s kapitalkostnad vid tidpunkten.

c) Det vore bäst om SNCB kunde finansiera investeringen själv.

d) Vid genomförandet av strategin för att skapa mervärde via ABX Logistics måste saneringen av Bahntrans prioriteras.

e) Som slutsats tyckte Boston Consulting Groups experter att det fanns tre skäl att genomföra saneringen:

— Om saneringen lyckades skulle man kunna gå vidare med strategin för ABX Logistics, som hade potential att skapa ett värde på över 300 miljoner euro.

— Även om saneringen inte gick som planerat så skulle den höja försäljningspriset för Bahntrans.

Kalkyl för internräntan (IRR) för SNCB:s återinvesteringar i ABX Tyskland 2001 för [...]

Årstillväxttakt vinst före finansiella poster och skatt	[...]							
Diskonteringsränta	[...]							Slutligt värde
År	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Diskonteringsfaktor	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	2001	2002	2003	2004	2005	2006		Slutligt värde
Omsättning	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		
Rörelseresultat före skatt	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Användning av [...] överskott pris förvärv	[...]							
Investeringar på [...] miljoner euro 2001	[...]							
Fritt kassaflöde	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Viktad genomsnittlig kapitalkostnad	9 %							
Sammanlagt diskonterat kassaflöde	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Internränta	10,04 %							

(54) *Ökningen av kapitalet med 12,2 miljoner euro i Holland:* Strategin för den holländska sidan (f.d. Kersten Hunikgruppen, förvärvad i februari 1999, omfattar även enheterna på Irland) var följande:

a) Den inhemska verksamheten skulle stärkas genom förvärv av ett företag som sysslar med distribution i Holland. Företaget hanterade ca 2 000 försändelser per dag, och SNCB:s ledning ansåg att den siffran måste upp i 6 000 om man ville nå lönsamhet i distributionen inom Holland.

- b) Omstruktureringen av Kersten Hunik Holding (förvärvat 1999, sedermera ABX Logistics Holding BV) måste fortsätta.
- c) Rederierna Kersten Hunik Scheepvaartmaatschappij BV och Link Line Europa BV skulle säljas av, vilket skulle generera 1 miljon euro i kontanter.
- d) I praktiken bestod finansieringen av följande:
- 9,2 miljoner euro av SNCB:s kortfristiga fordringar omvandlades till kapital i mars 2001.
 - I september 2001 ökade SNCB kapitalet i ABX Logistics Holding BV med 10 miljoner euro. Summan skulle finansiera ABX Logistics Holding BV:s förvärv av Wegtransport BV. Man betalade [...] miljoner euro för aktierna, och resten [...] miljoner euro) lämnades tillgängligt i kontanter för att täcka eventuella prisjusteringar med anledning av det förvärvade företagens situation, s.k. due diligence.
 - Följaktligen sätter Belgien SNCB:s sammanlagda finansiering av det holländska dotterbolaget

(bortsett från förvärvet av Wegtransport för [...] miljoner euro) till 9,2 miljoner euro (mars 2001) + 3 miljoner euro (september 2001) = 12,2 miljoner euro.

- Enligt Belgien visade sig detta kapitaltillskott motiverat, eftersom den holländska rörelsen åter blev lönsam 2002, med följande resultatutveckling:

	2000A	Budget 2001 (fastställd i slutet av 2000)	Budget 2002 (fastställd i slutet av 2001) (*)
Omsättning	54,1	60,9	86,4
Vinst före finansiella poster och skatt	- 2,59	- 2,73	0,68

(*) Inklusive omsättningen i samband med förvärvet av Wegtransport.

- (55) Belgien anser att internräntan för denna investering på 12,2 miljoner euro blir 11 % om man utgår från de resultatförväntningar som rådde vid den tidpunkten.

Kalkyl av internräntan för SNCB:s återinvesteringar i ABX Holland 2001 för 12,2 miljoner euro (i miljoner euro)

Årstillväxttakt vinst före finansiella poster och skatt	[...]							
Diskonteringsränta	[...]							Slutvärde
År	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Diskonteringsfaktor	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	2000A	Budget 2001 fastställd i slutet av 2000	Budget 2002 fastställd i slutet av 2001 (*)	Plan 2003 (**)	Plan 2004 (**)	Plan 2005 (**)		Slutvärde
Omsättning	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		
Rörelseresultat före skatt	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		
Återkapitalisering 12,2 M € 2001	[...]							
Fritt kassaflöde	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Viktad genomsnittlig kapitalkostnad	9 %							
Sammanlagt diskonterat kassaflöde	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Internränta	11,3 %							

(*) Inbegripet omsättningen i samband med förvärvet av Wegtransport.

(**) Siffrorna finns inte tillgängliga. Denna uppskattning är gjord i efterhand med utgångspunkt i 1) att man hade en bruttorörelsemarginal på [...] %, och 2) en årlig tillväxttakt på [...] % på omsättningen och resultatet från 2004 och framåt.

(56) Ökningen av kapitalet med 30 miljoner euro i Frankrike: I december 2001 ökade SNCB det egna kapitalet i det franska företaget som förvärvades 1999–2000. Avsikten var att inleda en värdepapperisering av fordringar som man ville genomföra för att kunna få en kreditlimit på 70 miljoner euro. Société Générale, långgivare till ABX Logistics (France) SA, hade ställt en ökning av det egna kapitalet som ett absolut villkor för att godta värdepapperiseringen.

(57) Enligt Belgien visade de ekonomiska prognoserna för ABX Logistics (France) SA vid den tidpunkten att ett saneringsprogram skulle kunna leda till lönsamhet. Enligt saneringsprogrammet skulle ett antal åtgärder för att effektivisera verksamheten (informationsteknik, rationalisering av distributionen, nedläggning av viss verksamhet, harmonisering av anställningsvillkor, verksamhetsintegrering) kunna förbättra resultat från en vinst före finansiella poster och skatt på - 19,6 miljoner euro 2001 till 4,6 miljoner euro 2003.

(59) Belgien anser att dåtidens prognoser visade på en internränta på 14 % för denna investering på 30 miljoner euro.

Beräknad resultatutveckling ABX Logistics France (i september 2001)

	2000 Faktisk	2001 Budget	2002 Prognos	2003 Prognos
Omsättning	516,0	631,0	626,0	664,0
Rörelseresultat (vinst före finansiella poster och skatt)	- 6,1	- 19,6	- 8,2	4,6
Resultat netto	- 2,1	- 28,4	- 11,6	4,0

Källa: Saneringsplanen, s. 43. Växelkurs 1 euro = 6,55957 franska franc.

(58) SNCB ansåg att man genom värdepapperiseringen skulle kunna ersätta extern finansiering med kortfristig finansiering från SNCB. På kort sikt skulle en stor del av kassaöverskottet från värdepapperisering kunna läggas till ABX gemensamma kassapool (*mutualisation de la trésorerie*), och de företag som var medlemmar i kassapoolen kunde betala tillbaka en del av sina skulder gentemot SNCB.

Kalkyl av internräntan för SNCB:s återinvesteringar i ABX Frankrike 2001 för 30 miljoner euro (i miljoner euro)

Årstillväxttakt vinst före finansiella poster och skatt	[...]						
Diskonteringsränta	[...]						Slutvärde
År	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Diskonteringsfaktor	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
	2000 Faktisk	2001 Budget	2002 Prognos	2003 Prognos	Plan 2004 (*)	Plan 2005 (*)	Slutvärde
Omsättning	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	
Nettoresultat	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Kapitaltillskott 30 M€ 2001	[...]						
Fritt kassaflöde	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Viktad genomsnittlig kapitalkostnad	9 %						
Sammanlagt diskonterat kassaflöde	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
Internränta	14,0 %						

(*) Siffrorna inte tillgängliga. Denna uppskattning är gjord i efterhand med utgångspunkt i 1) att man hade en bruttorörelsemarginal på [...] % 2004 och [...] % 2005, och 2) en årlig tillväxttakt på [...] % på omsättningen och resultatet från 2004 och

(**) [...] % på vinsten före

2.3.3 SNCB:s parallella bidrag till ABX

(60) Belgien har uttryckligen uppgivit att SNCB vid företagsförvärven i Irland och Portugal och förvärvet av luft- och sjötransportverksamheten (Air&Sea) i Belgien helt eller delvis tog på sig dessa företags skulder och sedan omvandlade dem till kapital. Belgien kallar de omvandlade beloppen parallella bidrag. Syftet med dem var att uppnå något av följande:

- Att möjliggöra ett samgående mellan vissa företag och förenkla företagsformerna (Irland och Portugal).
- Att göra det möjligt att behålla transportlicenser (Irland).
- Att göra det möjligt för företag att med minimala insatser av egna medel fortsätta med luft- och sjötransportverksamhet för att kunna skaffa extern finansiering (i Belgien).

(61) Enligt Belgien var man säker på att snabbt kunna bygga upp de egna medlen igen och nå förnyad lönsamhet. Man hänvisade till 1) förhållandet mellan förluster och omsättning, 2) de absoluta belopp som omvandlades, och 3) ledningens ekonomiska prognoser (budget 2003) från slutet av 2002, som visade lönsamhet mot slutet av

2003. Dessa dotterbolag var egentligen inte att betrakta som företag i svårigheter, och kan alltså inte jämföras med det tre företag som enligt den ursprungliga omstruktureringsplanen ansågs vara i svårigheter. Enligt Belgien gjorde SNCB ett enda punktingripande till förmån för dessa dotterbolag, nämligen en normal finansieringstransaktion mellan moder- och dotterbolag som var förenlig med hur en privat investerare i en marknadsekonomi skulle kunna agera.

(62) 2003 års budget (upprättad i slutet av 2002) för de tre företagen visade att företagen skulle kunna bli mer eller mindre lönsamma (förlust högst 1 miljoner euro) inom 12 månader från det att planen sattes i verket.

	Nettoresultat 2002	Nettoresultat enligt budget 2003 (*)
ABX LOGISTICS (Ireland) Ltd.	- 0,3	0,0
ABX LOGISTICS (Portugal) Lda	- 3,5	- 0,3
ABX LOGISTICS Int. (Belgium) SA/NV	- 2,0	- 0,8

(*) Enligt ledningens budget från september 2002.

Vissa siffror för 2002 för företagen i Irland och Portugal och luft- och sjötransportgrenarna i Belgien I (miljoner euro)

	Omsättning 2002 (faktisk)	Rörelseresultat (vinst före finansiella poster och skatt) 2002 (faktiskt)	Nettoresultat 2002 (faktiskt)	Nettoförlust 2002 i % av omsättningen	Absolut belopp omvandlingarna	
					Enligt den ursprungliga planen (*)	I praktiken genomförda
ABX LOGISTICS (Ireland) Ltd.	31,4	0,2	- 0,3	-1 %	3,2	4,3
ABX LOGISTICS (Portugal) Lda.	13,7	- 1,3	- 3,5	-25 %	2,0	2,0
ABX LOGISTICS Int. (Belgium) SA/NV	39,0	- 0,5	- 2,0	-5 %	12,0	2,0
					17,2	8,3

(*) Omvandling till kapital 91,6 M€ + ytterligare medel till förfogande 140 M€, varav säkerhetsmarginal 21 M€ till filialen.

(63) Belgien har lämnat internräntekalkyler för var och en av verksamheterna. Kalkylerna, som här återges i korthet, är gjorda enligt en metod jämförbar med den som användes för de kalkyler som presenterades för återinvesteringarna 2001. I samtliga fall ligger internräntan mellan 9,6 och 12,7 %.

(64) SNCB investerade också 3,8 miljoner euro i ABX Singapore. Belgien uppger att insatserna för ABX Singapore inte omfattas av artikel 87 i fördraget, men har ändå – på

kommissionens begäran – lämnat en beräkning som visar att investeringen skulle ge en internränta på 10,9 %.

(65) Därutöver ställde SNCB under 2000 en garanti på 3 miljoner euro för ett husbygge i Singapore. Belgien anser att inte heller denna transaktion omfattas av fördraget. Belgien har sedermera preciserat att byggnaden gav fullgod säkerhet för garantiförpliktelsen, eftersom byggnaden anses ha ett bra läge och marknaden är dynamisk med stigande fastighetspriser. Byggnaden såldes 2005.

2.4 Statens roll i SNCB:s beslut i ABX-hantering

- (66) Som komplettering till vad som redovisades i kommissionens beslut om att inleda förfarandet återges här i korthet vissa aspekter rörande SNCB och statens inflytande på SNCB:s beslut.

2.4.1 Styrelsen och SNCB:s verksamhet

- (67) SNCB är ett statligt, självständigt företag. Eftersom företaget är statsägt undantas det från konkurslagen genom lagen av den 21 mars 1991 om reform av vissa statliga företag⁽¹⁷⁾ (*loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques*). Föremålet för SNCB:s verksamhet är gods- och passagerartransport, men företaget får syssla med all affärsdrivande verksamhet som är direkt eller indirekt kopplad till det syftet. Företagets organ är styrelsen (*Conseil d'administration*), ledningsgruppen (*Comité de direction*) och den vice verkställande direktören (*administrateur délégué*). Styrelsen består av tio ledamöter, inbegripet den vice verkställande direktören. Styrelseledamöterna⁽¹⁸⁾ utnämns av kungen med målsättningen att ge styrelsen en bred kompetens⁽¹⁹⁾.

- (68) SNCB kan alltså syssla med vilken verksamhet som helst så länge den är förenlig med föremålet för företagets verksamhet, men Belgiens lagstiftning innehåller vissa kontrollmekanismer som skall se till att de statliga företagen inte bryter mot lagen, stiftelseurkunden eller förvaltningsavtalet. Den viktigaste mekanismen är att en regeringsföreträdare ingår i ledningsorganen (främst styrelsen och ledningsgruppen).

2.4.2 Revisionsrättens slutsatser

- (69) Belgiens revisionsrätt kom i maj 2001 med en rapport⁽²⁰⁾ om SNCB. Rapporten innehåller flera intressanta ledtrådar som klargör statens inflytande över de beslut SNCB fattar i frågor som rör företagets affärsverksamhet. Enligt rapporten är föremålet för SNCB:s verksamhet gods- och passagerartransport på järnväg. Företaget kan också – i eget namn eller genom befintliga eller särskilt tillskapade

⁽¹⁷⁾ Se särskilt artiklarna 2, 3, 8, 12 och 41.

⁽¹⁸⁾ Enligt de uppgifter Belgien har lämnat kan en styrelseledamot (inbegripet den vice verkställande direktören) inte samtidigt inneha något av följande uppdrag eller ämbeten: ledamot av Europaparlamentet, ledamot av någon av Belgiens lagstiftande församlingar, minister eller statssekreterare, ledamot i styrelsen eller regeringen för en region eller språkregion, provinsguvernör, ledamot av styrelsen i ett lokalt självstyrelseorgan eller anställd i SNCB.

⁽¹⁹⁾ Enligt revisionsrätten (s. 46): En styrelseledamot kan bara avsättas enhälligt av styrelsen, med minst två tredjedelar av det totala röstetalet närvarande.

⁽²⁰⁾ Cour des Comptes: Le bon emploi des deniers publics par la S.N.C.B.; Audit effectué en exécution de la résolution de la Chambre des représentants du 11 mai 2000; Bryssel, maj 2001.

belgiska, utländska eller internationella juridiska personer – delta i vilken som helst kommersiell, industriell eller finansiell verksamhet som direkt eller indirekt, helt eller delvis har ett samband med företagets syfte eller som kan främja eller gynna uppnåendet eller en vidareutveckling av det.

Föremålet för SNCB:s verksamhet definierades inte i den lag av den 23 juli 1926 genom vilken företaget skapades. Det fastställdes i stället i en lag av den 1 augusti 1960 om ändring av lagen från 1926, med motivet att SNCB bör kunna ägna sig åt verksamhet som har samband med driften av järnvägarna, t.ex. järnvägsrestauranger, bufféer och serveringar m.m., framställning av materiel som behövs i verksamheten, organisation av vägtransporter som kan underlätta godstransporterna m.m.

Revisionsrätten konstaterade alltså att det var med avsikt som SNCB:s verksamhetsområde hade givits en så vid definition. Eftersom definitionen inte heller innehåller några geografiska begränsningar kan den läggas till grund för i stort sett vilken kommersiell och finansiell verksamhet som helst.

- (70) Å andra sidan, vad beträffar SNCB:s utgifter till ABX förmån visar revisionsrätten vilka perspektiv som har legat till grund för vissa delar av sin rapport: *Med beaktande av SNCB:s självständiga ställning och rådande risker och utmaningar har särskild uppmärksamhet riktats mot de beslut som låg bakom förvärven inom ramen för uppbyggnaden av ABX-nätverket. Analysen skall i första hand klargöra under vilka omständigheter besluten fattades och följdes upp. Syftet är att visa vilka svårigheter som uppstår vid tillämpningen av föreskrifter som låter staten ingripa för att säkra företagets förmåga att fullgöra sin allmänna trafikplikt*⁽²¹⁾.

- (71) Revisionsrätten kom till följande slutsatser:

- a) Vidareutvecklingen av strategin för ABX-nätverket initierades uppenbarligen av SNCB:s ledningsgrupp⁽²²⁾.

⁽²¹⁾ Revisionsrättens rapport av den 18 maj 2001, s. 142.

⁽²²⁾ Revisionsrättens rapport av den 18 maj 2001, s. 151.

b) SNCB har stor självbeslutanderätt när det gäller investeringar utanför järnvägsverksamheten och engagemang i kommersiella aktiviteter ⁽²³⁾.

c) SNCB:s beslut om kommersiella aktiviteter begränsas bara av föremålet för företagets verksamhet och de bestämmelser i lagen av den 21 mars 1991 som är avsedda att hindra att företagets förmåga att fullgöra den allmänna trafikplikten äventyras ⁽²⁴⁾.

d) Investeringar i kommersiella aktiviteter utanför järnvägsverksamheten behöver inte godkännas i förväg, och statens kontroll är begränsad till eventuella åtgärder av regeringens företrädare ⁽²⁵⁾.

e) När det gäller beslut som kan äventyra SNCB:s förmåga att fullgöra sin allmänna trafikplikt kan regeringens företrädare besvara sig över ett beslut och ministern kan annullera det, men detta räcker inte för att garantera den långsiktiga förmågan att fullgöra trafikplikten ⁽²⁶⁾.

(72) Man hade alltså insett att SNCB:s förmåga att fullgöra sin allmänna trafikplikt var hotad, men också att statens möjligheter att ingripa var begränsade. Det var detta som låg bakom de åtgärder av regeringens företrädare och ministern med ansvar för statliga företag som revisionsrätten rapporterar om. Regeringens företrädarens åtgärd av den 2 mars 2000 ⁽²⁷⁾ vidtogs i syfte att verifiera att investeringen i den italienska grenen av ABX inte hotade SNCB:s förmåga att fullgöra sin allmänna trafikplikt. Den 28 april 2000 ⁽²⁸⁾ uttryckte transportministern en önskan om att företagets strategiska åtgärder skall vara långsiktiga och säkra företagets långsiktiga överlevnad och lönsamhet. Den 31 maj 2000 ⁽²⁹⁾ preciserade ministern villkoren för statens utövande av sitt förvaltarskap vid förvärv eller deltagande. Detta inlägg följde på regeringens företrädarens inlägg den 26 maj 2000 ⁽³⁰⁾, då företrädaren erinrade om att SNCB:s kommersiella verksamhet måste vara förenlig med föremålen för dess verksamhet och lagfasta uppdrag.

⁽²³⁾ Revisionsrättens rapport av den 18 maj 2001, s. 142.

⁽²⁴⁾ Revisionsrättens rapport av den 18 maj 2001, s. 141.

⁽²⁵⁾ Revisionsrättens rapport av den 18 maj 2001, s. 154.

⁽²⁶⁾ Revisionsrättens rapport av den 18 maj 2001, s. 154.

⁽²⁷⁾ Revisionsrättens rapport av den 18 maj 2001, s. 152.

⁽²⁸⁾ Revisionsrättens rapport av den 18 maj 2001, s. 150.

⁽²⁹⁾ Revisionsrättens rapport av den 18 maj 2001, s. 153.

⁽³⁰⁾ Revisionsrättens rapport av den 18 maj 2001, s. 153.

2.4.3 Ministerrådet ingriper i omstruktureringen av ABX

(73) Kommissionen nämnde i sitt beslut om att inleda förfarandet den redogörelse som föredrogs vid den belgiska regeringens ministerrådsmöte den 22 februari 2002 och det pressmeddelande som utfärdades i saken ⁽³¹⁾. Redogörelsen visar tydligt hur regeringen vid denna tidpunkt var delaktig i besluten om ABX omstrukturering: *På premiärministerns förslag har ministerrådet godkänt en serie åtgärder rörande ABX verksamhet. Följande beslut har fattats på grundval av denna information och de strategiska argument som SNCB har lämnat: SNCB skall skapa ett holdingbolag som skall samla all ABX verksamhet.*

2.4.4 SNCB:s finansiella kapacitet 1998–2001

(74) Kommissionen har konstaterat att SNCB under perioden 1998–2001 hade en tillräckligt god ekonomi för att kunna låna till marknadsvillkor. Detta berodde på följande:

a) SNCB hade 1998 en sund balansräkning, med en skuldsättningsgrad på 51 % 1998, 54 % 1999, 62 % 2000 och 90 % 2001; det konsoliderade resultatet var positivt ⁽³²⁾.

b) Utredningen från den oberoende konsultfirman NERA visade att SNCB:s skuldsättning under perioden var hållbar och jämförbar med liknande företag i samma sektor. Enligt NERA motsvarade den hållbara nivån en skuldsättningsgrad på 0,8/1–1,25/1 ⁽³³⁾. I samma utredning drog NERA slutsatsen att SNCB:s skuldsättning inte översteg dessa nivåer mellan 1997 och 2001 ⁽³⁴⁾.

(75) Men SNCB:s ekonomi började försämrans under 2002. Företagets finansiella skulder enligt den konsoliderade bokföringen steg från 3,9 miljarder euro 2001 till 5 miljarder euro 2002 och 6,2 miljarder euro 2003. Den totala konsoliderade skuldsättningen var 8,6 miljarder euro 2001, 9,6 miljarder euro 2002 och 10,7 miljarder euro 2003. Samtidigt sjönk SNCB:s egna kapital från 4,9 miljarder euro 2001 till 4,4 miljarder euro 2002 och 4,2 miljarder euro 2003. Om man bara beaktar finansiella skulder löpande över kortare eller längre tid än ett år ⁽³⁵⁾ ökar förhållandet från 80 % 2001 till 114 % 2002 och 150 % 2003, och SNCB redovisar en konsoliderad skuld för dessa år.

⁽³¹⁾ Pressmeddelandet finns på <http://www.belgium.be/>

⁽³²⁾ Belgiens skrivelse av den 29 augusti 2003, diarieförd samma dag med nr GAB. Loyola de Palacio Entrada n° 2805, s. 4.

⁽³³⁾ NERA-utredningen, s. 58.

⁽³⁴⁾ Enligt NERA (bilaga D.1, s. 7) var förhållandet 0,6 under 1997–1999, 0,8 under 2000 och 1,0 under 2001.

⁽³⁵⁾ För åren 1998–2001 hade SNCB även tagit med långfristiga skulder som förföll under året när man beräknade skuldsättningsgraden. Detta förklarar de olika uppgifterna 90 och 80 % för 2001 och skillnaderna för de påföljande åren.

3. DETALJERAD BESKRIVNING AV OMSTRUKTURERINGEN OCH PRIVATISERINGEN AV ABX

- (76) ABX-gruppens verksamhet samlades i ett holdingbolag som döptes till ABX Logistics Worldwide NV/SA (nedan kallat *ABX Worldwide*)⁽³⁶⁾. Luft- och sjötransportverksamheterna hade dittills legat i olika nationella ABX-företag, men överfördes nu till en undergrupp till ABX Worldwide, ABX Logistics Air&Sea Worldwide SA/NV (nedan kallad *ABX Air&Sea*)⁽³⁷⁾.

Omgrupperingen hör till den djupare omstrukturering av hela gruppens verksamhet som inleddes 2002. Den omfattar både driftsrelaterade åtgärder (integrering av olika enheter, skapande av en central enhet, uppdelning på olika resultatenheter, kapacitetssänkning och åtgärder för att höja produktiviteten) och finansiella åtgärder avsedda att återuppbygga den finansiella strukturen och gruppens lönsamhet. Därför har SNCB och en investerare undertecknat en avsiktsförklaring om försäljning av ABX Worldwide (under förutsättning att kommissionen godkänner omstruktureringen).

Omstruktureringen beskrivs i huvuddrag nedan.

- (77) Belgien uppger att ABX Worldwide tack vare denna omstrukturering åter blev lönsamt 2004 (vinst före finansiella poster och skatter på 11,6 miljoner euro) och borde få ett positivt nettoresultat från 2006 (nettoresultat 10,7 miljoner euro)⁽³⁸⁾.

3.1 Integrationen och omorganisationen av ABX-gruppen

- (78) Företagen i ABX-gruppen har integrerats på flera plan, bl.a. ledning (Phoenixprogrammet), informationsteknik, ekonomisk förvaltning och personalavdelning.
- (79) *Phoenixprogrammet* går enligt Belgien ut på följande: Den internationella ledningen för gruppens olika verksamheter skall samlas. Driftssynergierna skall utnyttjas bättre, och inköpen koncentreras till ett färre leverantörer. Företagets kärna skall stärkas med hjälp av bättre rutiner, högre kompetens och informationsteknik. Särskilda avdelningar

⁽³⁶⁾ Detta hände den 29 december 2003, utom i fråga om den internationella verksamheten i ABX Logistics (France) S.A., som fördes över i slutet av december 2004. Enligt Belgien är denna verksamhet lönsam eller nästan lönsam. De berörda företagen är ABX Logistics Air&Sea (France) SAS, Road International, Mitjaville S. A.S. och Lacombe Transports Internationaux Sarl.

⁽³⁷⁾ Luft- och sjötransportverksamheten i Belgien, Asien och Amerika hade redan lagts över i ABX Air&Sea. För Holland gjordes överföringen i början av januari 2005. Vad Tyskland beträffar har överföringen av aktiviteterna fått anstå av två skäl: i) En överföring skulle ge en bokförd vinst på [...] miljoner euro för ABX Logistics (Deutschland) GmbH under överföringsåret, medan den därefter skulle förorsaka ett kassautflöde på mer än [...] miljoner euro per år. ii) Transaktionen skulle innebära att ABX Logistics (Deutschland) GmbH förlorade de värden som skapades genom värdepapperiseringen av de fordringar som härrör från med dess verksamhet, dvs. [...] miljoner euro. Dessa resurser skulle behöva täckas från annat håll, vilket inte går förrän företagets balansräkning har förbättrats.

⁽³⁸⁾ Belgiens skrivelse av den 9 juni 2005. Detta är en uppdatering av siffror, som kan avvika från prognoserna från januari 2005.

för respektive produkt skall samordna verksamheten mellan olika länder och bevaka tjänsternas kvalitet. Lokala chefer skall få ett tydligare ansvar och större incitament att samarbeta med andra delar av gruppen.

- (80) *Informationstekniken* skall enligt Belgien förbättras på olika sätt: man vill integrera befintliga system och rationalisera tillämpningarna, och skapa helhetslösningar för hela gruppen.
- (81) *Finansförvaltningen* genom att huvudkontorets finansavdelning förstärks. Ekonomi- och kassaförvaltningen utökas, och nya avdelningar inrättas för resultatskonsolidering och förvaltning av kundfordringar. Den ekonomiska informationen förbättras genom den redan nämnda systemintegreringen och genom en standardisering av dotterbolagens ekonomiska rapportering.
- (82) Inom ramen för den ekonomiska centraliseringen har ABX skapat en kassapool (*mutualisation de la trésorerie*) för hela gruppen. Med denna kassapool och en garanti från SNCB fick ABX-gruppen i januari 2005 en gemensam kreditlimit på [...] miljoner euro hos ett finansinstitut.

Belgien uppger att den utlånande banken kräver en viss ersättning för kreditlimiten. För den garanti SNCB ställde i januari 2001 är ersättningen motsvarande [...] räntepunkter.

- (83) *Personal*: I november 2003 anställdes en personalchef för gruppen, med uppdrag att samordna dotterbolagens personalpolitik. Den nya personalchefen skall också ta fram ett gemensamt rekryteringsförfarande och gemensamma modeller för utvärdering av och lönesättning för högre tjänstemän och chefer. Under 2005 skall en särskild ledningsgrupp för Europa inrättas.

- (84) Belgien uppger att centraliseringen av samordningsfunktionerna kommer att göra de centraliserade tjänsterna effektivare. Kostnaderna för dessa tjänster – avdelningarna för internationella kunder och kunder som köper flera olika produkter (*Global Accounts*) och central informationsteknik – och fasta kostnader (ekonomi-, rätts-, personal- och

kommunikationsavdelningarna) faktureras dotterbolagen i form av avgifter för licenser och tjänster. Denna inter-fakturering utgör ca [...] % av omsättningen för ABX Worldwides dotterbolag och täcker, utöver alla tjänster som huvudkontoret utför åt dotterbolagen, även kostnader för varumärkesskydd och rätten att använda varumärket.

- (85) Belgien uppger också att en färsk utredning ⁽³⁹⁾ visar att ABX Worldwides fasta kostnader är lägre än genomsnittet för grupper av liknande storlek, oavsett sektor. De undersökta företagsgrupperna hade i genomsnitt 186 anställda vid huvudkontoret per 10 000 anställda i hela gruppen, medan motsvarande siffror för ABX är 60 per 10 000.
- (86) ABX verksamhet har omgrupperats i olika vinstcentrum för respektive verksamhet. Varje sådant centrum skall vara lönsamt 2006 (detta gäller även verksamhetsgrenen inrikes vägtransport i Tyskland, som var det dotterbolag som hade de största svårigheterna).

3.2 Särskilda åtgärder beträffande ABX Tyskland

- (87) *Driftsrelaterade åtgärder*: I beslutet om att inleda ett förfarande redovisades de planerade omstruktureringsåtgärderna för Tyskland. Därutöver planeras ett antal nedskärningar: avyttring av dotterbolag och vissa verksamhetsgrenar, nedläggning av filialer och verksamhetsgrenar, och produktivitetshöjningar. Detta förväntas resultera i följande: antalet näringsställen skall minskas med 64 (69 %), omsättningen skall sjunka med 184 miljoner euro (-30 %), 1 589 arbetstillfällen skall bort (heltidsekvivalenter, -43 %) och lokalytan skall minskas med 405 062 m² (-56 %) ⁽⁴⁰⁾. Detta skall ha genomförts under omstruktureringsplanens tidsförlopp (dvs. före utgången av 2005), och ge lönsamhet 2006–2007.
- (88) Belgien har (i en skrivelse av den 1 december 2005) uppgivit att *den svaga marknadsutvecklingen i Tyskland och de krav som uppställs i Europeiska kommissionens riktlinjer har föranlett ABX att utarbeta en plan för hur man skall skära ner [...] denna verksamhetsgren. (...)*

Planen är ännu inte klar. ABX Logistics kan dock lova kommissionen att före den [...] minska antalet ABX-kontrollerade filialer från dagens 30 till [...] genom att reducera företagens nätverk för inrikes budtransporter (väg) i Tyskland genom nedläggningar eller avyttringar eller genom att skaffa partners. ABX skulle därutöver kunna kvarstå som aktieägare [...] ungefär [...] näringsställen [...].

⁽³⁹⁾ Collis D., Young D. och Goold M.: The Size, Structure and Performance of Corporate Headquarters, Harvard Business School Strategy Working Papers Series, 2003; ABX Logistics.

⁽⁴⁰⁾ Belgiens skrivelse av den 14 januari 2005, s. 23.

- (89) *Produktivitetshöjningar*: Enligt Belgien kommer de driftsrelaterade omstruktureringsåtgärderna att förbättra ABX Tysklands marginal med 14,6 miljoner euro (vid oförändrad omsättning).

- (90) *Den finansiella omstruktureringen*: SNCB tänker omvandla en skuld på 50 miljoner euro till kapital, tillhandahålla egna medel på 100 miljoner euro och omvandla räntor på 7,4 miljoner euro till kapital. så snart kommissionen har godkänt transaktionerna. Detta kapitaltillskott höjer ABX Tysklands egna medel från -143 miljoner euro (den 31 december 2004, sedermera reviderat till -141,2 miljoner euro) till 14,4 miljoner euro. Enligt Belgien är det denna summa som behövs för ABX Tyskland för att privatiseringen av ABX Worldwide skall kunna genomföras ⁽⁴¹⁾.

- (91) *Preliminära resultat*: Sammantaget bör dessa åtgärder enligt verksamhetsplanen ge lönsamhet från 2006 (vinst före finansiella poster och skatter [...] miljoner euro) och ett positivt nettoresultat från 2007 (nettoresultat [...] miljoner euro).

3.3 Särskilda åtgärder beträffande ABX Holland

- (92) *Driftsrelaterade åtgärder*: I beslutet om att inleda ett förfarande redovisades de planerade omstruktureringsåtgärderna för Holland. Därutöver planeras ett antal nedskärningar: avyttring av dotterbolag och vissa verksamhetsgrenar, nedläggning av filialer och dotterbolag och produktivitetshöjningar. Detta förväntas resultera i följande: antalet näringsställen skall minskas med 4 (-44 %), omsättningen skall sjunka med 14 miljoner euro (-21 %), 93 arbetstillfällen skall bort (heltidsekvivalenter, -22 %) och lokalytan skall minskas med 18 400 m² (-28 %).

- (93) *Produktivitetshöjningar*: Enligt Belgien kommer de driftsrelaterade omstruktureringsåtgärderna att förbättra ABX Hollands marginal med 5,7 miljoner euro (vid oförändrad omsättning) senast 2006–2007, då gruppen förväntas vara lönsam igen.

- (94) *Den finansiella omstruktureringen*: SNCB tänker omvandla en skuld på 10 miljoner euro och räntor på 0,6 miljoner euro till kapital så snart kommissionen har godkänt transaktionerna. Detta kapitaltillskott höjer ABX Hollands egna medel från -1,3 miljoner euro (den 31 december 2004, sedermera reviderat till -1,5 miljoner euro) till 9,3 miljoner euro. Enligt Belgien är det denna summa som behövs för ABX Holland för att privatiseringen av ABX Worldwide skall kunna genomföras ⁽⁴²⁾.

⁽⁴¹⁾ Belgiens skrivelse av den 24 februari 2005, s. 12.

⁽⁴²⁾ Belgiens skrivelse av den 24 februari 2005, s. 12.

- (95) *Preliminära resultat:* Sammantaget bör dessa åtgärder enligt verksamhetsplanen ge lönsamhet från 2005 (vinst före finansiella poster och skatter [...] miljoner euro) och ett positivt nettoresultat från 2006 (nettoresultat [...] miljoner euro).

3.4 Avvecklingen av grenen inrikes vägtransporter i Frankrike

- (96) Belgien uppger att SNCB ville göra sig av med grenen inrikes vägtransporter i Frankrike. Anledningen var att ABX Frankrike hade stora svårigheter som hotade hela ABX-gruppens lönsamhet. Avyttringen bestod i att företagsledningen köpte företaget (*Rachat de l'Entreprise par les Salariés*). Denna transaktion har beskrivits i detalj i kommissionens beslut om att utvidga förfarandet, så här skall bara erinras om att ABX Frankrikes inrikes verksamhet såldes på detta sätt för det negativa marknadspriset [...] miljoner euro. Försäljningen fick verkan vid midnatt den 31 mars 2005. ABX Frankrikes övriga verksamhet har överförs till ABX Worldwide.
- (97) Två konsultföretag (Deloitte och Ernst & Young Transaction Advisory Services) kom fram till att det negativa marknadspriset var skäligt och motsvarade marknadsvärdet.
- (98) Enligt Belgien har SNCB beslutat att inte investera mer i ABX Frankrike, och de återkapitaliseringsåtgärder som anmälades i februari 2003 kommer inte att genomföras. SNCB:s planer för Frankrike (inbegripet försäljningen till företagsledningen) går därför ut på en kontrollerad reträtt där man tar sitt arbetsmarknadspolitiska ansvar, vilket har

gjort att man har kunnat rädda över 2300 arbetstillfällen. Men SNCB drar sig alltså tillbaka från Frankrike, och efter försäljningen (till företagsledningen) kommer ABX Frankrike bara att fullfölja sina de tre lönsamma logistikkontrakt (fram till [...]), vilket motsvarar en omsättning på 29 miljoner euro. Då kommer ABX Frankrike inte längre att tjäna något syfte, och kommer med all sannolikhet att likvideras⁽⁴³⁾. Reträtten från Frankrike kan visserligen anses ingå i omstruktureringen av ABX Logistics-gruppen i vid mening, men som åtgärd skiljer den sig avsevärt från de åtgärder som har anmälts beträffande Tyskland och Holland⁽⁴⁴⁾.

3.4.1 Försäljningen till företagsledningen

- (99) Det har tidigare förklarats att Belgien, efter att ha jämfört konsekvenserna av olika lösningar, kom fram till att det vore mindre betungande att sälja rörelsen till företagsledningen än att genomföra en frivillig likvidation. I sitt beslut om att utvidga förfarandet ifrågasatte kommissionen detta resonemang, och påpekade att försäljningsalternativet också borde ha jämförts med en tvångslikvidation. En privat investerare hade nämligen försökt finna den ekonomiskt mest gynnsamma lösningen, utan att utesluta möjligheten att underkasta sig en tvångslikvidation.
- (100) Belgien står fast vid att en tvångslikvidation hade varit mera betungande, och att jämförelsen med en frivillig likvidation inte bara är mer ansvarsfullt ur arbetsmarknadspolitisk synvinkel, utan även är den mest relevanta jämförelsen. Belgiens skäl redovisas nedan.

3.4.2 Alternativens kostnad

- (101) Belgien har jämfört de tre alternativens kostnader (försäljning till företagsledningen, frivillig likvidation och tvångslikvidation)⁽⁴⁵⁾. Se tabellen:

Jämförelse av effekterna av försäljning till företagsledningen respektive likvidation för verksamhetsgrenen inrikes vägtransport i ABX Logistics (France) SA

I miljoner euro; grundat på prognoser tillgängliga i slutet av 2004

	Försäljning till företagsledningen	Frivillig likvidation	Tvångslikvidation
Negativa egna medel 30.9.2004	[...]	[...]	[...]
Förväntade förluster sista kvartalet 2004	[...]	[...]	[...]
Negativa egna medel 30.12.2004	[...]	[...]	[...]
Varav skulder till SNCB	[...]	[...]	[...]
Värdeminskning lösa tillgångar	[...]	[...]	[...]
Ej bokfört mervärde från försäljningen av Contract Logistics till MGF	[...]	[...]	[...]
Mervärde från överföringen Eurocargo, Air&Sea, Mitjavile och Lacombe	[...]	[...]	[...]
Fullbordande av pågående personalåtgärdsplan (PSE4) – kostnader 2004	[...]	[...]	[...]
Täckning av förluster 2005 utanför försäljningen	[...]	[...]	[...]

⁽⁴³⁾ Belgiens skrivelse av den 9 juni 2005, s. 18.

⁽⁴⁴⁾ Belgiens skrivelse av den 9 juni 2005, diarieförd den 16 juni 2005 med nr 15050, s. 18.

⁽⁴⁵⁾ Belgiens skrivelse av den 2 september 2005.

	Försäljning till företagsledningen	Frivillig likvidation	Tvångslikvidation
Kassaeffekter för SNCB innan något alternativ har valts	[...]	[...]	[...]
Pris för avyttring (negativt) – maximum	[...]		
Täckning av förluster under förhandlingarna om personalåtgärdsplanen – 2005		[...]	
Täckning av förluster under ytterligare 4 månader – 2006 (risk)		-15	
Ny personalåtgärdsplan för resterande personal		[...]	
Uppsägning av hyreskontrakt		-8	
Uppsägning av andra kontrakt		-6	
Risk [...] SNCB [...]			
Kommersiella skulder till leverantörer 31.12.2004			
Skulder sociala avgifter m.m. i fråga om personalen			
Personalåtgärdsplan för personalen ABX Frankrike			[...]
Gottgörelse till fordringsägare – Fastighetshyra			-8
Gottgörelse till fordringsägare – Andra kontrakt			-6
Risk att SNCB återtar sin garanti för skulden till Soc. Gen/Natexis			
Värdeförlust ABX Logistics-gruppen			-112
Andra uppsägningskostnader föranledda av lägre volym			[...]
Effekter på behovet av rörelsekapital			-45
Effekter för kostnaden för finansieringen av SNCB:s banklån			-14
Effekter för kostnaden för finansieringen av ABX Logistics banklån			-7
Totalkostnad SNCB	- 137,5	-183	-346

(102) Belgien uppger att Ernst & Young har verifierat kostnadsskillnaden mellan försäljning till företagsledningen och frivillig likvidation. Skillnaden är främst att hänföra till kostnaden för personalåtgärdsplanen och täckning av förlusterna under den tid det tar att förhandla fram en plan. Ernst & Young drog slutsatsen att 45 miljoner euro var en rimlig kostnadsskillnad mellan dessa alternativ.

(103) Belgien uppger att kostnaderna för en tvångslikvidation skulle ha vida överstigit ABX Frankrikes nettotillgångar vid den tidpunkt förfarandet hade kunnat sättas igång ([...] miljoner euro). Man anför följande skäl:

- a) Risken för SNCB [...].
- b) Företagets anseende skulle ha försämrats, och därmed skulle ABX förlora kunder. Därmed skulle värdet på hela gruppen ABX Worldwide försämrats.
- c) Det försämrade kundunderlaget skulle leda till nya uppsägningar och nya uppsägningskostnader.

d) Gruppens behov av rörelsekapital skulle påverkas.

e) Finansieringskostnaderna för ABX-gruppen och SNCB skulle stiga om ett av deras dotterbolag ställde in sina betalningar.

(104) Risk [...] ([...] miljoner euro): Belgien menar⁽⁴⁶⁾ att en tvångslikvidation skulle medföra en risk [...] som skulle leda till att SNCB:s ansvarstagande ifrågasattes. [...] ⁽⁴⁷⁾, [...] ⁽⁴⁸⁾, [...] ⁽⁴⁹⁾ ⁽⁵⁰⁾.

(105) Belgien ger som exempel ett färskt beslut ⁽⁵¹⁾.

(106) Belgien anser att kommissionen borde nöja sig med att konstatera att risken är verklig och att en aktör från den privata sektorn i samma situation rimligen hade försökt undvika en tvångslikvidation, och i stället valt en frivillig likvidation. [...] ⁽⁵²⁾.

⁽⁴⁶⁾ Belgiens skrivelse av den 9 juni 2005, diarieförd den 16 juni 2005 med nr 15050, s. 22.

⁽⁴⁷⁾ [...].

⁽⁴⁸⁾ [...].

⁽⁴⁹⁾ [...].

⁽⁵⁰⁾ Belgiens skrivelse av den 9 juni 2005, diarieförd den 16 juni 2005 med nr 15050, s. 22.

⁽⁵¹⁾ Belgiens skrivelse av den 9 juni 2005, bilaga C 4.

⁽⁵²⁾ Belgiens skrivelse av den 9 juni 2005, diarieförd den 16 juni 2005 med nr 15050, s. 22.

(107) I slutet av 2004 hade den franska advokatfirman Grand, Auzas et Associés skriftligen gjort SNCB uppmärksam på denna risk.

(108) Och advokatfirman Linklaters har meddelat Belgien [...] ⁽⁵³⁾ [...] ⁽⁵⁴⁾.

(109) Om SNCB [...] anser Belgien att företaget åtminstone borde ha finansierat en personalåtgärdsplan för kvarvarande 1300 anställda (en kostnad på [...] miljoner euro) och gottgöra ABX Frankrikes fordringsägare (8 miljoner euro för fastighetshyra och 6 miljoner euro till övriga fordringsägare).

(110) *Värdeförsämringen för hela ABX-gruppen på grund av försämrat kundunderlag (112 miljoner euro):* Belgien anser att en tvångslikvidation av grenen inrikes vägtransporter i Frankrike skulle försämra gruppens anseende på ett mycket allvarligt sätt (även på lång sikt), och därmed skulle gruppen förlora kunder. Belgien har beräknat värdeminskningen på följande sätt:

Belgien anser att omsättningsnedgången delvis hade vägts upp av att de direkta transportkostnaderna omedelbart faller bort. Däremot skulle de indirekta kostnaderna (fasta kostnader) sjunka successivt, efterhand som uppsägningarna på grund av arbetsbrist slog igenom. Belgien beräknar att det skulle ta tre år innan man når en situation motsvarande den som rådde före tvångslikvidationen. Det försämrade kundunderlaget skulle alltså påverka rörelseresultatet (vinst före finansiella poster och skatter) mest det första året, och därefter minska under två år för att sedan återgå till det läge som rådde före tvångslikvidationen.

Försämringen av gruppens värde vid en tvångslikvidation av ABX Logistics France S.A.

<i>I miljoner euro, grundat på prognoser tillgängliga i slutet av 2004</i>	2005	2006	2007	Totalt
I Frankrike				
Internationell vägtransport Frankrike				
Budgeterad bruttomarginal	[...]	[...]	[...]	
Förlust av kunder i %	30 %	15 %	7,5 %	
Beräknad effekt för vinst före finansiella poster	[...]	[...]	[...]	8,8
Luft- och sjötransport Frankrike				
Budgeterad bruttomarginal	[...]	[...]	[...]	
Förlust av kunder i %	10 %	6 %	2 %	
Beräknad effekt för vinst före finansiella poster	[...]	[...]	[...]	3,1
Utanför Frankrike				
Vägtransport Tyskland				
Budgeterad bruttomarginal	[...]	[...]	[...]	
Förlust av kunder i %	30 %	15 %	7,5 %	
Beräknad effekt för vinst före finansiella poster	[...]	[...]	[...]	46,7
Luft- och sjötransport Tyskland				
Budgeterad bruttomarginal	[...]	[...]	[...]	
Förlust av kunder i %	5 %	3 %	1 %	
Beräknad effekt för vinst före finansiella poster	[...]	[...]	[...]	3,1
Inrikes vägtransport Holland				
Budgeterad bruttomarginal	[...]	[...]	[...]	
Förlust av kunder i %	30 %	15 %	7,5 %	
Beräknad effekt för vinst före finansiella poster	[...]	[...]	[...]	3,3

⁽⁵³⁾ [...]

⁽⁵⁴⁾ Belgiens skrivelse av den 9 juni 2005, bilaga C 2.

I miljoner euro, grundat på prognoser tillgängliga i slutet av 2004		2005	2006	2007	Totalt
Inrikes vägtransporter Belgien					
Budgeterad bruttomarginal	[...]	[...]	[...]	[...]	
Förlust av kunder i %	30 %	15 %	7,5 %		
Beräknad effekt för vinst före finansiella poster	[...]	[...]	[...]		16,5
Andra länder och produkter					
Budgeterad bruttomarginal	[...]	[...]	[...]	[...]	
Förlust av kunder i %	5 %	3 %	1 %		
Beräknad effekt för vinst före finansiella poster	[...]	[...]	[...]		25,2
Totalt					
Budgeterad bruttomarginal	455,6	489,7	519,7		
Förlust av kunder i %	14 %	7 %	3 %		
Beräknad effekt för vinst före finansiella poster	61,6	34,4	16,4		112,4

(111) Belgien har också åberopat ett uttalande från EG-domstolen: "Det finns följaktligen skäl att anta att ett moderbolag också, under en begränsad tid, kan kompensera förluster i ett av sina dotterbolag för att senare kunna avveckla det på gynnsammare villkor. Sådana beslut kan motiveras inte bara av möjligheten att få en indirekt vinst, utan även av andra skäl, som omsorg om koncernens goda namn eller en omläggning av verksamheten." ⁽⁵⁵⁾

(112) Uppsägningskostnader för personal som blivit överflödiga på grund av det försämrade kundunderlaget ([...] miljoner euro): Belgien har, som redan påpekats, utgått från att de indirekta kostnaderna skulle kunna minskas successivt genom att uppsägningarna sprids över tre år, och att företaget därefter återigen skulle vara lönsamt. Belgien har därvid räknat med att 1 000 personer måste sägas upp (ca 550 i Tyskland, 200 i Frankrike, 100 i Belgien och 200 i övriga länder).

(113) Effekter för ABX-gruppens behov av rörelsekapital (45 miljoner euro): Belgien anser att en tvångslikvidation kunde leda till att leverantörer krävde omförhandling av betalningsterminerna för övriga delar av gruppen, med krav på t.ex. kontant betalning i stället för betalning mot faktura inom 30 dagar. Enligt Belgiens kalkyler skulle en genomsnittlig förkortning av betalningsterminerna med 7 dagar skapa ett omedelbart kassaunderskott på 45 miljoner euro.

(114) Effekterna för SNCB:s och ABX Worldwides genomsnittliga finansieringskostnader (14+7 miljoner euro): Belgien uppger att

⁽⁵⁵⁾ Dom av den 21 mars 1991 i mål C 303/88, Italienska republiken mot Europeiska gemenskapernas kommission, REG 1991, s. I-1433, punkt 21; i svensk översättning i Svensk specialutgåva, s. I-00115, punkt 21.

SNCB:s och ABX Worldwides genomsnittliga finansieringskostnader (hos respektive bank) skulle öka om ett dotterbolag inställde betalningarna. Man har beräknat ökningen till 100 räntepunkter (dvs. 1 %) för ABX Logistics banklån (ca 240 miljoner euro), och 50 räntepunkter för den del av SNCB:s banklån (ca 900 miljoner euro) som inte har övertagits av belgiska staten. Om kostnadsökningen kan neutraliseras på tre år skulle SNCB:s merkostnad bli ca 14 miljoner euro och ABX Logistics ca 7 miljoner euro.

3.4.3 Övriga argument från Belgien

(115) Utöver kostnadsjämförelsen för de olika alternativen vill Belgien påpeka att även andra faktorer beaktas av investerare som har att välja mellan att avyttra eller lägga ned en verksamhet.

(116) Belgien tror t.ex. att en konkurs skulle kunna ge upphov till arbetskonflikter på arbetsplatser som inte berörs, t.ex. inom de internationella verksamhetsgrenarna. Därmed skulle transporter till andra länder, inklusive SNCB-transporter, drabbas. Även ett privat företag skulle ha försökt undvika en sådan situation genom att välja en frivillig likvidation.

(117) Belgien hävdar också att det inte alls är självklart att en privat, europeisk investerare i SNCB:s storleksklass skulle välja tvångslikvidation även om detta alternativ vore gynnsammare ur ekonomisk synvinkel än en frivillig likvidation. Det finns andra privata företag som i en motsvarande situation har valt frivillig

likvidation med finansiering av en personalåtgärdsplan för alla berörda anställda⁽⁵⁶⁾. Enligt uppgifter från en advokatbyrå (Claeys & Engels) specialiserad på arbetsrätt har flera privata företag valt frivillig likvidation den senaste tiden.

(122) Belgien uppger att omstruktureringen av driften i ABX Worldwide som helhet blev långt mera ingripande än planerat.

(118) Belgien uppger att det privata företaget TNT gjorde precis som SNCB när man skulle avveckla sina förlustbringande verksamhetsgrenar för inrikestransporter och kontraktslogistik i Frankrike. Man valde alltså att undvika frivillig eller påtvingad likvidation⁽⁵⁷⁾.

Enligt den ursprungliga planen skulle tre dotterbolag (med en total omsättning på 98,5 miljoner euro) säljas. Vidare skulle sju filialer och tre lager i Tyskland, fyra filialer i Frankrike och två i Holland läggas ner. Detta skulle reducera personalstyrkan med 690 heltidsekvivalenter.

(119) Belgien citerar slutligen kommissionens meddelande om omstrukturering av företag från mars 2005, där kommissionen påpekar följande: "Den sociala sammanhållningen är ett utmärkande drag i den europeiska sociala modellen. För att den ska kunna bibehållas måste man vidta stödåtgärder för att minska de sociala kostnaderna och främja sökandet efter alternativ sysselsättning och alternativa inkomstkällor. (...) Omstruktureringar av företag uppfattas ofta som något i huvudsak negativt. Oftast är det de omedelbara konsekvenserna på sysselsättningen eller arbetsförhållandena som betonas. (...) Därför måste man ge stöd i samband med dessa förändringar så att deras följder för sysselsättningen och arbetsförhållandena blir så kortvariga och begränsade som möjligt."⁽⁵⁸⁾

De kapacitetsnedskärningar som anmäldes 2005 förväntas få följande effekt: antalet näringsställen skall minska med 176 (-31 %), omsättningen skall sjunka med 624 miljoner euro (-21 %), 5827 heltidsekvivalenter skall bort (-40 %) och lokalytan skall minska med 917 377 m² (-54 %) (⁵⁹). Detta skall ha genomförts under omstruktureringsplanens tidsförlopp.

(120) Belgien drar slutsatsen att SNCB föredrog att sälja företaget till företagsledningen framför likvidation av följande skäl:

De åtaganden Belgien gjorde i november 2005 beträffande Tyskland innebär ytterligare nedskärningar.

- a) Kostnader och risker blev betydligt mindre.
- b) Återverkningarna på ABX Worldwides värde och anseende blev små.
- c) De arbetsmarknadspolitiska effekterna var lindrigare, och 1 300 franska arbetstillfällen kunde räddas i det nya privatägda företaget Cool Jet.
- d) SNCB kunde visa ett större ansvarstagande gentemot leverantörer och fordringsägare, såsom det anstår ett europeiskt företag av denna kaliber.

(123) Belgien uppger att man inte kan skära ner mer än man har gjort sedan 2002 (inbegripet de senast anmälda nedskärningarna). Ytterligare nedskärningar skulle innebära att ABX-nätverket avvecklades helt. Belgien menar att det internationella nätverket är helt grundläggande för ABX strategiska och kommersiella profilering, och för dess konkurrenter. Om det avvecklas hotas hela gruppens strukturella konkurrenskraft, och omstruktureringen blir omöjlig att genomföra. Dessutom skulle gruppen få svårare att hitta någon som är beredd att gå in som partner vid en eventuell privatisering.

3.5 Nedskärningarna inom ABX-nätverket

(121) Speditionsdelen skars ned kraftigt under omstruktureringen av ABX-nätverket. Inom expedition mäts kapaciteten med hjälp av vissa indikatorer, t.ex. fakturerad omsättning, antal näringsställen, lageryta och antal anställda.

Belgien hävdar att en avveckling av verksamhetsgrenen inrikes budtransport liknande den som gjordes i Frankrike inte låter sig göras i Tyskland. I Tyskland och Holland är nämligen dotterbolagens inrikes- och utrikestransporter inte separata grenar på samma sätt som i Frankrike. Detta beror i sin tur på att både drift, datorsystem och kunder är gemensamma för grenarna. Bakgrunden till detta är inte bara den tyska marknadens specifika struktur, utan får också sökas i ABX Logistics historia. I Frankrike slogs inrikes- och utrikesgrenarna ihop först 2003, och det var dessutom bara en partiell sammanslagning. I Tyskland har verksamhetsgrenarna inrikes budtransport och utrikes vägspedition tillhört samma avdelning sedan 1996, då företagen THL och Bahntrans (sedermera ABX Tyskland) slogs ihop.

⁽⁵⁶⁾ Belgiens skrivelse av den 9 juni 2005, diarieförd den 16 juni 2005 med nr 15050, s. 21.

⁽⁵⁷⁾ Belgiens skrivelse av den 2 september 2005, s. 6.

⁽⁵⁸⁾ Meddelande från kommissionen – Omstruktureringar och sysselsättning – Att förutse omstruktureringar och ge stöd i samband med dem i syfte att utveckla sysselsättningen: Europeiska unionens roll, KOM(2005) 120 slutlig, s. 2–3.

⁽⁵⁹⁾ Enligt vad kommissionen erfar rör det sig främst om lagerlokaler.

Belgien påpekar vidare att om nätet blir ännu glesare i Tyskland och Holland så kommer ABX att helt försvinna från den tyska marknaden, eftersom konkurrenternas närvaro är så mycket tätare.

Antal näringsställen för vägtransporter för ABX Logistics och dess närmaste konkurrenter på de tyska och holländska marknaderna (exklusive de senaste nedskärningarna i Tyskland) ⁽⁶⁰⁾

Tyskland		Holland	
Schenker/Stinnes	57	DHL/Danzas (Van Gend&Loos)	17
IDS (Elix)	37	Frans Maas	13
Dachser	34	Vos Logistics	10
DHL/Danzas	32	Wim Bosman	8
ABX LOGISTICS	30	ABX LOGISTICS	4

Källa: Webbplatser, ABX Logistics beräkningar.

Belgien vill slutligen understryka att avvecklingen sker vid en tidpunkt när ABX närmaste konkurrenter förvärvar budtransport- och samlastningsföretag (särskilt i Tyskland) för att bygga upp egna nät för inrikes budtransporter.

3.6 SNCB:s lån till ABX 2002

(124) SNCB har lånat ut pengar till flera av ABX dotterbolag.

I april och maj 2002 beviljade SNCB det belgiska dotterbolaget ABX Logistics group NV tre lån (på 50, 10 respektive 29 miljoner euro) till rörlig ränta. Belgien uppger att räntesatserna i genomsnitt låg på [...] %, [...] % respektive [...] %.

Den 30 juni 2004 sa SNCB upp lånen, och beviljade dem därefter direkt till ABX Tyskland, ABX Holland och ABX Frankrike med räntesatserna [...] %, [...] % och [...] %.

3.7 Privatiseringen av ABX Worldwide

(125) Belgien uppger att SNCB har bekräftat att man vill privatisera ABX Worldwide inom sex månader från det att kommissionen godtar omstruktureringen. Det finns redan ett principavtal mellan SNCB Holding och en potentiell köpare, undertecknat den 22 mars 2005, men enligt avtalet måste kommissionen godta omstruktureringen innan något köp kan komma ifråga ⁽⁶¹⁾.

⁽⁶⁰⁾ Tabellen kommer från Belgien.

⁽⁶¹⁾ Belgiens skrivelse av den 9 juni 2005, s. 26.

(126) Belgien uppger att SNCB efter omstrukturerings- och avyttringsbesluten har förhandlat med flera potentiella förvärvare. SNCB har befullmäktigat ABX Worldwide och företaget Petercam att uppträda som ombud vid försäljningen.

(127) ABX Worldwide inledde i juni 2003 preliminära samtal med en första tänkbar partner, en industrigrupp. Under mars och juni 2004 tog man fram ett samförståndsavtal, men förhandlingarna avbröts mellan juni och augusti 2004 av skäl som hänförde sig till den presumtiva partnern.

(128) I juni 2004 tog ABX Worldwide kontakt med en annan partner från industrisektorn, som dock avslutade förhandlingarna redan i september.

(129) En tredje möjlig partner kontaktades i slutet av augusti 2004. Även denna gång rörde det sig om en företagsgrupp från industrisektorn. Denna tredje partner övergavs i november, när en fjärde partner lämnade ett bindande bud om att överta ABX Worldwide. Det är denna partner, nedan kallad Yvan, som har lämnat en avsiktsförklaring om att köpa företaget och som tillsammans med SNCB undertecknade det tidigare nämnda principavtalet i mars 2005.

(130) Enligt principavtalet åtar sig Yvan att investera mellan [60 och 150^(***)] miljoner euro om kommissionen fattar ett positivt beslut. I detta belopp ingår [...] miljoner euro som betalning för SNCB:s aktier i ABX Worldwide. Resten av pengarna skall användas på följande sätt:

a) [...] miljoner euro skall användas för att ge en s.k. *back to back*-täckning (upplånings- och utlåningstransaktioner) en garanti som SNCB har lämnat för en byggnad i [...].

b) [...] miljoner euro skall gå till ett förlagslån till ABX Worldwide som skall finansiera följande:

— Transaktionskostnader, bl.a. Yvans kostnader för t.ex. strategiska, juridiska och finansiella konsulttjänster. Dessa kostnader har beräknats till mellan [...] och [...] miljoner euro.

— Resterande belopp (efter avdrag för transaktionskostnaderna enligt ovan, [...] miljoner euro) skall täcka behovet av finansiering om något finansinstitut drar tillbaka ställda garantier, eller ställer krav på garantier, på grund av att aktierna byter ägare.

(131) Enligt principavtalet skall Yvan och SNCB fullfölja försäljningen så fort kommissionen har fattat ett positivt beslut (givetvis under förutsättning att övriga bestämmelser i avtalet och i lagstiftning följs).

Om kommissionens beslut inte är positivt kommer Yvan och SNCB under vissa villkor att lösas från de förpliktelser som uppställdes i avsiktsförklaringen.

(132) Belgien har uttryckligen påpekat att SNCB efter privatiseringen av ABX Worldwide kommer att befrias från samtliga icke bokförda åtaganden, garantier och utfästelser. Utfästelserna behövs inte längre och förlorar sin verkan så snart återkapitaliseringen av det tyska dotterbolaget har godkänts av kommissionen och genomförts ⁽⁶²⁾.

4. SYNUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER

4.1 Beslutet om att inleda ett förfarande

(133) Ett antal berörda parter har, var för sig och oberoende av varandra, framfört synpunkter angående omständigheterna i ärendet och de slutsatser som kommissionen redovisade i sitt beslut att inleda förfarandet.

(134) Först redovisas de synpunkter som har förts fram av en grupp berörda vars synpunkter i stort sett sammanfaller: 1. Verein zur Förderung des Wettbewerbs und lauterer Verhaltens im Speditions- Logistik- und Transportgewerbe E.V. Köln, 2. H.A.L.T.E., 3. Ziegler, 4. Freshfields, Bruckhaus, Deringer (som ombud för Deutschen Post AG), 5. De Beroepsorganisatie van de Vlaamse Goedertransport Ondernemers en Logistieke Dienstverleners (SAV) ⁽⁶³⁾.

(135) *Omstruktureringsplanen:* Parterna har alla tryckt på svagheterna i den ursprungliga omstruktureringsplan som ABX la fram. Parterna påpekar att de berörda dotterbolagens åtminstone ur ekonomisk synvinkel ingår i en företagsgrupp som borde kunna finansiera delar av åtgärderna, och ifrågasätter därför deras rätt att få omstruktureringsstöd. Omstruktureringsstöd får bara delas ut inom ramen för en realistisk omstruktureringsplan som garanterar en långsiktig lönsamhet. Den framlagda planen var otillräckligt finansierad och inte tillräckligt långtgående, och kunde inte leda till lönsamhet. Kommissionen gjorde alltså rätt som inledde ett förfarande. Stöd som inte leder till lönsamhet snedvrider konkurrensen och strider mot gemenskapens intresse.

(136) Planen klargör varken sannolikheten för att man verkligen kommer att återfå en normal avkastning på kapitalet eller vilka faktorer som skulle bidra till detta, t.ex. tillväxten för hela eller vissa delar av marknaden, högre produktivitet och bättre kvalitet, och ändrat kundbeteende.

(137) De planerade omstrukturerings- och rationaliseringsåtgärderna utgör en anpassning till utvecklingen inom budtransport- och logistiksektorn som ABX borde ha genomfört för länge sedan. Konkurrenterna har redan – med avsevärda ansträngningar – anpassat sig. Om planen godkänns cementeras en befintlig marknadsstörning, och de ekonomiska svårigheterna flyttas över på de företag som redan har strukturerat om sin verksamhet. Privata, medelstora företag skulle drabbas värst, och vissa skulle förmodligen inte överleva situationen.

(138) *Statens inblandning:* Att ABX har dröjt så länge med att omstrukturera beror till stor del på SNCB:s kontinuerliga inflytande på den dagliga driften, och den politiska tillsättningen av ABX styrelse. Vissa parter klagat över bristen på insyn i tillsättningsprocessen för styrelseledamöter i både ABX Logistics-gruppen och (sedermera) ABX Worldwide. SNCB:s ledning tycks tillsätta styrelseledamöterna helt efter eget skön och enligt politiska kriterier. ABX kan alltså inte drivas på ett oberoende sätt. Vissa parter klagat också på att besluten om ABX drift fattas antingen av ministerrådet eller av SNCB:s ledning, och att det alltså inte finns något stöd för att ABX skulle styras av en egen ledningsgrupp.

(139) *Omstruktureringen av dotterbolaget i Frankrike:* Det belopp som har angivits för refinansieringen är för lågt. I den ursprungliga planen underskattas vidden av det stöd som krävs bara för att få bort de skulder som har ackumulerats sedan nätverket av dotterbolag byggdes upp. Prognoserna för återhämtningen är orealistiska, och kan omöjliga förverkligas utan mera stöd eller politiska marknadsmanipulationer till konkurrenternas nackdel.

(140) *Privatiseringen av ABX:* Vissa parter anser att ABX måste privatiseras, och beklagar sig över att planen bara vagt nämner en privatisering utan närmare detaljer för hur den skulle gå till.

(141) *Förvärvet och utvidningen av ABX-nätverket:* Parterna anser att ABX närvaro på budtransport- och logistikmarknaden från 1998 möjliggjordes av olagligt statligt stöd, som gav upphov till en allvarlig snedvridding av konkurrensen. ABX-nätverket hade inte kunnat byggas upp utan omfattande statligt stöd via SNCB.

(142) Härefter redovisas de synpunkter som har förts fram av en annan grupp berörda vars synpunkter också i stort sett sammanfaller: 6. FGTE CFDT Route (Union Fédérale Route), 7. Fédération Nationale des Syndicats de Transports CGT, 8.

⁽⁶²⁾ Belgiens skrivelse av den 9 juni 2005.

⁽⁶³⁾ Alla synpunkter har inte förts fram av var och en av dessa företag, men dessa synpunkter sammanfattar kärnan i dessa företags kommentarer.

Fédération Royale Belge des Transporteurs, 9. ABX Logistics – som representerar den tyska ABX Logistics-gruppen ⁽⁶⁴⁾.

(143) Flera parter har kommenterat ABX-personalens situation. Flera hundra anställda har redan tidigare drabbats av personalåtgärdsplaner i Frankrike, och många arbetstillfällen inom logistiksektorn är hotade. Företrädarna för det tyska dotterbolaget påpekar att ca 4 000 arbetstillfällen har gått förlorade sedan 1998. Till detta kommer 2 000 arbetstillfällen hos underleverantörer. ABX är dessutom nära en privatisering, som inte bör äventyras.

(144) La Fédération Nationale des Syndicats de Transport CGT (riksorganisationen för transportförbunden) kräver att man inför en socialt godtagbar transporttaxa i syfte att motverka den "ekonomiska dumpning" man anser att ABX konkurrenter gör sig skyldiga till i Frankrike.

(145) La Fédération Royale Belge des Transporteurs (FRBT) (de belgiska transportörernas branschorganisation) vill erinra om att ABX har visat samarbetsvilja genom att låta organisationen granska dess bokföring. Man kan sålunda verifiera att allt är i sin ordning beträffande licenser och försäkringar för företagets fordon.

(146) Dessa parter påpekar också att ledningen för ABX (Belgium) S.A. har vidarebefordrat (visserligen efter kommentarstidens utgång) till kommissionen en begäran från chaufförer som berörs av ABX Belgiens olika regionala distributionscentra. Chaufförerna begär att kommissionen skall fatta ett positivt beslut om ABX omstrukturering.

4.2 Beslutet om att utvidga förfarandet

(147) Ett antal berörda parter har, var för sig och oberoende av varandra, framfört synpunkter angående utvidgningen av förfarandet.

(148) Först redovisas de synpunkter som har förts fram av en grupp berörda vars synpunkter i stort sett sammanfaller: 1. HALTE, 2. Freshfields Bruckhaus Dehringer, 3. BCA – Belgian Courier Association, 4. Robert Ziegler ⁽⁶⁵⁾, 5. Febetra (Federation Royale Belge des Transporteurs et des Prestataires de Services Logistiques), 6. SAV – Koninklijke Beroepsvereniging Goederenvervoerders Vlaams Gewest en Brusselse Hoofdstedelijk Gewest ⁽⁶⁶⁾.

(149) Sammanfattningsvis går dessa parters kommentarer ut på att man ifrågasätter om stödet till ABX kan vara lagligt, och begär att rättvisa konkurrensvillkor återupprättas. Man

⁽⁶⁴⁾ Alla synpunkter har inte förts fram av var och en av dessa företag, men dessa synpunkter sammanfattar kärnan i dessa företags kommentarer.

⁽⁶⁵⁾ Styrelseordföranden för Ziegler-gruppen har påpekat att Robert Ziegler inte är behörig att ensam företräda Ziegler-gruppen eller Ziegler S.A. inför kommissionen (skrivelse av den 18 augusti 2005).

⁽⁶⁶⁾ Alla synpunkter har inte förts fram av var och en av dessa företag, men dessa synpunkter sammanfattar kärnan i dessa företags kommentarer.

anför särskilt att det anmälda stödet har höjts, och att ABX har en stark ställning på marknader med hård konkurrens, särskilt i Tyskland. Eventuella stöd måste villkoras med krav på vissa motprestationer från ABX sida. Det måste kontrolleras att försäljningen av vissa verksamhetsgrenar av ABX Frankrike inte leder till att ännu mera stöd betalas ut. En försäljning av ABX är ett steg i rätt riktning, men den måste ske under marknadsmässiga former. Det får heller inte bli så att en försäljning mildrar kommissionens beslut om stödet till ABX.

(150) Robert Ziegler påpekar att ABX inte har betalat tillbaka det tidigare nämnda lånet på 140 miljoner euro, och att SNCB inte har gått vidare med försäljningen av ABX Frankrike. Ziegler menar också att det finns en risk att villkoren för privatiseringen av ABX-gruppen gynnar ABX, men att en omstrukturering av ABX inte är realistisk med nuvarande ledningsstruktur och strategi. Det skulle få allvarliga konsekvenser om ABX gick i konkurs.

(151) Härefter redovisas de synpunkter som har förts fram av en annan grupp berörda vars synpunkter också i stort sett sammanfaller: 1. ABARENT N.V., 2. DOL & SERVICES, 3. Pierre Lepoint, 4. Geert Lagae BVBA, 5. WEVETRA – Werner Vranckx Transport, 6. Claude Bogaerts, 7. Johan Vergote, 8. Cooljet, 9. UPTR – Union Professionnelle du Transport par Route, 10. Vervoerbedrijf Van Hauwermeiren "BA.AN" BVBA, 11. SD Transport BVBA, 12. Gincotrans, 13. Vervoer Marc Cobbaert, 14. François Timmermans, 15. Tractrans, 16. GPF, 17. Transport Fabrice, 18. SOS Transport, 19. Eddy Ommeslag ⁽⁶⁷⁾.

(152) Större delen av denna grupp uppger att man inte vill att kommissionen genom ett negativt beslut skall äventyra sysselsättningen för de 1000-tals underleverantörer som arbetar för ABX.

(153) Cool Jet uppger att de verksamhetsgrenar som man förvärvade när företagsledningen tog över kan bli lönsamma efter en sanering. Saneringen skall ske enligt en detaljerad plan, men kommer inte att inledas förrän tre år efter övertagandet. Försäljningspriset sattes med hänsyn till kända och budgeterade förluster. De verksamhetsgrenar som Cool Jet övertog har en liten marknadsandel (1,5 % av den franska marknaden för budfirmor och expressbyråer). Slutligen vill Cool Jet understryka att företaget sysselsätter 1300 personer, och att dessa arbetstillfällen hade gått förlorade om företaget inte hade kunnat förvärva verksamhetsgrenarna ifråga.

⁽⁶⁷⁾ Alla synpunkter har inte förts fram av var och en av dessa företag, men dessa synpunkter sammanfattar kärnan i dessa företags kommentarer.

(154) UPTR (de belgiska vägtransportörernas branschorganisation) uppger att man har fått full insyn i ABX bokföring, och kan konstatera att gruppens resultat har förbättrats, med en rörelsevinst för första gången 2004. UPTR uppmanar kommissionen att fatta beslutet inom en snar framtid så att man kan gå vidare med privatiseringen av ABX, och på så sätt skapa en stabil grund för denna lojala aktör som har så stor betydelse för den belgiska transportbranschen.

(155) Efter kommentarstidens utgång fick kommissionen ett klagomål om försäljningen av ABX Worldwide som gick ut på att SNCB Holding hade brustit när det gäller insyn, öppenhet och icke-diskriminering i förfarandet för privatiseringen av ABX Logistics, och på så sätt uteslutit de investerare som inkom med klagomålet.

5. BELGIENS KOMMENTARER

5.1 Beslutet om att inleda ett förfarandet

(156) Större delen av Belgiens principiella kommentarer angående kommissionens beslut om att inleda och sedermera utvidga förfarandet återges i den detaljerade beskrivningen ovan. Här återges övriga kommentarer från Belgien.

(157) *Statens inblandning:* Belgien har under hela förfarandet stått fast vid att man inte alls har lagt sig i SNCB:s beslutsfattande när det gäller ABX Logistics, och hänvisar till EG-domstolens avgörande i Stardust-målet. Belgien vill också erinra om att det är kommissionens sak att visa motsatsen.

(158) Belgien har under hela förfarandet stått fast vid att man inte har ingripit i SNCB:s beslut om investeringarna i ABX.

(159) När det gäller ministerrådets pressmeddelande av den 22 februari 2002 vill Belgien erinra ⁽⁶⁸⁾ om följande:

- a) Ingen myndighet får ålägga ledningen för ett statligt företag (i detta fall SNCB) att fatta ett visst beslut eller att agera på ett visst sätt, utom i frågor som omfattas av företagets förpliktelser i samband med samhällsomfattande tjänster (och dit hör inte driften av ABX Logistics).
- b) Vad ministerrådet gjorde i sitt pressmeddelande den 22 februari 2002 var bara att uttala sitt stöd för ett visst agerande vid omstruktureringen av ABX Logistics. Det visade sig dessutom att SNCB:s styrelse kom att välja andra lösningar än de som ministerrådet hade uttryckt sitt stöd för (utom i en fråga, men där hade

styrelsen fattat sitt beslut redan före ministerrådets uttalande).

- c) Att staten på olika sätt skaffar sig kännedom om utredningar och rapporter om SNCB och ABX Logistics är normalt beteende för en aktieägare som vill följa sina investeringars utveckling.

5.2 Belgiens replik till de berörda parternas kommentarer

(160) Som svar på vissa berörda parter påstående att styrelsemedlemmar väljs med utgångspunkt i partitillhörighet vill Belgien påpeka att ABX Logistics inte omfattas av SNCB:s trafikplikt, utan hör helt under SNCB:s självständiga ansvarsområde. Därför gäller samma regler för utnämning av styrelseledamöter i ABX Logistics som för alla andra aktiebolag. Det sker alltså enligt föreskrivna förfaranden med insyn, och har inget med partitillhörighet att göra.

(161) *Finansieringen av ABX Logistics nätverk:* Belgien bekräftar att SNCB hade en god balansräkning fram till 2001, och att det konsoliderade resultatet var positivt mellan 1998 och 1999.

(162) *Reinvesteringarna:* Belgiens ståndpunkter om återinvesteringarna redovisas i beskrivningen av händelseförloppet. Belgien anser sålunda att SNCB:s punktingripanden för dotterbolagen i Tyskland, Frankrike, Holland, Irland, Portugal och Belgien är helt i linje med principen om en investerare från den privata sektorn i en marknadsekonomi. Belgien uppger vidare att insatserna för ABX Singapore inte omfattas av artikel 87 i fördraget.

(163) Belgien anser att man redan kommenterat de synpunkter som de berörda parterna har lämnat angående beslutet om att utvidga förfarandet; dessa synpunkter sammanfaller enligt Belgien i stort sett med de farhågor kommissionen har gett uttryck för.

(164) Beträffande Robert Zieglers kommentarer anför Belgien följande: Det kortfristiga lånet på 140 miljoner euro och dess senare kapitalisering har anmälts till kommissionen. Innan dessa åtgärder har godkänts kan varken SNCB eller ABX göra några nya åtaganden. Detsamma gäller tillskottet av egna medel på 157,4 miljoner euro för omstruktureringen av ABX Tyskland och övriga anmälda åtgärder. Vad det eventuella gynnandet av ABX vid en privatisering beträffar hänvisar Belgien till den skälighetsbedömning som KPMG har gett kommissionen. KPMG konstaterar att *de villkor som man har enats om för försäljningen till Yvan är skäliga och rimliga, och avspeglar marknadspriset.* Beträffande

⁽⁶⁸⁾ Belgiens skrivelse av den 29 augusti 2003, s. 16.

Zieglers påstående att ABX Frankrike inte alls har sålts erinrar Belgien om att man har angivit precis vilka verksamhetsgrenar som har avyttrats. Enligt Ernst & Youngs utredning var *priset för verksamhetsgrenen inrikes vägtransporter skäligt*. I fråga om konsekvenserna om ABX-gruppen skulle gå i konkurs vill Belgien understryka att även ett delvis negativt beslut från kommissionen skulle få allvarliga konsekvenser för både ABX Logistics Worldwide och SNCB Holding.

(165) *Försäljningen av ABX Worldwide*: Belgien hävdar att SNCB Holding inte alls var skyldigt att använda sig av ett upphandlingsförfarande för privatiseringen av ABX Logistics Worldwide.

(166) Enligt Belgiens tolkning av kommissionens praxis i statligt stöd-ärenden nöjer sig kommissionen med att verifiera att tillgångarna vid en privatisering utan upphandling har sålts till ett pris som enligt en extern konsult är marknadsmissigt. Belgien har gett kommissionen den oberoende utredning av villkoren för försäljningen av ABX Logistics Worldwide som konsultfirman KPMG Corporate Finance gjorde enligt kommissionens principer.

6. KOMMISSIONENS BEDÖMNING

6.1 Förekomsten av statligt stöd

(167) I artikel 87.1 i fördraget föreskrivs följande: *"Om inte annat föreskrivs i detta fördrag, är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna"*

(168) Till att börja med konstaterar kommissionen att de åtgärder som behandlas i detta beslut gäller flera företag som alla ingick i ABX-nätverket när det bildades, och som sedermera integrerades i ABX-gruppen när holdingbolaget ABX Worldwide bildades. Kommissionen anser att dessa företag även innan holdingbolaget bildades utgjorde en distinkt ekonomisk enhet inom SNCB. Denna enhet kallas *hädanefter ABX-gruppen*, och är huvudföremålet för den utredning som följer.

(169) Kommissionen konstaterar att tre av de fyra kriterier som räknas upp i artikel 87.1 i fördraget är uppfyllda: gynnande av vissa företag, hotet att konkurrensen kommer att snedvridas, och påverkan av handeln mellan medlemsstaterna.

SNCB:s överföringar av medel till ABX-gruppen gynnar företaget framför konkurrenterna.

Åtgärderna gynnar bara ABX-gruppen eller dess dotterbolag, och snedvrider därför, eller hotar att snedvrider, konkurrensen i den mån företagets verksamhet är konkurrensutsatt.

Åtgärderna påverkar slutligen handeln mellan medlemsstater, eftersom den verksamhet som omfattas av utredningen berör flera medlemsstater. Denna slutsats gäller även stöd till de företag i gruppen som är verksamma utanför gemenskapen. EG-domstolen konstaterade i sitt avgörande i Tubemeuse-målet ⁽⁶⁹⁾ följande: "Med hänsyn till det ömsesidiga beroendet mellan de marknader som gemenskapsföretagen är verksamma inom, kan det inte uteslutas att ett statligt stöd till ett företag som exporterar huvuddelen av sin produktion till länder utanför gemenskapen kan snedvrider konkurrensen inom gemenskapen." I det här fallet rör det sig om en multinationell företagsgrupp inom transportbranschen, verksam över hela världen i konkurrens med andra företag från gemenskapen. Sålunda kan ett stöd som ges till något av gruppens företag i ett land utanför gemenskapen styrka hela gruppens ställning, och därmed påverka handeln mellan medlemsstater och snedvrider eller hota att snedvrider konkurrensen inom gemenskapen.

(170) Vidare bedömer kommissionen att när SNCB:s resurser tas i anspråk genom de berörda åtgärderna är det detsamma som att statliga resurser (offentliga medel) tas i anspråk.

(171) SNCB ägs av staten, och har företagsformen statligt företag. Det är därför naturligt att utgå ifrån att staten kontrollerar hur företaget använder sina resurser. Denna slutsats stärks ytterligare av att SNCB enligt lagen av den 21 mars 1991 skyddas från konkurs, vilket i själva verket är att betrakta som en statlig garanti.

(172) Detta leder till EG-domstolens uttalande i Stardust Marine-målet ⁽⁷⁰⁾, där man konstaterar att det följer *"av domstolens rättspraxis att artikel 87.1 EG omfattar alla likvida medel som myndigheterna faktiskt kan använda för att stödja företag och att det inte är relevant om dessa medel permanent ingår bland statens tillgångar eller inte"*.

⁽⁶⁹⁾ Dom av den 21 mars 1990 i mål C-142/87, Belgien mot kommissionen (Tubemeuse-målet), REG 1990, s. I-959, punkt 35; i svensk översättning i Svensk specialutgåva, s. 369, punkt 35.

⁽⁷⁰⁾ Dom av den 16 maj 2002 i mål C-482/99, Frankrike mot kommissionen (Stardust Marine-målet), REG 2002, s. I-4397, punkt 37.

(173) Domstolen fortsätter (i punkt 52): "Endast det faktum att ett offentligägt företag kontrolleras av staten är (...) inte tillräckligt för att anse att de åtgärder som företaget vidtagit, till exempel sådana stödåtgärder som här är aktuella, skall tillskrivas staten. Det är vidare nödvändigt att undersöka om de offentliga myndigheterna skall anses ha varit delaktiga på ett eller annat sätt i dessa åtgärder."

(174) Men för att ett statligt företags handlande skall kunna anses som statligt stöd måste handlingen också strida mot vad en privat investerare skulle ha gjort i samma situation.

(175) Nedan följer kommissionens genomgång av huruvida SNCB:s respektive åtgärder till ABX-gruppens förmån både kan tillskrivas staten och strider mot vad en privat investerare hade förväntats göra i samma situation. Om båda kriterierna är uppfyllda är det alltså fråga om statligt stöd. I de fallen utreder kommissionen även syfte och belopp.

6.1.1 Investeringarna under 2001 och de parallella bidragen

(176) Belgien uppger att SNCB återinvesterade i de tyska, holländska och franska delarna av ABX-gruppens verksamhet för att de ekonomiska prognoserna var goda och åtgärden stöddes av specialister på företagsutveckling.

(177) De redovisade lönsamhetskalkylerna tycks grundade på godtagbara antaganden om verksamhetutvecklingen, efter vad SNCB kunde förvänta sig 2001.

(178) Investeringarna i Tyskland grundades på en expertundersökning som visade att en lyckad sanering av ABX Tyskland skulle göra det möjligt att gå vidare med strategin för ABX. Därmed skulle ett tillskott på 50 miljoner euro ge en värdeökning på 300 miljoner med en tillfredsställande internränta.

(179) Investeringen på 30 miljoner euro i Frankrike skulle ge SNCB en internränta på 8–14 %. Denna investering möjliggjorde också den värdepapperisering av fordringar som var ett villkor för att företaget skulle kunna höja sin kreditlimit till 70 miljoner euro.

(180) När det gäller 2001 års investeringar i ABX Holland anser kommissionen att det inte finns tillräckliga grunder för att – som Belgien vill – grunda internräntekalkylen på kapitalhöjningen efter avdrag för kostnaderna för förvärvet av Wegtransport. Men även utan avdraget (SNCB:s totala investering blir således 19,2 i stället för 12,2 miljoner euro) ligger internräntan på fullt acceptabla 8,9–10,2 %. Och vid

tidpunkten för investeringen förväntades ABX Holland bli lönsamt inom den relativt korta tiden två år.

(181) Även avkastningsberäkningen för de parallella bidragen till ABX-gruppens företag i Irland, Belgien, Portugal och Singapore (som inte hade ekonomiska problem) visar en godtagbar diskonterad internränta på 9,6–12,7 %.

(182) Kommissionen erinrar också om att SNCB ända till slutet av 2001 – men inte därefter – hade en ekonomi som utan att påfrestas medgav finansiering av den kommersiella utvecklingen (förhållandet skulder/egna medel gick från 0,6 till 0,9 under perioden 1997–2001).

(183) Eftersom alla dessa investeringsbeslut var en del av en strategi som omfattade hela gruppen var det rimligt att SNCB inte bara tittade på varje respektive åtgärds internränta, utan även beaktade åtgärdens effekt för gruppen som helhet.

(184) Kommissionens slutsats är att en privat investerare hade kunnat agera på samma sätt som SNCB gjorde i fråga om återinvesteringarna 2001 och de parallella bidragen. Åtgärderna är därför inte statligt stöd.

(185) Däremot konstaterar kommissionen att SNCB:s garanti till ABX Singapore ställdes utan krav på motprestation. Så hade en privat investerare inte agerat. Med tanke på att garantin ställdes i juni 2000, just när allmänheten började få upp ögonen för ABX och myndigheterna hade intervererat å SNCB:s vägnar, vill kommissionen för fullständighetens skull påpeka att denna garanti kan innehålla inslag av statligt stöd. Garantin ställdes alltså till förmån för ett företag som ingick i ABX-gruppen vid en tidpunkt när omorganisationen och omstruktureringen av nätverket redan var beslutad och pågick. Kommissionen kommer därför att utreda garantin i samband med utredningen av omstruktureringen av ABX-gruppen.

6.1.2 Rekapitaliseringen

(186) Det belgiska ministerrådets möte i februari 2002 visar tydligt att den belgiska regeringen deltog i SNCB:s hantering av ABX-frågor från den dagen. Belgien anmälde återkapitaliseringen av ABX Tyskland och ABX Holland (157,4 respektive 10,6 miljoner euro) efter mötet, men åtgärden har ännu inte genomförts. Åtgärderna anmäldes inte som kommande investeringar, utan som omstruktureringssöd. Det står alltså utom tvivel att åtgärderna utgör statligt stöd, och de kommer att utredas som omstruktureringssöd.

- (187) Redan en månad efter förvärvet var det tyska dotterbolagets egna kapital negativt, och SNCB nödsakades att ställa ut ett *comfort letter* (en skrivelse från moderföretaget till långivare om att dotterbolaget kommer att vara i stånd att betala sina skulder till långivaren). SNCB förnyade årligen detta åtagande fram till 2005, alltså även efter den tidpunkt då vi vet att Belgien inträdde i ABX-hantering. SNCB:s *comfort letter* kan liknas vid en garanti. Åtagandet gjordes utan krav på motprestation, och innehåller därför inslag av statligt stöd. Men återkapitaliseringen – som omfattas av detta beslut – ger ABX Tysklands fordringsägare en säkerhet som motsvarar det som erbjuds av SNCB:s *comfort letter*. Detta förlorar därmed sin betydelse, och kommissionen kommer inte att närmare utreda det som en separat företeelse.
- (193) Räntan verkar rimlig⁽⁷¹⁾. Kommissionen anser därför att garantin inte gynnar ABX-gruppen på ett sätt som utgör statligt stöd. Även om en privat investerare hade krävt några räntepunkter mer eller till och med dubbelt så mycket i ersättning är fördelen försumbar jämfört med resten av stödet (0,07 miljoner euro per år), och påverkar inte den övergripande bedömningen.

6.1.3 Lånen 2002

- (188) SNCB lånade från april och maj 2002 ut pengar till ABX Logistics NV, ABX Tyskland, ABX Holland och ABX Frankrike. Lånen lämnades alltså efter den tidpunkt då vi vet att Belgien inträdde i ABX-hantering.

- (189) Som redan har redovisats i den detaljerade beskrivningen ovan var räntan på lånen mellan [...] och [...] %. Kommissionen anser att denna ränta är för låg med tanke på företagets situation. Som riktmärke tar kommissionen sin referensränta, nämligen 5,06 % (som för övrigt gällde för undsättningsstödet till ABX Tyskland 2003).

- (190) Kommissionen drar sålunda slutsatsen att lånen innehåller inslag av statligt stöd. Med utgångspunkt i sin referensränta ökad med 400 räntepunkter (eftersom företagen var i svårigheter och under omstrukturering) har kommissionen beräknat att lånen innehåller ett inslag av statligt stöd på 8 miljoner euro.

- (191) Lånen gavs alltså till företag som ingick i ABX-gruppen vid en tidpunkt när omorganisationen och omstruktureringen av nätverket redan var beslutad och pågick. Kommissionen kommer därför att utreda detta stöd i samband med utredningen av omstruktureringen av ABX-gruppen.

6.1.4 Den garanti som uppstod med den gemensamma kassapoolen

- (192) Belgien har uppgivit att det utlånande finansinstitutet krävde en viss ersättning för ABX-gruppens kreditlimit på [...] miljoner euro, och att den garanti SNCB ställde i januari 2001 kostade [...] räntepunkter.

6.1.5 SNCB:s icke bokförda åtaganden

- (194) Belgien har bekräftat att SNCB bara har ställt två nya garantier utöver de garantier som man övertog när man förvärvade vissa företag i nätverket: för ABX Singapore (se ovan; avslutad 2005) och för det företag som beviljade kreditlimiten för den gemensamma kassapoolen. Däremot har SNCB ställt ut flera *comfort letters* (en skrivelse från moderföretaget till långivare om att dotterbolaget kommer att vara i stånd att betala sina skulder till långivaren).

- (195) Belgien uppger att det är vanligt att moderbolag ställer ut *comfort letters* utan ersättning till förmån för dotterbolag. Med undantag av det *comfort letter* som ställdes ut till förmån för ABX Tyskland och ett annat till förmån för ABX Spanien på 12,3 miljoner euro, konstaterar kommissionen att inget av de *comfort letters* som har ställts ut efter 2000 (när allmänheten började få upp ögonen för ABX) och som kommissionen känner till är juridiskt bindande för SNCB. Kommissionen anser att åtagandet till förmån för ABX Spanien är att betrakta som en bankgaranti, eftersom SNCB åtar sig att se till att dotterbolaget har tillräckliga medel för att betala sina banklån. Kommissionen erinrar om att stödet i det här fallet är lika med kostnaden för den garanti som företaget hade varit tvungen att ställa för att få lånet. Denna kostnad läggs till kreditkostnaden, men är här låg (några räntepunkter). Om man utgår från vad ABX-gruppen på annat håll betalar till SNCB för garantier, rimliga [...] räntepunkter, är inslaget av statligt stöd försumbart (0,02 miljoner euro per år). Även om kostnaden vore betydligt högre eller det dubbla (dvs. [...] räntepunkter, vilket vore väl högt) skulle stödet vara försumbart (0,04 miljoner euro per år), och inte påverka kommissionens slutsatser om omstruktureringsstödet.

⁽⁷¹⁾ Jfr med den ersättning på [...] räntepunkter som ett ABX-dotterbolag betalar för sin bankgaranti.

6.1.6 *Avyttringen av grenen inrikes vägtransporter i Frankrike*

- (196) Det är tydligt att belgiska staten låg bakom ABX Frankrikes beslut att avyttra verksamhetsgrenen inrikes vägtransport; detsamma gäller villkoren för försäljningen. Kommissionen måste därför skärskåda Belgiens argument för varför man valde en viss avyttringsform (försäljning till företagsledningen), för att undersöka om argumenten är förenliga med vad en privat investerare kunde förväntas göra i samma situation.
- (197) *Kostnaderna för försäljningen till företagsledningen:* Den totala kostnaden för avvecklingen var 1 37,5 miljoner euro, varav [...] miljoner euro utgörs av verksamhetens negativa tillgångar vid avyttringen och [...] miljoner euro utgörs av det negativa försäljningspriset.
- (198) Kommissionen noterar att två oberoende konsultfirmor har bekräftat att detta belopp på [...] miljoner euro motsvarar verksamhetsgrenens negativa värde.

Konsultfirman Deloitte Corporate Finance kom fram till detta värde genom att diskontera kassaflödet enligt verksamhetsplanen för åren 2005–2008. Värderingen visade, som sagt, att verksamhetsgrenens värde motsvarade det negativa försäljningspriset. Konsultfirman Ernst&Young Transaction Advisory Services bekräftade värderingen efter att ha granskat Deloitte's kalkyler.

Eftersom två oberoende konsultföretag har bekräftat värderingen med vedertagna metoder drar kommissionen slutsatsen att försäljningspriset för verksamhetsgrenen inrikes vägtransporter i Frankrike motsvarade marknadspriset, och att köparen inte gynnades av något statligt stöd.

- (199) *Kostnaderna för en frivillig likvidation:* Enligt Belgien skulle en frivillig likvidation kosta 183 miljoner euro, varav [...] miljoner euro utgörs av verksamhetens negativa tillgångar vid avyttringen och [...] miljoner euro utgörs av andra kostnader i samband med likvidationen.
- (200) Vid en frivillig likvidation skulle SNCB tvingas gottgöra de fordringsägare vars fordringar inte täcktes av det likviderade företagets tillgångar. Det är alltså rimligt att beakta denna kostnad på [...] miljoner euro.
- (201) Bland övriga kostnader nämner Belgien särskilt [...] miljoner euro för den personalåtgärdsplan som SNCB skulle tvingas ta fram och finansiera vid en likvidation, och [...] miljoner euro för att täcka förlusterna under den tid det tar att förhandla fram en sådan plan.
- (202) Dessa beräkningar förefaller rimliga. Kostnaden för personalåtgärdsplanen skulle ge [...] per anställd, vilket är

acceptabelt. Förlustprognosen motsvarar vad som anges för 2005 i den verksamhetsplan för företaget som gällde vid avyttringen ([...]–[...] miljoner euro). Belgien har också räknat med 15 miljoner euro för förluster under de första tre månaderna 2006.

- (203) ABX Frankrike hade också fått räkna med diverse skadeståndskostnader för kontraktsbrott. Belgien uppskattar denna kostnad till 14 miljoner euro. Och reträtten från den franska marknaden skulle ha blivit kännbar även för övriga företag i gruppen. Det är därför sannolikt att en frivillig likvidation hade kostat mer än försäljningen till företagsledningen.
- (204) *Kostnaderna för en tvångslikvidation:* Enligt Belgien skulle en tvångslikvidation kosta 346 miljoner euro, varav [...] miljoner euro utgörs av verksamhetens negativa tillgångar vid avyttringen och [...] miljoner euro utgörs av andra kostnader i samband med likvidationen.
- (205) Vid en tvångslikvidation hade SNCB inte varit skyldigt att hålla alla dotterbolagets fordringsägare skadeslösa. SNCB hade alltså inte belastats av hela underskottet vid likvidationen ([...] miljoner euro), och hela underskottet skall därför inte räknas med när alternativen jämförs.
- (206) Bland övriga kostnader uppger Belgien att SNCB hade fått bära en risk [...], motsvarande 58 miljoner euro.
- (207) Belgien har tillhandahållit flera dokument, bl.a. ett utlåtande från konsultfirman Linklaters et Grand Auzas et Associés, som hävdar att SNCB skulle komma att utsättas för en verklig och icke försumbar risk, och att företagets ansvarstagande skulle ifrågasättas.
- (208) Kommissionen vet att tredjeman i vissa medlemsstater kan väcka talan mot aktieägare i ett likviderat bolag i exceptionella fall, särskilt om aktieägarna kan anses som [...] eller om de har brustit vid styrelsen av bolaget.
- (209) Ehuru fransk lagstiftning erbjuder tredjeman just en sådan rättighet anser kommissionen, med utgångspunkt i de uppgifter som Belgien har lämnat angående risken, att risken är för liten för att påverka den bedömning som gjordes i samband med utvidningen av ärendet i april 2005. Kommissionen anser sålunda att den kostnad på 58 miljoner euro som enligt Belgien motsvarar risken [...] inte skall tas med i beräkningen av kostnaderna för en tvångslikvidation.
- (210) Eftersom SNCB har en särställning tror kommissionen inte heller att SNCB:s finansieringskostnader skulle öka i någon

nämnvärd grad efter en tvångslikvidation. Däremot skulle finansieringskostnaden för ABX-gruppens skuldbörda kunna öka med maximalt de 7 miljoner euro som Belgien har kalkylerat.

(211) Belgien tror också att gruppens behov av rörelsekapital skulle påverkas genom att övriga gruppens fordringsägare kommer att kräva en drastisk förkortning av betalningsterminerna när man får veta att en verksamhetsgren i Frankrike har tvångslikviderats, och Belgien vill att en kostnad för detta tas med i beräkningen. Enligt Belgiens kalkyler skulle en genomsnittlig förkortning av betalningsterminerna med 7 dagar (dvs. ca 15 %) kosta 45 miljoner euro. Detta verkar skäligt. Att dotterbolag med god ekonomi sannolikt inte skulle drabbas alls av en sådan förkortning uppvägs av att dotterbolag i ekonomiska svårigheter kan få sina betalningsterminer skärpta med mer än en vecka.

(212) Belgien anför slutligen att en tvångslikvidation skulle leda till att övriga företag i gruppen förlorade 5–30 % av sitt kundunderlag under likvidationsåret. Kommissionen anser att det är rimligt att tro att en företagsgrupp som erbjuder integrerade tjänster i Europa med så tätt sammanbundna verksamhetsgrenar skulle kunna få se sitt anseende försämras och kundkretsen krympa när någon del av gruppen tvångslikvideras. I det här fallet skulle förmodligen särskilt franska kunder och kunder som även anlitat den likviderade verksamhetsgrenen påverkas. I detta avseende har en försäljning till företagsledningen två fördelar. För det första drabbas gruppens anseende knappast. För det andra innehåller försäljningsavtalet en klausul om samarbete mellan det nya företaget och de av ABX Frankrikes verksamhetsgrenar som även fortsättningsvis skulle tillhöra ABX-gruppen. Det nya företags kunder kommer alltså att även i fortsättningen ha tillgång till ABX-gruppens tjänster i Frankrike. Kommissionen gör följande bedömning: Det är svårt att bekräfta uppgiften att upp till 30 % av kundkretsen kommer att försvinna. Kommissionen noterar också att vissa viktiga kunder är kunder hos flera av gruppens dotterbolag, och att den franska marknaden står för en betydande del av gruppens internationella verksamhet i Frankrike, Tyskland och Holland (mellan 14 och 36 %). Kommissionen anser dock att den merkostnad på 112 miljoner euro som Belgien har angett är för hög. Det är rimligare att räkna med att högst av 20 % av kundkretsen försvinner under det första året för de mest drabbade verksamhetsgrenarna, vilket motsvarar ca 75 miljoner euro.

(213) Det är också rimligt att tänka sig att en minskad kundkrets skulle leda till uppsägningar. För att hålla marginalen uppe skulle företaget tvingas att säga upp ännu fler. Belgien uppskattar kostnaden för detta till 35 miljoner euro.

Kalkylen för antalet uppsagda och kostnaden för detta måste dock justeras i enlighet med den hypotetiska kundnedgången (dvs. max 20 %), och kommissionens siffra för merkostnaden blir sålunda 24 miljoner euro, dvs. 2/3 av Belgiens uppskattning.^f

(214) Kommissionen kommer alltså fram till att en tvångslikvidation skulle kunna kosta minst $7+45+75+24=151$ miljoner euro (där kommissionen som förklaras ovan inte räknar in någon kostnad för en eventuell risk för [...]). Denna siffra är mycket lägre än Belgiens uppskattning (346 miljoner euro), men är ändå betydligt högre än kostnaden för en försäljning till företagsledningen.

(215) *Slutsats:* Kommissionen anser att SNCB:s beslut att sälja verksamhetsgrenen inrikes vägtransport i Frankrike till företagsledningen, och villkoren för försäljningen, motsvarar de beslut som en privat investerare på jakt efter det ekonomiskt mest gynnsamma alternativet skulle kunna ha fattat. Transaktionen innehåller sålunda inte något statligt stöd.

(216) Kommissionen grundar sin utredning på de antaganden som kommissionen finner rimliga och underbyggda. Beräkningarna visar att en likvidation skulle kosta minst 13 miljoner euro mer än en försäljning till företagsledningen. Detta överstiger klart felmarginalen i de uppskattningar som ligger till grund för beräkningen.

6.1.7 Försäljningen av ABX Worldwide

(217) Kommissionen konstaterar att SNCB gjorde grundliga efterforskningar för att hitta en köpare av ABX Worldwide, och slutligen vände sig till ett särskilt ombud.

(218) Vid värderingen av priset och försäljningsvillkoren för ABX Worldwide har kommissionen beaktat KPMG:s rapport. KPMG hade i uppgift att göra en skälighetsbedömning av den finansiella sidan av försäljningen av ABX Worldwides resterande tillgångar (se ovan).

(219) KPMG grundar sina beräkningar i rapporten⁽⁷²⁾ på två metoder: diskontering av kassaflödet, där man beräknar det diskonterade nuvärdet av framtida intäkter, och balansering av vinster, där man jämför olika vinstnivåer (omsättning; vinst före räntor, skatt, av- och nedskrivningar; vinst före finansiella poster och skatt) för ett företag med andra företag i samma sektor med hjälp av multipliceringskoefficienter för marknaden i fråga.

(220) KPMG har gjort en grundlig utredning, med vedertagna beräkningsmetoder. Kommissionen godtar alltså att KPMG:

⁽⁷²⁾ KPMG: Project Yvan – Valuation summary, Presentation to NMBS/SNCB Holding NV/SA, 26 maj 2005 v2.2.

s slutsats: att de villkor som man har enats om för försäljningen till Yvan är skäliga och rimliga, och avspeglar marknadspriset. Kommissionens slutsats är att avyttringen av ABX Worldwide inte innehåller statligt stöd till köparens förmån, under förutsättning att den sker till överenskommet pris utan andra än sedvanliga och ekonomiskt berättigade justeringar.

(221) Enligt försäljningsvillkoren garanteras Belgien ett visst pris, och Yvan gör ett betydande åtagande som kommer att lindra bördan för Belgiens offentliga finanser. Försäljningsvillkoren stipulerar också att SNCB inte skall engagera sig i någon av ABX-gruppens verksamheter.

6.2 Omstruktureringsstödet

(222) I det följande skall kommissionen pröva om de inslag av statligt stöd som har konstaterats ovan är förenliga med kommissionens riktlinjer för undsättningsstöd och stöd till omstrukturering av företag i svårigheter. Belgiens första anmälan i ärendet kom 2003, och ledde till att det ursprungliga förfarandet inleddes i juli 2003 enligt gemenskapens riktlinjer från 1999 för statligt till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter⁽⁷³⁾. Det statliga stödet höjdes avsevärt i samband med en uppdatering av omstruktureringsplanen som gjordes efter det att nya riktlinjer hade trätt i kraft. Det har också visat sig att SNCB har gett ABX-gruppen olagligt stöd, och därför tänker kommissionen tillämpa de nya riktlinjerna från 2004⁽⁷⁴⁾ för hela denna grupp av stöd. Kommissionen stöder sig därvid på riktlinjerna 103 och 104 i 2004 års riktlinjer. Det kommer dock att beaktas att den ursprungliga anmälan gjordes med hänvisning till 1999 års riktlinjer. Det kommer dock att visa sig att stöden kan betraktas som förenliga med både 1999 och 2004 års riktlinjer.

6.2.1 Var omstruktureringsstödet berättigat?

(223) Kommissionen konstaterar att ABX-gruppen måste betraktas som ett företag i svårigheter enligt punkt 11 i 2004 års riktlinjer. Under 2001 och 2002 steg gruppens rörelseförlust till 50 miljoner euro, nettoresultatet försämrades från -73 miljoner euro till -186 miljoner euro, finansieringskostnaderna steg från 15 till 41 miljoner euro, och skuldsättningen ökade från 442 till 512 miljoner euro.

⁽⁷³⁾ EGT C 288, 9.10.1999, s. 2.

⁽⁷⁴⁾ EUT C 244, 1.10.2004, s. 2.

Gruppens verksamheter i Tyskland, Frankrike och Holland hade också stora ekonomiska svårigheter, vilket kommissionen konstaterade i sitt beslut om att godkänna undsättningsstödet till ABX, där dessa dotterbolag uttryckligen kategoriserades som företag i svårigheter⁽⁷⁵⁾. Vid den tidpunkten spelade dessa företags integrerade transportlogistik-tjänster en central roll i ABX-gruppens strategi, och med ca 60 % av gruppens omsättning 2002 hotade deras dåliga ekonomi hela gruppens överlevnad.

(224) Kommissionen anser att resten av gruppen inte kunde ha bidragit mer till finansieringen av omstruktureringen.

(225) Belgien har uppgivit att ABX Worldwide genererade 24,3 miljoner euro från avyttringar, extern finansiering och produktivitetsökningar (särskilt i Italien, Tyskland, Portugal, Holland och Spanien), och därmed kunde bidra till finansieringen omstruktureringen.

(226) Tillsammans med intern rationalisering minskade denna försäljning av tillgångar gruppens omfång. Antalet näringsställen minskade med 31 %, omsättningen med 21 %, personalen (heltidsekvivalenter) med 40 % och lokalytan (lagerlokaler) med 54 %. I Tyskland var siffrorna högre, upp till 69 %, före Belgiens åtagande i november 2005. Man hade förmodligen genom ytterligare avyttringar av tillgångar kunnat göra gruppens verksamhet lönsam i form av ett nätverk av europeiska integrerade multimodala logistik-tjänster.

(227) Gruppens lönsamma delar bar upp de delar som var i svårigheter, och bidrog på så sätt till saneringen. T.ex. efterskänkte ABX Logistics (Belgium) NV/SA en fordran på 10,6 miljoner euro på ABX Holland.

(228) Gruppen som helhet, som har en gemensam kassapool sedan 2001, har en negativ likviditet på [...], eftersom det positiva kassaflödet från de lönsamma verksamheterna äts upp av de verksamheter som går med förlust.

(229) Kassapoolens kredit utnyttjas fortfarande, och är ofta nära kreditlimiten på [...] miljoner euro (t.ex. [...] miljoner euro i juni 2005), och gruppen är [...] gäldenär i fråga om kort likviditet:

⁽⁷⁵⁾ Beslut av den 21 januari 2003, nr C(2003) 245 slutlig; Aide d'Etat N 769/2002, Aide au sauvetage d'ABX Logistics (filiales F, D, NL et groupe) (texten ej översatt till svenska). Texten finns på http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/state_aids/transport-2002/n769-02-fr.pdf

**Konsoliderad kassa ABX Logistics
Worldwide S.A.**

I miljoner euro

	31.12.2003	31.12.2004	30.6.2005
Checkkrediter	[...]	[...]	[...]
Finansiella skulder med en löptid över ett år som förfaller under året	[...]	[...]	[...]
Underskott på kort sikt	[...]	[...]	[...]
Kassa netto	- 36,8	- 62,2	- 114,4

(230) Kommissionen konstaterar också att holdingbolaget ABX Worldwide som ekonomisk enhet inte är ett nybildat företag i 2004 års riktlinjers mening, trots att det inte bildades förrän 2003. Bolaget var nämligen en sammanlagning av befintliga enheter som alla var aktiva i samma sektor, och gruppens nya struktur skapades just i omstruktureringsyfte.

6.2.2 Återställd lönsamhet

(231) Lönsamheten för ABX Worldwide, ABX Tyskland och ABX Holland kommer att vara återställd någon gång 2006–2007, enligt de diskonterade resultatprognoser som har refererats i den detaljerade beskrivningen ovan. Dessa prognoser är grundade på realistiska antaganden.

(232) De finansiella resultaten har förbättrats ordentligt sedan omstruktureringsplanen utarbetades 2002. Rörelseresultatet (vinst före finansiella poster och skatter) för ABX Logistics Worldwide S.A. har förbättrats från - 28,7 miljoner euro 2002 till + 11,6 miljoner euro 2004. För ABX Logistics (Deutschland) GmbH (verksamhetsgrenarna luft- och sjötransport ej medräknade) är motsvarande siffror - 32,0 miljoner euro respektive -[...] miljoner euro, medan ABX Logistics Holding (Nederland) BV har gått från - 6,7 miljoner euro till -[...] miljoner euro och närmar sig ett nollresultat.

(233) Tillsammans med denna tydliga återhämtning kan den genomgripande strukturella omstruktureringen (se den detaljerade beskrivningen) av ABX-gruppen återställa lönsamheten även på längre sikt.

(234) Kommissionen vill slutligen ta upp avsiktsförklaringen om försäljning av hela ABX Worldwide-gruppen, som både gör försäljning oundviklig (med förbehåll för att kommissionen godkänner planen, och vissa andra sedvanliga villkor i dessa sammanhang) och binder köparen till vissa

betydande investeringsåtaganden. Kommissionen ser förklaringen som ett slutgiltigt kvalitetstecken för planerna för omstrukturering och ekonomisk återhämtning.

6.2.3 Förhindrande av otillbörlig snedvridning av konkurrensen

(235) Enligt 2004 års riktlinjer måste kompensande åtgärder vidtas för att i största möjliga mån mildra de negativa följderna av stödet för konkurrenterna. Annars bör stödet anses strida mot det gemensamma intresset.

(236) ABX håller redan på med omfattande kapacitetsnedsänkningar. Gruppen skall alltså genom att minska antalet näringsställen, lokalytan och personalen och genom att sänka omsättningen sänka sin kapacitet med upp till 54 % för ABX Worldwide, upp till 69 % för ABX Tyskland, upp till 44 % för ABX Holland och upp till 76 % för ABX Frankrike (främst genom avyttringar och nedläggningar). Detta skall ha genomförts under omstruktureringsplanens tidsförlopp. På den tyska marknaden kommer dessa nedsänkningar att kompletteras med andra åtaganden som Belgien gjorde i [...] 2005. Nedsänkningarna blev mera långtgående än ursprungligen planerat, och frigör i motsvarande mån marknadsandelar åt konkurrenterna.

(237) Kommissionen anser av flera skäl att nedläggningarna och avyttringarna är proportionella. De var ur kvantitativ synvinkel betydande, och resulterade i att ABX-gruppens marknadsandel för vägspedition var mindre än 2 % i Tyskland och mindre än 1 % i Holland 2002. Samtidigt kunde ABX-gruppen behålla ett mindre nätverk i flera europeiska länder, vilket är en förutsättning för att man skall kunna överleva på marknaden för multimodala logistiktjänster. Slutligen är transportmarknaden inte mättad, utan håller på att expandera (se avsnitt 2.2). ABX äger inte heller transportmedel i någon större utsträckning, och utför i stort sett inga vägtransporter själv.

(238) Kommissionen har också med hjälp av information från Belgien kunnat konstatera att en mycket stor del av nedsänkningarna gäller kortsiktig verksamhet: ca 19 % av sammanlagt 31 % i fråga om näringsställen, 12 av 21 % i fråga om omsättning, 15 av 40 % i fråga om personal och 40 av 54 % i fråga om lageryta.

6.2.4 Minimering av stödet

(239) Enligt 2004 års riktlinjer skall stödbelopp och stödnivå begränsas till vad som är absolut nödvändigt.

- (240) För det första konstaterar kommissionen att gruppen efter återkapitalisering och genomförande av anmälda åtgärder har ett förhållande skulder/egna medel på 80 %. Denna siffra stiger till 155 % när det bokförda goodwillvärdet på 146 miljoner euro har eliminerats.

ABX Logistics Worldwide S.A., konsoliderad balansräkning

	31.12.03	31.12.04	30.6.05	31.12.05- före omvand- ling	31.12.05- efter omvand- ling	31.12.05- efter omvand- ling och eliminering av goodwill	31.12.06	31.12.07
Konsoliderade egna medel	185,8	173,9	158	131,9	300	154	[...]	[...]
Finansiella skulder	369	414,3	407	407	239	239	[...]	[...]
Skuldsättningsgrad	199 %	238 %	258 %	309 %	80 %	155 %	[...]	[...]

- (241) Kommissionen anser att även siffran 155 % är berättigad, eftersom denna goodwill till stor del kommer från de ursprungliga förvärven av ABX Tyskland ([...] miljoner euro) och ABX Holland ([...] miljoner euro), vars kapacitet kommer att sänkas rejält under omstruktureringen. I fråga om den tyska verksamheten anmälde Belgien i december 2005 en utfästelse att sänka kapaciteten ytterligare. Belgien anser att omstruktureringen kommer att helt eliminera goodwillposten ur SNCB:s bokföring [...] för de tyska och holländska dotterbolagen.

- (242) Men båda siffrorna (80 respektive 155 %) är betydligt högre än motsvarande siffror för jämförbara konkurrenter till ABX-gruppens, som i genomsnitt ligger på 43 % (viktat i förhållande till omsättning). Och den siffran sjunker till 16 % om man tar med företaget DPWN i beräkningarna, men DPWN är inte riktigt jämförbart med ABX-gruppen.

- (243) ABX-gruppen kommer alltså efter återkapitaliseringen att ha ett kapital som understiger sektorsgenomsnittet, och kommer inte att ha några överflödiga finansiella resurser.

- (244) För det andra vill kommissionen påminna om att ABX Worldwides nettokassa är negativ sedan 2003. ABX-gruppen har sålunda inte heller något kassaöverskott till förfogande.

- (245) För det tredje kommer den köpesumma som SNCB får in från försäljningen av aktierna i ABX Worldwide att bidra till att minska det faktiska stödbeloppet. För gruppen och dess konkurrenter och för SNCB och Yvan är det detsamma som om stödet från SNCB minskades i motsvarande mån, försäljning ägde rum till ett symboliskt pris och finansieringen i fråga lämnades direkt av köparen.

- (246) Kommissionen måste också försäkra sig om att stödmottagaren bidrar på ett påtagligt sätt till omstruktureringssplanen med egna medel eller genom att ordna extern finansiering till marknadsvillkor.

- (247) Kommissionen börjar med att fastställa den totala omstruktureringens kostnaden, bortsett från produktivitetshöjningar och minskat behov av rörelsekapital.

Omstruktureringens nettokostnad

Uppsägningar och nedläggningar	- 49,0
Kassautflöde under omstruktureringen (utom produktivitetssökningar)	- 121,0
Skuld till SNCB (före 2002)	- 60,0
Ränta på skulder till SNCB (skulder före 2002 + undsättningsstöd)	- 8,0
Återbetalning av krediter och lån som bankerna säger upp	[...]
Yvans återbetalning av andra garantier och fordringar till ABX fordringsägare	[...]
Minskat behov av rörelsekapital	29,1
Total	- 296,6

- (248) Kommissionen anser att det är berättigat att stå fast vid kostnaderna enligt tabellen av följande skäl:

- Siffran 49 miljoner euro motsvarar de kostnader som är en direkt följd av omstruktureringen, t.ex. uppsägningsersättningar och kostnader för nedläggning av dotterbolag.
- Siffran 121 miljoner euro motsvarar de finansieringsbehovet för de enheter som genomgår omstrukturering under 2003–2005. Siffran täcker i stort sett den justerade vinsten före räntor, skatt, av- och nedskrivningar för de investeringar som omstrukturering har tvingat fram, finansieringskostnader och vissa engå-

ngskostnader. Kommissionen har med hjälp av information från Belgien verifierat att det främst är fråga om investeringar i informationsteknik, och att investeringarna är lägre än avskrivningarna. Investeringar i informationsteknik är en viktig del av omorganisationen och förmågan att höja produktiviteten. Belgien har försäkrat att investeringarna inte innebär någon kapacitetshöjning. Kommissionen har också kontrollerat att engångskostnaderna i första hand utgörs av kostnader som har med omstruktureringen att göra och som är nödvändiga för att företaget skall kunna bli lönsamt, t.ex. omorganisation och produktivitetshöjande åtgärder (t.ex. uppsägningar som berör de centrala funktionerna, rationaliseringen av företagsformen och andra produktivetsrelateade åtgärder).

Siffran 150,9 miljoner euro för det totala kassautflödet under omstruktureringen har minskats med förväntade positiva effekter av omstruktureringen, och förutsätter ett positivt kassaflöde på 29,9 miljoner euro. Nettokostnaden beräknas alltså bli 121 miljoner euro.

- c) Om gruppens finansiella struktur skall kunna återställas måste alltså övriga finansieringsbehov vid slutet av 2005 täckas före avyttringen av ABX Worldwide. Det rör sig om de skulder till SNCB som skall omvandlas till kapital (60 miljoner euro) plus ränta (8 miljoner euro), uppsägningen av kreditlimiter under 2003–2005 ([...] miljoner euro), och Yvans övertagande av befintliga garantier och fordringar ([...] miljoner euro).

- d) Behovet av rörelsekapital kan minskas genom att gruppens affärsförbindelser med kunder och leverantörer hanteras bättre. Minskningen dras av från omstruktureringens kostnaden.

(249) ABX-gruppen finansierar åtgärderna med egna resurser och med extern finansiering till marknadsvillkor. De egna resurserna skaffas genom försäljning av tillgångar (24,2 miljoner euro) och genom att lönsamma enheter i ABX och holdingbolaget ABX Worldwide köper upp verksamhetsgrenar från de enheter som skall omstruktureras (22,6 miljoner euro) eller skriver av skulder (10,6+6 miljoner euro). Dessa tillskott från de lönsamma enheterna är ett faktiskt bidrag från mottagaren, dvs. gruppen i sin helhet. Till detta kommer Yvans finansiering ([...] miljoner euro). Sammanlagt blir det egna bidraget [...] miljoner euro.

(250) Detta visar att stödmottagaren själv finansierar minst 43,4 % av omstruktureringen. Kommissionen anser att

man i detta fall kan godta en självfinansiering under 50 %. Denna omstrukturering omgärdas av särskilda svårigheter, bl.a. annat det faktum att 13 000 arbetstillfällen i Europa berörs direkt. De långtgående kapacitetsnedskärningarna (upp till 50 %) gäller främst kortsiktig verksamhet, och ytterligare nedskärningar skulle kunna hota hela ABX Worldwides internationella nätverk för transportlogistik. Den ursprungliga anmälan lämnades vid en tidpunkt då 1999 års riktlinjer rådde; dessa riktlinjer saknar minimigräns för självfinansieringen. Slutligen, ABX Worldwide skall privatiseras, vilket också kommer att spela en avgörande roll för gruppens livskraft och garantera att det knappast blir fråga om statliga stöd i framtiden.

(251) Det finns också flera tecken som visar att marknaden tror på företaget, vilket är ett krav enligt 2004 års riktlinjer. ABX-gruppen har t.ex. med en garanti från SNCB fått en kreditlimit på [...] miljoner euro hos ett finansinstitut. Kommissionen tog av försiktighetsskäl inte med denna garanti vid beräkningen av graden av självfinansiering, eftersom kommissionen inte kunde utesluta ett inslag av stöd i de premier som betalades till banken och SNCB. Privata banker fortsätter också att bevilja ABX-gruppen stora, kortsiktiga krediter utan säkerhet eller offentliga garantier.

(252) Kommissionen anser därför som uppfyllda villkoren att stödet måste begränsas till ett minimum och att företaget måste bidra avsevärt ur egen kassa till omstruktureringens kostnaden.

6.2.5 Principen om att stöd bara får beviljas en gång

(253) Kommissionen har inte godkänt något omstruktureringens stöd till ABX-nätverket sedan det började byggas upp 1998.

(254) Kommissionen anser också att den planerade privatiseringen av ABX-gruppen borde vara en garanti för att företaget inte beviljas några nya statliga stöd, eftersom det inte är sannolikt att offentliga medel pumpas in i ett privatiserat företag.

6.2.6 Slutsats

(255) I enlighet med vad som anförts drar kommissionens slutsatsen att de stöd som SNCB har beviljat under omstruktureringen av ABX-gruppen är förenliga med både 1999 och 2004 års riktlinjer. Stödet är sålunda förenligt med artikel 87.3 i fördraget. Kommissionen har särskilt beaktat att de lönsamma delarna av ABX-gruppen har

bidragit avsevärt till finansieringen av de enheter som var i svårigheter. Som motprestation för stödet har gruppen också sänkt sin kapacitet avsevärt. Privatiseringen av ABX-gruppen bidrar inte bara till gruppens framtida lönsamhet, utan borde också vara en garanti för att företaget inte beviljas några nya statliga stöd.

- (256) Kommissionen vill slutligen erinra om sina politiska riktlinjer för statligt stöd till järnvägssektorn, som omtalas i kommissionens beslut av den 2 mars 2005 i ärende N 386/2004. Riktlinjerna kommer att ta upp frågan om de obegränsade garantier som järnvägsföretag i flera medlemsstater åtnjuter.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. De stöd som har undersökts i detta beslut och som det statliga belgiska järnvägsbolaget (*Société nationale des chemins de fer belges*, nedan kallat SNCB) har beviljat inom ramen för omstruktureringen av ABX Logistics-gruppen, är förenliga med den inre marknaden på de villkor som uppställs i artikel 2.

2. Den finansiering som SNCB har använt för att finansiera avvecklingen av en del av ABX Logistics Frankrike och övrig finansiering som har undersökts i detta beslut, bl.a. de investeringar i eget kapital som gjordes 2001 och de parallella bidragen, utgör inte statligt stöd.

Artikel 2

Kommissionen godkänner det omstrukturingsstöd som avses i artikel 1.1 på villkor att ABX-gruppen senast [...] efter den dag då detta beslut delgavs säljs till marknadspris till en köpare som saknar juridisk koppling till SNCB, och som är beredd att uppfylla de försäljnings- och finansieringsvillkor som har erbjudits av den potentiella köparen i enlighet med detta beslut.

Artikel 3

Belgien skall inom två månader från delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som har vidtagits för att följa beslutet.

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till Konungariket Belgien.

Utfärdat i Bryssel den 7 december 2006.

På kommissionens vägnar

Jacques BARROT

Vice ordförande

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 4 juli 2006

om det statliga stöd som Italien planerar att genomföra till förmån för Cantieri Navali Termoli S.p.A
(nr C 48/2004 (f.d. N 595/2003))

[delgivet med nr K(2006) 2972]

(Endast den italienska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2006/948/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT
DETTA BESLUTmed beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket,med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska sam-
arbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1540/98 av den
29 juni 1998 om fastställande av nya regler för stöd till
varvsindustrin⁽¹⁾ (nedan kallad "förordningen om stöd till
varvsindustrin"), särskilt artikel 3.2,efter att ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig⁽²⁾ och med
beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

FÖRFARANDE

- (1) Genom en skrivelse av den 22 december 2003, registrerad samma dag, inkom de italienska myndigheterna till kommissionen med en begäran, enligt artikel 3.2 i förordningen om stöd till varvsindustrin⁽¹⁾, om en förlängning av den tidsfrist på tre år som fastställts för leveransen av fartyg C.180 som är föremål för driftsstöd. Fartyget byggs av Cantieri Navali Termoli S.p.A. (nedan kallat "Termoli").
- (2) Genom en skrivelse av 30 december 2004 underrättade kommissionen Italien om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende denna åtgärd.
- (3) Kommissionens beslut att inleda förfarandet offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning*⁽²⁾. Kommissionen uppmanade berörda parter att inkomma med sina synpunkter på åtgärden i fråga.
- (4) Genom skrivelser av den 28 januari 2005, 1 april 2005, 1 juni 2005 och 6 juli 2005, som registrerades den 2 februari 2005, 6 april 2005, 6 juni 2005 och 7 juli 2005, begärde Italien förlängningar av tidsfristen för att inkomma med kommentarer om kommissionens beslut om att inleda förfarandet. Kommissionen besvarade dessa skrivelser den 4 februari 2005, 8 april 2005, 29 juni 2005 och 17 juli 2005.

⁽¹⁾ EGT L 202, 18.7.1998, s. 1.⁽²⁾ EUT C 42, 18.2.2005, s. 15.

- (5) Genom en skrivelse av den 26 juli 2005, som registrerades den 29 juli 2005, inkom Italien med sina synpunkter. Kommissionen begärde ytterligare upplysningar genom en skrivelse av den 6 januari 2006 som de italienska myndigheterna besvarade genom skrivelser av den 23 januari 2006 och den 2 februari 2006 där de begärde förlängningar av tidsfristen för att inkomma med svar. Genom skrivelser av den 27 januari 2006 och den 9 februari 2006 beviljade kommissionen dessa förlängningar. Genom en skrivelse av den 6 mars 2006, som registrerades samma dag, inkom de italienska myndigheterna med ytterligare upplysningar, som kompletterades genom en skrivelse av den 6 april 2006.

- (6) Kommissionen har inte mottagit några synpunkter från berörda parter.

DETALJERAD BESKRIVNING AV STÖDET

- (7) Italien begärde att kommissionen skulle bevilja en förlängning av den slutliga leveransfristen som fastställdes till den 31 december 2003 enligt förordningen om stöd till varvsindustrin, som måste iaktas för att kunna utnyttja kontraktbaserat driftsstöd för fartyg. Begäran om förlängning lämnades in avseende fartyg C.180 som byggdes av Cantieri Navali Termoli S.p.A., som är ett varv i Molise. Förlängningen begärdes till att börja med till och med den 31 oktober 2004 (tio månader).
- (8) I byggnadskontraktet, som undertecknades den 30 december 2000, angavs leveranstiden ursprungligen till den 30 juni 2003. Fartyget hade beställts av det italienska rederiet Marnavi S.p.A. för transport av petrokemiska produkter. I samband med kontraktet lovades rederiet ett driftsstöd för fartyget på 9 %, vilket motsvarade cirka 3,9 miljoner euro, i enlighet med artikel 3.1 i förordningen om stöd till varvsindustrin.
- (9) Enligt de italienska myndigheterna har dock byggnationen tagit längre än beräknat, bland annat på grund av effekterna av händelserna den 11 september 2001, det påföljande kravet att anpassa fartyget efter de förändrade tekniska och kommersiella behoven, och två på varandra följande naturkatastrofer – en jordbävning och en översvämning. Termoli tvingades därför begära en förlängning på tio

månader av den slutliga leveransfrist för fartyg C.180 som fastställts till den 31 december 2003 enligt förordningen om stöd till varvsindustrin.

- (10) I anmälan hänvisade de italienska myndigheterna till kommissionens beslut av den 5 juni 2002, enligt vilket en liknande förlängning av leveranstiden till efter den 31 december 2003 hade godkänts för kryssningsfartyg under byggnation på Meyer Werft-varvet i Papenburg i Tyskland (nedan kallat "Meyer Werft-beslutet"). De italienska myndigheterna har särskilt framhållit flera viktiga likheter mellan de två fallen, bland annat avseende i) skälet till förlängningen (dvs. effekterna av terrorattackerna den 11 september 2001), ii) den berörda marknaden (dvs. sjötransporter av petrokemiska produkter) och iii) de långvariga handelsförbindelserna mellan varvet och rederiet⁽³⁾. Kort sagt hävdade de italienska myndigheterna att Meyer Werft-beslutet utgör ett klart prejudikat för att undantagsvis godkänna en förlängning i det aktuella fallet. De påminde också om att kommissionen hade antagit ett annat beslut den 13 november 2002 genom vilket den av liknande skäl godkände förlängningen av leveransfristen för ett kryssningsfartyg som var under byggnation på Kvaerner Masa-varvet i Finland (nedan kallat "Kvaerner Masa-beslutet").
- (11) Som grund för sin begäran har de italienska myndigheterna pekat på omständigheter som enligt deras uppfattning är ovanliga och oförutsebara och står utanför Termolis kontroll och som lett till oväntade, betydande och berättigade avbrott som inverkat på varvets arbetsprogram. Förseningarna berodde närmare bestämt på följande faktorer (se nedanstående tabell 1):

(i) *Effekterna av terrorattackerna den 11 september 2001*

Den 1 oktober 2001, innan fartygsbygget hade inletts, begärde rederiet att Cantieri Navali Termoli skulle avbryta genomförandet av kontraktet till den 30 september 2003 i stället för att annullera det. Den 29 september 2003 tog rederiet tillbaka sin begäran om att avbryta kontraktet.

(ii) *Kravet på att anpassa fartyget efter de förändrade tekniska och kommersiella behoven*

Dessutom tillkommer det faktum att rederiet vid återkallandet av begäran om att kontraktet skulle avbrytas begärde att fartygsprojektet skulle ändras – genom att man gjorde avsteg från kontraktets ursprungliga specifikationer – för att fartyget skulle svara mot de förändrade tekniska och kommersiella kraven. Ändringarna avsåg tankarnas storlek och antal, samt fartygets totala längd och bredd. De

ändrade ritningarna hade lämnats in till R.I.N.A, den italienska certifieringsmyndigheten, för godkännande. Ändringarna formaliserades slutligen den 10 december 2003 i ett tillägg till det ursprungliga fartygsbyggnadskontraktet.

(iii) *Naturkatastrofernas påverkan*

Den 31 oktober 2002 drabbades regionen Molise av en jordbävning som hade återverkningar på varvet, personalen och leverantörerna. Därefter drabbades regionen av översvämningar den 23 januari och den 25 januari 2003 som hade ytterligare förödande effekter för varvet, personalen och leverantörerna. Dessa naturkatastrofer förorsakade varvet direkta skador genom att personalen inte kunde arbeta och indirekta skador genom den ensidiga uppsägningen av kontrakt från de lokala företags sida som anlits som underleverantörer till arbetet med fartyg C.180 på grund av de skador som naturkatastroferna hade orsakat på leverantörernas produktionsstrukturer. De italienska myndigheterna hävdar särskilt att de ovan nämnda händelserna påverkade det anläggningsarbete som utförs före det verkliga byggnadsarbetet på fartyget.

De italienska myndigheterna medger att båda naturkatastroferna inträffade under den period då byggnadskontraktet var avbrutet, men hävdar dock att händelserna vände upp och ner på varvets produktionsprogram och betonar att undantagstillstånd förklarades vid båda naturkatastroferna till och med den 1 februari 2004 genom ett dekret från ministerrådets ordförande.

De italienska myndigheterna betonar att stödet är brådskande med tanke på varvets begränsade finansiella och industriella resurser⁽⁴⁾, särskilt med tanke på att det avtalade priset hade fastställts med avseende på det stöd som skulle beviljas enligt lag. De italienska myndigheterna anger dessutom att om den slutliga leveransfristen för fartyget (som hade färdigställts till 25,65 % den 16 december 2003) inte förlängs och stödet inte kan utnyttjas, kan fartyget inte färdigställas utan att det leder till oerhörda ekonomiska förluster för varvet, tillsammans med förlorade arbetstillfällen såväl vid varvet som hos dess underleverantörer. De italienska myndigheterna har dessutom påpekat att Marnavi-rederiet och varvet kommit överens om att upphäva byggnadskontraktet för ett annat fartyg, som betecknas C.173, vars byggnation hade påverkats av nämnda händelser, och att styra över redan tillgängligt material till fartyg C.180.

⁽³⁾ Från 2000 till 2004 stod Marnavis order för cirka 43 % av Cantieri Navali Termolis omsättning. Under den föregående perioden 1995 till 1999 var motsvarande andel av omsättningen försumbar.

⁽⁴⁾ Varvet är ett mycket litet företag med 51 anställda.

Tabell 1

Översikt över förseningarna i samband med leveransen av fartyg C.180

Fartyg	Orsak till förseningen	Ansvar	Problem	Försening (i antal månader)	Ytterligare antal månader som krävs
C.180	(i) Händelserna den 11 september 2001 — Avbrott och sen återinlämning av orden.	Marnavi. S.p.A. (rederi)	Avbrott av kontraktet från den 1 oktober 2001 till den 30 september 2003. Avbrottet återkallas den 29 september 2003.	24	Ej specificerat
	(ii) Tekniska ändringar	Marnavi. S.p.A. (rederi)	Ändringar avseende tankarnas storlek och antal samt fartygets längd och bredd.	Ej specificerat	Ej specificerat
	(iii) Förseningar till följd av naturkatastrofer i regionen Molise: — Jordskalv den 31 oktober 2002 — Översvämning från 23–25 januari 2003	På grund av force majeure	Naturkatastroferna påverkade varvet, personalen och underleverantörerna.	> 2	> 2
	Totalt			Mer än 26 månader	Mer än 2 månader
Begärd förlängning					10 månader

SKÄL TILL ATT INLEDA FÖRFARANDET

- (12) I sitt beslut om att inleda förfarandet anförde kommissionen tvivel i fråga om huruvida de grunder som angivits som skäl till förseningen i det berörda fallet överensstämde med artikel 3.2 andra stycket i förordningen om stöd till varvsindustrin, och tvivlade därför på att den berörda åtgärden var förenlig med den gemensamma marknaden i den mening som avses i artikel 87.3 e i EG-fördraget.

KOMMENTARER FRÅN DE ITALIENSKA MYNDIGHETERNAS

- (13) För att undanröja kommissionens tvivel i beslutet om att inleda förfarandet inkom de italienska myndigheterna med ytterligare upplysningar och förklaringar till stöd för sitt antagande om att de skäl som ligger till grund för förlängningen av leveransfristen är berättigade och att den berörda åtgärden är förenlig med den gemensamma marknaden.

- (i) *Effekterna av terrorattackerna den 11 september 2001*

De italienska myndigheterna hävdade att det rörde sig om exceptionella yttre omständigheter som varvet inte kunde förutse och ansåg, till skillnad från kommissionen, att de hade lett till oväntade, betydande och berättigade avbrott i varvets arbetsprogram.

De baserar sin analys på argumentet att kommissionens bedömning grundar sig på en rapport som utarbetades hösten 2003 ⁽⁵⁾, dvs. två år efter händelserna, där det hävdas att dessa händelser påverkar handelsstrategierna för de ekonomiska aktörer som måste fatta beslut när dessa händelser inträffar – i september 2001 – eller under de följande månaderna.

Enligt de italienska myndigheterna är det välkänt och senare också bekräftat i Clarkson-rapporterna ⁽⁶⁾ att dessa händelser har haft återverkningar på marknadssegmentet för sjötransporter av varor och inte bara på ett slags fartyg, dvs. kryssningsfartyg. Till stöd för sitt påstående har de italienska myndigheterna inkommit med nya upplysningar för att bevisa de ovannämnda händelsernas inverkan på fartygsbyggnationen och överlämnat kopior av de kontrakt som upprättats mellan rederiet Marnavi och företaget Novamar, med säte i Houston (USA), om hyra av två petrokemiska fartyg som rederiet beställt av Cantieri Navali Termoli ⁽⁷⁾ och Novamars uppsägning av dessa kontrakt till följd av händelserna den 11 september

⁽⁵⁾ De italienska myndigheterna preciserar att kommissionens hänvisning till Clarkson-rapporten i fotnot 11 i beslutet om att inleda förfarandet inte är korrekt eftersom den hänvisar till november 2003 istället för oktober 2003.

⁽⁶⁾ Clarkson "Shipping Review & Outlook" från hösten 2003, s. 7–44 och s. 127, och Clarkson "Review of Tanker/Chemical/Small LPG Markets and Newbuilding Investment over 2001 and onwards", från oktober 2003, s. 17–20.

⁽⁷⁾ De berörda fartygen är C.173 och C.180 som är föremål för nedanstående granskning.

2001. De italienska myndigheterna hävdar således att dessa tragiska händelser har haft en liknande effekt på det berörda fartyget och, till skillnad från kommissionen, anser de italienska myndigheterna att deras effekter inte är begränsade till kryssningsfartyg. Följaktligen vidhåller de italienska myndigheterna sin ståndpunkt enligt vilken effekterna av de nämnda händelserna uppfyller villkoren i artikel 3.2 andra stycket tredje meningen i förordningen om stöd till varvsindustrin.

- (ii) *Krav på att anpassa fartyget efter de förändrade tekniska och kommersiella behoven*

De italienska myndigheterna har inkommit med upplysningar om de ändringar som gjorts avseende fartyg C.180.

De har särskilt förklarat att rederiet och varvet år 2000 hade ingått kontrakt om konstruktion av två petrokemiska fartyg som betecknades C.173 och C.180. I kontrakten angavs ursprungligen den 31 mars 2002 och den 30 juni 2003 som leveransdatum, men dessa datum sköts efter hand upp till den 31 mars 2003 och den 31 december 2003. De har dessutom förklarat att händelserna den 11 september 2001 och de två naturkatastroferna har haft en sådan effekt på varvets arbetsprogram att det bara kunde leverera ett av de två fartygen före den 31 december 2003.

Därför beslutade rederiet i november 2002 att avbryta ett av de pågående fartygsbyggena vid varvet för att detta skulle kunna slutföra ett av fartygen i tid. I praktiken gjordes detta genom att fartyget döptes om från C.173 till C.180 – som var det större av de fartyg som rederiet hade beställt – genom att betydande ändringar av fartyg C.180:s grundläggande struktur begärdes⁽⁸⁾ ⁽⁹⁾ ⁽¹⁰⁾ och slutligen genom att kontraktet avseende fartyg C.173 hävdes. Följaktligen har fartyg C.180 (f.d. C.173) blivit ett större och snabbare fartyg med ytterligare kapacitet och ett högre avtalat pris i förhållande till det ursprungliga C.173, men de totala specifikationerna är färre jämfört med i det ursprungliga kontraktet för C.180.

⁽⁸⁾ Ändringar avsåg tankarnas storlek och antal samt fartygets längd och bredd.

⁽⁹⁾ De italienska myndigheterna klargjorde att dessa ändringar avsåg både det ursprungliga fartyget C.173 och C.180 (f.d. C.173) och att det var en överenskommelse mellan rederiet och varvet innan kontraktet hävdes till följd av Novamars brev i februari 2001, i vilket man angav att båda fartygen kunde omfattas av ändringar. De italienska myndigheterna klargjorde dessutom att arbetet med det ändrade fartyget C.180 (f.d. C.173) redan hade inletts när tillägget till kontraktet utformades i december 2003.

⁽¹⁰⁾ Enligt de italienska myndigheternas tolkning av kommissionens beslut 691/2003 av den 9 juli 2003 och 727/1993 av den 21 december 1993 skulle det berörda fartygets typ och ändringar berättiga till ett undantag på grund av "fartygens komplicerade tekniska karaktär", vilket accepterats av kommissionen.

De italienska myndigheterna har dock klargjort att ovannämnda ändringar bara har bidragit indirekt till att försena fartygsbyggnationen och att förseningarna i själva verket berodde på de naturkatastrofer som ledde till att det konsultföretag som fått i uppdrag att utforma ändringarna av fartyg C.180 (f.d. C.173) sade upp kontraktet.

- (iii) *Naturkatastrofernas effekter (jordbävningen den 31 oktober 2002 och översvämningen den 23–25 januari 2003)*

De italienska myndigheterna har framhållit omfattningen och effekterna av ovannämnda naturkatastrofer som drabbat den region där varvet är beläget.

Med tanke på storleken på det område som drabbades av naturkatastrofen och den stora risken för det privata och offentliga välbefinnandet påminner de italienska myndigheterna om att undantagstillstånd utlystes i regionen till och med den 30 juni 2003 genom ett dekret från ministerrådets ordförande av den 31 oktober 2002. Detta förlängdes senare till den 1 februari 2004 genom ett dekret av den 31 januari 2003. De italienska myndigheterna påpekade dessutom att kommissionen efter dessa händelser och inom ramen för översynen av regionalstödkartan⁽¹¹⁾ har godkänt förlängningen med avseende på effekterna av de naturkatastrofer som har drabbat Molise och Termoli, dvs. det område där varvet är beläget.

När det gäller varvet framgår det av de italienska myndigheternas upplysningar att arbetsprogrammet drogs med förseningar till följd av den ursprungliga förseningen och den efterföljande uppsägningen av flera kontrakt med olika underleverantörer som tillhandahöll varvet material och viktiga tjänster⁽¹²⁾ för konstruktionen av fartyg C.180⁽¹³⁾ (f.d. C.173) efter de ovannämnda naturkatastroferna från november 2002 till februari 2003.

- (iv) *Avbrott i arbetet med fartyg C.180 (f.d. C.173) 2004*

Som svar på att förfarandet hade inletts meddelade de

⁽¹¹⁾ Kommissionens beslut C(2004) 3344 slutligt av den 8 september 2004 i ärende N 147/2004.

⁽¹²⁾ Det rör sig om delsystem till skrovet, snickeriarbeten och utrustning av fartyget, tillhandahållande och installation av el samt konsulttjänster för ändringar av fartyg C.173 (numera omdöpt till C.180) för att öka dess kapacitet och effekt.

⁽¹³⁾ Efter det att dessa kontrakt hade upphävts blev varvet tvunget att återropa klausulen om force majeure med avseende på rederiet, vilket fick det sistnämnda att besluta sig för att avstå från att bygga ett av de två fartygen som hade beställts från varvet.

italienska myndigheterna kommissionen i juli 2005 att cirka 66 % av fartyget hade färdigställt, men att varvet hade avbrutit byggnationen och att fartyget hade sjösatts i augusti 2004 i avvaktan på att kommissionen skulle godkänna förlängningen av leveranstiden. Därför hävdade de, i enlighet med rederiets och varvets begäran, att förlängningen på tio månader skulle löpa från och med dagen för kommissionens beslut om att bevilja den begärda förlängningen.

- (14) De italienska myndigheterna konstaterade att de motiv som åberopats som skäl för förseningarna i det berörda ärendet uppfyller villkoren i artikel 3.2 andra stycket i förordningen om stöd till varvsindustrin och att förlängningen på tio månader från leveransfristen på tre år räknat från den dag som kommissionen antar det slutliga beslutet är förenlig med den gemensamma marknaden i den mening som avses i artikel 87.3 e i EG-fördraget.

BEDÖMNING

- (15) Enligt artikel 87.1 i EG-fördraget är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna. Enligt EG-domstolens rättspraxis föreligger det påverkan av handeln om det stödmottagande företaget bedriver ekonomisk verksamhet som innebär handel mellan medlemsstaterna.
- (16) I artikel 87.3 e i EG-fördraget anges att som förenligt med den gemensamma marknaden kan anses stöd av annat slag i enlighet med vad rådet på förslag från kommissionen kan komma att bestämma genom beslut med kvalificerad majoritet. Kommissionen framhåller att rådet, på basis av denna rättsliga grund, den 29 juni 1998 antog förordningen om stöd till varvsindustrin. Även om förordningen upphörde att gälla den 31 december 2003 är dess bestämmelser fortfarande tillämpliga inom ramen för bedömningar av ansökningar om förlängning av den slutliga leveransfristen, med tanke på att stödet är baserat på själva förordningen och att rambestämmelserna för statligt stöd till varvsindustrin⁽¹⁴⁾ inte ger några riktlinjer i detta avseende.
- (17) Kommissionen anser att frågan om förlängning av den slutliga leveransfristen är avgörande för om kontraktet skall komma ifråga för driftsstöd enligt artikel 3 i förordningen om stöd till varvsindustrin. Det aktuella driftsstödet består i finansiering via statliga medel av en del av de kostnader som varvet normalt självt skall bära för att bygga ett fartyg.

Till detta kommer att fartygsbyggnad är en ekonomisk verksamhet som medför handel mellan medlemsstaterna. Stödet i fråga omfattas således av tillämpningsområdet för artikel 87.1 i fördraget.

- (18) Det erinras om att enligt förordningen om stöd till varvsindustrin avses med "nybyggnad av fartyg" byggandet av havsgående handelsfartyg med automatisk framdrivning. Det fartyg som Cantieri Navali Termoli har byggt – ett kemikalietankfartyg – är ett havsgående fartyg med automatisk framdrivning för specialiserade sjöfartstjänster, dvs. transport av kemiska produkter och petroleumprodukter. Det omfattas därför av bestämmelserna i den nämnda förordningen, enligt dess artikel 1 a.
- (19) Enligt artikel 3.1 i förordningen om stöd till varvsindustrin gäller till och med den 31 december 2000 ett stödtag på 9 % för produktionsstöd till kontrakt för nybyggnad av fartyg och ombyggnad av fartyg. Enligt artikel 3.2 i samma förordning skall det stödtag som är tillämpligt på ett kontrakt vara det som gäller den dag då det slutliga kontraktet undertecknas. I sådana fall är det tillämpliga stödtaget det som var gällande tre år innan fartyget levereras. Den senaste tidpunkt då ett fartyg skulle levereras för att kunna omfattas av driftsstöd var alltså i princip den 31 december 2003.
- (20) Stödet till det fartyg som nu granskas skulle beviljas enligt artikel 3 i lag nr 88 av den 16 mars 2001, godkänd av kommissionen som statligt stöd nr N 502/00. För fartyg C.180 skulle ett belopp på ca 3,9 miljoner euro beviljas, vilket inte överstiger 9 % av kontraktetsvärde.
- (21) Artikel 3.2 andra stycket tredje meningen i förordningen om stöd till varvsindustrin har följande lydelse: "Kommissionen kan dock bevilja en förlängning av den tre år långa leveransfristen när detta anses berättigat på grund av det berörda fartygsbyggnadsprojektets komplicerade tekniska karaktär eller på grund av förseningar till följd av oväntade och betydande, berättigade avbrott som inverkar på ett varvs arbetsprogram på grund av exceptionella yttre omständigheter som företaget inte kan förutse." Kommissionen noterar att grunden för begäran om förlängning är att det var omöjligt för Cantieri Navali Termoli att färdigställa fartyget på grund av förseningar som stod utanför företagets kontroll och som företaget inte kunde förutse.
- (22) Förordningen om stöd till varvsindustrin kräver att en förlängning av leveransfristen för ett fartyg skall vara motiverad av (a) exceptionella, (b) yttre omständigheter (c) som företaget inte kan förutse. Dessutom är det nödvändigt att visa (d) att det finns ett orsakssamband mellan dessa förhållanden och de oväntade avbrott som förseningarna beror på, (e) hur länge dessa avbrott varat och (f) att de är

⁽¹⁴⁾ EUT C 317, 30.12.2003, s. 11.

betydande och berättigade. I följande punkter bedöms de italienska myndigheternas argument.

(i) *Påverkan av händelserna den 11 september 2001*

Kommissionen noterar att dessa händelser var yttre omständigheter som varvet inte kunde förutse. I enlighet med tidigare beslut från kommissionen kan emellertid denna motivering inte godtas i detta ärende. Enligt kommissionens fasta beslutspraxis⁽¹⁵⁾ kan en minskad ekonomisk tillväxt eller en försämring av marknadssituationen i fråga om en viss typ av fartyg inte betraktas som sådana exceptionella händelser som avses i artikel 3.2 i förordningen om stöd till varvsindustrin. Kommissionen erinrar om att ett sådant argument endast har godtagits för kryssningsfartyg, med hänsyn till den direkta påverkan händelserna haft på den typen av fartyg, medan andra typer av fartyg påverkats av händelserna indirekt och mer generellt.

I beslutet om att inleda förfarandet i detta ärende erinrade kommissionen om att det i den rapport som utarbetades vid institutet Clarkson Research i november 2003⁽¹⁶⁾ anges att händelserna den 11 september 2001 otvetydigt förvärrade problemen i världsekonomin, som redan höll på att mattas av. Angående investeringar i petroleumtankfartyg med en last på mindre än 20 000 ton, som fartyg C.180, anges i samma rapport att under perioden mellan 1998 och 2000 förekom det inte någon större verksamhet och trots att en viss återhämtning noterades i början av 2001 minskades verksamhetsnivån på nytt under sista kvartalet 2001, vilket visar på ett motsvarande förlopp som i resten av sektorn. Avseende ordertillgången registrerades en betydande återhämtning i början av 2002 och den har sedan dess varit fortsatt ganska hög.

När det vidare gäller de italienska myndigheternas argument som ifrågasätter riktigheten av kommissionens bedömning av händelsernas påverkan, eftersom den bygger på en rapport som utarbetats i efterhand, påpekar kommissionen först och främst att man har baserat sig på en rapport som de italienska myndigheterna själva lagt fram. För det andra vill kommissionen betona att de italienska myndigheterna själva i detta förfarande stöder sig på rapporter från slutet av 2003. Kommissionen anser slutligen att ingen av de senare rapporter som de italienska myndigheterna hänvisar till motsäger kommissionens bedömning på denna punkt.

Kommissionen erinrar om att denna bedömning av argumentet ovan överensstämmer med andra beslut i liknande ärenden som Italien har anmält och som rör en förlängning av den treåriga leveranstiden för fartyg för transport av petrokemiska produkter och LPG.

(ii) *Nödvändigheten av att ändra fartyget för att anpassa sig till de förändrade tekniska och kommersiella behoven*

När det gäller det andra argumentet noterar kommissionen först och främst att de tekniska ändringarna har gjorts på begäran av rederiet för att anpassa fartyget till ändrade tekniska och kommersiella behov. Av tilläggs klausulen av den 10 december 2003, som fogats till det ursprungliga fartygsbyggnadskontraktet, framgår vidare att varvet hade för avsikt att begära anstånd med leveranstiden för fartyg C.180 hos rederiet och stå för alla kostnader och risker i samband med tillhandahållande/godkännande av statligt stöd för fartyget.

Kommissionen noterar att eftersom ett rederi alltid kan begära ändringar av byggnadskontraktet, utgör sådana ändringar inte en ovanlig händelse inom varvsindustrin. Sådana ändringar är en del av varvets normala verksamhet. Argumentet kan därför inte godtas.

För fullständighetens skull noterar kommissionen att de italienska myndigheterna under detta förfarande har förklarat att det amerikanska hyrföretaget Novamar redan hade aviserat ändringarna i fråga, avseende både fartyg C.173 och C.180, i ett brev till rederiet i februari 2001, och att varvet och rederiet hade kommit överens om ändringarna redan innan kontraktet avbröts 2001. Det noteras vidare att det enligt de italienska myndigheternas uppgifter var meningen att fartyg C.173, i dess ursprungliga utformning, skulle ha byggts mycket tidigare av ett varv som hamnade i svårigheter under nittioalet och att fartyget därmed hörde till en annan kategori av fartyg som var föråldrad, med hänsyn till att en ny generation fartyg med större dimensioner och kapacitet hade växt fram.

Mot bakgrund av det ovanstående förefaller det uppenbart att de ovan nämnda ändringarna varken var exceptionella eller oförutsedda. Kommissionen anser därför att Italiens argument inte kan godtas.

(iii) *Påverkan av de naturkatastrofer som drabbat regionen Molise, där varvet ligger*

Kommissionen medger att jordbävningar, översvämningar och andra fall av force majeure i allmänhet är godtagbara skäl för förlängningar. Det medges även att sådana händelser har haft återverkningar för verksamheten i regionen Molise, vilket framgår av det undantagstillstånd som ministerrådets ordförande beslutade om, och potentiellt även på hela varvets verksamhet.

⁽¹⁵⁾ Se ärende N 99/02 (EGT C 262, 29.10.2002), Odense varv – Förlängning av leveransfristen för två fartyg som byggs vid Odense varv (Danmark).

⁽¹⁶⁾ "Review of Tanker/Chemical/Small LPG Markets & Newbuilding Investment over 2001 and onwards", Clarkson Research, november 2003, s. 19-20.

Enligt förordningen om stöd till varvsindustrin utgör förlängningen av leveranstiden på tre år ett undantag från bestämmelserna om att driftsstöd kan beviljas i samband med ett kontrakt. Dessa bestämmelser är i sin tur undantag från gemenskapens regler om statligt stöd. Principen om att undantagsbestämmelser skall tolkas restriktivt innebär därför att det måste visas att det finns ett direkt orsakssamband mellan de omständigheter som påstås ligga till grund för förseningen av fartygsbyggandet och själva förseningen. De uppgifter som har lämnats till kommissionen, även de som de italienska myndigheterna lämnat efter det att det formella förfarandet inleddes, är ganska vaga och hänvisar i allmänna ordalag till återverkningarna av naturkatastroferna, utan att visa och kvantifiera den exakta inverkan händelserna hade på varvets arbetsprogram och byggandet av det fartyg som förfarandet avser.

Kommissionen anser att trots de uttryckliga förfrågningarna om upplysningar och de långa tidsfrister som beviljats för svaret, har Italien inte översänt detaljerade uppgifter om vilka effekter naturkatastroferna har haft på varvets allmänna arbetsprogram och inte heller uppgifter om det exakta orsakssambandet avseende arbetsprogrammet för fartyg C.180 (f.d. C.173). De italienska myndigheterna har översänt kopior av brev från olika företag som levererade material och tjänster, i vilka dessa sade upp sina kontrakt. Myndigheterna har dock inte närmare dokumenterat orsakssambandet eller närmare angett hur stor förseningen i arbetsprogrammet och byggandet av fartyg C.180 (f.d. C.173) blev till följd av detta, för att motivera sin begäran om en förlängning av leveranstiden med tio månader.

- (23) Mot bakgrund av det ovanstående anser kommissionen att de exceptionella omständigheter som beskrivs ovan inte har påverkat arbetsprogrammet för fartyget i fråga på ett sätt som kan motivera begäran om en förlängning av leveranstiden med tio månader. Argumenten i punkterna (i), (ii) och (iii) kan därför inte godtas.
- (24) Eftersom det inte har lagts fram några väsentliga bevis kan förlängningen inte godkännas på grundval av de anförda omständigheterna.

(iv) *Avbrott i arbetet på fartyg C.180 (f.d. C.173) 2004*

Kommissionen noterar vidare att de italienska myndigheterna har meddelat att fartyg C.180 (f.d. C.173) var till ca 66 % färdigställt, men att arbetena avbröts och fartyget sjösattes i augusti 2004. De hävdar

således att förlängningen med tio månader bör löpa från dagen för kommissionens beslut om att bevilja förlängningen.

För det första kan de italienska myndigheternas begäran att förlängningen med tio månader skall löpa från dagen för kommissionens beslut inte anses förenlig med förordningen om stöd till varvsindustrin, eftersom det skulle leda till ytterligare oberättigade förseningar. Det noteras att varvet fattade beslutet om att avbryta fartygsbyggandet på eget ansvar och att detta har medfört en ytterligare försening som inte kan motiveras enligt förordningen om stöd till varvsindustrin.

För det andra påpekar kommissionen att fartyg C.180 (f.d. C.173) enligt anmälan skulle ha levererats senast den 31 oktober 2004. Med hänsyn till att de italienska myndigheterna begärde att förlängningen av leveranstiden med tio månader skulle löpa från kommissionens beslut och då varvet hade sjösatt fartyg C.180 (f.d. C.173) i augusti 2004 innan det var färdigställt, står det dock klart att varvet aldrig skulle ha lyckats leverera fartyget inom den förlängningsperiod på tio månader som ursprungligen begärdes.

De italienska myndigheternas ansökan måste därför avslås med hänsyn till det oberättigade avbrottet i arbetet 2004.

SLUTSATSER

- (25) Mot bakgrund av det ovan anförda drar kommissionen slutsatsen att den aktuella åtgärden utgör ett statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i fördraget. De uppgifter som de italienska myndigheterna har lämnat, även under den formella undersökningen, har bekräftat kommissionens farhågor om att de förseningar som har uppstått inte uppfyller villkoren i artikel 3.2 andra stycket i förordningen om stöd till varvsindustrin och att stödåtgärden i fråga därför inte är förenlig med den gemensamma marknaden i den mening som avses i artikel 87.3 e i fördraget.

Med beaktande av dessa slutsatser har kommissionen kommit fram till följande beslut.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den leveranstid på tre år som föreskrivs i artikel 3.2 i förordning (EG) nr 1540/98 kan inte förlängas för fartyg C.180 (f.d. C.173) som byggts av Cantieri Navali Termoli S.p.A.

Det kontraktbaserat driftsstödet till detta fartyg får därför inte genomföras.

Artikel 2

Italien skall inom två månader från delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som har vidtagits för att följa beslutet.

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till Republiken Italien.

Utfärdat i Bryssel den 4 juli 2006.

På kommissionens vägnar

Neelie KROES

Ledamot av kommissionen

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 19 juli 2006

om den åtgärd som Nederländerna har genomfört till förmån för VAOP

[delgivet med nr K(2006) 3224]

(Endast den nederländska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2006/949/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA
BESLUTmed beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket,med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska sam-
arbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a i detta,efter att i enlighet med nämnda artiklar ha givit berörda parter
tillfälle att yttra sig, och efter att ha beaktat de yttranden som
inkommit ⁽¹⁾, och med beaktande av dessa synpunkter, samt

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

- (1) Genom en skrivelse av den 12 juni 2002 som diariefördes
den 17 juni 2002 inkom ett klagomål till kommissionen
mot fyra förment olagliga stöd till förmån för Vereniging
van Aanbieders van Oud Papier, nedan kallat "VAOP",
nämligen ett partiellt undantag från bolagsskatten och
mervärdesskatten, tillhandahållande av ett lån från Bank
Nederlandse Gemeenten, nedan kallad "BNG", liksom
tillhandahållande av ett lån från enskilda kommuner.
Genom skrivelser av den 30 juli 2002 och den 6 december
2002 uppmanade kommissionen de nederländska myndig-
heterna att inkomma med kompletterande upplysningar,
vilket också skedde genom skrivelser av den 10 oktober
2002 och den 10 februari 2003. Den 29 april 2003 ägde
ett möte rum mellan den klagande och kommissionen.
Genom en skrivelse av den 5 maj 2003 informerade den
klagande kommissionen om att vederbörande hade för
avsikt att från de nederländska myndigheterna inhämta
närmare upplysningar i frågan och att denne på grundval av
dessa tänkte inrikta sitt klagomål på specifika åtgärder.
- (2) Genom en skrivelse av den 13 september 2004 till-
handahöll den klagande närmare uppgifter och meddelade
att han avsåg att vilja begränsa klagomålet till det lån som
BNG givit VAOP. På grundval av de nya uppgifterna begärde
kommissionen närmare uppgifter från de nederländska
myndigheterna genom en skrivelse av den 21 oktober
2004, uppgifter som tillhandahölls den 17 december 2004.
Den 3 maj 2005 meddelade kommissionen Nederländerna
att den hade fattat ett beslut om att inleda ett förfarande
enligt artikel 88.2 i EG-fördraget med avseende på det lån
som beviljats av BNG och det lån som beviljats av de
berörda kommunerna.

- (3) Efter att två gånger ha ansökt om förlängning av tidsfristen
för att reagera på beslutet om att inleda förfarandet
meddelade de nederländska myndigheterna slutligen sina
synpunkter genom en skrivelse av den 29 augusti 2005.
Den 9 november begärde kommissionen kompletterande
uppgifter, som också tillhandahölls genom en skrivelse av
den 8 december 2005. Genom e-post av den 4 maj begärde
kommissionen på nytt närmare uppgifter. Svaren inkom
genom skrivelser av den 2 juni 2006 och den 19 juni 2006.
- (4) Kommissionens beslut om att inleda det formella under-
sökningförfarandet offentliggjordes den 30 september
2005 i Europeiska unionens officiella tidning. ⁽²⁾ Den
28 oktober 2005 inkom den klagande med synpunkter på
beslutet och uppmanade kommissionen att foga ovan-
nämnda skrivelser av den 12 juni 2002 och den
13 september 2004 samt resultatet av diskussionerna från
mötet den 29 april 2003 till synpunkterna samt att betrakta
skrivelserna som en integrerad del därav. Den icke-
konfidentiella versionen av de två skrivelserna översändes
till Nederländerna den 24 november 2005. Nederländerna
svarade genom en skrivelse av den 16 december 2005.
- (5) Genom en skrivelse av den 28 oktober 2005 mottog
kommissionen synpunkter avseende beslutet om att inleda
ett förfarande mot den förment stödmottagande föreningen
VAOP som samtidigt begärde ett möte med kommissionen.
Detta möte hölls den 31 januari 2006. Genom en skrivelse
av den 27 mars 2006 tillhandahöll VAOP ytterligare
uppgifter som ett komplement till de synpunkter som
lämnats under mötet.

2. BESKRIVNING**2.1. Stödmottagaren**

- (6) VAOP grundades i början av nittiotalet av ett antal
nederländska kommuner. Det är en kooperativ icke-vinst-
drivande förening med begränsat ansvar som erbjuder sina
medlemmar vissa tjänster på så gynnsamma villkor som
möjligt. Mer specifikt är syftet med VAOP att organisera
optimal insamling, initial hantering (sortering och press-
ning) samt försäljning av returpapper som kommer från de
kommuner som är medlemmar av föreningen. Denna
verksamhet har sedan utökats med insamling av returglas
och annat återvinningsmaterial.

⁽¹⁾ EUT C 240, 30.9.2005, s. 36.⁽²⁾ Se fotnot 1.

- (7) VAOP är inte något helt vertikalt integrerat företag. Föreningen organiserar verksamheten åt sina medlemmar och låter underleverantörer ta hand om sådana operativa uppgifter som transport av avfallet. År 2002 hade föreningen därför endast 20 anställda och en omsättning på 27,5 miljoner euro. VAOP debiterar kommunerna för insamlingen och den initiala hanteringen av det returavfall som kommer från dem, och återför också till dem de inkomster som härrör från försäljningen av förnybart avfall till producenterna av återvunnet material (exempelvis returpapper).
- (8) De nederländska skattemyndigheterna betraktar inte VAOP som en myndighet.
- (9) Den första enhet som grundades var den kooperativa föreningen med begränsat ansvar *Coöperative Vereniging VAOP B.V.* Under årens lopp har detta moderbolag grundat flera dotterbolag för att ta hand om den operativa delen av verksamheten. Dotterbolagen är företag med begränsat ansvar. Vid sin undersökning kommer kommissionen att betrakta dessa företag som en grupp vilken utgör en ekonomisk enhet ("VAOP"), eftersom moderbolaget är majoritetsägare i alla dotterbolag. Dotterbolagens räkenskaper ingår i moderbolagets konsoliderade räkenskaper. Därutöver har VAOP:s största långgivare, BNG, slutit ett gemensamt låneavtal med gruppen och inte ett separat avtal med vart och ett av bolagen, även om detta avtal inbegriper kreditgränser avseende vissa dotterbolag. Slutligen omfattar avtalet även ömsesidiga garantier mellan de olika bolagen inom gruppen: varje bolag är ansvarigt visavi BNG för de skulder som åvilar de andra bolagen i gruppen.

2.2. Marknaden

- (10) VAOP:s verksamhet expanderade kraftigt under nittioalet. Bolagets marknadsandel uppgick under början av årtiondet till mellan 25 och 30 % av den nederländska marknaden för insamling av returpapper. VAOP är dessutom en viktig aktör på marknaden för hantering av returpapper (sortering och pressning). Parallellt därmed gick VAOP in på den nederländska marknaden för insamling av returglas, där bolaget blev marknadsledande. Vissa företag som verkar på dessa marknader är dotterbolag till utländska företag.
- (11) Även om de lokala myndigheterna i Nederländerna har lagstadgad skyldighet att samla in sorterat returpapper och erbjuda det för återanvändning på marknaden, är det inte reglerat på vilket sätt denna verksamhet skall skötas. Därför organiserar de flesta nederländska kommuner upphandlingsförfaranden för att lägga ut dessa verksamheter på entreprenad. I samband med dessa upphandlingsförfaranden gick VAOP in ett konkurrensförhållande med privata företag som också erbjöd dessa tjänster.⁽³⁾ VAOP försöker också locka till sig nya medlemmar genom att kontakta nya

kommuner och erbjuda dem medlemskap i föreningen. I dessa fall kan VAOP också anses konkurrera med de privata företagen⁽⁴⁾ som konkurrerar om samma kunder.

2.3. De två åtgärderna

- (12) I mars 1998 erbjöd BNG för det första VAOP ett lån på 16,3 miljoner nederländska gulden (7,4 miljoner euro) ("den första åtgärden"). Den 31 december 1997 framgick det av VAOP:s konsoliderade balansräkning att de egna tillgångarna uppgick till 0,8 miljoner gulden (0,4 miljoner euro) och att den totala balansräkningen uppgick till 17,3 miljoner gulden (7,9 miljoner euro). Ett år senare, efter tillhandahållandet av lånet, uppgick de egna tillgångarna och den totala balansräkningen till 0,09 miljoner gulden (0,04 miljoner euro) och 29,1 miljoner gulden (13,2 miljoner euro).
- (13) För det andra godtog de lokala myndigheterna under 2001 att omvandla en del av de belopp som VAOP var skyldigt dem – i deras egenskap av leverantörer av returpapper – till ett lån på 3 miljoner gulden (1,3 miljoner euro) ("den andra åtgärden"). I slutet av år 2000 hade VAOP lidit svåra förluster på grund av att ett dotterbolag gått i konkurs. Den 31 december år 2000 visade VAOP:s konsoliderade räkenskaper negativt eget kapital på 3,4 miljoner gulden (1,5 miljoner euro). Samma dag uppgick den totala balansräkningen till 32,1 miljoner gulden (14,5 miljoner euro). Eftersom VAOP:s främste kreditgivare, BNG, hade krävt panträtter på nästan samtliga tillgångar, kunde detta lån utan säkerhet betraktas som varande efterställt BNG:s fordringar. Därför kallades det "efterställt lån".

3. SKÅL TILL ATT INLEDA ETT FORMELLT UNDERSÖKNINGSFÖRFARANDE

- (14) Kommissionen inledde ett formellt undersökningsförfarande därför att den betvivlade att en normal investerare i en marknadsekonomi skulle ha vidtagit den första åtgärden. Kommissionen noterade att VAOP knappt hade några egna tillgångar vid den tidpunkten. Dessutom föreföll det nya lånet särskilt omfattande i förhållande till låntagarens totala balansräkning. Kort sagt skulle risken med detta lån ha varit för stor för en normal investerare i en marknadsekonomi.
- (15) Vad gäller den andra åtgärden, betvivlade kommissionen att en långgivare som agerar enligt normala marknadsvillkor skulle ha godtagit att omvandla sina fordringar till ett sådant efterställt lån. Detta lån föreföll dessutom innebära en stor risk eftersom företaget hade finansiella problem och BNG hade panträtt på alla tillgångar. Slutligen undrade kommissionen om långgivare i en marknadsekonomi inte skulle ha tagit ut högre ränta.

⁽³⁾ VAOP deltog endast en gång med framgång. På senare år har VAOP beslutat att inte delta i sådana upphandlingsförfaranden.

⁽⁴⁾ De senare kan vara mer vertikalt integrerade än VAOP, men det innebär inte att de inte konkurrerar med VAOP.

- (16) Sammanfattningsvis antog kommissionen att de två åtgärderna utgjorde ett eventuellt statligt stöd till förmån för VAOP och därför var förbjudna i enlighet med artikel 87.1 i EG-fördraget.

4. SYNPUNKTER FRÅN DE BERÖRDA PARTERNA

- (17) Nedanstående synpunkter från den klagande inkom till kommissionen. Vad gäller den första åtgärden, förklarar den klagande att BNG:s allmänna policy och praxis är att förse såväl myndigheter som institutioner med kopplingar till myndigheter med finansiella produkter på villkor som inte gäller på övriga marknaden. Sedan analyserar han omfattningen av VAOP:s egna tillgångar och drar slutsatsen att balansstrukturen var långt ifrån sund. Det förelåg en ansenlig brist på egna tillgångar. Han framhåller också skuldens omfattning. Under dessa omständigheter innebar BNG:s lån att VAOP kunde utöka sin verksamhet, trots bristen på egna tillgångar, och detta till låga kostnader. Den klagande menade att ett så riskfyllt lån inte skulle ha medgivits av en privat bank och därför utgjorde statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i fördraget.
- (18) Den klagande hävdade också att om VAOP:s finansiella situation inte förbättrades under årens lopp skulle BNG ha fortsatt att finansiera företaget.
- (19) Med avseende på den andra åtgärden påpekade den klagande att det efterställda lånet omfattade en hög risk med tanke på VAOP:s stora skulder som skulle ersättas först vid en konkurs. Lånemarginalen var inte tillräcklig för att kompensera för risken. Enligt den klagande omfattar därför lånet statligt stöd.
- (20) Kommissionen fick följande synpunkter från den förmenta stödmottagaren VAOP. Med avseende på den första åtgärden hävdade VAOP att den utgjorde en rent kommersiell transaktion i enlighet med de principer som tillämpas av en investerare på marknaden. VAOP påpekade att företaget också hade haft kontrakt med ett antal privata banker som hade erbjudit finansiering på villkor som inte stort avvek från dem som BNG kunde ge. VAOP översände en kopia av ett undertecknat finansieringserbjudande från [en privat bank] av den 7 januari 1998.
- (21) Med avseende på den andra åtgärden förklarade VAOP att företaget inte var skyldigt att ta upp det s.k. efterställda lånet tillsammans med kommunerna. På grundval av sina stadgar och leveranskontrakt med kommunerna kunde VAOP inte åläggas att betala mer till leverantörerna av returpapper än vad företagets likviditet tillät. Därutöver hade VAOP rätt att ålägga sina medlemmar inbetalning av ett "årligt bidrag" som kunde användas för att täcka driftkostnaderna eller betraktas som riskkapital. VAOP:s ledning beslutade också att låta de deltagande kommunerna

rikta en fordran till VAOP, en möjlighet som också förelåg i överenskommelsen med kommunerna.

5. NEDERLÄNDERNAS SYNPUNKTER

- (22) Vad gäller den första åtgärden förklarade Nederländerna att man inte kan lasta staten för att BNG tillhandahållit en kredit. De nederländska myndigheterna betonade att BNG är ett aktiebolag (*naamloze vennotschap*). De medgav visserligen att aktierna i BNG ägs av staten, provinserna och de lokala myndigheterna samt att vissa ledamöter av styrelsen utnämns av dessa myndigheter. De påpekade emellertid också att styrelsen inte ägnar sig åt bankens dagliga kommersiella verksamhet. Den faller under ledningens ansvar. Stadgarna innehåller inga bestämmelser om hur ledningen skall förhålla sig till styrelsens riktlinjer i samband med erbjudande av finansiella produkter. Till yttermera visso fanns det ingen bestämmelse om överläggning med eller tillstyrkande från styrelsen i samband med tillhandahållandet av de berörda lånet. Detta var uteslutande ledningens ansvar. Slutligen betonade de nederländska myndigheterna att det inte förelåg några andra element som visar att staten är ansvarig för denna specifika transaktion.
- (23) Nederländerna hävdade också att om lånet kunde tillskrivas myndigheterna, skulle villkoren kunna godtas av en investerare i en marknadsekonomi. De medgav visserligen att mer kapital vore önskvärt, men BNG:s förlustrisk var begränsad tack vare olika säkerheter, i synnerhet den prioriterade panträtten på VAOP:s kundfordringar, som måste uppgå till 100 % av lånet. Vidare framhöll de att lånet beviljats vid ett tillfälle då företaget inte befann sig i svårigheter och utsikterna var goda. Den mycket allvarliga försämringen av det ekonomiska läget kunde inte förutses då.
- (24) Vad gäller den andra åtgärden påminde Nederländerna om att VAOP var ett "icke-vinstdrivande företag" som överför nettointäkterna från försäljningen av återvinningsbart avfall som samlats in på medlemmarnas territorium. I början av 2001 beslöt VAOP att, på grund av sitt svåra ekonomiska läge efter konkursen i ett av sina dotterbolag, som var verksamt på området returglas, hålla inne en liten del av inkomsterna från försäljning av avfall år 2000^(?) och omvandla detta belopp till ett efterställt lån med en löptid på fem år. Samtidigt hotade BNG med att banken, utan extra tillgångar såsom detta efterställda lån, inte tänkte fortsätta finansieringen av VAOP, vilket skulle ha lett till konkurs. För det första förklarade Nederländerna att VAOP på grundval av sina stadgar och avtal med de deltagande kommunerna inte var skyldigt att dela ut detta belopp på 3 miljoner gulden (1,3 miljoner euro) till de deltagande kommunerna, eftersom beloppet översteg de medel som företaget hade till sitt förfogande. VAOP beslöt emellertid

(?) År 2000 betalade VAOP ut totalt 40,7 miljoner gulden (18,5 miljoner euro) till de lokala myndigheterna.

att omvandla detta belopp till en fordran från kommunerna på företaget i form av ett räntebärande lån. För det andra påpekade Nederländerna att ur de lokala myndigheternas synvinkel var denna omvandling av en del av deras fordringar till ett lån ett bättre alternativ än konkurs. Vid det tillfället hade nämligen de lokala myndigheterna osäkra fordringar på VAOP som uppgick till 5,7 miljoner gulden (2,59 miljoner euro). De nederländska myndigheterna beräknade att kommunerna i fall av konkurs skulle ha kunnat få tillbaka omkring 1,2 miljoner gulden (0,5 miljoner euro) så att de skulle ha lidit en förlust på 4,5 miljoner euro (2,05 miljoner euro). De agerade därför som långgivare i en marknadsekonomi genom att godta omvandlingen av ett belopp på 3 miljoner gulden (1,3 miljoner euro) i fordringar på VAOP till ett lån, varigenom VAOP kunde fortsätta sin verksamhet och vara säkra på att BNG skulle fortsätta med finansieringen.

6. BEDÖMNING

6.1. Förekomst av stöd

Första åtgärden

- (25) I artikel 87.1 fastslås följande: "Om inte annat föreskrivs i detta fördrag, är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrída konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna."
- (26) Enligt Europeiska gemenskapernas domstol⁽⁶⁾ "(...) följer emellertid av principen om likabehandling av privata och offentliga företag att kapital som staten direkt eller indirekt ställer till ett företags förfogande under omständigheter som motsvarar normala marknadsvillkor inte kan kvalificeras som statligt stöd. (...). Det skall enligt fast rättspraxis bedömas huruvida, under liknande omständigheter, en privat investerare, som till sin storlek kan jämföras med de organ som förvaltar den offentliga sektorn, skulle ha gjort lika stora kapitaltillskott (...) med beaktande av i synnerhet tillgänglig information och den utveckling som förefaller trolig vid tidpunkten för tillskotten."
- (27) För att avgöra huruvida BNG:s godkännande av ett lån utgör stöd måste kommissionen därför verifiera om denna transaktion skett enligt de principer som tillämpas av en privat investerare i en marknadsekonomi, som framgår av domstolens dom ovan.
- (28) På begäran av kommissionen har de nederländska myndigheterna, utifrån en kopia på låneavtalet från mars 1998, tillhandahållit en kopia av de interna handlingarna från BNG, där varje steg i den beslutsprocess som ledde till att VAOP tillhandahöll lånet beskrivs. De enskilda stegen utgörs av ett förslag från kontoförvaltningen (*accountorganisatie*) av den 21 januari 1998, synpunkter från kreditrisksbedömaren (*kredietrisicobeoordelaar*) av den 22 januari 1998 och kreditkommitténs (*kredietcommissie*) positiva beslut av den 26 januari 1998. Härav framgick att BNG har identifierat och analyserat de risker som är förknippade med det berörda lånet, bl.a. den mycket begränsade kapitalet. På grundval av resultaten av denna analys gav BNG VAOP ett lågt kreditbetyg ("C-"). Som motvikt till den fastställda risken beslutade BNG om att ställa upp stränga villkor och kräva omfattande säkerheter. BNG krävde bl.a. av alla parter (VAOP med dotterbolag) att de skulle vara individuellt ansvariga för övriga parter skulder (*medeschuldenaarstelling van alle partijen bij de overeenkomst financiële dienstverlening*). Det bör noteras att BNG även krävde första panträtt på vissa av VAOP:s kundfordringar. VAOP måste varje månad förse BNG med en förteckning över panträtter avseende kundfordringar, varav värdet måste uppgå till minst 100 % av det belopp som banken tillhandahållit. Kreditkommittén beslöt att lånet kunde beviljas under förutsättning att BNG:s olika villkor och säkerheter tas med i låneavtalet. Det nya låneavtalet omfattade även ett redan befintligt lån på 5 miljoner gulden (2,2 miljoner euro). Detta nya avtal höjde BNG:s potentiella fordring på VAOP – från maximalt 5 miljoner gulden (2,2 miljoner euro) till 16,3 miljoner gulden (7,4 miljoner euro). Nettoökningen uppgick alltså till 11,3 miljoner gulden (5,1 miljoner euro).
- (29) Dessa handlingar visar att BNG genomförde sina lån enligt normala förfaranden och krävde omfattande säkerheter innan lånet beviljades.
- (30) Kommissionen fastslog också att [...] (*) i januari 1998 hade föreslagit att förse VAOP med finansiering. Denna finansiering skulle beviljas utöver det befintliga lån på 5 miljoner gulden som beviljats av BNG. Det finansieringsbelopp som [...] erbjöd – 7,3 miljoner gulden (3,3 miljoner euro) – är visserligen lägre än den kompletterande finansiering, som BNG till sist kunde erbjuda (11,3 miljoner gulden (5,1 miljoner euro)), men motsvarar ändå en betydande del av denna. De räntesatser (125 och 150 baspunkter) som [...] erbjöd i sitt förslag var lägre än de räntesatser som gällde för företag i svårigheter eller för införskaffandet av eget kapital. Härav framgår att en privat bank, i motsats till kommissionens tvivel i sitt beslut om att inleda det formella förfarandet, hade kunnat gå med på att ge ett betydande lån till VAOP trots företagets mycket ringa egna kapital. (7)
- (31) Kommissionen jämförde BNG-lånets räntesats med den räntesats som [...] kunde erbjuda. (8) Den av BNG framräknade räntesatsen ligger något lägre än den som erbjöds

(6) Domstolens dom den 8 maj 2003, förenade målen C-328/99 och C-399/00, Italienska republiken och SIM 2 Multimedia SpA mot Europeiska kommissionen. EG-domstolens rättsfallssamling, s. I-04035, punkterna 37 och 38.

(*) Affärshemlighet

(7) Som redan nämnt kan detta bland annat förklaras med de garantier, som den potentiella långgivaren förfogar över och det faktum att företaget vid den tidpunkten betraktades som ett företag med stabila, kostnadstäckande kärnverksamheter.

(8) Båda krediterna omfattar olika sorters lån. Kommissionen jämförde med dem som har likartade löptider och villkor.

av [...]. För det första konstaterar kommissionen att BNG hade (och fortfarande har) mycket lägre driftskostnader än [...].⁽⁹⁾ För det andra omfattade låneavtalet mellan BNG och VAOP olika avslutsavgifter som förfaller till betalning om VAOP faktiskt skulle använda sig av vissa lån. I förslaget från [...] förutsågs inte betalningen av några sådana avslutsavgifter. Slutligen är det troligt att förslaget från [...] gav BNG incitament att (inom ramen för sina riktlinjer för kreditgivning och förutsatt att tillräckliga säkerheter lämnades) lämna det bästa budet för att inte förlora affärsförbindelserna med en befintlig kund som hade möjlighet att utöka sin verksamhet, vilket föreföll rimligt vid den tidpunkten. Mot bakgrund av detta sluter sig kommissionen till att även om BNG kunna erbjuda finansiering till lägre ränta än den som en privat bank kunde erbjuda, handlade banken som en investerare i en marknadsekonomi, då företaget beviljade detta lån 1998. Därför utgör inte lånet något statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i fördraget.

- (32) Den klagande hävdade också att en långgivare i en marknadsekonomi, mot bakgrund av företagets ogynnsamma finansiella läge det året, inte skulle ha fortsatt att erbjuda VAOP finansiering de efterföljande åren. Därför har kommissionen undersökt hur BNG hanterade VAOP:s försämrade finansiella läge.
- (33) Under 1999, då det finansiella läget försämrades för VAOP Glas B.V. och REVA, utarbetade BNG ett nytt avtal som undertecknades den 9 juli 1999. För det första utökades säkerheterna med en panträtt på inventarier och anläggningstillgångar. För det andra avtalades det att den månatliga kravlistan, som innehöll en panträtt, skulle underkastas en grundlig undersökning. För det tredje kunde det inte längre beviljas penninglån för investeringar i fasta tillgångar. All finansiering skulle ske med hjälp av lån med kort löptid, s.k. "kasgeldtrekkingen". För det fjärde höjdes priset på lånet.
- (34) Därefter utarbetades efter REVA:s konkurs i oktober 2000 ett nytt avtal, som undertecknades den 19 januari 2001. Lånet sänktes till 13,2 miljoner gulden (6 miljoner euro) (det faktiska lånet till VAOP uppgick vid den tidpunkten till 15,2 miljoner gulden (6,9 miljoner euro) och skulle sänkas ytterligare efter en viss tidsplan. En straffränta på 3 % skall beräknas på det belopp med vilket kreditgränsen skulle överskridas. Samtidigt utvidgades säkerheterna ytterligare. På grundval av likvidationsvärdet på VAOP:s tillgångar beräknade BNG att bankens förlust nästan skulle kunna nå upp till 5,8 miljoner gulden (2,6 miljoner euro) av företagets samlade fordringar på 15,2 miljoner gulden (6,9 miljoner euro). I september 2002 slöts ett nytt avtal varigenom den tidigare tidsplanen för begränsningen av lånets omfattning ändrades.

⁽⁹⁾ Inom banksektorn mäts nivån på driftskostnaderna ofta utifrån nyckeltalet för kostnadseffektivitet, det vill säga driftskostnaderna dividerade med de totala intäkterna. År 1997 hade [...] nederländska avdelning en kostnadseffektivitet på 64,8 %. Åren 1998 och 1999 uppgick den till 65,2 % respektive 62,9 % (källa: [...]). BNG:s nyckeltal för kostnadseffektivitet utgjorde en tredjedel av dessa siffror, vilket tyder på en mycket låg kostnadsnivå. Detta kan delvis förklaras med att BNG inte förfogar över ett stort kontorsnät.

- (35) Mot bakgrund av denna beskrivning förefaller det som om BNG inte utan vidare kunde ställa in finansieringen av VAOP, liksom banken inte heller kunde kräva omedelbar återbetalning av lånebeloppet. Detta skulle nämligen ha inneburit konkurs i VAOP och ha lett till en betydande förlust för BNG. Vid den tidpunkten gjorde BNG en avvägning av den potentiella förlusten i förhållande till möjligheten att få VAOP lönsamt igen. Med tanke på stabiliteten i VAOP:s kärnverksamhet (returpapper) och företagets förmåga att generera kontantflöden beslöt BNG att inte låta företaget gå i konkurs utan fortsätta finansieringen. Kommissionen har inte kunnat konstatera några klara fel i denna bedömning och det därpå följande beslutet. Den klagande har inte kunnat lägga fram några övertygande upplysningar som visar att beslutet inte skulle ha varit godtagbart för en privat bank.

- (36) Sammanfattningsvis anser kommissionen att BNG genom sitt agerande i detta ärende har följt samma principer som en långgivare i en marknadsekonomi och att det därför inte är fråga om något statligt stöd till VAOP.
- (37) Kommissionen skall inte ta ställning till om det lån som beviljats av BNG kan tillskrivas staten, eftersom åtgärden, även om den skulle kunna tillskrivas staten på grundval av föregående slutsatser, ändå inte utgör något statligt stöd. Därutöver kan kommissionen inte ta ställning till frågan om huruvida alla BNG:s lån i andra affärssammanhang följer principen om en privat investerare i en marknadsekonomi och därför gör den inget uttalande i den frågan.

Den andra åtgärden

- (38) I början av 2001 var VAOP inte i stånd att betala tillbaka de 3 miljoner gulden (1,3 miljoner euro) som VAOP var skyldigt dessa som leverantör av returpapper. VAOP saknade tillräcklig likviditet. Dessutom krävde BNG ett positivt garantikapital, definierat som egenkapital plus provisioner plus långfristiga efterställda lån som betingelse för att fortsätta med finansieringen av VAOP. Återbetalningen av detta belopp skulle därför ha försäkrat företagets konkurs. Kommissionen konstaterar att det svåra finansiella läget främst berodde på en enda händelse, nämligen REVA:s konkurs år 2000. VAOP hade investerat i det företag som sysslade med återvinning av returglas.
- (39) Kommissionen hänvisar till att kommunerna hade nettofordringar på VAOP som uppgick till 5,7 miljoner gulden (2,6 miljoner euro).⁽¹⁰⁾ Dessa fordringar omfattades inte av några säkerheter eftersom en annan viktig långgivare (BNG) hade prioriterad panträtt på betydande tillgångar. Därför skulle de lokala myndigheterna inte ha kunnat kräva tillbaka en större del av dessa fordringar om VAOP hade

⁽¹⁰⁾ Finansiellt läge i slutet av år 2000.

gått i konkurs och skulle ha likviderat sina tillgångar. Kommissionen har gått igenom Nederländernas beräkningar: dessa såg positiva ut för långivaren.⁽¹¹⁾ Därför anser också kommissionen att kommunen hade kunnat återvinna högst 1,2 miljoner gulden (0,5 miljoner euro) av det ovannämnda totala beloppet på 5,7 miljoner gulden (2,6 miljoner euro). Dessutom skulle detta belopp ha drivits in med den ansevärd försening som utmärker ett likvidationsförfarande. I stället för att godta denna förlust på 4,5 miljoner gulden (2 miljoner euro) föredrog medlemmarna att omvandla ett belopp på 3 miljoner gulden (1,3 miljoner euro) till ett räntebärande lån och kräva att saldot återbetalas. Denna andra möjlighet innebar därför en bättre lösning. I sitt beslut om att inleda förfarandet betvivlade kommissionen också att en investerare i en marknadsekonomi som gått med på en sådan omvandling inte skulle ha begärt högre ränta. Dessa tvivel har skingrats. Kommissionen konstaterar nämligen att kommunernas förhandlingsposition visavi BNG inte var sådan att de kunde begära högre ränta. Högre ränta skulle nämligen på längre sikt påverka VAOP:s förmåga att betala tillbaka sitt lån till BNG. Därför skulle BNG ha kunnat motsätta sig en sådan uppmaning från kommunernas sida genom att hota med att låta VAOP gå i konkurs, vilket alltså skulle ha betytt ett mindre gynnsamt utfall för kommunerna. Dessutom skulle det, även om kommunerna hade haft den nödvändiga förhandlingspositionen, inte ha legat i deras intresse att höja räntan, eftersom detta helt enkelt skulle ha ökat VAOP:s finansiella börda under de efterföljande fem åren. Mot bakgrund av att medlemmarna betalar VAOP för omkostnader för att utföra tjänsterna, skulle den högre ränta, som de skulle få in ha ätit upp av

de större bidrag, som de skulle ha tvingats betala till VAOP under samma period.

- (40) Sammanfattningsvis kan det sägas att omvandlingen av skulden till ett efterställt lån enligt fördragets artikel 87.1 inte kan betraktas som stöd vilket beviljats VAOP av de lokala myndigheterna.

7. SLUTSATS

- (41) Mot bakgrund av ovanstående drar kommissionen slutsatsen att den andra åtgärden inte utgör något stöd.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

De åtgärder som Nederländerna och Bank Nederlandse Gemeenten har genomfört till förmån för Vereniging van Aanbieders van Oud Papier, och som belöper sig på 3 miljoner gulden (1,3 miljoner euro) respektive 16,3 miljoner gulden (7,4 miljoner euro), utgör inte stödåtgärder i den mening som avses i artikel 87.1 i fördraget.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Konungariket Nederländerna.

Bryssel den 19 Juli 2006.

På kommissionens vägnar

Neelie KROES

Ledamot av kommissionen

⁽¹¹⁾ De nederländska myndigheternas beräkning är optimistisk för kommunerna, bl.a. för att omkostnaderna för behandlingen av konkursboet inte hade dragits av. Som redan nämnt framhåller kommissionen att BNG, som i egenskap av finansinstitut har mer erfarenhet av sådana beräkningar, visar prov på större försiktighet vid värderingen av frågan om, huruvida de likviderade tillgångarna täcker långgivarnas fordringar.

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 26 september 2006

Om statligt stöd nr K 49/2005 (f.d. N 233/2005) till förmån för Chemobudowa Kraków S.A.

[delgivet med nr K(2006) 4214]

(Endast den polska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2006/950/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT
DETTA BESLUTmed beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen, särskilt artikel 88.2,med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska sam-
arbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,efter att i enlighet med nämnda artiklar ha givit berörda parter
tillfälle att yttra sig ⁽¹⁾, och med beaktande av dessa synpunkter,
och

av följande skäl:

I. FÖRFARANDE

- (1) Det planerade stödet till förmån för Chemobudowa Kraków S.A. (nedan kallat ("Chemobudowa Kraków" eller "stödmottagaren"), ett statsägt byggnadsföretag, anmäldes till kommissionen genom en skrivelse av den 29 april 2005, som registrerades den 2 maj 2005. Den 20 juni 2005 riktade kommissionen en begäran till de polska myndigheterna om att de skulle lämna vissa dokument som saknades. Dessa lämnades genom en skrivelse av den 9 augusti 2005, som registrerades den 11 augusti 2005. I en skrivelse av den 15 september 2005 begärde kommissionen in ytterligare uppgifter, och Polen svarade genom en skrivelse av den 26 oktober 2005 som registrerades den 27 oktober 2005.
- (2) Den 21 december 2005 beslutade kommissionen att inleda ett förfarande enligt artikel 88.2 i EG-fördraget avseende två anmälda stödåtgärder och två icke anmälda stödåtgärder som beviljats efter Polens anslutning till EU, på grund av tvivel på deras förenlighet med den gemensamma marknaden. Kommissionens beslut om att inleda förfarandet offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* av den 28 juni 2006 ⁽²⁾. Kommissionen uppmanade berörda parter att inkomma med sina synpunkter på stödåtgärderna. Inga synpunkter lämnades dock.
- (3) Genom en skrivelse av den 25 januari 2006, som registrerades dagen därpå, meddelade de polska myndigheterna kommissionen att de återkallade anmälan. Genom en skrivelse av den 7 februari bad kommissionen Polen kommentera de två statliga stödåtgärder som beviljats efter anslutningen utan att de dessförinnan anmälts till

kommissionen. I en skrivelse av den 7 mars 2006, som registrerades den 9 mars 2006, lade Polen fram sina synpunkter rörande de två stödåtgärderna och bad om korrigerande av de felaktiga uppgifter som angivits i beslutet om att inleda förfarandet enligt artikel 88.2 i EG-fördraget. Genom en skrivelse av den 12 september 2006, som registrerades dagen därpå, kom de polska myndigheterna med ytterligare klargöranden rörande de två ovan nämnda stödåtgärderna.

II. DETALJERAD BESKRIVNING AV STÖDET**1. Stödmottagare**

- (4) Chemobudowa Kraków är ett stort företag som bildades 1949. År 2004 hade det 919 anställda, av vilka 343 arbetade i företagets filialer i utlandet (Tjeckien och Tyskland).
- (5) Chemobudowa Kraków är moderbolag till Towarzystwo Budownictwa Społecznego Krak-System S.A. och innehar 78 % av aktierna i detta företag. Företagets verksamhet går ut på att bygga bostadshus och hyra ut dem. Enligt de polska myndigheterna har företaget en obetydlig omsättning.
- (6) Stödmottagaren har en andel på 0,13 % av den sammanlagda polska byggnadsmarknaden. Företagets filialer i Tyskland och Tjeckien står för 42 % av omsättningen.

2. Stödåtgärder

- (7) De polska myndigheterna har anmält sin avsikt att bevilja två stödåtgärder för omstrukturering av Chemobudowa Kraków. För det första skulle stödmottagaren få ett lån på 10 miljoner polska zloty (2,57 miljoner euro). Ett hypotekslån på fastigheter skulle ställas som säkerhet för lånet, vilket har värderats till 17,35 miljoner zloty (ca 4,46 miljoner euro). För det andra skulle Chemobudowa Kraków få anstånd med betalningen av skulder till den statliga fonden för rehabilitering av funktionshindrade (Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych) och få betala genom delbetalningar. Det belopp för vilket anstånd skulle beviljas uppgick till 693 000 zloty (ca 178 000 euro).

⁽¹⁾ EUT C 150, 28.6.2006, s. 51.⁽²⁾ Se fotnot nr 1.

- (8) Förutom de ovan nämnda åtgärderna har de polska myndigheterna informerat kommissionen om 18 stödåtgärder till förmån för Chemobudowa Kraków, vilka beviljats under perioden december 2001–maj 2004. Enligt de polska myndigheterna uppgår det nominella värdet på dessa åtgärder till 8,511 miljoner zloty (2,19 miljoner euro). Polen har begärt att dessa åtgärder inte skall betraktas som statligt stöd och hävdar att en del av dem utgör stöd av mindre betydelse, och att de övriga uppfyller de kriterier som tillämpas för privata fordringsägare. När det gäller de 18 stödåtgärderna konstaterade kommissionen att de, eftersom de beviljats efter anslutningen utan kommissionens godkännande, bör betraktas som eventuellt nytt, olagligt stöd.
- (9) Den första åtgärd som beviljades efter anslutningen, närmare bestämt den 12 maj 2004, gällde en överenskommelse om en betalning av en skuld på 3,164 miljoner zloty (0,81 miljoner euro) till socialförsäkringsinstitutionen Zakład Ubezpieczeń Społecznych (nedan kallad "ZUS") genom delbetalning. Enligt de polska myndigheterna uppgick stödbeloppet till 147 322 zloty (37 874 euro). Redan före kommissionens beslut att inleda ett förfarande enligt artikel 88.2 i EG-fördraget meddelade de polska myndigheterna att överenskommelsen hade upphävts, eftersom Chemobudowa Kraków inte uppfyllde de villkor som gällde för företaget. Kommissionen uttryckte tvivel om huruvida stödmottagaren hade betalat de ovan nämnda skulderna och frågade sig om en eventuell utebliven indrivning av skulderna inte skulle utgöra ytterligare statligt stöd.
- (10) Den andra stödåtgärden efter anslutningen beviljades den 20 maj 2004 av direktören för Lillpolens (Małopolska) skattemyndighet och gick ut på betalning av en skuld på 280 000 zloty (71 979 euro) genom delbetalning.

3. Skäl till att förfarandet inleddes

- (11) Kommissionen önskade klargöra om de ovan nämnda 18 stödåtgärderna utgör statligt stöd då den, för att bedöma förenligheten för de stödåtgärder som beviljats efter anslutningen, måste beakta alla stödåtgärder som beviljats i samband med omstrukturering, särskilt för att se till att stödet begränsas till vad som är absolut nödvändigt. Vidare beviljades två av de 18 åtgärderna efter Polens anslutning till EU. Kommissionen bedömde stödet mot bakgrund av gemenskapens riktlinjer från 2004 för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter.
- (12) Kommissionen beslutade att inleda förfarandet enligt artikel 88.2 i EG-fördraget, då den betvivlade att alla villkor för att godkänna omstrukturingsstödet var uppfyllda, och särskilt att
- omstruktureringsplanen skulle leda till ett återupprättande av stödmottagarens långsiktiga lönsamhet, eftersom omstruktureringen huvudsakligen avsåg en ekonomisk omstrukturering,

- stödmottagarens egna bidrag för omstruktureringsskostnaderna var betydande, men kommissionen saknade tillräcklig information om dess ursprung,
- företaget var berättigat till omstrukturingsstöd då stödmottagaren under 2004 klarade av att generera ett rörelseresultat på 5,4 miljoner zloty (1,388 miljoner euro).

III. SYNPKTER FRÅN DE POLSKA MYNDIGHETERNA

- (13) De polska myndigheterna meddelade kommissionen genom en skrivelse av den 25 januari 2006 att de återkallade den anmälan om de stödåtgärder som anges i skäl 7.
- (14) När det gäller de två stödåtgärder som beviljades efter anslutningen till EU utan föregående anmälan till kommissionen har Polen konstaterat följande:
- (15) Beträffande den första stödåtgärd som beviljades efter anslutningen till EU, dvs. den 12 maj 2004, som beskrivs i skäl 9 ovan, meddelade Polen att överenskommelsen hade upphävts, eftersom Chemobudowa Kraków inte uppfyllde villkoren i den. Dessutom hade företaget betalat alla sina skulder inklusive ränta.
- (16) Beträffande den andra stödåtgärd som beviljades efter anslutningen till EU, dvs. den 20 maj 2004, som beskrivs i skäl 10 ovan, konstaterade Polen att den uppfyllde de kriterier som tillämpas för privata fordringsägare som följer marknadsekonomiska principer, och för den händelse att kommissionen inte skulle instämma i denna bedömning utgör åtgärden stöd av mindre betydelse. De polska myndigheterna konstaterade att storleken på det stöd som stödmottagaren erhållit under den motsvarande treårsperioden, inbegripet den stödåtgärd som beskrivs i skäl 10, inte överstiger taket på 100 000 euro och därför utgör stöd av mindre betydelse.

IV. BEDÖMNING AV STÖDET

- (17) Polen återkallade anmälan om de två statliga stödåtgärder som beskrivs i skäl 7. För att avsluta förfarandet enligt artikel 88.2 i EG-fördraget måste kommissionen emellertid bedöma de två icke-anmälda åtgärder som beskrivs i skälen 9 och 10.
- (18) När det gäller den åtgärd som beskrivs i skäl 9 hävdar Polen att ZUS inte beviljat något statligt stöd efter Polens anslutning till EU. Eftersom denna stödåtgärd upphävdes och aldrig trädde i kraft och alla skulder till ZUS betalats inklusive ränta anser kommissionen att åtgärden inte utgör statligt stöd.
- (19) När det gäller den stödåtgärd som beskrivs i skäl 10 konstaterar kommissionen, på grundval av tillgängliga uppgifter, att åtgärden inte utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget, eftersom de polska myndigheterna har bekräftat att taket för stöd av mindre betydelse inte överskridits.

V. **SLUTSATSER**

- (20) Kommissionen noterar att en medlemsstat enligt artikel 8 i rådets förordning nr 659/99 ⁽³⁾ får återkalla sin anmälan om det sker i god tid innan kommissionen har fattat beslut om stödet. I de fall där kommissionen har inlett ett formellt granskningsförfarande skall den avsluta detta.
- (21) Kommissionen har därför beslutat att avsluta det formella granskningsförfarandet enligt artikel 88.2 i EG-fördraget när det gäller det anmälda stödet, eftersom Polen har återkallat sin anmälan.
- (22) Beträffande de två icke-anmälda stödåtgärderna konstaterar kommissionen att de inte utgör statligt stöd.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

De stödåtgärder som Polen hade för avsikt att genomföra till förmån för Chemobudowa Kraków till ett belopp av 10 693 000 zloty återkallades efter det att kommissionen inlett det formella granskningsförfarandet. I fråga om dessa stödåtgärder finns det

därför inte längre någon grund för ett formellt granskningsförfarande.

Artikel 2

Den stödåtgärd som beviljats den 12 maj 2004 upphävdes senare av den beviljande myndigheten. Det finns därför inte längre någon grund för ett formellt granskningsförfarande beträffande denna stödåtgärd. I fråga om den stödåtgärd som beviljats den 20 maj 2004 konstaterar kommissionen att den inte utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget.

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till Republiken Polen.

Utfärdat i Bryssel den 26 september 2006.

På kommissionens vägnar

Neelie KROES

Ledamot av kommissionen

⁽³⁾ EGT L 83, 27.3.1999, s. 1. Förordningen ändrad genom 2003 års anslutningsakt.

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 12 oktober 2006

om Förenade kungarikets tillämpning av fastighetsskatt från affärsverksamhet på telekommunikationsinfrastruktur i Förenade kungariket (C 4/2005 (f.d. NN 57/2004, f.d. CP 26/2004))

[delgivet med nr K(2006) 4378]

(Endast den engelska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2006/951/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA
BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 i detta,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a i detta,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig ⁽¹⁾ och med beaktande av dessa synpunkter,

och av följande skäl:

I. FÖRFARANDE

(1) Den 17 februari 2004 registrerade kommissionen ett klagomål från det brittiska teleföretaget Vtesse Networks Ltd (Vtesse) om påstådd förmånlig beskattning av det dominerande teleföretaget British Telecom Plc (BT).

(2) Genom en skrivelse av den 19 januari 2005 underrättade kommissionen de brittiska myndigheterna om sitt beslut att inleda det formella undersökningsförfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende tvistemålet ("beslut att inleda förfarandet"). Kommissionens beslut om att inleda förfarandet offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* av den 12 mars 2005 ⁽²⁾. Kommissionen uppmanade berörda parter att inkomma med sina synpunkter på åtgärden.

(3) Efter förlängningen av tidsfristen besvarade de brittiska myndigheterna i en skrivelse av den 4 april 2005 uppmaningen om synpunkter på beslutet att inleda förfarandet.

(4) Kommissionen tog emot synpunkter från följande berörda parter:

— AboveNet Communications UK Ltd. (AboveNet), i en skrivelse av den 29 april 2005

— Altnet Task Force (Altnet), i en skrivelse av den 2 maj 2005

— Broadband Stakeholders Group, i en skrivelse av den 13 maj 2005

— BT, i en skrivelse av den 18 maj 2005

— Cable and Wireless Group plc. (Cable and Wireless), i en skrivelse av den 29 juni 2005

— Communications Management Association, i en skrivelse av den 30 mars 2005

— Easynet Group Plc. (Easynet), i en skrivelse av den 3 maj 2005

— Gamma Telecom Ltd., i en skrivelse av den 1 december 2005

— Hutchinson Network Services UK Ltd. (Geo), i en skrivelse av den 6 maj 2005

— Global Crossing Ltd., i en skrivelse av den 6 maj 2005

— GVA Grimley, i en skrivelse av den 27 april 2005

— Kingston Communications Plc, i en skrivelse av den 29 april 2005

— NTL Group Ltd., i en skrivelse av den 29 april 2005

— Telewest Broadband Ltd., i en skrivelse av den 28 april 2005

— Thus Plc., i en skrivelse av den 4 maj 2005

— UK Competitive Telecommunications Association (UKCTA), i en skrivelse av den 25 april 2005

— Vanco Ltd., i en skrivelse av den 19 april 2005

— Viatel (UK) Ltd., i en skrivelse av den 6 juli 2005

⁽¹⁾ EUT C 62, 12.3.2005, s. 10.

⁽²⁾ Se fotnot 1.

- Vtesse, som lämnade synpunkter och ytterligare upplysningar genom skrivelser eller e-post av den 28 januari 2005, den 4 februari 2005, den 16 februari 2005, den 22 februari 2005, den 15 mars 2005, den 29 mars 2005, den 28 april 2005, den 28 juli 2005, den 17 augusti 2005, den 2 september 2005, den 4 november 2005, den 23 november 2005, den 30 november, den 1 december 2005, den 11 januari 2006, den 19 januari 2006, den 16 mars, den 20 mars 2006 och den 8 juli 2006
- Anonym, i en skrivelse av den 1 februari 2005.
- (5) Kommissionen vidarebefordrade dessa synpunkter till de brittiska myndigheterna genom skrivelser av den 20 juni 2005, den 4 augusti 2005 och den 9 augusti 2005 för att ge dem möjlighet att reagera. De överlämnade sina synpunkter genom skrivelser av den 10 oktober 2005 och den 22 november 2005.
- (6) Genom en skrivelse av den 26 juli 2005 bad kommissionen OFCOM, den oberoende brittiska myndighet som reglerar telekommunikationssektorn, att inkomma med synpunkter på beslutet att inleda förfarandet. OFCOM svarade genom en skrivelse av den 21 september 2005. OFCOM lämnade ytterligare information den 7 december 2005, den 6 januari 2006 och den 21 mars 2006.
- (7) Den 14 juli 2005 och den 4 oktober 2005 hölls två sammanträden med representanter för BT, vilka lämnade ytterligare upplysningar den 23 november 2005 och den 23 mars 2006.
- (8) Den 16 mars 2005, den 9 september 2005 och den 4 juli 2006 ägde tre sammanträden med de brittiska myndigheterna rum.
- (9) Genom en skrivelse av den 26 september 2005 begärde kommissionen vidare upplysningar från de brittiska myndigheterna som dessa besvarade genom en skrivelse av den 18 november 2005. De lämnade ytterligare upplysningar den 23 november 2005, den 23 januari 2006, den 21 februari 2006, den 13 mars 2006, den 21 mars 2006, den 27 mars 2006, den 20 april 2006, den 2 maj 2006, den 4 juli 2006 och den 20 juli 2006.
- (10) Den 23 november 2005 ägde ett sammanträde rum med Vtesse, som framfört klagomålen.
- egendom i affärsverksamhet i England and Wales är lagen om finansiering av lokal förvaltning från 1988 (Local Government Finance Act 1988 eller LGFA 1988). Genomförandet av systemet är ytterligare reglerat genom lagstadgade instrument och rättspraxis.
- (12) Den egendomsenhet som värderas i beskattningssyfte kallas "hereditament", dvs beskattningsbar egendom, och omfattar mark, byggnader samt beskattningsbar utrustning och maskineri. Skatteplikt åligger den person som är i besittning av den beskattningsbara egendomen, dvs. den person som har "dominerande kontroll" över tillgångarna, definierad genom rättspraxis som det faktiska, exklusiva och icke övergående innehavet av egendomen, vilket ger ägaren handelsförmåner.
- (13) Skattesatsen, som är densamma för alla företagsegendomar, fastställs varje år av den berörda ministern och tillämpas lika för alla företag. Den fastställdes till 45,6 % för beskattningsåret 2004/2005 i England och 45,2 % i Wales. Underlaget för denna skatt, det så kallade beskattningsbara värdet, är den hypotetiska årshyran som egendomen rimligen förväntas ha från år till år i en transaktion på den öppna marknaden vid ett visst värderingstillfälle. En fullständig lagenlig definition finns i Schedule 6 i LGFA 1988 ^(?).
- (14) Värderingen av denna hypotetiska årshyra genomförs av Valuation Office Agency (VOA), ett verkställande organ vid skattemyndigheten, som lyder under regeringen. Omvärderingar genomförs vart femte år. Under perioden 1995-2000 var det beskattningsbara värdet den hypotetiska årshyran för egendomen om den hade varit tillgänglig på marknaden den 1 april 1993, vilket kallas "föregående värderingsdatum". För perioden 2000-2005, var föregående värderingsdatum den 1 april 1998 och för innevarande period 2005-2010 var datumet den 1 april 2003. Tiden mellan det föregående värderingstillfället och den dag då värderingen träder i kraft avses tillåta VOA att genomföra värderingen på grundval av faktiska uppgifter från föregående värderingstillfälle.

Värdering

- (15) VOA kan välja mellan fyra metoder för att beräkna det "beskattningsbara värdet" dvs. den hypotetiska årshyran för egendomen, med en rangordning mellan de olika metoderna i enlighet med beslutet att inleda förfarandet:
- (a) Om det finns direkta och aktuella uppgifter om hyran för egenomen, skall "rental method" (hyresmetoden) användas.
- (b) Om direkta uppgifter om hyreskostnaden inte finns tillgänglig, kan en jämförelse göras med uppgifterna om hyreskostnaderna för andra jämförbara egendomar. Detta är "Tone of the list method" (hyres-

II. DETALJERAD BESKRIVNING AV ÅTGÄRDEN

A. Beskrivning av åtgärden

Beskattningssystem

- (11) Beskattning av affärsverksamhet är en brittisk skatt på egendom som inte är privat. Syftet med den är att bidra till att bekosta den service som tillhandahålls av de lokala myndigheterna. Den primära lagstiftningen om skatt på

^(?) Tillgänglig på http://www.opsi.gov.uk/acts/acts1988/Ukpga_19880041_en_1.htm

jämförelsemetoden). För enkelhetens skull kommer både hyresmetoden och hyresjämförelsemetoden, som båda utgår från uppgifter om marknadshyror, att kallas hyresmetoden i detta beslut.

- (c) Den metod som kallas "Receipt and Expenditure (R&E) method" (intäkts- och utgiftsmetoden) skall användas för egendom som sällan hyrs ut eller som är svår att replikera, till exempel allmännyttiga företag. Avsikten med denna metod är att replikera den tänkta process som en förmodad hyresgäst skulle gå igenom när han bedömer vinstmöjligheten av en kommersiell satsning som innebär att han hyr en fastighet. Han skulle göra en uppskattning av de framtida intäkterna och dra ifrån de framtida kostnaderna. Sedan skulle han dra ifrån den avkastning han vill ha, varvid återstoden utgör den maximala hyra han är beredd att betala.
- (d) Den metod som kallas "Contractor's basis method" (leverantörsunderlagsmetoden) baseras på återanskaffningskostnaderna för en affärsegendom: en förmodad arrendator torde inte vara villig att betala mer i årshyra för egendomen än det skulle kosta honom i årlig ränta på den kapitalsumma som är nödvändig för att bygga upp en liknande egendom. Denna metod används normalt för egendom som inte hyrs ut eller genererar vinst (t.ex. sjukhus).

Beskattningsmetoder för telekommunikationsinfrastruktur

- (16) Skatt på affärsverksamhet påförs telekommunikationsinfrastrukturer på samma sätt som annan egendom som inte är av privat natur. I bestämmelserna om värdering av utrustning och maskineri (England) 2000 (Valuation for Rating (Plant and Machinery) (England) Regulations 2000⁽⁴⁾) fastslås att utrustning och maskineri som är beskattningsbara för telekommunikationsinfrastruktur är "kablar, fibrer, tråd, konduktorer eller alla sorters system av sådana föremål ..., som används eller som avses att användas i samband med överföringen av telekommunikationssignaler".
- (17) Telekommunikationsegendom har varit föremål för företagsbeskattningsmetoden sedan 1855. Efter privatiseringen av BT 1984 påfördes denna skatt också detta företags infrastruktur, liksom Mercury Communications, BT:s enda konkurrent under den duopola situationen på 1980-talet. Till att börja med, under perioden 1990-1995, bestämdes skattebeloppet med hjälp av en obligatorisk standardformel. När telekommunikationsbranschen gradvis öppnades för konkurrens, med början 1992, påfördes skatten på alla telekommunikationsinfrastrukturer.

Tillämpning av fastighetsskatten på BT

- (18) Under perioden 1995-2000, tillämpade VOA Intäkts- och utgiftsmetoden på BT. Denna värdering justerades efter en förhandlingsuppgörelse med BT som hade konstruerat sin

egen värdering på "Contractor's basis method" och överklagade den ursprungliga värderingen hos centrala Londons värderingsdomstol (Central London Valuation Tribunal) och därefter hos egendomsdomstolen (Lands Tribunal). BT och VOA uppnådde en överenskommelse år 2000. Resultatet blev ett avtal om att bestämma det beskattningsbara värdet på BT:s nättillgångar till 445 miljoner brittiska pund i England och 25 miljoner brittiska pund i Wales för räkenskapsåret 1995/1996. Med en multiplikator på 43,2 % uppgick BT:s skattepliktiga belopp till 203 miljoner brittiska pund för detta räkenskapsår, vilket utgjorde 2 % av BT:s berörda årliga intäkter.

- (19) Under perioden 2000-2005, bestämde VOA taxeringsvärdet på BT:s tillgångar till 467 miljoner brittiska pund i England och 26 miljoner brittiska pund i Wales. Taxeringen genomfördes på grundval av Intäkts- och utgiftsmetoden och baserades på de principer och värden som överenskommit samtidigt som sammanställningen 1995 gjordes. Under perioden 2005-2010 tillämpade VOA återigen Intäkts- och utgiftsmetoden på BT:s nätverk.
- (20) I princip äger en granskning av taxeringen rum vart femte år. I sitt beslut att påbörja förfarandet konstaterade kommissionen emellertid att senare nedskrivningsrevideringar gjordes för att spegla den förlust av bolagets marknadsandelar på Förenade kungarikets marknad för fast telefoni som blev resultatet av den konkreta lanseringen av konkurrerande telekommunikationsnät. I beslutet att inleda förfarandet framhölls att ingen motsvarande anpassning uppåt tydligen gjorts för att spegla möjliga utbyggnader eller uppgraderingar av nätet.

Tillämpning av fastighetsskatten på Kingston

- (21) Kingston Communications plc (Kingston) är det dominerande teleföretaget och ägaren till det enda accessnätet i Hull-regionen. Vid privatiseringen av de flesta offentligägda telekommunikationsnäten i Förenade kungariket i slutet av 1980-talet förblev bolaget kommunens egendom till dess att aktiekapitalet blev tillgängligt för allmänheten 1999. Kommunfullmäktige i Hull är fortfarande den enda betydande enskilda aktieägaren. Kingston var det enda övriga teleföretaget som värderades enligt Intäkts- och utgiftsmetoden.
- (22) Kingston äger emellertid även ett dotterbolag, Torch Communications Ltd, som har byggt upp ett fiberstamnät utanför Kingstons accessnätområde (dvs. Hulls storstadsregion) och driver detta stamnät som ett separat dotterbolag. Som ett resultat av detta kan Torchs stamnät värderas separat med hjälp av hyresmetoden.

Tillämpning av fastighetsskatten på Vtesse

- (23) Vtesse är den klagande. Detta företag tillhandahåller tjänster avseende "fiber till företaget" i form av detaljhandelsuthyrning

⁽⁴⁾ S.I. 2000/540.

av högkapacitetsledningar, främst levererade till stora företagsanvändare. Det konkurrerar direkt med BT:s erbjudanden om uthyrning av ledningar. För att ansluta sina kunder, hyr Vtesse "svart" fiber från andra stamnät-företag och kompletterar den med sin egen uppbyggda infrastruktur. Den egendom som hyrs från andra parter ingår i Vtesse's beskattningsbara egendom. VOA har beslutat att taxera Vtesse på basis av *tone of the list*-metoden, som då tillämpas varje gång en ny fiber hyrs och tänds.

- (24) Baserat på riktlinjer för betalade aktuella hyror har VOA bestämt den årliga skatten enligt hyresmetoden till 1 200 brittiska pund per km optiska fiberpar i Londons storstadsområde och 1 000 brittiska pund per km i övriga delar av Förenade kungariket under perioden 2000-2005. Dessutom beviljade VOA år 2001 ett så kallat överskottsavdrag åt fiberleverantörer som bedömdes enligt hyresmetoden, vilket gav ett avdrag på 15 % på det beskattningsbara värdet som gällde den 1 april 2001 och 25 % den 1 april 2002. Detta avdrag avsågs spegla överinvesteringen i fibrer under det sena 1990-talets telekommunikationsboom och den efterföljande drastiska värdeminskningen av dessa tillgångar beroende på ett konkret överskott. Ytterligare rabatt på 10 % lämnas för nät över 3 000 km. Efter dessa avdrag föll hyresvärdet för ett fiberpar under åren 2002-2004 till 900 brittiska pund per km i Londonområdet och 750 brittiska pund per km i övriga delar av landet. Under perioden 2005-2010, sattes hyresvärdet för ett fiberpar till 600 brittiska pund per km i Londonområdet och 500 brittiska pund per km i övriga delar av Förenade kungariket⁽⁵⁾. Enligt Vtesse uppgick det skattepliktiga beloppet till omkring 7 % av de fasta intäkterna under 2003/04.
- (25) När det gäller revideringar tillämpas *tone of the list*-skatt på varje fiber som hyrs ut och tänds. Vtesse har skyldighet att regelbundet informera VOA om utbyggnader av nätet, så att värderingen av dess egendom kan justeras. Som en följd av detta hävdade Vtesse att varje gång företaget anskaffar fiber för att tillhandahålla tjänster åt sina kunder är företaget skattepliktigt för upp till 20-30 % av intäkterna i ett nytt kontrakt.
- (26) Övriga teleföretag på marknaden taxeras enligt hyresmetoden, utom kabel-tv-företag som taxeras med hjälp av en metod som härrör från *contractor's basis method*⁽⁶⁾.

B. Orsaker till inledningen av det formella undersökningsförfarandet

- (27) I beslutet att inleda förfarandet angav kommissionen att tillämpningen av egendomsskatt för BT och Kingston kunde

⁽⁵⁾ VOA:s fastställda hyresvärde för optisk fiber under perioden 2005-2010 har överklagats och kan minskas om besväret bifalls.

⁽⁶⁾ Den faktiska värderingen görs på det beskattningsbara värdet per ansluten enskild mottagare. Denna metod baseras på en *leverantörsvärdering* som omfattar dekapitaliserade kostnader med slutavdrag för att spegla penetrationskatter.

utgöra en förmån för de två företagen. De tycks gynnas av en minskning av beskattningsunderlaget jämfört med övriga konkurrenter. Detta visade sig genom att BT betalade omkring 2 % av berörda intäkter i skatt, medan Vtesse och andra konkurrenter kunde tvingas betala från omkring 7 % och upp till 20-30 % på en stegvis ökande skala.

- (28) I beslutet att inleda förfarandet uttryckte kommissionen uppfattningen att denna uppenbarligen diskriminerande beskattning kunde vara resultatet av att en särskild metod för tillgångsvärdering används för BT och Kingston, medan de övriga teleföretagen värderas enligt hyresmetoden, återigen med undantag av kabel-tv-företagen som värderas på grundval av en metod som härrör från *contractor's basis method*. Systemets brist på enhetlighet och den diskretionära prövningsrätt som har tilldelats VOA att tillämpa de allmänna bestämmelserna på specifika teleföretag och som användes i samband med den överenskommelse som förhandlades fram med BT, kan ha lett till att BT och Kingston har fått en särskild förmån.
- (29) I sitt beslut att inleda förfarandet ifrågasatte kommissionen uppfattningen att hyresmetoden inte kunde tillämpas på BT:s och Kingstons egendomar. Där antydde att den hyra som BT tog emot vid uthyrning av sin egen infrastruktur kunde tjäna som riktlinje för nätets värdet. Dessutom hyr BT:s detaljhandelsenheter i själva verket infrastruktur samt köper nätverkstjänster från BT Wholesale Ltd. (BT Wholesale), som är den affärsenhet som förvaltar BT:s infrastruktur: de interna överföringspriserna mellan BT:s detaljhandelsföretag och BT Wholesale kunde utgöra underlag för uppskattning av hyresvärdet. Liberalisering och uppdelning av nätet har också resulterat i en mängd grossistprodukter som kunde tjäna som riktlinjer för uppskattningen av hyresvärdet för de olika infrastrukturelementen på BT:s och Kingstons nät. Beträffande argumentet att det inte finns något nät som är tillnärmelsevis så stort eller mångfaldigt som BT:s nät vars hyresvärde kunde tjäna som riktlinje, föreslog kommissionen i beslutet att inleda förfarandet att taxeringen av kabel-tv-företag, som också är aktiva på telekommunikationsmarknaden, kunde tjäna som riktlinje.

- (30) Vad gäller tillämpningen av Intäkts- och utgiftsmetoden konstaterade kommissionen att genom denna metod uppskattas hyresvärdet för de berörda tillgångarna på grundval av intäkterna från användningen av dessa tillgångar. Resultatet skulle därför vara beroende av lönsamhetsnivån vid användningen av tillgångarna, vilket kunde

leda till resultat som straffar företag vilkas tillgångar värderas enligt en annan metod. Kommissionen ifrågasatte huruvida de nödvändiga justeringarna gjordes när Intäkts- och utgiftsmetoden tillämpades på BT och Kingston för att bedöma att deras tillgångar används efter kapacitet och lönsamhet. Kommissionen frågade också hur de allmänna tjänsteskyldigheterna beräknas vid värderingen av BT.

- (31) I beslutet att påbörja förfarandet ifrågasattes dessutom den metod som använts för revideringar av det beskattningsbara värdet. Det konstaterades att BT tycks åtnjuta en revideringsmekanism som skriver ner värdet, medan det inte tycks finnas en liknande systematisk översyn av marknadsvillkoren för konkurrenterna. Den uppenbara underlåtenheten att ta hänsyn till värdeökningen av BT:s infrastruktur mellan två femåriga granskningsperioder, medan konkurrenterna belastas av en stegvis ökning när värdet av deras nät ökar, tycks ge BT en förmån.
- (32) Slutligen betonade kommissionen i sitt beslut att inleda förfarandet att VOA uppenbarligen åtnjöt omfattande diskretionär prövningsrätt, vilket gör det möjligt för VOA att förhandla om avtal. Kommissionen underströk att i överenskommelsen med BT måste principen om icke-diskriminering respekteras och att orättmätig diskriminering bland företag inte fick förekomma.

III. SYNPKUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER

A. Synpunkter från andra berörda parter än BT och Kingston

- (33) De synpunkter som inlämnats av andra berörda parter än BT och Kingston stöder i allmänhet uppfattningen att tillämpningen av fastighetsskatten avseende BT och Kingston kan ge dem förmåner.
- (34) Vtesse påpekade först att, efter det beslut som fattades i mars 1998 av värderingsdomstolen (Valuation Tribunal) som fastställde att Intäkts- och utgiftsmetoden måste tillämpas på BT:s nät och att dess beskattningsbara värde var 553 000 000 brittiska pund för England och Wales, överklagade BT beslutet hos egendomsdomstolen (Lands Tribunal). Innan besväret togs upp till behandling kom BT och VOA överens om en värdering på 470 000 000 brittiska pund, vilket utgör en reduktion på 15 % jämfört med den ursprungliga värderingen. Vtesse föreslår att BT and VOA kommer överens om ett slutligt belopp och att VOA justerar siffrorna för att anpassa dem efter det avtalade resultatet.
- (35) Vtesse lade fram nya fakta vars syfte var att visa att BT:s egendom är undervärderad enligt Intäkts- och utgiftsmetoden. Om man sålunda antar att det beskattningsbara värdet på BT:s nät ⁽⁷⁾ i sin helhet tillskrivs dess fibernät (7 300 000 km år 2005), skulle det årliga beskattningsbara värdet per km fiber vara 74 brittiska pund. Enligt Vtesse, skall denna

siffror jämföras med de årliga beskattningsbara värdena på 1 000 brittiska pund och 1 200 brittiska pund per km optiska fiberpar för teleföretag som bedöms enligt hyresmetoden. Om man likaledes sätter värdet på BT:s optiska fiber till noll, förutsatt att BT har 29 miljoner slutanvändaranslutningar, skulle årshyran per ledning vara 18,57 brittiska pund. Denna siffra skall jämföras med de 122 brittiska pund som årligen betalas av teleföretag för anslutning till BT:s öppna accessnät ⁽⁸⁾.

- (36) Vtesse konstaterar också att BT år 2001 överförde arrende och egen mark i merparten sin egendomsportfölj till Telereal, ett samarbetsbolag mellan Land Securities och Williams Pears Group för 2,4 miljarder brittiska pund. Affären avsåg totalt 5,5 miljoner m². Efter affärsuppgörelsen betalade BT år 2001 190 miljoner brittiska pund i årshyra för den egna marken plus 90 miljoner brittiska pund för arrendet. På grundval av denna transaktion drar Vtesse slutsatsen att BT betalar 35 brittiska pund per kvadratmeter i hyra för sina byggnader medan andra teleföretag, enligt Vtesse, i genomsnitt värderas till 115 brittiska pund per kvadratmeter för sin affärsegendom. Vtesse hävdar att den faktiska hyra som BT betalade 2001 för sina byggnader till Telereal, dvs. 280 miljoner brittiska pund, utgjorde mer än 50 % av dess beskattningsbara värde detta år, trots att merparten av dess taxeringsvärde i huvudsak borde tillskrivas nätet och inte byggnaderna. Vtesse tycks vilja göra gällande att detta är bevis för att BT:s nätverk är undervärderat enligt Intäkts- och utgiftsmetoden.
- (37) I presentationen från Vtesse visar avvikelser mellan det beskattningsbara värdet för olika komponenter i BT:s nätverk och för de övriga teleföretagens egendom att Intäkts- och utgiftsmetoden har lett till en lägre värdering av BT:s egendom än vad som skulle ha varit fallet enligt hyresmetoden.

- (38) Vtesse framlägger ytterligare fakta för att jämföra skattebördan för affärsverksamhet mellan BT och övriga teleföretag. Vtesse framhåller skatt i förhållande till intäkter, som för Vtesse påstås ha uppgått till 13,46 % år 2004. Vtesse hävdar att detta förhållande måste justeras så att det blir möjligt att göra direkta jämförelser med BT. Eftersom de flesta företag betalar betydande avgifter för överföring och terminering av trafik och då dessa kopplingsavgifter inte relaterar till deras beskattningsbara tillgångar, borde avgifterna, enligt Vtesse, dras bort från intäkterna vid beräkningen av nyckeltalet skatt/intäkter. Denna uppfattning stöds av Gamma Telecom som av samma skäl hävdar

⁽⁸⁾ Accessnätet är den sista sträckan på 1 609 m (1 mile) på den förbindelse som kopplar slutkunderna till den lokala telefonväxeln. BT måste låta konkurrenterna få tillträde till dessa accessnät, enligt reglerade villkor.

⁽⁷⁾ 554 100 000 brittiska pund år 2005 för England och Wales.

att det lämpligaste nyckeltalet vid en jämförelse mellan respektive skattebördor avseende beskattning på affärsverksamhet borde vara skatt i förhållande till mervärde.

- (39) Dessutom jämförde Vtesse priserna för BT:s Wholesale Extension Services (WES) med de skatter som ett företag som värderas enligt hyresmetoden skulle tvingas betala om det tände optiska fibrer i syfte att tillhandahålla samma tjänst. Beroende på WES kapacitet och avstånd, hävdar Vtesse att ett sådant nätföretag kunde tvingas betala en skatt på upp till 87 % av det pris som BT sätter. Vtesse anser att detta utgör ytterligare bevisning för att BT:s optiska nätverk är undervärderat: om dess nätverk värderades på samma sätt skulle BT begära mer för WES för att täcka de verkliga kostnaderna för skatten på affärsverksamheten.
- (40) Vtesse hävdar också att nyckeltalet skatt/intäkter är synnerligen högt för nytillkomna företag som Vtesse. Mer etablerade företag kan ladda fibrerna med så mycket trafik som möjligt för att amortera hyres- och skattekostnaderna på så många kunder som möjligt. BT är inte föremål för denna begränsning därför att det, efter vad som påstås inte marginalbeskattas. Detta betyder att nyckeltalet skatt/intäkter på sikt kommer att minska för etablerade företag.
- (41) Beträffande frågan om marginalbeskattning betonar Vtesse att företagets konkurrensnackdel härrör från att BT värderas som ett odelbart nätverk, medan Vtesse taxeras för varje individuell meter av optisk fiberkabel som det tänder. Vtesse anser att analysenheten borde vara det individuella kontraktet på marknaden, som Vtesse och BT konkurrerar om. Vtesse lämnar mer exakt statistik om dessa skillnaders inverkan på marginalbeskattning av kontrakt: ett exempel är det bud som Kent MAN begärde för tillhandahållandet av stamnät och accessnät, där Vtesse hävdar att dess skattepliktiga belopp på detta bud utgjorde 16 % av dess intäkter. Om samma bud hävdar Vtesse att BT inte marginalbeskattades, eller som högst taxerades med i genomsnitt 2 % av intäkterna, vilket BT påstås betala i skatt. Denna skillnad skulle förklara varför Vtesse förlorade budet till ett konsortium där BT ingår.
- (42) Vtesse konstaterar också att BT nyligen har hyrt omkring 2 000 linjekilometer av optiska fibrer på Geos nät, en av Vtesse leverantörer, förmodligen på samma kommersiella villkor som Vtesse. Enligt Vtesse uppfattning borde BT anses vara innehavare av dessa fibrer. Vtesse ifrågasätter huruvida denna utvidgning av BT:s nät togs med i beräkningen vid värderingen och föreslår att BT borde bedömas på samma villkor som Vtesse när det hyr fibrer från samma operatör.
- (43) Altnet Task Force, som representerar ett antal alternativa teleföretag med fasta linjer, hävdar att Intäkts- och utgiftsmetoden endast bör tillämpas på reglerade monopol
- med liten jämförbar hyresbevisning. Det anser att VOA hade omfattande belägg för hyresvärdet för att värdera BT med hjälp av en hyresmetoden, såsom BT:s hyresstariffer för grossistledningar eller de offentliggjorda priserna för produkter på accessnätet som kunde användas för att värdera hyresvärdet på företagets kopparkablar. Altnet Task Force anser också att hyremetoden har en stegvis ökande effekt på företagets skattepliktiga belopp. Ingen sådan effekt framträder när Intäkts- och utgiftsmetoden används, eftersom värdet på infrastrukturen bestäms i förväg och därför är BT:s beslut att tända svarta fibrer skattemässigt neutralt. Enligt Altnet förvärrades effekterna av dessa snedvridningar genom att överenskommelsen mellan BT och VOA förlängdes till två värderingsperioder, vilket gav en betydande förmån för det dominerande företaget, när det gällde ökad säkerhet, medan Altnet-företagen står inför kostsamma och omfattande överklaganden och förhandlingar. Altnet hävdar att BT får bära 74 % av den totala skattebördan för telekommunikationsnäten medan dess marknadsandel uppgår till åtminstone 80 %.
- (44) Global Crossing bekräftar att en stegvis ökande beskattning (dvs. på nyligen tända fibrer) gynnar BT eftersom, när Global Crossing tänder en ny fiber beräknas det stegvis ökande skattepliktiga beloppet på hela kabellängden från kundens anläggning till Global Crossings stamnättnoder. Global Crossing hävdar att företaget har förlorat affärer till BT på grund av att det har behandlats på ett ofördelaktigt sätt beträffande beskattningen.
- (45) Thus plc och Viatel (UK) Ltd. hävdar också att de har stegvis ökande skattepliktiga belopp på grund av anslutningen av nya kundanläggningar till näten, medan BT, deras viktigaste konkurrent, inte drabbas av sådana stegvis ökande skattepliktiga belopp. Above Net anför samma klagomål och visar att företaget förlorade affärer till BT, möjligtvis på grund av BT:s påstådda lägre taxering.
- (46) UKCTA, en handelssammanslutning som företräder intressena av telekommunikationsföretag för fast telefoni som konkurrerar med BT avseende röst- och datatjänster, uttryckte åsikten att fastighetstaxeringssystemet lider allvarlig brist på transparens, eftersom det karakteriseras av konfidentiella bilaterala affärsuppgörelser mellan nätföretag och skattemyndigheter. UKCTA anser att den överenskommelse som uppnåddes av BT har gett bolaget tio år av säkerhet och stabilitet, medan andra företag inte gynnades av en liknande nivå av förutsägbarhet. UKCTA konstaterar att fastighetsskattesystemet har befäst BT:s dominerande position, eftersom taxeringen har varit förmånligare för BT och därigenom har försämrat nya företags möjlighet att konkurrera på ett rättvist sätt, och eftersom BT, till skillnad från övriga konkurrenter, inte får direkta ökning av företagsskatten när företaget tänder fler fibrer. Efter en begäran från kommissionen meddelade UKCTA emellertid

att det var omöjligt att ange vad Altnet-företagen skulle ha fått betala i skatt om de hade bedömts på samma grunder som BT.

- (47) GVA Grimley, konsulter inom området för affärsbeskattning av telekommunikationsbolag, kritiserar tillämpningen på BT av en justeringsmekanism som speglar förändringar i dess marknadsandelar och där tillämpningen är ogenomskinlig. GVA Grimley hävdar att för alla övriga egendom som värderats enligt Intäkts- och utgiftsmetoden, är normal praxis att en omvärdering utan hänsyn till marknadsandelanpassning skall äga rum vart femte år. Dessutom ifrågasätter företaget det sätt som denna marknadsandelanpassning tillämpas på BT och konstaterar att det är svårt att se varför BT:s beskattningsbara värde skulle ha minskat från 1995 till 1999, i ett sammanhang där omsättning och vinst förbättrades. De hävdade vidare att VOA förklarade att ett par öppna koppartrådar hade ett beskattningsbart värde om cirka 50 brittiska pund, medan BT:s accessnät värderas till omkring 16 brittiska pund (BT:s totala beskattningsbara värde dividerat med antalet accessnät). Skillnaden borde visa att BT:s nät är undervärderat.
- (48) Några av de svarande som redan nämnts samt andra, såsom Telewest Broadband, Cable and Wireless eller Easynet, tar upp andra frågor som rör beskattning av affärsverksamhet, men dessa frågor verkar inte vara direkt relaterade till de uppgifter som angavs i beslutet att inleda förfarandet. Några av dessa företag är till exempel oroad över att denna fastighetstaxering eventuellt skall tillämpas i samband med konkurrensen om accessnät. De klagar också på det faktum att nivån på beskattningen av affärsverksamhet är alltför hög⁽⁹⁾, vilket utgör ett hinder mot investeringar, och att en period på fem år är oförenlig med förändringsstrukturen och förändringstakten inom teknik i telekommunikationsbranschen.⁽¹⁰⁾ Ett företag hävdar också att vissa konkurrenser inte beskattas⁽¹¹⁾.

B. Synpunkter från BT och Kingston

Synpunkter från BT

- (49) BT förklarade först att det i motsats till vad som hävdas i det inledande beslutet inte finns någon godtagen rangordning mellan värderingsmetoderna och, i de fall då hyresbelägg är tillgängliga, finns det inte heller någon regel princip som säger att hyresmetoden är den lämpligaste metoden. Den metod som VOA använder dikteras av vilket slag av egendom som skall bedömas och av tillgänglig bevisning. Det finns således inget godtycke hos VOA vad gäller valet av metod.

⁽⁹⁾ Synpunkter från Cable and Wireless, Telewest och Viatel.

⁽¹⁰⁾ Synpunkter från Telewest.

⁽¹¹⁾ Synpunkter från Easynet.

- (50) Även om BT värderas enligt en annan metod finns det ingen diskriminerande behandling mellan BT och andra skattebetalare: den lagenliga prövningen är densamma, och alla metoder syftar till att bedöma den hypotetiska hyra som det antas att affärsegendomen i fråga rimligtvis kunde uthyras för från år till år.

- (51) BT hävdar att det inte finns något belägg för att det uppskattade beskattningsbara värdet för BT:s egendom har gett BT någon förmån i form av ett reducerat beskattningsunderlag jämfört med konkurrenterna. Den enda bevisning som kommissionen har lagt fram för att stödja detta påstående är en jämförelse av beskattningsbara värden med hänsyn till omsättningen.

- (52) BT framhåller vidare att VOA på ett korrekt sätt drog slutsatsen att Intäkts- och utgiftsmetoden var den enda metod som var lämplig vid värderingen av BT:s nät, främst på grund av bristen på hyresbelägg för att uppskatta det beskattningsbara värdet på BT:s egendom i sin helhet. Varken hyresbelägg för accessnät⁽¹²⁾ eller belägg för partiuthyrning⁽¹³⁾ var tillgängliga vid värderingarna 1995 och 2000.

- (53) BT förnekar att det fanns någon partiskhet i besvärssystemet eller i dess tillämpning på BT. Alla har rätt att överklaga och möjlighet att komma överens. Värderingen av BT:s nät var föremål för överklagande 1995. Avtalet inför värderingsdomstolen (Valuation Court) var inte ovanligt och innebär inte godtycke från VOA:s sida: möjligheten att uppnå ett avtal befriar inte VOA från dess lagenliga skyldighet att bestämma det årliga hyresvärdet för egendomen enligt det hypotetiska hyresnyckeltalet. Enligt BT är det också fel att säga att 1995 års värdering också tjänade som grund för fastställandet av värdena år 2000 och medförde tio års trygghet för BT: avtalet om 1995 års värdering ägde rum först år 2000 på grund av förseningar av de rättsliga förhandlingarna. BT utsattes sålunda för fem års otröghet i fråga om 1995 års värdering. Prissättningen för 2000 avtalades samtidigt.

- (54) BT förklarade att värderingen kan revideras under femårsperioden om "materiella förändringar av omständigheterna" har ägt rum. En justeringsmekanism för marknadsandelar ansågs vara ett effektivt sätt att på årsbasis spegla nettoeffekten av dessa materiella förändringar av omständigheterna⁽¹⁴⁾.

⁽¹²⁾ Den första hyrestariffen avseende uppdelade accessnät tillämpades från och med den 31 maj 2001, långt efter de föregående värderingstillfällena den 1 april 1993 och den 1 april 1998.

⁽¹³⁾ Den första regelmässiga bokföring som speglade överföringskontona för BT:s accesstjänster utarbetades för år 2001/02.

⁽¹⁴⁾ Denna mekanism som grundas på marknadsandelar förklaras ingående i beskrivningen av de brittiska myndigheternas synpunkter.

- (55) Därför förklarade BT att kommissionen i sitt beslut att inleda förfarandet felaktigt hävdade att ökning av värdet på BT:s infrastruktur inte tas med i beräkningen: i själva verket har BT varit föremål för granskningar med både upp- och nedskrivningar av värdet, beroende på om faktorer som ökade BT:s värde uppvägs av faktorer som minskade det ⁽¹⁵⁾.
- (56) Enligt BT tycks det granskningssystem som tillämpas på Vtesse grundas på samma principer, om än på ett annat sätt: nyligen ianspråktaga fibrer blir ytterligare en del av dess egendom och värderas som en del av den. I fallet Vtesse är marknadsandelen inte ett lämpligt medel för bedömning av förändringar av det beskattningsbara värdet eftersom eventuella förändringar troligen inte kommer att märkas på grund av att Vtesse har så små marknadsandelar.
- (57) BT framhåller slutligen att, om kommissionen beslutade att BT verkligen erhållit statligt stöd, kan den inte beordra att stödet skall återkrävas på grund av BT:s legitima förväntan att ett sådant stöd var lagligt, eller alternativt att det skulle utgöra ett befintligt stöd.

Synpunkter från Kingston

- (58) Kingston hävdar att kommissionen inte har påvisat någon befintlig förmån, vare sig genom att visa att BT och Kingston har gynnats av en selektiv minskning av skattebördan eller genom att visa att andra företag får en ovanligt stor ökning. Företaget konstaterar att kommissionen inte har någon uppfattning om hur värderingen av Kingston har genomförts.
- (59) Kingston anser att den enda bevisning för att en förmån kan ha beviljats BT är skillnaden i nyckeltalet skatter/intäkter mellan BT och Vtesse. Detta förhållande är emellertid irrelevant i fråga om fastighetstaxering som inte är en skatt på intäkter. För att ett sådant förhållande skall vara relevant borde Vtesse och Kingston eller BT vara direkt jämförbara företag, vilket inte är fallet med tanke på skillnaderna i storlek, omsättning och ekonomiska verksamheter. Slutligen uppskattar Kingston Vtesse's förhållande till 0,39 %, medan dess eget förhållande skatter/intäkter uppskattningsvis är 4,5 % ⁽¹⁶⁾.
- (60) Kingston förnekar att de befintliga olika värderingsmetoderna ger en selektiv förmån åt företaget. Enligt företaget använder VOA ett visst godtycke i värderingsprocessen, men det är inte ett ohämat godtycke: egendomens art och bevisningens beskaffenhet bestämmer dess val, som ytterligare begränsas av omfattande rättspraxis. Det är inte

möjligt att visa att Intäkts- och utgiftsmetoden gynnar Kingston eller BT, eftersom hyresmetoden inte är tillämplig på dem, medan Intäkts- och utgiftsmetoden inte är tillämplig på Vtesse, eftersom den inte är fördelaktig.

- (61) Dessutom framhåller Kingston att ingen snedvridning av konkurrensen har påvisats, och att ingen hänvisning finns till övriga företag som konkurrerar med företaget. Som ett extra rättsligt bidrag föreslår företaget att potentiellt stöd som beviljats genom tillämpningen av det brittiska värderingssystemet skulle vara befintligt stöd.

IV. SYNUNKTER FRÅN FÖRENADE KUNGARIKET

- (62) De brittiska myndigheterna framhåller att skattesystemet är ett enhetligt lagenligt system som är tillämpligt på all egendom i affärsverksamhet i England och Wales, och vars syfte det är att upprätta en gemensam måttstock, genom vilken fastigheters värde bedöms. Denna måttstock är en uppskattning av den förväntade hyran för egendomen från år till år enligt vissa lagenliga antaganden avseende dess skick och de hypotetiska hyresförhållandena.
- (63) Detta värde fastställs av VOA som anlitar professionella kvalificerade inhyrda inspektörer, och som enligt lagen måste utöva sin expertis på ett oberoende sätt. Dess beslut genomgår en oberoende granskning av värderingsdomstolen (Valuation Tribunal), och av högre instanser genom egendomsdomstolen (Lands Tribunal) och appellationsdomstolen (Court of Appeal).
- (64) De brittiska myndigheterna förklarar vidare att VOA kan använda olika metoder för att värdera denna hypotetiska hyra. Värderingsmetoderna har samma mål, nämligen att fastställa det hypotetiska hyresförhållandet, och tillämpade på rätt sätt måste alla ge samma resultat. Befintligheten av flera metoder avses tillgodose en lång rad omständigheter när skatt skall tillämpas. Valet av en lämplig värderingsmetod är inte ett godtyckligt beslut: det är beroende av vilken slags egendom det gäller och hur den tillgängliga bevisningen ser ut. Om det till exempel inte finns något vinstmotiv (sjukhus, skolor) för innehav, är Intäkts- och utgiftsmetoden därför inte tillämplig och VOA kommer troligen att bedöma att den lämpligaste metoden är på *contractor's basis*.

4.1 Metod som valdes för BT and Kingston

- (65) De brittiska myndigheterna förklarar att Intäkts- och utgiftsmetoden var den enda som var tillgänglig för att bedöma BT:s och Kingstons egendomar. De hävdar att

⁽¹⁵⁾ BT:s beskattningsbara värde i England ökade sålunda 2003 från 443,5 miljoner brittiska pund till 447,5 miljoner brittiska pund. 2004 ökade detta värde i England till 450,6 miljoner brittiska pund.

⁽¹⁶⁾ Kingstons egendom i Hulls storstadsregion bedömdes enligt Intäkts- och utgiftsmetoden till 5,1 miljoner brittiska pund i sammanställningen år 2000. Kingston hävdar att den omsättning som härrörde från området uppgick till omkring 50 miljoner brittiska pund. Om vederbörlig multiplikator på 44 % används skulle resultatet bli ett förhållande intäkter/skatt på omkring 4,5 %.

VOA:s arbetsgrupp av oberoende experter⁽¹⁷⁾, som arbetade med att bedöma deras egendomar, under alla värderingsperioder, inbegripet 2005-2010, drog slutsatsen att det inte fanns tillräcklig bevisning för att bedöma det beskattningsbara värdet på BT:s och Kingstons nät på grundval av hyresmetoden. Denna slutsats accepterades av värderingsdomstolen (Valuation Tribunal) i det aktuella ärendet⁽¹⁸⁾. De hävdar vidare att Intäkts- och utgiftsmetoden är den enda metod som kunde spegla den unika fördel som BT åtnjuter på grund av dess allmänna utbredning.

- (66) De brittiska myndigheterna hävdar att hyresmetoden inte kunde användas för BT och Kingston. På denna punkt betonar de först att frågan om tillgång till hyresbevisning måste bedömas vid den tidpunkt då värderingen genomfördes. Därför kan till exempel möjligheten att använda hyresmetoden för perioden 1995-2000 betraktas enbart på grundval av information som var tillgänglig vid "det föregående värderingstillfället", dvs. den 1 april 1993. Därför hävdar de brittiska myndigheterna att tredje part och kommissionen har fel när de antar att den marknadsbevisning som nu är tillgänglig är relevant för frågan om huruvida beräkningarna 1995 och 2000 kunde ha sammanställts på grundval av hyresmetoden.
- (67) Med hänsyn till sammanställningarna 1995 kan därför endast information som fanns tillgänglig 1993 beaktas. I beslutet att inleda förfarandet föreslog kommissionen två möjliga källor för hyresbevisning: antingen den hyra som BT tar emot när företaget hyr ut sin egen infrastruktur eller överföringspriser mellan BT:s detaljhandel och grossisthandel. De brittiska myndigheterna hävdar att ingen av dessa metoder var tillgängliga för VOA 1993. Detta år hyrde BT inte ut någon betydande del av sin infrastruktur och företaget var inte uppbyggt på ett sådant sätt att det skilde på sin detalj- och grossisthandel.
- (68) Beträffande sammanställningen år 2000, som grundades på information som var tillgänglig 1998, medger de brittiska myndigheterna att det vid den tidpunkten fanns begränsad hyresbevisning från fiberoptiknät som började tillhandahållas företag i enlighet med så kallade kontrakt om brukningsrättigheter som inte kan upphävas (Infeasible Rights of Use (IRU) contracts). Denna bevisning var emellertid begränsad och tillämpades bara på fiberoptiknät som användes för överföring av högvolymtjänster och var därför relevant för en extremt begränsad andel av BT:s egendom. De medger också att det fanns separata detaljhandels- och grossisthandelsavdelningar 1998, men accessverksamheten, som är en väsentlig del av BT:s

verksamheter, drevs på en *end to end*-basis utan överföringar till övriga avdelningar. Därför kunde överföringsbetalningar inte användas för att värdera hela BT:s nätverk.

- (69) När det gäller sammanställningen år 2005 gäller samma anmärkningar som ovan. De brittiska myndigheterna förnekar också att, i motsats till Altnets förslag, avgifterna vid konkurrens om accessnät ger någon bevisning om uthyrning som kunde ligga till grund för en uppskattning av BT:s egendom. Prislistan för linjeuthyrning en gros (Wholesale Line Rental, WLR) var till exempel tillgänglig från augusti 2002. Det är en produkt som BT är skyldig att tillhandahålla till andra teleföretag och som gör det möjligt för dem att erbjuda både linjeuthyrning och samtal till kunder över BT:s lokala nät. Den ersättning som teleföretagen betalar till BT motsvarar dock inte hyra för det lokala nätet. Det utgör betalning för en tjänst, eftersom BT bland annat måste sörja för underhåll av linjen, växelstationer, fakturering, FoU, felreparationer, parkabelutrustning och elektricitet. Därför hävdar de brittiska myndigheterna att i motsats till Vtesses och Altnets antagande kan det inte jämföras med en hyra per linje för accessnäten. De kommer till samma slutsats i fråga om tariffen Calls and Access, som var en föregångare till WLR-produkten och tillgänglig från 1998. Den omfattade samma tjänster som WLR. Dessutom regleras BT:s tariff för linjehyra och avgift vid uppdelning av accessnätet av OFCOM. De är inte öppna marknadshyror och därför kan ingen större vikt ges åt dessa tariffer som bevisning på uthyrningsvärde⁽¹⁹⁾. Därför hävdar VOA att de inte har några belägg för uthyrningen av huvudparten av BT:s och Kingstons nät, dvs. deras lokala nät.
- (70) De brittiska myndigheterna förklarade även att uthyrningsbevis som används vid tillämpning av hyresmetoden för andra teleföretag än BT och Kingston inte kan användas för att värdera dessa två företags egendom. BT och Kingston, å ena sidan, och andra teleföretag, å den andra, kan inte på något sätt jämföras. BT och Kingstons nät är främst lokala nät som i BT:s fall betjänar miljontals personer, medan de flesta andra teleföretags nät främst är växel- och transmissionsnät som betjänar ett fåtal värdefulla storkunder med stora volymer. En egendoms värde påverkas av många faktorer, däribland funktion, fysisk utformning, omfattning och de regler som gäller för dess drift. Mot bakgrund av olika egendoms skillnader och bristen på jämförbarhet kan inte belägg för uthyrning från teleföretag av exempelvis fiberoptiska nät, tillämpas direkt på BT/Kingston. Av samma skäl hävdar de brittiska myndigheterna att bevis

⁽¹⁷⁾ Dessa omfattar specialistkonsulter från *National Economic Research Associates* (NERA), som var förordnade av VOA att utarbeta en modell som skulle ge en uppskattning av BT:s framtida intäkter och verksamhetskostnader.

⁽¹⁸⁾ *British Telecommunications plc mot Central Valuation Officer*, den 19 mars 1998.

⁽¹⁹⁾ De brittiska myndigheterna citerar *Poplar Union Assessment Committee v Roberts* [1922] 2 AC 93

om uthyrning från kabel-tv-företag inte kan tillämpas på BT eller Kingston, i motsats till kommissionens förslag i beslutet att inleda förfarandet.

- (71) När det gäller förslaget att delar av BT:s egendom kunde ha värderats med hänsyn till uthyrningsbevisning som härrörde från andra nät och därefter återstoden genom intäkts- och utgiftsmetoden, hävdar de brittiska myndigheterna att en sådan metod inte var genomförbar. Ett sådant tillvägagångssätt skulle förutsätta att det fanns separata fysiska delar i BT:s nät för vart och ett av de olika företag som BT är knutet till. De brittiska myndigheterna konstaterar däremot att enligt brittisk rättspraxis om tillämpningen av företagskatt⁽²⁰⁾ måste intilliggande egendom inom samma bransch, som BT:s och Kingstons nät, värderas som en enhetlig egendom. Att dela upp egendom inom samma bransch skulle leda till värderingssnedvridningar, eftersom summan av värdet på delar av en egendom sällan överensstämmer med värdet på helheten.
- (72) Det är närmare bestämt inte möjligt att försöka dela upp BT:s huvudnät, stora volym och fiberoptiknät som konkurrerar med Vtesses verksamhet och uppskatta dess taxeringsvärde med hänsyn till hyra som betalas av konkurrerande teleföretag. Det beror på att samma infrastruktur även används för de telefonserviser med små volymer som tillhandahålls till BT:s 29 miljoner kunder som utgörs av hushåll. Det är fysiskt omöjligt att dela upp BT:s eller Kingstons nät i självständiga enheter som kan upplåtas eller användas separat, på grund av deras fysiska och funktionella integrering.
- (73) Även om det skulle vara möjligt att värdera separata delar av BT:s och Kingstons egendom och värdera dem enligt en annan metod än intäkts- och utgiftsmetoden, skulle problemet om hur återstoden skall värderas kvarstå, eftersom intäkts- och utgiftsmetoden endast kan tillämpas på dessa företags nätverk i sin helhet.

4.2 Tillämpningen av intäkts- och utgiftsmetoden på BT och Kingston.

- (74) De brittiska myndigheterna lämnade ingående förklaringar om hur intäkts- och utgiftsmetoden tillämpas på BT och Kingston.

Värdering av BT

- (75) Värderingarna har utförts av oberoende experter i enlighet med de allmänna reglerna för tillämpning av intäkts- och utgiftsmetoden⁽²¹⁾. Även om utformningen och de resulterande beräkningarna är komplexa, ger följande paragrafer en kort överblick över hur värderingen utfördes för perioden 1995-2000.
- (76) Värderingen enligt intäkts- och utgiftsmetoden tar de förväntade intäkter som är relevanta för den beskattningsbara verksamheten i BT:s egendom och drar av de relevanta kostnaderna. Expertkonsulter (National Economic Research Associates – NERA) fick i uppdrag av VOA att ta fram en modell för att uppskatta framtida intäkter och driftskostnader under en femårsperiod som härrör från verksamheten inom BT:s egendom upptagna i skatteunderlaget Central List i England och Wales, samt återstoden av nätet i Skottland och Nordirland. En sammanfattande beskrivning av NERA-modellen och bakgrundskalkyler för 1995, 2000 och 2005 års värderingar har överlämnats av de brittiska myndigheterna.
- (77) Målet med NERA-modellen var att förutsäga troliga intäkter och driftskostnader från BT:s nät i hela Förenade kungariket, i samband med värderingshypotesen för en femårsperiod. I den hypotesen förutses en uthyrning av den beskattningsbara delen av BT:s nät den 1 april 1993, men med hänsyn till dess fysiska skick, konkurrerande näts tillstånd samt återstoden av den fysiska omgivningen den 1 april 1995. NERA-modellen utgick från aktuella intäkter och driftskostnader från året före det föregående värderingsdatumet, eftersom dessa skulle vara kända för budgivarna i det hypotetiska hyresförhållandet. Observationer av en lång rad tidigare statistik användes för att ta fram elasticiteter som användes för att ställa prognos för rörelser på hela telemarknaden och BT:s andel av den under fem år.
- (78) När det gäller BT beslutade VOA att använda de prognostiserade kostnaderna och intäkterna över en femårsperiod i stället för den vanliga ettårsperioden. De brittiska myndigheterna förklarade att under vissa omständigheter kan tillämpningen av intäkts- och utgiftsmetoden innebära att hänsyn tas till lönsamhetsnivåer för flera kommande år, om resultatet för ett enskilt år inte kan anses vara typiskt för framtiden. För BT förutspådde VOA att med utgångspunkt från det föregående värderingsdatumet skulle den framtida lönsamhetskurvan påverkas av utsikten om ökad konkurrens, prisreglering, en betydande ökning av konkurrerande nät och förändringar av arten av tillhandahållna tjänster. Av dessa skäl måste man finna en metod som byggde på prognostiserad lönsamhet under en femårsperiod för att värdera vilken

⁽²⁰⁾ Se till exempel *Brewin (VO) v Railway Executive* (1952) 45 R&IT 553

⁽²¹⁾ The Receipts and Expenditure Method of Valuation for Non-Domestic Rating, A Guidance Note – juli 1997. Utgiven av Royal Institution of Chartered Surveyors (RICS).

hyra som en hypotetisk arrendator, utifrån det förra värderingsdatumet, skulle vara beredd att betala för BT:s nät under den perioden ⁽²²⁾.

- (79) Efter att ha uppskattat intäkter och driftskostnader för de kommande fem åren är nästa steg i värderingen enligt intäkt- och utgiftsmetoden att dra av den hypotetiska arrendatorns uppskattade anläggningskostnader för den prognostiserade femårsperioden för utrustning som inte utgör en del av egendomen, men som krävs för att tjäna in de uppskattade intäkterna. Denna utrustning delas in i två kategorier: (a) ej beskattningsbara lokaler och maskiner som måste anskaffas under femårsperioden, som ersättning för befintlig utrustning eller i andra avseenden, och (b) tillägg till det nät som inte tagits i drift den 1 april 1995, men som planeras att uppföras under femårsperioden.
- (80) Nästa steg är den förutspådda förändringen av rörelsekapital under vart och ett av de fem åren i prognosperioden. Den årliga förändringen dras av från nettointäkter och ovanstående anläggningskostnader. Detta ger ett delbart saldo som utgör totalsumman av hyran och arrendatorns nödvändiga kassaflöde. Nästa steg är att bedöma arrendatorns nödvändiga kassaflöde.
- (81) Det är arrendatorns nödvändiga kapitalavkastning i början av året, justerad mot kapitalförändringar under året. Arrendatorns kapital i början av det hypotetiska hyresförhållandet består av rörelsekapital och materiella tillgångar, närmare bestämt ej beskattningsbara lokaler och maskiner. Förändringen av arrendatorns totala kapital uppskattas för varje år. Förändringar av värdet på materiella tillgångar uppkommer varje år till följd av förändringar av kostnaderna för utbytta tillgångar, avskrivning av befintliga tillgångar och anskaffning av nya tillgångar eller utbytestillgångar, och dessa förändringar har uppskattats för en femårsperiod.
- (82) Arrendatorns nödvändiga avkastning ansågs vara 16,2 % i nominella termer ⁽²³⁾. Detta är en uppskattning av BT:s kapitalkostnad som viktat medelvärde (WACC) i nominella bruttotermerna den 1 april 1993 – det relevanta föregående värderingsdatumet. På så vis beräknas arrendatorns nödvändiga kassaflöde vid årets slut. Eftersom intäkter, kostnader och anläggningskostnader uppstår under hela året, precis som hyra betalas under hela året, uttrycks det nödvändiga kassaflödet vid årets slut halvårsvis genom tillämpning av en nuvärdefaktor för sex månader på 16,2 %.
- (83) Arrendatorns nödvändiga kassaflöde dras av från det delbara saldot, vilket ger ett restkassaflöde för varje år,

eftersom det kassaflödet härrör från transaktioner som ägde rum under året. Kapitalvärdet för varje års kassaflöde (på 16,2 %) summeras sedan och delas med summan av nuvärdefaktorerna (motsvarande fem års inköp på 16,2 %).

- (84) Resultatet, 700 636 855 brittiska pund, utgör det uppskattade hyresanbud som den hypotetiska arrendatorn kunde ha råd att lägga för att behålla en avkastning på 16,2 % på den kapitalinvestering denne skulle behöva göra för att generera de intäkter som anbudet skulle bygga på. Det näst sista steget i värderingen rör fördelningen av det brittiska ackumulerade värdet *cumulo* på över 700 miljoner brittiska pund till England och Wales. I frånvaro av några direkta bevis på telekommunikationstrafik i något land i Förenade kungariket har det förutsatts att den troligtvis korrekta fördelningen bör avse spridningen av den ekonomiska verksamheten till de olika delarna av Förenade kungariket. På grundval av detta bevis fördelades 84,8 % av det brittiska ackumulerade värdet till England och 4,2 % till Wales.
- (85) De därav följande siffrorna omfattar ett antal fastigheter som ägs och förvaltas av BT, men som inte är upptagna som fastigheter i skatteunderlaget Central List. Dessa fastigheter kunde värderas direkt utifrån hyresmetoden och taxeras separat med 149 167 870 brittiska pund i England och 3 822 485 brittiska pund i Wales. Det sista steget i värderingen omfattar avdrag av de separat uppskattade taxeringsvärdena för att få fram det slutliga taxeringsvärdet för egendomarna i Central List, som var 445 miljoner brittiska pund i England och 25 miljoner brittiska pund i Wales.
- (86) Samma metod tillämpades för de följande två värderingsperioderna, med utgångspunkt i BT:s faktiska räkenskaper för år 1997/98 för perioden 2000-2005, och för år 2002/03 för perioden 2005-2010. VOA satte arrendatorns nödvändiga avkastning på kapitalinvesteringar till 14,25 % för perioden 2000-2005 och en nödvändig avkastning på 12,25 % för perioden 2005-2010, eftersom denna minskning speglar inflationskurvan.
- (87) Tillämpningen av intäkt- och utgiftsmetoden på BT har lett till följande taxeringsvärden sedan 1995:

Lista	England	Wales
1995-2000	445 miljoner GBP	25 miljoner GBP
2000-2005	467 miljoner GBP	26 miljoner GBP
2005-2010	530 miljoner GBP	24 miljoner GBP

⁽²²⁾ Man måste komma ihåg att även om det hypotetiska hyresförhållandet måste löpa från år till år, får man inte anta att det endast skall löpa i ett år. Man måste tvärtom anta att det finns rimliga utsikter att det fortsätter. Se *R v. South Staffordshire Waterworks Co* (1865) 16 QBD 359 at 370.

⁽²³⁾ 12,27 % i reella termer.

- (88) I fråga om värderingen för 1995-2000 erkänner de brittiska myndigheterna att syftet med tillämpningen av intäkts- och utgiftsmetoden på BT för den perioden var en uppgörelse som gjorts efter fem års tvist och förhandlingar. VOA har befogenhet att träffa en uppgörelse, vilket är brukligt vid tillämpningen av fastighetsskatt⁽²⁴⁾. VOA får inte nå en uppgörelse på en grund som inte utgör det korrekta taxeringsvärdet för den berörda egendomen. De brittiska myndigheterna understryker att uppgörelsen med BT bekräftade att deras egendom skulle värderas enligt intäkts- och utgiftsmetoden, snarare än *contractor's basis*-metoden som föredrogs av BT, och att det resulterade i ett taxeringsvärde som var betydligt högre än det värde som BT framhöll.
- (89) När det gäller det påstående som Vtesse gjorde efter beslutet av värderingsdomstolen (Valuation Tribunal)⁽²⁵⁾, kom VOA och BT överens om ett taxeringsvärde för BT:s nät som var 15 % lägre än den ursprungliga värderingen av VOA. De brittiska myndigheterna förklarade att skillnaden kan förklaras med att den värdering som gjordes efter värderingsdomstolens beslut var resultatet av en noggrannare analys. När VOA och dess ekonomiska rådgivare, NERA, tog fram den första värderingen som lades fram inför värderingsdomstolen (Valuation Tribunal), kunde de inte få fullständiga uppgifter om BT:s tidigare intäkter, priser, volymer och kostnader, eftersom de inte hade verktygen för att tvinga BT att överlämna denna information. BT överklagade beslutet i Lands Tribunal. Utfrågningen i Lands Tribunal är en ny utfrågning⁽²⁶⁾. Dessutom kunde VOA vid det här stadiet i processen utfärda informationsförelägganden och få fram relevant information från BT. I synnerhet för värderingen år 2000 kunde VOA och NERA få fram viktiga data som de inte hade tillgång till 1997, bland annat en fullständig analys av BT:s intäkter och kostnader för 1992-1993, BT:s femårsplan som tagits fram före det föregående värderingsdatumet, tidigare uppgifter om linje- och samtalsvolym och priser, samt volymer och priser för hyrda linjer. Denna nya information påverkade alla viktiga delar i värderingen, däribland prognosen av intäkter och driftskostnader, kommande anläggningskostnader och den hypotetiska arrendatorns nödvändiga avkastning.
- (90) Vissa förändringar tenderade att öka taxeringsvärdet. Detta var fallet med följande faktorer:
- VOA satte slutligen arrendatorns nödvändiga avkastning till 12,27 % i reella siffror, i stället för 12,5 %, som ursprungligen antagits av värderingsdomstolen (Valuation Tribunal).
 - Anläggningskostnaderna för arrendatorns icke beskattningsbara tillgångar nedjusterades betydligt, särskilt med hjälp av informationen i BT:s affärsplan från 1993, som inte var tillgänglig 1997.
 - Kostnaden per friställande sänktes från GBP 50 000 till GBP 33 900 för 1992-1993.
- (91) Den faktor som sänkte taxeringsvärdet mest var förändringen av prognosen för kommande intäkter och kostnader. I den reviderade versionen förutspåddes högre vinst under det första året, och lägre under de följande åren jämfört med de prognoser som användes i 1997 års värdering. Dessa förändringar kan närmare bestämt hänföras till följande faktorer:
- X-faktorn i pristaket⁽²⁷⁾ 1997-1998 ändrades från - 4,5 % till - 7,5 % eftersom förändringen till - 4,5 % som ägde rum 1997 och som användes i 1997 års värdering inte rimligen kunde ha förutspåtts vid det föregående värderingsdatumet.
 - Prognosen för den årliga minskningen av andelen för avbrott per minut⁽²⁸⁾ ökades från - 3 % till - 12 %, eftersom det i 1997 års prognos inte togs tillräcklig hänsyn till den minskade storleken på anslutningsförlust, då priserna på växellinjen ökade snabbare än kostnaderna.
 - I 1997 års värdering antog VOA och NERA att priserna för hyrda inrikeslinjer skulle öka med inflationen. Detta antagande stöddes inte av data om tidigare priser på hyrda linjer som senare tillhandahölls av BT, och dessa priser antogs förbli oförändrade i samband med 2000 års värdering.
 - I 2000 års värdering gjordes ett avdrag för extra entreprenadkostnader.
- (92) De sammanlagda effekterna av dessa faktorer innebar att den slutliga värderingen var lägre än den som ursprungligen beräknats av VOA 1997.

⁽²⁴⁾ Vid värderingarna av taxeringslistorna 2000-2005 kom det till exempel in fler än 1,17 miljoner överklaganden, varav runt 845 000 drogs tillbaka eller blev föremål för en uppgörelse.

⁽²⁵⁾ Se fotnot 18.

⁽²⁶⁾ Överklagandet till Lands Tribunal omfattar en fullständig, ny utfrågning under en period på 13 veckor inför en kommitté med två inspektörer och en advokat med titeln QC. värderingsdomstolen däremot använde sig av en lekmanjury och höll bara på i fyra veckor.

⁽²⁷⁾ BT:s huvudsakliga detaljförsäljning av telekommunikationstjänster omfattades av prisreglering. Under ett bestämt år tilläts inte prisförändringen för BT:s reglerade detaljförsäljning av tjänster överskrida RPI-X, där RPI är den årliga procentuella förändringen i hela det ekonomiska indexet för detaljförsäljning. X-faktorn fastslogs av OFCOM. 1992 hade OFCOM fastställt värdet av X-faktorn till 7,5 % per år mellan 1993/1994 till 1996/1997.

⁽²⁸⁾ BT:s anslutningsförlust är företagets förlust vid tillhandahållandet av växellinjer.

(93) När det slutligen gäller den undran som kommissionen gav uttryck för i sitt beslut att inleda förfarandet om huruvida det i intäkts- och utgiftsmetoden tas korrekt hänsyn till den möjliga ineffektiviteten och lägre lönsamheten hos de företag som metoden tillämpas på, svarar de brittiska myndigheterna att värderingen görs utifrån ett antagande om genomsnittlig effektivitet. När det finns bevis för lägre effektivitet än genomsnittet måste bedömare som använder intäkts- och utgiftsmetoden justera till intäkter och utgifter som bedöms rimliga. De brittiska myndigheterna hävdar att det finns bevis för att BT har en genomsnittlig effektivitetsnivå⁽²⁹⁾ och bedömningen var att det inte behövdes någon justering för att göra en korrekt värdering av företagets egendom. När det gäller den allmänna serviceskyldigheten och hur den beaktades vid värderingen av BT, förklarade de brittiska myndigheterna att det inte gjordes något särskilt avdrag för en sådan skyldighet. Kostnaderna för serviceskyldigheten ingår i de prognostiserade totala anläggningskostnaderna för utbyggnad av nätet och i de totala driftskostnaderna. De ökade intäkterna från service till kunder enligt serviceskyldigheten och från ett eventuellt främjande av varumärket till följd av serviceskyldigheten ingår i de prognostiserade intäkterna.

Värdering av Kingston

(94) Ett liknande men mycket enklare tillvägagångssätt vid användningen av intäkts- och utgiftsmetoden tillämpades på Kingston. Det togs inte fram någon modell för att förutsäga trolig omsättning från verksamhet med egendomen under en femårsperiod. Anledningen till detta är att det inte finns några nät som betjänar hushåll som konkurrerar med Kingston i storstadsregionen Hull, ingen kabel-tv och liten konkurrens om kommersiella linjer. Beroende på den stabila situationen på Kingstons marknad i Hull beslutades det att det inte behövdes någon femårsprognos.

(95) Under perioden 1995-2000 riktades i stället blicken mot den faktiska omsättningen och driftskostnaderna under de tre år som föregick det föregående värderingsdatumet och utifrån detta gjordes antagandet att den hypotetiska arrendatorn rimligen skulle kunna räkna med en nettoinkomst på runt 9,5 miljoner brittiska pund per år före hyra. Arrendatorns nödvändiga avkastning sattes till 12,5 % av värdet på de icke beskattningsbara tillgångarna (uppskattades till 64 miljoner brittiska pund), vilket ger en avkastning på 8 miljoner brittiska pund som skall dras från nettoinkomsten. Återstoden på 1,5 miljoner brittiska pund kan användas till hyra och fastslogs som Kingstons taxeringsvärde för perioden. Samma metod, att använda

de siffror som var tillgängliga 1998 och 2003, gav ett taxeringsvärde på 5,1 miljoner brittiska pund för perioden 2000-2005 respektive 7 miljoner brittiska pund för perioden 2005-2010.

4.3 Granskning

(96) De brittiska myndigheterna gav också förklaringar om den granskning som tillämpats på BT. De förklarade att enligt Schedule 6 i LGFA 1988 har BT som vilken annan skattebetalare som helst rätt att få sitt taxeringsvärde ändrat om det inträffar en betydande förändring av omständigheterna under den femåriga värderingsperioden. Den betydande förändringen skall tas med i beräkningen om den inträffar vid det föregående värderingsdatumet. När det gäller BT inträffar betydande förändringar varje dag, antingen till följd av utvidgningen av BT:s nät (ökning) eller till följd av spridningen av konkurrerande nät (minskning)⁽³⁰⁾. Teoretiskt sett borde en värdering med hjälp av intäkts- och utgiftsmetoden äga rum varje år, med hänsyn till hur dessa väsentliga förändringar kan ha ändrat BT:s femårsplan vid tiden för det föregående värderingsdatumet. De brittiska myndigheterna föredrog och BT instämde i att i stället för denna komplexa metod tillämpa en justeringsmetod, som bygger på utvecklingen av BT:s marknadsandel i jämförelse med dess marknadsandel året innan taxeringslistan påbörjades, och att använda uppgifter som publicerats av OFCOM.

(97) Denna marknadsandel beräknades genom att dividera summan av alla kategorier av BT:s relevanta intäkter med summan av alla motsvarande kategorier av intäkter för fast telefoni på den brittiska marknaden. De relevanta kategorierna är: a) lokalsamtal, b) rikssamtal, c) internationella samtal, d) samtal till mobiltelefoner, e) andra samtal, f) anslutningar till växellinjer, g) uthyrningar av växellinjer, h) hyra för inrikes privatleasade uthyrningar (denna kategori omfattar den marknad som BT och Vtesse konkurrerar på), i) inrikes privatleasade anslutningar, j) internationella privatleasade kretsar, k) uppkoppling och l) telex (endast i 1995 års förteckning).

(98) Som ett exempel från 2000-2005 års förteckning var BT:s marknadsandel, med hjälp av en sådan beräkning, 68,47 % år 2000. Taxeringsvärdet på företagets egendom var 467 miljoner brittiska pund i England och 26 miljoner i Wales år 2000. För det följande året hade BT:s marknadsandel fallit till 65,03 %. Taxeringsvärdet för 2001 sattes därför till 467 miljoner brittiska pund \times 65,03%/68,47 % = 443 miljoner brittiska pund för England och 26 miljoner brittiska pund \times 65,03%/68,47 % = 24,7 miljoner brittiska

⁽²⁹⁾ De brittiska myndigheterna tog hänsyn till bevis från undersökningar som visade att BT är effektivt. När man exempelvis jämför med amerikanska lokala växeloperatörer, som allmänt anses vara någorlunda produktiva och för vilka det finns tillgängliga detaljerade uppgifter om kostnader och volymer ligger BT inom eller nära den övre tiondedelen i fråga om produktivitet.

⁽³⁰⁾ De förhållanden som kan anses vara betydande förändringar av omständigheter beskrivs i punkt 2.7 i bilaga 6. Dessa förhållanden omfattar i synnerhet "förhållanden som påverkar tillgångarnas fysiska tillstånd eller fysiska utnyttjande", och "förhållanden som påverkar det fysiska tillståndet av den plats där egendomen är belägen."

pund för Wales. Året efter antyddes i uppgifter från OFCOM en liten minskning av företagets marknadsandel, vilket dock inte ledde till någon minskning av BT:s taxeringsvärde. Under åren 2003-2004 och 2004-2005 ökade BT:s marknadsandel till 67,6 % respektive 68,0 %, jämfört med referensmarknadsandelen under 2000 ⁽³¹⁾ gav det taxeringsvärden på 447,5 miljoner brittiska pund respektive 450,6 miljoner brittiska pund ⁽³²⁾.

- (99) Denna metod gav följande resultat för perioderna 1995-2000 och 2000-2005.

BT	Lista	England	Wales
01.04.1995	1995	445 miljoner GBP	25 miljoner GBP
01.04.1996	1995	412 miljoner GBP	23 miljoner GBP
01.04.1997	1995	392 miljoner GBP	22 miljoner GBP
01.04.1998	1995	366 miljoner GBP	20 miljoner GBP
01.04.1999	1995	347 miljoner GBP	19 miljoner GBP
01.04.2000	2000	467 miljoner GBP	26 miljoner GBP
01.04.2001	2000	443,5 miljoner GBP	24,7 miljoner GBP
01.04.2002	2000	443,5 miljoner GBP	24,7 miljoner GBP
01.04.2003	2000	447,5 miljoner GBP	24,9 miljoner GBP
01.04.2004	2000	450,6 miljoner GBP	25,1 miljoner GBP

- (100) För perioden 2005-2010 angav de brittiska myndigheterna att på grund av bristen på tillgängliga uppgifter från OFCOM kunde den revision som tillämpats för de två första perioderna inte fortsätta ⁽³³⁾. I stället för det förra systemet avser de brittiska myndigheterna att tillämpa en fullständig intäkts- och utgiftsmetod för varje år, vilket kommer att spegla alla fysiska förändringar, däribland nya fibrer som tas i bruk, men i de ekonomiska villkorssammanhang som gällde vid det föregående värderingsdatumet ⁽³⁴⁾. Detta system håller fortfarande på att färdigställas.

⁽³¹⁾ Med tillämpning av en reviderad marknadsandel för BT år 2000, enligt färsk data från OFCOM. Denna marknadsandel låg på 70,5 %.

⁽³²⁾ [...] VOA påstår att förlusten av trafik till mobiltelefonin inte är en betydande förändring för 2000 års taxeringslista.

⁽³³⁾ Eftersom BT:s position på marknaden har förändrats, har inte OFCOM längre samma befogenhet att samla in relevanta marknadsdata som tidigare.

⁽³⁴⁾ Det innebär att prognosen kommer att vara den som skulle ha förutspått från den 1 april 2003, men utifrån antagandet att den fysiska miljön (däribland den fysiska omfattningen av både BT:s och andra teleföretags nät) var i samma skick som det var i början av året då revisionen gjordes.

- (101) När det gäller Kingston tillämpades ingen revision. Enligt de brittiska myndigheterna gjordes ingen justering för 1995 och 2000 års taxeringslistor av den anledningen att inga konkurrenter byggde nät i storstadsregionen Kingston upon Hull och att Kingston redan hade en nättäckning på nära 100 % i området, därför byggde företaget inte ut nätet.

4.4 Förekomst av förmån

- (102) De brittiska myndigheterna understryker först att samma resultat bör nås med alla värderingsmetoder: den hypotetiska hyra som skulle betalas för egendomen. Därför är inte det faktum att olika värderingsmetoder tillämpades för BT och Kingston och andra teleföretag en indikation på att de förstnämnda skulle ha fått en förmån.

- (103) De anser att befintlighet av en selektiv förmån kan visas på två sätt,

- antingen genom att det framkom att en värdering med hjälp av intäkts- och utgiftsmetoden skulle ha gett andra teleföretag än BT och Kingston ett lägre taxeringsvärde än det som togs fram med hyresmetoden, vilket skulle visa att intäkts- och utgiftsmetoden är felaktig eller systematiskt underskattar värde,
- eller genom att det med hjälp av korrekta och relevanta jämförelser framkom att andra teleföretag hade ett oproportionerligt högt taxeringsvärde jämfört med BT och Kingston.

- (104) För att kunna fastslå a) skulle det krävas att värderingar enligt intäkts- och utgiftsmetoden utfördes på de andra teleföretagen, för att man skulle se om jämförbara resultat uppnåddes med intäkts- och utgiftsmetoden och med hyresmetoden. Inget av de andra teleföretagen har gjort en sådan jämförelse och de brittiska myndigheterna utgår ifrån att om värderingen av deras nät verkligen hade varit lägre med intäkts- och utgiftsmetoden skulle representanter för Altnet och Vtesse ha tagit upp denna fråga ⁽³⁵⁾. När det gäller VOA har de inte tillgång till dessa teleföretags affärsplaner. Därför kan de inte taxera deras uppskattade intäkter och utgifter som härrör från verksamhet inom deras nät, och fastställa vilken hyra de skulle vara beredda att betala enligt intäkts- och utgiftsmetoden.

⁽³⁵⁾ De brittiska myndigheterna noterar att Altnet i sina synpunkter hävdade att en värdering enligt metoden för intäkter och utgifter av deras nät för 2000 års lista skulle ha gett en nolltaxering. De brittiska myndigheterna svarade att detta inte överensstämmer med de faktiska hyrorna och med affärsplanerna som dessa faktiska hyror måste ha justerats mot.

- (105) När det gäller b) konstaterar de brittiska myndigheterna att Vtesse och kommissionen föreslog att man skulle jämföra den procent av intäkterna som Vtesse betalade i skatt med den procent av intäkterna som BT och Kingston betalade. De brittiska myndigheterna påpekar för det första att detta relationstal är irrelevant. De hävdar att skatten är en skatt på egendomens värde, inte på intäkter, vinster eller kapitalvinster. Värdet på en tillgång hänger inte ihop med den enskilda innehavarens omsättning: Två företag kan ha lika stora fastigheter, men deras omsättning kan vara mycket olika beroende på företagets art och framgång. Även arrendatorer inom samma bransch kan ha dramatiskt olika omsättningar, beroende på produktivitet. Följaktligen är inte intäkter en indikation på hur hög hyra som kan fastställas vid "prutande" på marknaden och att lägga någon vikt vid en påstådd olikhet mellan olika procent av intäkter som går till skatter är fel.
- (106) I alla händelser påpekar de brittiska myndigheterna att det korrekta nyckeltalet skatter och intäkter ⁽³⁶⁾ för BT och Kingston i Förenade kungariket var följande:

	1995/96	2000/01	2005/06
BT	3,0 %	2,7 %	3,6 %
Kingston	1,0 %	4,0 %	3,4 %

- (107) De brittiska myndigheterna förklarade att skillnaden mellan det nyckeltal de fick fram för BT och det nyckeltal som beräknades av Vtesse för BT (2 %) kan förklaras av att Vtesse jämförde BT:s intäkter i Förenade kungariket med taxeringsvärdet på dess nät i England och Wales. Vtesse tog inte hänsyn till separat taxerade fastigheter och taxeringsvärdet på BT:s egendom i Skottland och Nordirland. Skillnaden mellan de nyckeltal som Vtesse och de brittiska myndigheterna har tillhandahållit kan vidare förklaras med att de brittiska myndigheterna beräknade nyckeltalet för skatter och intäkter med hjälp av reviderade intäkter för BT och Kingston, som hade justerats för att beakta irrelevanta intäkter och hade normaliserats för att spegla kommande, prognostiserade tendenser.

- (108) I vilket fall som helst, även om metoden procent av intäkter skulle ha någon giltighet hävdar de brittiska myndigheterna att de siffror som Vtesse har tillhandahållit och som används av kommissionen i beslutet att inleda förfarandet, inte pekar på någon förmån för BT. De konstaterar tvärtom att när Altnets teleföretag i sin helhet jämförs med BT visar intäktsp procenten att BT inte betalar mindre än Altnets företag. Sista året på 2000 års lista hade BT ungefär 70 % av det totala taxeringsvärdet för fast telefoni och ungefär 71,6 % av intäkterna från samtal och uppkoppling samt en

mindre intäktsp procent från andra fasta marknader. Enligt de brittiska myndigheterna visar dessa siffror att det inte finns något systemrelaterat problem med värderingen i 1995 och 2000 års listor.

- (109) På frågan om marginalbeskattning förnekar de brittiska myndigheterna att de olika sätten att taxera tillägg av fibrer innebär någon förmån för BT eller Kingston. Startpunkten för taxering av teleföretags fibrer enligt hyresmetoden är när fibrerna tas i bruk. Nya fibrer behandlas inte på detta sätt för BT och Kingston enligt intäktsp- och utgiftsmetoden.
- (110) Genom intäktsp- och utgiftsmetoden uppskattas intäkter och utgifter för de kommande fem åren. De fibrer som behövs för BT:s verksamhet under listans femårsperiod tas med i beräkningen av taxeringsvärdet, eftersom intäkterna från dessa fibrer ingår i värderingen enligt intäktsp- och utgiftsmetoden. Bolagsskatt skall därför betalas för optiska fibrer från taxeringslistans första dag, inte endast från den dag då de togs i bruk. Dessutom tas hänsyn till fysiska tillägg till BT:s egendom i den årliga revisionen som bygger på utvecklingen av BT:s marknadsandelar som beskrivs i punkterna 96-100.

- (111) De brittiska myndigheterna tillstår att värderingsmetoderna nödvändigtvis kräver en annan metod för hanteringen av fenomenet när ytterligare fibrer tas i bruk, men understryker att slutresultatet av värderingarna i båda fallen blir att fibrernas värde för innehavaren speglas i taxeringsvärdet.

V. SYNPKUNKTER FRÅN OFCOM

- (112) OFCOM är den oberoende reglerings- och konkurrensmyndigheten för den brittiska kommunikationsbranschen. Synpunkterna från de brittiska myndigheterna kom från den brittiska regeringen och återger inte OFCOM:s åsikter. Därför bad kommissionen OFCOM att lämna synpunkter till beslutet att inleda förfarandet genom en skrivelse av den 26 juli 2005. OFCOM lämnade sina synpunkter genom en skrivelse av den 21 september 2005.
- (113) OFCOM granskade i vilken omfattning skillnader i metod och förfarande kan påverka konkurrensvillkoren. Dess allmänna slutsats var att systemet för företagsbeskattning för närvarande inte har en negativ effekt på konkurrensvillkoren på telemarknaden.
- (114) OFCOM anser att nyckeltalet för skatter och inkomster inte är relevant för att bedöma om systemet för företagsbeskattning är rättvist. Det framhåller att skatterna är knutna till förväntade marknadshyror, som bör spegla en effektiv användning av tillgångarna. Om ett företag använder en

⁽³⁶⁾ Nivån på intäkter som används i dessa värderingar är en siffra, anpassad till Förenade kungariket, som tar bort irrelevanta intäkter.

tillgång på ett ineffektivt sätt, kan skatter ta en betydande del av intäkterna. Nyckeltalet för skatter och inkomster för ett fibernät kan till exempel bero på mängden data som överförs i nätet. Olika företags skillnader i nyckeltalet för skatter och inkomster kan sålunda helt enkelt spegla värdeskillnader i de tjänster de tillhandahåller till kunderna genom liknande beskattningsbara tillgångar.

- (115) OFCOM beräknade även nyckeltalet för skatter och inkomster för ett antal teleföretag i Förenade kungariket:

	2005 skatteplikt (miljoner GBP)	Intäkter 2005 (miljoner GBP)	Skatt/intäkter (%)
BT	238,31	18 623	1,28
NTL	24,26	1 930	1,26
Telewest	15,49	1 300	1,19
C&W	16,37	1 602	1,02
Kingston	3,35	364	0,92
Energis	3,27	720	0,45
Global Crossing	3,13	270	1,16
Easynet	1,77	78	2,28
Thus	2,41	341	0,71
Your Communication	1,09	186	0,59
Fibernet	1,08	47	2,32
Gamma Telecom	0,46	72	0,63

- (116) OFCOM beräknade också Vtesses nyckeltal för 2003, det enda år för vilket de hade tillgång till siffror. Nyckeltalet var 2,1 %. Dessa siffror visar att nyckeltalet för skatter och inkomster har betydande skillnader och saknar ett klart mönster för intäktsvolym. OFCOM drog slutsatsen att detta nyckeltal inte bara är en felaktig metod för att bedöma om ett system för företagsbeskattning är rättvist, utan även att påståendet att BT generellt betalar mindre skatt i förhållande till intäkterna än konkurrenterna visar sig vara osant.

- (117) OFCOM understryker svårigheten att göra korrekta jämförelser mellan mycket olika teleföretag (t.ex. det genomsnittliga taxeringsvärdet på en kilometersträcka i ett fibernät kan vara mycket olika beroende på egenskaperna av det nät i vilket den ingår i och antalet fibrer som är i bruk på den sträckan). Det föreslog ändå några alternativa sätt att jämföra BT:s taxering med konkurrenternas. OFCOM beräknade till exempel nyckeltalet för taxeringsvärde och anslutning för BT och de tre företag som liknar det mest

med hänsyn till det lokala nätet, dvs. Kingston, NTL och Telewest. Alla fyra är främst leverantörer av lokal uppkoppling. BT och Kingston värderas enligt intäkt- och utgiftsmetoden och NTL och Telewest värderas enligt en metod som bygger på metoden *contractor's basis*. Resultaten från OFCOM:s beräkningar visas i nedanstående tabell. Enligt OFCOM varierar dessa taxeringsvärden per anslutning inte i någon högre grad från ett företag till ett annat.

	Taxeringsvärde/anslutning
BT	21 GBP
NTL	22 GBP
Telewest	21 GBP
Kingston Communication	26 GBP

- (118) Därför drar OFCOM den allmänna slutsatsen att det finns föga belägg för argumentet att BT betalar betydligt mindre än företag som har fiberstamnät.
- (119) OFCOM analyserade också huruvida taxeringssystemet medförde någon otillbörlig ojämlikhet i fråga om skyldighet att betala marginalskatt. Här konstaterar OFCOM att i intäkt- och utgiftsmetoden används planerade siffror för intäkter och kostnader och därför omfattas begreppsmässigt samtliga nätkonstruktioner som krävs för att infria dessa affärsplaner. Intäkt- och utgiftsmetoden begränsas inte till statusen på BT:s nät när femårsperioden börjar, utan speglar de nödvändiga förändringar som kommer att göras i det under de kommande fem åren, med årliga omvärderingar för att fånga upp och taxera väsentliga förändringar av BT:s egendom. Trots att tillväxttillägget är mer uppenbart för mindre företag, eftersom varje fiber som är i bruk medför extra skattetillägg, innebär det enligt OFCOM:s åsikt inte att BT:s taxeringsvärde inte omfattar belopp för liknande förändringar. OFCOM drog slutsatsen att de inte har några bevis för att hävda att BT till skillnad från teleföretag som bedöms enligt hyresmetoden, inte betalar några extra skatter när de tar en fiber i bruk. Systemet skulle visa sig ge ett likvärdigt resultat på lång sikt i varje enskilt fall, trots att det skedde på olika sätt och är svårgenomskådligt.

VI. RÄTTSLIG BEDÖMNING

Bedömning av statligt stöd enligt artikel 87.1 EG

- (120) Enligt artikel 87.1 EG är "stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna."

Därför är en åtgärd statligt stöd enligt artikel 87.1 EG om den uppfyller följande fyra kriterier:

- Den ger en selektiv förmån till mottagaren
- Den ges av staten genom statliga medel
- Den snedvrider eller hotar att snedvrider konkurrensen
- Den påverkar troligen handeln mellan medlemsstater.

(121) För att avgöra om tillämpningen av skatt på egendom på BT och Kingston har lett till en ekonomisk fördel för dessa båda företag, måste kommissionens analys bestå av två delar:

- Den måste för det första avgöra om reglerna för skatt på egendom har tillämpats korrekt på BT och Kingston och i synnerhet om tillämpningen av intäkts- och utgiftsmetoden tillämpades berättigt och korrekt.
- Det måste också beaktas om tillämpningen av intäkts- och utgiftsmetoden på BT och Kingston ger en fördel till dessa båda företag jämfört med deras konkurrenter som värderas enligt hyresmetoden.

6.1 *Korrekt tillämpning av reglerna om skatt på egendom på BT och Kingston*

6.1.1 *Val av tillämpad metod för BT och Kingston*

(122) Den första punkten som beaktas är om det var lämpligt för de brittiska myndigheterna att tillämpa intäkts- och utgiftsmetoden på BT och Kingston i stället för hyresmetoden, som verkar vara den metod som allmänt tillämpas inom telekommunikationsbranschen. Frågan är om det fanns tillräckligt med uthyrningsbevis för att taxera BT:s och Kingstons nät med hänsyn till uthyrningsbevisen för perioderna 1995-2000, 2000-2005 och 2005-2010.

(123) I sitt beslut att inleda förfarandet föreslog kommissionen att de interna transferpriserna mellan BT:s återförsäljare och BT grossist samt den hyra som BT får in när de hyr ut sin egen infrastruktur, skulle kunna utgöra en grund för hyresmetoden. Bland de tredje parter som kommenterade beslutet föreslog Altnet Task Force särskilda källor till uthyrningsbevis, som BT:s grossists tariffer för linjeuthyrning eller deras publicerade priser för specificerade accessnät, som skulle kunna användas för att fastställa taxeringsvärdet på deras koppelkablar.

(124) På dessa punkter har BT och de brittiska myndigheterna förklarat att hyresmetoden inte kunde tillämpas för att

taxera BT:s och Kingstons egendom. För det första var de bevis som kommissionen eller Altnet föreslog inte tillgängliga för de två första värderingsperioderna (d.v.s. 1995-2000 och 2000-2005). Det är fallet med LLU:s uthyrningstariffer som tillämpades från den 31 maj 2001 eller den uppsättning reglerande räkenskapsmaterial som speglar transfertillägg för BT:s anslutningstjänster. Även om den informationen skulle ha varit tillgänglig, till exempel för den senaste värderingsperioden från 2005-2010 hade den ändå inte varit relevant och skulle inte ha kunnat användas för en värdering av BT:s och Kingstons mycket speciella nät. De brittiska myndigheterna har till exempel förklarat att tariffen för linjehyra WLR och LLU-tariffen är betalning för en tjänst och enligt gällande lag om skatt på egendom inte kan betraktas som uthyrningsbevis för värdering av den relevanta delen av BT:s nät. Tarifferna regleras dessutom av OFCOM och är därför inte "fria marknadshyror". Därför har dessa avgifter ingen större betydelse som bevis på taxeringsvärde. Av dessa skäl finns det inga aktuella marknadsbaserade bevis för anslutningsdelen i BT:s eller Kingstons nät, vilket är den unika egenskapen hos deras nät.

(125) Det framkommer också att även när det finns uthyrningsbevis från andra teleföretag, t.ex. om optiska fibrer, innebär skillnaderna mellan hur dessa företag använder de optiska fibrerna och hur BT och Kingston gör det att detta uthyrningsbevis inte är helt relevant för värdering av de sistnämnda företagens egendom. Den fiberuthyrning som Vtesse nämner bygger på marknadsbevis för fibernät som betjänar ett fåtal värdefulla storkunder. BT:s och Kingstons nät är främst lokala nät som i BT:s fall betjänar miljontals personer. Rollen för deras fiberoptiska nät är att vara en bas som kopplar ihop deras accessnät. Deras nät är av denna anledning unikt och kan inte jämföras med något annat i Förenade kungariket, inklusive stora nät som det som ägs av Cable & Wireless. Det stämmer att delar av BT:s nät kan användas av BT för att tillhandahålla tjänster i konkurrens med Vtesse, men de är fysiskt och funktionellt omöjliga att separera från BT:s totala nät. Därför fyller de båda näten på det hela taget inte samma funktion och uthyrningsvärde. Denna åsikt bekräftas i synnerhet av OFCOM, som underströk att genomsnittsvärdet på en kilometersträcka fibernät kan variera mycket, beroende på egenskaperna hos det nät som den ingår i, och att utformningen av BT:s stamnät bör skilja sig mycket från ett specialiserat företags nät som har hand om företagsmarknaden.

(126) Möjligheten att tillämpa hyresmetoden för delar av BT:s och Kingstons egendom för vilka uthyrningsbevis kan vara tillgängliga och intäkts- och utgiftsmetoden för återstoden

har också uteslutits av VOA. Skälet är att intäkts- och utgiftsmetoden endast kan tillämpas på hela egendomen och att det inte går att avskilja delar av dessa bolags egendom, som deras fiberoptiknät, eftersom egendomen måste värderas som en helhet enligt brittisk rättspraxis på grund av att dessa delar är fullständigt införlivade i resten av nätet ⁽³⁷⁾

- (127) VOA:s oberoende experter drog därför slutsatsen att hyresmetoden inte kan tillämpas på BT och Kingston. Denna slutsats, nämligen att intäkts- och utgiftsmetoden var den korrekta metoden, bekräftades av värderingsdomstolen ⁽³⁸⁾. Kommissionen anser att det inte finns bevismaterial för att påpeka motsatsen. Kommissionen drar följaktligen slutsatsen att det inte fanns tillräcklig hyresbevisning för att uppskatta BT:s och Kingstons nät under de granskade perioderna och att tillämpningen av intäkts- och utgiftsmetoden för att uppskatta taxeringsvärdet för deras nät därför var motiverat.

6.1.2 Korrekt tillämpning av intäkts- och utgiftsmetoden på BT and Kingston

- (128) Nästa fråga är huruvida intäkts- och utgiftsmetoden har tillämpats korrekt på BT och Kingston. På grundval av de förklaringar som lagts fram av de brittiska myndigheterna och som beskrivs i skälen 70-93 förefaller det kommissionen som om metoden tillämpades enligt de allmänna reglerna för intäkts- och utgiftsmetoden, i enlighet med *RICS Guidance Note* för intäkts- och utgiftsmetoden för värdering av egendom för affärsverksamhet ⁽³⁹⁾. Användning av uppskattade intäkter och kostnader för en femårsperiod, som när det gäller BT, anges inte uttryckligen i *RICS Guidance Note*. I vägledningen hänvisas emellertid till en uppskattad kommande lönsamhet när den hypotetiska arrendatorns anbud övervägs mot bakgrund av cykliska ekonomiska förändringar som kan förutsägas, som när det gäller det föregående värderingsdatumet. En metod, grundad på uppskattade intäkter och kostnader under ett visst antal år har också använts vid uppskattningen av beskattningsbara värden på gas- och elföretags egendom, och det är därför inte unikt för BT. När det gäller BT är, mot bakgrund av de utsikter för ökad konkurrens och betydande utbyggnader av konkurrenternas nät som präglar telekommunikationssektorn, användningen av uppskattade intäkter och kostnader under fem år en rimlig metod för att uppskatta den hypotetiska hyra som en arrendator med en rimlig möjlighet till fortsatt verksamhet skulle vara redo att betala för BT:s nät. Omvänt motiverade stabiliteten på den marknad där Kingston är närvarande och som präglas av begränsad konkurrens att en femårig planering inte ansågs nödvändig.

- (129) När det gäller den specifika frågan om överenskommelsen för perioden 1995–2000 har de brittiska myndigheterna givit detaljerade förklaringar angående skälen till varför det slutliga taxeringsvärdet (445 miljoner brittiska pund i England, 25 miljoner brittiska pund i Wales) var lägre än

⁽³⁷⁾ Se de förklaringar som lämnas av de brittiska myndigheterna, vilket beskrivs i skälen 70-72.

⁽³⁸⁾ *British Telecommunications PLC mot Central Valuation Officer*, 19 mars 1998.

⁽³⁹⁾ See note 21.

det som från början fastställdes av värderingsdomstolen i dess beslut av den 19 mars 1998 (523 miljoner brittiska pund i England och 30 miljoner brittiska pund i Wales). Dessa förklaringar, som sammanfattas i skäl 88–92, visar att det slutliga, lägre, taxeringsvärdet på BT:s nät inte hade förhandlats fram mellan VOA och BT, som Vtesse påstått, utan att man kommit fram till det genom att använda reviderade och mer exakta uppgifter som lämnats av BT enligt värderingsdomstolens beslut och som inte fanns tillgängliga vid värderingen 1997, och genom att använda mer exakta värderingsmetoder i enlighet med värderingsdomstolens beslut.

- (130) I samband med en fråga som tagits upp i beslutet att inleda förfarandet skall det också noteras att de brittiska myndigheterna vid tillämpningen av intäkts- och utgiftsmetoden tar hänsyn till BT:s lönsamhetsnivå. Som redan förklarats i skäl 93 måste värdering enligt utgifts- och intäktsmetoden göras på grundval av en antagen genomsnittlig effektivitetsnivå, och de brittiska myndigheterna har fastställt att BT uppfyller detta kriterium. Kommissionen noterar också att man tagit vederbörlig hänsyn till skyldigheterna att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster, eftersom både utgifter och intäkter som härrör från dessa krav har inkluderats i den övergripande värderingen.

- (131) När det gäller tillämpningen av den granskningsmekanism som grundas på utvecklingen av marknadsandelar, som beskrivs i skäl 96–99, och som upphörde 2005, tyder den information som inkommit på att detta var en tillfällig justeringsmekanism. Kommissionens uppfattning är att VOA enligt tabell 6 i LGFA har en lagstadgad skyldighet att ändra ett företags taxeringsvärde om det sker betydande ändringar av omständigheterna, och att ta hänsyn till dessa ändrade omständigheter som om de har skett samma dag som den föregående värderingen. Med tanke på omfattningen av BT:s nät och villkoren på marknaden för telekommunikationer, där konkurrerande nät utvecklas i allt högre takt, kan det godtas att betydande ändringar av omständigheterna inträffar varje dag. De är därför svåra att ta med i beräkningen, i synnerhet vid tillämpningen av intäkts- och utgiftsmetoden. Denna mekanism är baserad på marknadsandelar och skall återspegla den fysiska omfattningen av BT:s nät (vilket bör resultera i en ökning av företagets marknadsandelar) och uttrullningen av konkurrenternas nät (vilket bör leda till en minskning av BT:s marknadsandelar). Granskningsmekanismen framstår därför som ett rimligt sätt att ta hänsyn till betydande ändringar av omständigheterna och kan motiveras med de egenskaper som kännetecknar BT:s nät och telekommunikationsmarknaderna.

- (132) Tillämpningen av denna granskningsmekanism har lett till att BT:s taxeringsvärden har svängt upp och ner. Exempelvis var BT:s taxeringsvärde 1999, det sista året i perioden 1995–2000, 366 miljoner brittiska pund i både England och Wales. År 2000, det första året i perioden 2000–2005, fastställdes taxeringsvärdet till 493 miljoner brittiska pund.

Svängningarna kan förklaras av de egenskaper som kännetecknar fastighetsskatten och av den ekonomiska situationen inom telekommunikationssektorn i Förenade kungariket ⁽⁴⁰⁾.

- (133) Det skall inledningsvis erinras om att BT:s nät, i enlighet med lagstadgade krav, vid värderingen 1995 värderades i det fysiska skick det befann sig i den 1 april 1995, men med antagandet att det befann sig i det skicket under de ekonomiska förhållanden som rådde den 1 april 1993. Betydande ändringar av omständigheterna behandlades som om de också ägt rum den 1 april 1993. Vid 2000 års värdering gjordes samma sak, men med antagandet att egendomen var uthyrd enligt de ekonomiska betingelser som rådde den 1 april 1998. Detsamma gäller Kingston.
- (134) Det innebär att 1999 års taxeringsvärde är värdet av den egendom som var fysiskt befintlig 1999, men enligt 1993 års ekonomiska betingelser, dvs. 1993 års prisnivåer och på en telekommunikationsmarknad som den såg ut 1993. Taxeringsvärdet för det efterföljande året, dvs. år 2000, beräknades dock med hänsyn tagen till 1998 års ekonomiska villkor, prisnivå och omfattning av telekommunikationsmarknaden. På samma sätt fastställdes 2004 års taxeringsvärde med beaktande av de ekonomiska villkoren på 1998 marknad, medan 2005 års värdering görs med beaktande av marknadsvillkoren 2003 ⁽⁴¹⁾.
- (135) De brittiska myndigheterna har påpekat att de ekonomiska villkoren inom telekommunikationssektorn var mycket olika 1993, 1998 och 2003. För det första växte telekommunikationsmarknaden mycket mellan 1993 och 1998 och mellan 1998 och 2003. Sålunda har BT:s befintliga nät beaktats på en större marknad 2000 än 1999. Det innebär med nödvändighet att BT:s taxeringsvärde för 2000 sannolikt var mycket högre än värdet 1999. Dessutom var telekommunikationsmarknaden 1993 mitt i processen att öppnas för en aldrig tidigare skådad konkurrens och det var sannolikt att detta skulle få djupgående effekter på BT:s marknadsposition. Detta bekräftas av det faktum att BT:s marknadsandelar minskade från 87 % till under 70 % under den perioden. Denna förväntan har haft en negativ effekt på BT:s taxeringsvärde för varje år under perioden. Däremot kunde mindre konkurrens förväntas under 1998, vilket återigen bekräftas av BT:s relativt stabila marknadsandel på omkring 70 % under perioden 2000–2005. Denna förväntan hade troligen en positiv effekt på värderingen av BT under den perioden.

(136) De värdefullaste delarna av BT:s och Kingstons nät består dessutom av de lokala näten (LAN), vilkas värde har ökat väsentligt i och med utvecklingen av DSL-tekniken för bredband. Denna utveckling, som inte till fullo kunde förutses 1993, skapade en positiv effekt på värderingen av BT:s och Kingstons nät och kan förklara varför deras värde ökade så pass mycket under 2000 och 2005.

(137) Kommissionen noterar också att det faktum att bara fysiska förändringar kan beaktas i samband med de ekonomiska betingelserna för det föregående värderingsdatumet kan förklara varför BT:s taxeringsvärde minskade under perioderna 1995–2000 och 2000–2005 trots att företagets intäkter eller vinster var stabila eller ökade. Marknadens tillväxt, de ökade prisnivåerna, tekniska framsteg eller förändrade efterfrågemönster är faktorer som kan ha positiva effekter på BT:s resultat, men som inte kan beaktas av VOA vid den årliga revideringen av värderingslistan.

(138) Kommissionen noterar slutligen att det nya systemet för årlig revidering, som kommer att tillämpas för perioden 2005–2010 inte längre grundas på utvecklingen av marknadsandelar, utan kommer att bestå av en fullständig årlig värdering enligt intäkts- och utgiftsmetoden. De brittiska myndigheterna har angett att detta system till fullo kommer att återspegla alla fysiska förändringar, inklusive fibrer som nyligen tagits i bruk. Eftersom detta revideringssystem ännu inte är helt färdigt har dock kommissionen inte haft tillfälle att analysera det och slutsatserna i artiklarna i detta beslut kommer därför att begränsas till att gälla perioden 1995–2005.

(139) Kommissionen drar slutsatsen att de brittiska myndigheterna har tillämpat en korrekt värderingsmetod vid värderingen av BT och Kingston och att de allmänna principerna angående tillämpningen av intäkts- och utgiftsmetoden har följts av de brittiska myndigheterna när de har använt denna metod på BT och Kingston.

⁽⁴⁰⁾ Teleföretagens taxeringsvärden, som fastställts med hyresmetoden, uppvisar inte samma svängningar. Det måste dock påpekas att varje jämförelse tenderar att bli missledande eftersom deras nät expanderar snabbt, medan BT:s och Kingstons nät är relativt stabila. I varje fall har dessa teleföretag också åtnjutit betydande minskningar av sina taxeringsvärden, som förklaras i skäl 173.

⁽⁴¹⁾ Detta är förklaringen till varför VOA, tvärt emot de argument som framförts av BT, inte godtar att BT:s taxeringsvärde för 2003 och 2004 bör påverkas av mobiltelefonins växande popularitet. VOA anser att detta är en ekonomisk förändring som skedde under 2000–2005-listans livstid och inte kan betraktas som en betydande ändring av omständigheter som skall beaktas som om den skett under 1998 års ekonomiska betingelser. På samma sätt anser VOA att det inte vore korrekt att ta hänsyn till den motsatta, positiva effekten av påföljande extra efterfrågan på Internettillgång, som inte kunde förutses 1998. Båda dessa ekonomiska fenomen bör tas med i beräkningen först vid utarbetandet av listan för perioden 2005–2010.

6.2 Innebär intäkts- och utgiftsmetoden en fördel jämfört med hyresmetoden?

6.2.1 Leder intäkts- och utgiftsmetoden till en generell undervärdering av BT:s och Kingstons nät?

(140) Nästa punkt är frågan huruvida det faktum att man har tillämpat intäkts- och utgiftsmetoden vid värderingen av BT och Kingston har givit dessa företag en fördel gentemot konkurrenterna som värderas enligt hyresmetoden. Frågan är om det är troligt att dessa olika värderingsmetoder leder

till ett annat resultat än om värderingen av företagen gjordes med samma metod. I linje med de brittiska myndigheternas synpunkter anser kommissionen att man skulle kunna påvisa fördelar för BT och Kingston på något av följande sätt:

- a) Genom att visa att det skulle gå att tillämpa hyresmetoden på BT och Kingston och att detta skulle resultera i ett högre taxeringsvärde än med utgifts- och intäktsmetoden.
 - b) Genom att visa att det skulle gå att tillämpa utgifts- och intäktsmetoden på de övriga teleföretagen och att detta systematiskt skulle resultera i ett lägre taxeringsvärde än det som räknats fram med hyresmetoden.
 - c) Genom att med korrekta och relevanta jämförelser visa att teleföretag som värderas enligt hyresmetoden beskattas högre än BT och Kingston.
- (141) För att man skall kunna påvisa en eventuell förmån för BT och Kingston enligt resonemanget i punkt a måste hyresmetoden vara tillämplig på BT och Kingston. Av de anledningar som förklaras i skäl 124–127 finns det inte tillräckligt med underlag gällande hyresintäkter för att kunna bedöma egendomarnas taxeringsvärde. Kommissionen bedömer följaktligen att det inte går att fastställa att BT:s och Kingstons taxeringsvärden skulle ha varit högre om man hade tillämpat hyresmetoden på dem.
- (142) För att man skall kunna påvisa en förmån för BT och Kingston enligt resonemanget i punkt b måste man kunna tillämpa intäcks- och utgiftsmetoden på ett representativt urval av teleföretag som har värderats med hyresmetoden. Kommissionen är inte i en sådan ställning att den själv kan göra dessa värderingar. VOA har förklarat att organet inte kan genomföra dessa värderingar enligt intäcks- och utgiftsmetoden utan efter företagets affärsplaner. Det noteras också att ingen av de tredje parterna har kunnat styrka att tillämpningen av intäcks- och utgiftsmetoden skulle resultera i en lägre värdering av deras tillgångar. UKCTA angav i sin inlägga att företaget inte kunde beräkna vad dess medlemmar skulle ha betalat i taxor enligt intäcks- och utgiftsmetoden.
- (143) På grundval av dessa beaktanden måste kommissionen dra slutsatsen att den metod som beskrivs i punkt b inte kan användas för att påvisa en eventuell fördel för BT och Kingston.
- (144) Den metod som föreslås i punkt c skulle vara att använda relevanta jämförelser för att fastställa att BT och Kingston är underbeskattade enligt intäcks- och utgiftsmetoden. Denna metod har föreslagits av kommissionen i beslutet att inleda förfarandet. Enligt den information som då fanns tillgänglig

betalade BT 2 % av sina intäkter i fastighetsskatt, medan Vtesse betalade två eller tre gånger så mycket.

- (145) Som inledande anmärkning beträffande användningen och tillämpningen av nyckeltalet skatt/intäkter, noterar kommissionen att teleföretagens intäkter enligt Vtesse synpunkter bör justeras för att möjliggöra en direkt jämförelse mellan BT:s nyckeltal skatt/intäkter och de övriga teleföretagens. Vtesse hävdar att de flesta teleföretagen betalar avsevärda avgifter till BT för överföring och terminering av trafik och att dessa avgifter inte står i förhållande till teleföretagens beskattningsbara tillgångar och därför inte kan användas vid en jämförelse av skattebördan.
- (146) Det argumentet kan inte godtas. De nyckeltal som skall jämföras skall gälla skatter på antingen bruttointäkter eller nettointäkter. Den "kompromiss" som föreslagits av Vtesse och som består i att dra av vissa specifika kostnader, som samtrafikavgifter, men inte andra framstår inte som adekvat. För det första är det inte korrekt att som Vtesse anta att avgifterna för överföring och terminering av trafik inte står i förhållande till den berörda operatörens beskattningsbara tillgångar. Tvärtom är dessa avgifter nödvändiga för samtalsoriginering och samtalsterminering för en del av den trafik som går över deras nät och har därför ett direkt samband med driften av dessa nät. För det andra har dessa avgifter en direkt inverkan på den hypotetiska hyra som en förmodad arrendator skulle vara beredd att betala för det ifrågakvarande nätet, eftersom de är en del av de kostnader som uppstår för användningen av nätet. Slutligen är dessa samtrafikavgifter också en viktig del av BT:s inkomster och till följd av detta har de en tydlig ökande effekt på BT:s taxeringsvärde. Eftersom avgifterna påverkar den hypotetiska hyran och taxeringsvärdet för alla berörda teleföretag finns det ingen anledning att dra av dem från de intäkter som genereras av teleföretagen för att göra en riktig jämförelse mellan deras nyckeltal skatt/intäkter.
- (147) När det gäller frågan om huruvida nyckeltalet skatt/intäkter är relevant, noterar kommissionen att VOA och OFCOM anser att det nyckeltalet inte är relevant vid bedömningen av de olika teleföretagens skattebördor. Mot bakgrund av deras synpunkter och invändningar kan kommissionen hålla med om att detta nyckeltal inte är det rätta verktyget för att bedöma rättvisan i detta skattesystem, som gäller beskattning av egendom och inte av intäkter eller mervärde⁽⁴²⁾. Som i synnerhet OFCOM har hävdad, verkar det som om detta nyckeltal varierar beroende på värdet av de tjänster teleföretagen erbjuder konsumenterna via likartade beskattningsbara tillgångar och beroende på hur effektivt de använder sina tillgångar. Kommissionens slutsats blir därför att nyckeltalet som bäst är vägledande och att inga klara slutsatser kan dras utifrån det.

⁽⁴²⁾ Denna punkt räcker för att vederlägga det förslag som Gamma Telecom gjort i sina synpunkter, att företagets respektive skattebördor skall bedömas på grundval av en jämförelse mellan BT:s och dess konkurrenters nyckeltal för skatt och mervärde.

- (148) Men även om nyckeltalet skulle beaktas skulle det inte möjliggöra några användbara slutsatser. Enligt uppgifter från OFCOM angående tolv teleföretag varierar nyckeltalet för skatt och intäkter från 0,59 % för Your Communication till 2,32 % för Fibernet. BT:s nyckeltal ligger på 1,28 % och Kingstons på 0,92 %. Det verkar som om vare sig BT eller Kingston betalar en väsentligt mindre del av sina intäkter i företagsskatt än de flesta av de övriga teleföretagen. I denna fråga bör det också noteras att det förekommer vissa oenigheter angående beräkningen av Vtesse's nyckeltal för skatt och intäkter. Vtesse hävdar att detta var 13,46 % 2004. Uppgiften grundas på taxeringsvärdet 429 000 brittiska pund (vilket ger en skatt på 195 624 brittiska pund) och "återkommande intäkter" på 1 453 146 brittiska pund. Men enligt de brittiska myndigheterna minskades Vtesse's taxeringsvärde för 2004 till 145 000 brittiska pund (vilket ger en skatt på 66 120 brittiska pund), eftersom det visade sig att företaget för tillfället inte ägde en fastighet i Hounslow, som värderades till 284 000 brittiska pund. Vidare framgår det av Vtesse's årsrapport och redovisning för det år som avslutas den 31 december 2004 att företagets sammanlagda omsättning 2004 var 4 744 228 brittiska pund. På grundval av denna omsättning, som är den uppgift OFCOM använder för jämförelse i fråga om de övriga teleföretagen, minskar Vtesse's nyckeltal för skatt och omsättning för 2004 till 1,4 %, eller 2,2 % om man inkluderar den skatt Vtesse betalar för sina kontor, som värderas separat. Dessa siffror är mer i linje med OFCOM:s slutsatser, nämligen att Vtesse betalade 2,1 % av sina intäkter i skatt 2003. På grundval av dessa uppgifter finns det ingen tydlig skillnad mellan BT:s och Vtesse's skatteböda.
- (149) Andra metoder att jämföra skattebödan för de olika teleföretagen har föreslagits av OFCOM och de brittiska myndigheterna. OFCOM föreslog en jämförelse mellan BT:s, Kingstons, NTL:s och Telewests nyckeltal för taxeringsvärde och anslutning. Detta nyckeltal är mycket likartat för alla fyra företagen. I själva verket är Kingston något högre värderat än de övriga teleföretagen, vilket kan bero på att det är betydligt mindre än de övriga och därför kanske inte har samma skalfördelar. Den jämförelse som föreslås av OFCOM är desto mer relevant på grund av likheterna mellan de fyra företagen, eftersom nätanslutningstjänster som tillhandahålls lokalt är en viktig del av deras affärsverksamhet. Det stämmer dock att NTL och Telewest värderas på grundval av en metod som härrör från leverantörsunderlagsmetoden. Ett sådant nyckeltal är därför inte direkt relevant vid en bedömning av den påstådda skillnaden mellan de värderingar som gjorts enligt hyresmetoden respektive intäkts- och utgiftsmetoden. Det visar dock att användandet av olika metoder och jämförelser mellan å ena sidan BT och Kingston och å andra sidan företag som är mer direkt jämförbara än Vtesse leder till liknande resultat, vilket tycks bekräfta VOA:s försäkran om att alla värderingsmetoder i princip bör leda till samma resultat.
- (150) De brittiska myndigheterna har å sin sida hävdats att BT under det sista året på 2000 års lista stod för omkring 70 % av det sammanlagda taxeringsvärdet inom sektorn för fasta telekommunikationer, och för omkring 71,6 % av intäkterna från samtal i det fasta nätet och anslutningsintäkter, enligt uppgifter från OFCOM⁽⁴³⁾. Kommissionen kan hålla med om att en jämförelse mellan BT och alla Altnet-företag tillsammans kan ge en mer relevant bild än en jämförelse mellan BT och enskilda små teleföretag som Vtesse. På denna grundval framstår det som om BT betalar en andel av det sammanlagda taxeringsvärdet i sektorn för fasta telekommunikationer som ligger mycket nära dess andel av marknaden för fasta telekommunikationer. Det måste dock påminnas om att även detta är en jämförelse mellan skatter och intäkter, vars relevans är begränsad. Jämförelsen kan som bäst bara vara vägledande.
- (151) Det skall noteras att Vtesse rekommenderar att man i stället för att beakta BT:s marknadsandel av de sammanlagda intäkterna för samtal och anslutning, beaktar BT:s marknadsandel av anslutningsintäkterna. På den marknaden står BT för över 80 % av marknadsandelarna. Enligt Vtesse är detta ytterligare bevis på att BT:s egendom är undervärderad, eftersom BT endast står för 70 % av det sammanlagda taxeringsvärdet inom sektorn för fasta telekommunikationer. Kommissionen kan inte hålla med om detta argument. För det första framstår BT:s andel av de sammanlagda intäkterna för samtal och anslutning som ett lämpligare riktmärke för syftet att bedöma bördan av företagsbeskattningen, eftersom samtalsintäkterna utgör en större del av BT:s sammanlagda intäkter än anslutningsavgifterna⁽⁴⁴⁾. Det innebär att samtalsavgifterna har en mycket stor inverkan på den hypotetiska hyran och taxeringsvärdet på BT:s nät, och att de bör beaktas i varje jämförelse mellan intäkter och taxeringsvärde. För det andra, även om man bara skulle använda BT:s andel av anslutningsintäkterna är inte skillnaden mellan den andelen (80 %) och BT:s andel av det sammanlagda taxeringsvärdet inom sektorn för fasta telekommunikationer (70 %) vid en viss tidpunkt sådan att man kan ifrågasätta nivån på BT:s taxeringsvärde, i synnerhet med tanke på att varje jämförelse mellan skatter och intäkter är av begränsat värde.
- (152) Vtesse har föreslagit en annan metod för att påvisa förekomsten av en fördel för BT. Den består i att påpeka den påstådda skillnaden mellan taxeringsvärdet per enhet för de olika beståndsdelarna (t.ex. optiska fibrer, anslutningar, byggnader) i BT:s nät och de taxeringsvärden per enhet som tillämpas på andra teleföretag. På den grundvalen hävdar Vtesse att intäkts- och utgiftsmetoden har lett till en lägre värdering av BT:s egendom än vad som skulle ha varit fallet med hyresmetoden. Vtesse påpekar till exempel att BT beskattas med 34 brittiska pund per m² för byggnader, jämfört med 115 brittiska pund per m² för de övriga teleföretagen; med 74 brittiska pund per kilometer optisk fiber, jämfört med 1 000–1 200 brittiska pund per optiskt fiberpar för de övriga teleföretagen, och med 19 brittiska pund per anslutning per år, jämfört med den årsavgift på 122 brittiska pund som teleföretagen för närvarande betalar för öppna accessnät.

⁽⁴³⁾ Finns tillgängliga på <http://www.ofcom.org.uk/research/cm/nov05/>

⁽⁴⁴⁾ År 2004 representerade samtalsintäkterna 59,5 % av BT:s intäkter för samtal och anslutning.

(153) Detta tillvägagångssätt är otillfredsställande av flera olika skäl. För det första har de brittiska myndigheterna på ett övertygande sätt framhållit att dessa siffror, om de är korrekta, inte är direkt jämförbara. Av de skäl som redan angivits i skäl 125 är BT:s och Kingstons fiberoptiknät annorlunda än och inte jämförbara med de övriga teleföretagens. Det går därför inte att tillämpa uthyrningsuppgifter från andra teleföretags optiska fibernät på BT eller Kingston. Dessutom är Vtesse's beräkningar och jämförelser felaktiga.

(154) För det första skulle man för en adekvat jämförelse behöva beakta enbart de av BT:s fibrer som är i bruk, eftersom bara ibrukta fibrer beskattas. För det andra, och än viktigare, har Vtesse jämfört det genomsnittliga taxeringsvärdet per kilometer av BT:s optiska fiber med uthyrningsvärdet på ett fiberpar per linje. I själva verket varierar det uthyrningsvärde på en optisk fiber som VOA tillämpar beroende på antalet optiska fibrer per linje. Ju fler fibrer per linje, desto lägre blir uthyrningsvärdet⁽⁴⁵⁾. Om man tar den hyresnivå för ibrukta fibrer som tillämpats från och med 2005, framgår det att uthyrningsvärdet på två optiska fibrer (dvs. ett fiberpar) per linjekilometer för nät på över 3 000 km⁽⁴⁶⁾ blir 450 brittiska pund⁽⁴⁷⁾. Uthyrningsvärdet på tre optiska fibrer per linjekilometer blir 540 brittiska pund, dvs. 180 per optisk fiber⁽⁴⁸⁾. I den lägre änden av skalan blir uthyrningsvärdet för 48 optiska fibrer 1 728 brittiska pund per linjekilometer, dvs. 36 brittiska pund per optisk fiber⁽⁴⁹⁾. VOA hävdar att dessa värden är marknadsbaserade⁽⁵⁰⁾.

(155) Det är uppenbart att BT:s stamnät i genomsnitt har dussintals fibrer i bruk på varje linje. Det innebär att taxeringsvärdet per kilometer optisk fiber för BT bör jämföras med den lägre änden av den ratinglista som används av VOA. Mot den bakgrunden framgår det, i motsats till vad Vtesse hävdar, vid en jämförelse mellan BT:s taxeringsvärde per kilometer optisk fiber och de uthyrningsvärden som VOA använder, att det inte finns någon betydande skillnad och att BT:s nät inte är undervärderat.

(156) När det gäller jämförelserna mellan taxorna för öppna accessnät och BT:s taxeringsvärde per anslutning kan det för det första noteras att taxorna för öppna accessnät, enligt de brittiska myndigheterna, inte är detsamma som hyran för beskattningsbara tillgångar, eftersom en betydande del av avgifterna går till system- och underhållskostnader, fakturering och kostnader för användningen av BT:s icke

beskattningsbara anläggningar och maskiner. De kan därför inte direkt jämföras med den rättsliga definitionen av taxeringsvärdet. För det andra har de brittiska myndigheterna angivit att vissa accessnät i själva verket har ett högt värde, andra ett lågt värde och en del till och med ett negativt värde. Å andra sidan syftar, enligt OFCOM, tillhandahållandet av tjänster för öppna accessnät till att stimulera konkurrensen inom bredbandstjänster⁽⁵¹⁾. Konkurrens om accessnätet påverkas därför också av efterfrågan på bredbandstjänster och på många av BT:s accessnät finns ingen efterfrågan på bredbandstjänster, eftersom de endast behövs för telefon. Taxorna för öppna accessnät återspeglar därför inte det genomsnittliga värdet på alla BT:s anslutningar, och man kan inte dra några slutsatser av en jämförelse mellan BT:s taxeringsvärde per anslutning och taxorna för öppna accessnät. Som OFCOM visat i sina synpunkter om beslutet att inleda förfarandet är detta nyckeltal nästan identiskt för BT, NTL och Telewest, trots det faktum att en annan värderingsmetod användes på de två sistnämnda företagen. Av de skäl som angivits ovan framstår nyckeltalen för NTL och Telewest som ett lämpligare riktmärke än de taxor för öppna accessnät som Vtesse framhållit, och jämförelsen mellan dessa nyckeltal visar inte på någon skillnad mellan de olika teleföretagen. Det skall vidare noteras att VOA vid denna bedömning överväger att tillämpa ett taxeringsvärde i storleksordningen 15–20 brittiska pund per öppet accessnät⁽⁵²⁾, vilket också stämmer överens med värderingen av BT:s taxeringsvärde per anslutning.

(157) När det gäller den påstådda skillnaden mellan taxeringsvärdena per m² för byggnader noterar kommissionen för det första att den korrekta siffran som framgår av Telerealtransaktionen⁽⁵³⁾ inte är 35 brittiska pund per m² som Vtesse påstår utan 51 brittiska pund per m², om man använder en beräkningsmetod som motsvarar Vtesse's. Dessutom jämför Vtesse denna siffra med påstådda 115 brittiska pund per m² för övriga teleföretag. Grunden för denna uppgift, och dess jämförbarhet, är inte tydlig och återspeglar inte de variationer som troligen finns på grund av framförallt de olika teleföretagens geografiska spridning. De brittiska myndigheterna har påpekat att BT:s egenomsportfölj omfattar hela Förenade kungariket, inklusive de minst gynnade och mest isolerade områdena, vilket har en negativ effekt på det genomsnittliga uthyrningsvärdet på företags egendom.

⁽⁴⁵⁾ Det återspeglar den allmänna principen att hyran per kvadratmeter i en stor byggnad när hela byggnaden hyrs blir lägre än hyran för en liten byggnad. OFCOM har i sina synpunkter, på grundval av tillgänglig information, bekräftat att hyrorna för fibrer är lägre om fler fibrer hyrs.

⁽⁴⁶⁾ Som förklarats ovan åtnjuter nät över 3 000 km en tioprocentig reduktion, vilket grundas på marknadsuppgifter. Detta är det korrekta riktmärket för att göra jämförelser med BT:s nät, med tanke på dess storlek.

⁽⁴⁷⁾ 500 brittiska pund i Londonområdet.

⁽⁴⁸⁾ 720 respektive 240 brittiska pund i Londonområdet.

⁽⁴⁹⁾ 2 256 respektive 47 brittiska pund i Londonområdet.

⁽⁵⁰⁾ Kommissionen har uppfattningen att VOA inte har några direkta bevis för 12 fibrer och uppåt och att skalans topp därför grundas på dekapitaliserade kostnader, dvs. på antagandet att ett teleföretag skulle lägga sitt högsta hyresbud för ett nät på 13 fibrer och mer till högst den dekapitaliserade kostnaden för att bygga upp nätet själv.

⁽⁵¹⁾ OFCOM:s samrådsdokument "Local loop unbundling: setting the fully unbundled rental charge ceiling and minor amendment to SMP conditions", 7 september 2005.

⁽⁵²⁾ GVA Grimley har i sina inlagor angivit att VOA ansåg att ett par koppartrådar i det öppna accessnätet hade ett taxeringsvärde på omkring 50 brittiska pund. I själva verket hade VOA vid den tidpunkten, i en mycket tidig fas av analysen, föreslagit att taxeringsvärdet kunde ligga mellan 12 och 50 brittiska pund.

⁽⁵³⁾ Se punkt 36.

(158) Ännu viktigare är att påminna om att BT:s allmänna byggnader, som kontor eller lagerbyggnader, som inte har något samband med eller anknytning till nätverket taxeras lokalt, på grundval av hyresmetoden. År 2000 var taxeringsvärdet på dessa byggnader 180 miljoner GBP. Byggnader för drift och specialverksamhet, som telefonväxlar anses ingå i BT:s nät och taxeras centralt av VOA med hjälp av metoden för forskning och utvärdering. Den hyra som BT betalade till Telereal till följd av transaktionen var 280 miljoner GBP. Det sammanlagda taxeringsvärdet för BT:s byggnader omfattar både taxeringsvärdet för BT:s separat taxerade byggnader, som uppgick till cirka 180 miljoner GBP år 2000, och taxeringsvärdet för byggnader som införlivats i den övergripande taxeringen av dess nät, vilket inte kan identifieras specifikt men som utgör en betydande del av taxeringsvärdet på 560 miljoner GBP för BT:s nät i Förenade kungariket. Dessa siffror visar inte att det finns en betydande avvikelse mellan det faktiska marknadsvärdet på BT:s byggnader, som återspeglas i Telerealtransaktionen⁽⁵⁴⁾, och taxeringsvärdet enligt VOA:s beräkning⁽⁵⁵⁾. Siffrorna utgör därför inga bevis på att detta taxeringsvärde är undervärderat.

(159) Vtesse framförde ett andra argument mot bakgrund av Telereals argument. Vtesse gör gällande att den hyra som BT betalar till Vtesse för byggnader utgör cirka 50 % av företagets taxeringsvärde 2001, trots att merparten av taxeringsvärdet kan tillskrivas nätet och inte byggnaderna. Av detta tycks Vtesse dra slutsatsen att BT:s nät uppenbarligen är undervärderat. Detta argument grundas emellertid på oriktiga antaganden, eftersom en del av den egendom som ingår i Telereals avtal är de fastigheter som separat värderades till 180 miljoner brittiska pund. BT:s övergripande taxeringsvärde för hela Förenade kungariket vid tiden för transaktionen uppgick därför till 560 miljoner brittiska pund för nätet och anknutna fastigheter samt 180 miljoner brittiska pund för de separat värderade byggnaderna, vilket blir 740 miljoner. Den hyra på 280 miljoner brittiska pund som BT betalar till Telereal uppgår till 38 % av det totala taxeringsvärdet. Ingen lämplig slutsats kan dras på grundval av denna siffra.

(160) I alla händelser verkar metoden att avskilja delar av BT:s egendom och värdera dem enskilt diskutabel. Enligt brittisk rättspraxis måste VOA värdera teleföretagets egendom i sin helhet. Denna regel tillämpas utan diskriminering för samtliga teleföretag. Det ligger i alla egendomsvärderingars natur att marknadshyran för en hel egendom vanligtvis skiljer sig från summan av marknadshyran för delar av denna egendom. Oftast är den lägre⁽⁵⁶⁾, men den kan också vara högre under vissa omständigheter. Därför är det troligt att marknadshyran för BT:s egendomsportfölj enskilt

kommer att skilja sig från dess värde när det införlivats i BT:s egendom.

(161) Sålunda finns det inga tydliga belägg för att intäcks- och utgiftsmetoden rent allmänt skulle leda till ett lägre taxeringsvärde än hyresmetoden eller att VOA misstog sig, då det använde intäcks- och utgiftsmetoden för BT och Kingston, och undervärderade taxeringsvärdet för företagens egendom.

6.2.2 Ger intäcks- och utgiftsmetoden en förmånlig marginalskatt?

(162) Man bör i första hand notera att frågan om marginalskatt, dvs. beskattning av fibrer som nyligen tagits i bruk, endast är tillämpligt i fråga om taxeringen av BT men inte i fråga om Kingston. Enligt skäl 22 äger Kingston ett dotterföretag, Torch Communications Ltd, som driver ett fiberstannat utanför Kingstons lokala anslutningsnät och som värderas på grundval av hyresmetoden. Följaktligen taxeras Torch Communications Ltd till fullo på fibrer som nyligen tagits i bruk. Intäcks- och utgiftsmetoden tillämpas endast på den del av Kingstons nät som främst är ett lokalt anslutningsnät. Som redan förklarats⁽⁵⁷⁾, är företagets egendom inte föremål för en granskning. Det speglar det faktum att enligt de brittiska myndigheterna har ingen konkurrent byggt nät i storstadsområdet Kingston upon Hull och Kingston täckte redan 100 % av nätet i området så företaget byggde inte ut nätet. Det fanns därför inte något yrkande på betydande förändringar av omständigheterna som betydligt ändrade taxeringsvärde för Kingstons nät. Kommissionen accepterar detta argument och konstaterar att ingen tredjepart har påstått att Kingston gynnades av en förmån på marginalskattenivå.

(163) Att det inte finns några belägg, när det gäller BT, för att företaget beviljas en förmån vid den övergripande värderingen av företagets egendom utesluter inte nödvändigtvis möjligheten att detta företag får en förmån genom marginalbeskattning, dvs. beskattning av fibrer som nyligen tagits i bruk. I de synpunkter som lämnats av tredje parter anges att de olika sätten att beskatta BT och de övriga teleföretagen när de tar nya fibrer i bruk kan leda till snedvridning av konkurrensen när dessa bolag konkurrerar om samma avtal. Detta problem väcker den allmänna frågan om granskningar av taxeringsvärden som varje år genomförs av VOA.

(164) Enligt ovanstående beskrivning ökas taxeringsvärdet med den nya fiberns taxeringsvärde när ett teleföretag, för vilket intäcks- och utgiftsmetoden tillämpas, ansluter och tar en ny fiber i bruk. Motsatsen inträffar när företaget stänger av och kopplar ifrån en fiber: avdrag görs då för fiberns

⁽⁵⁴⁾ Telerealtransaktionen täckte nästan BT:s aktieportfölj i sin helhet: BT hade endast 220 av 6 700 fastigheter kvar i sin ägo.

⁽⁵⁵⁾ Det bör också beaktas att en egendoms faktiska taxeringsvärde inte nödvändigtvis skall stå i exakt proportion till dess hypotetiska taxeringsvärde.

⁽⁵⁶⁾ Genom marknadsbelägg speglas det faktum att ju större egendom, desto mindre enhetspris. Denna princip beaktas av VOA eftersom VOA beviljar 10 % rabatt för nät på över 3 000 fiberkilometers längd, grundat på marknadsbelägg.

⁽⁵⁷⁾ Se skäl 98.

taxeringsvärde. Teleföretag som prövas enligt intäkts- och utgiftsmetoden är inte föremål för en sådan exakt justering. När det gäller BT grundas de årliga granskningarna på marknadsjustering. Förändringar av BT:s marknadsandel antas spegla värdoförändringar av företagets nät. Frågan är därför om de olika sätten att beakta förändringar av näten, som tändning av nya fibrer, kan tilldela BT en förmån.

(165) Kommissionen har uppfattningen att VOA på grundval av de affärsplaner som BT tillhandahållit taxerar den hypotetiska hyra som BT kan förväntas få för sin egendom på grundval av de uppskattade intäkter och utgifter som härrör från uthyrningen av egendomen. Värderingen kommer därför att omfatta utbyggnader av nätet, inbegripet tändning av nya optiska fibrer, vilket kommer att krävas för att möta den uppskattade efterfrågan. Tändning av nya fibrer, oavsett om de hyrs eller rentav ägs av BT⁽⁵⁸⁾, beräknas och beaktas av VOA. På grund av denna värderingsmetod och i motsats till de telekomföretag som taxeras enligt hyresmetoden beskattas BT också för svarta fibrer under förutsättning att vissa av de svarta fibrerna tänds under den följande femåriga värderingsperioden. Den årliga omprövningen, baserad på en uppskattning av BT:s marknadsandelar avses avslutningsvis fånga de materiella förändringarna i BT:s nät⁽⁵⁹⁾.

(166) Därför är det inte riktigt att säga att BT inte står inför en stegvis ökad skatteplikt, som klaganden eller tredje part som Altnet föreslog. Med en nätegendom i England, som har ett aktuellt taxeringsvärde på 530 000 000 brittiska pund och värderas som en helhet, är det mindre troligt att BT märkbart påverkas av en liten stegvis ökande förändring, som ytterligare ibruktagande av fibrer, än ett litet teleföretag som Vtesse. Vidare uppvägs värdeökningar av BT:s nät genom faktorer som leder till en minskning av detta värde, som utveckling av konkurrerande kapacitet. Detta gör att påverkan av BT:s ibruktagande av nya fibrer blir till och med mindre synlig. Det innebär emellertid inte att dessa nya fibrer inte taxeras.

⁽⁵⁸⁾ Vtesse tog upp frågan om att BT påstås ha hyrt cirka 2 000 km optiska fibrer av GEO, en av Vtesse leverantörer, och frågade om denna utvidgning av nätet vederbörligen hade taxerats. VOA har fått bekräftat av GEO att detta företag hade hyrt 1 717 linjekilometer fibrer till BT. Det är på detta stadium inte klart huruvida de fibrer som hyrts av BT har tagits i bruk, om de är utbytesfibrer för föräldrade BT-fibrer eller om de utgör en ny linje. När det gäller det sätt på vilket fibrerna kommer att beaktas vid granskningen av BT:s taxeringsvärde förklarade VOA att den befintliga intäkts- och utgiftsmetoden grundas på en modell som förutser kommande inkomstflöden och i granskningen kommer VOA att ta hänsyn till det förväntade inkomstflödet från de fibrer som BT har hyrt av GEO. Översynen kommer att genomföras på grundval av den nya granskningsmekanism som håller på att slutföras.

⁽⁵⁹⁾ De brittiska myndigheterna har bekräftat att intäkter från bredbandstjänster beaktades i den årliga granskningsmetod som tillämpas på BT och grundas på marknadsandelar.

⁽⁶⁰⁾ Se skäl 41.

(167) Vtesse påstår också att i ett typiskt anbud, som anbudet för leverans av stamnät och accesslänkar för telekommunikationer till Kent Man⁽⁶⁰⁾, uppgick skatten till 16 % av de förväntade regelbundna intäkterna. I samma anbud påstår företaget att BT som högst beskattades med 2 % vilket är BT:s påstådda genomsnittliga nyckeltal för skatter och intäkter. Vtesse drar slutsatsen att BT är mycket mindre taxerat för en jämförbar och i detta fall identisk transaktion och därmed att företaget får en tydlig förmån.

(168) Denna metod får fortsätta att tillämpas. För det första är det inte korrekt att anta att eftersom BT har ett genomsnittligt nyckeltal för skatter och intäkter på 2 %⁽⁶¹⁾ fick företaget en skattesats på 2 % för detta anbud. Nyckeltalet beräknas på grundval av BT:s totala taxeringsvärde, till vilket lades värdet av de fibrer som tändes av BT till följd av Kent Man-avtalet, antingen på förhand eller på grundval av den marknadsandelsgrundade granskningen. För att göra en lämplig och korrekt jämförelse med Vtesse skatteplikt på det anbudet skulle det vara nödvändigt att bestämma med hur mycket det berörda avtalet ökade taxeringsvärdet på BT:s nät, antingen på förhand eller genom den årliga granskningsmekanismen. Vid förhandsvärderingen genomför man en total uppskattning utifrån vilken det är omöjligt att identifiera enskilda avtal. Därför går det inte att bestämma med hur mycket Kent Man-avtalet har ökat taxeringsvärdet på BT:s nät. Det skulle i alla händelser inte leda till definitiva slutsatser om eventuell förekomst av en förmån och därmed förekomst av statligt stöd. Vtesse skatteplikt för detta anbud får inte ses som ett riktmärke på grundval av vilket det är möjligt att fastställa förekomst av en förmån för BT enligt artikel 87.1 EG. Skatteplikten skall troligtvis ändras beroende på den tekniska lösning som väljs, kostnadsstrukturen hos de bolag som lämnar anbud och längden på de optiska fibrer som teleföretagen kommer att använda för att tillhandahålla tjänsterna samt viktigast den kommer att bero på i vilken utsträckning de måste ta nya fibrer i bruk⁽⁶²⁾. Enligt hyresmetoden skulle sålunda ett teleföretag som tillhandahöll tjänst genom att använda redan ibruktagna fibrer inte få någon skatteökning⁽⁶³⁾.

⁽⁶¹⁾ Som redan har förklarats varierar BT:s exakta nyckeltal beroende på beräkningarna och är 1,28 % (OFCOM), 2 % (Vtesse) och 3 % (de brittiska myndigheterna). Skillnaden mellan de siffror som lämnats av Vtesse och de brittiska myndigheterna har förklarats i skäl 107. Den lägre siffra som OFCOM kommit fram till kan förklaras med att OFCOM använde BT-koncernens totala omsättning, inbegripet omsättningen i företagets verksamheter utanför Förenade kungariket.

⁽⁶²⁾ Det är tekniskt genomförbart att använda redan ibruktagna fibrer för att tillhandahålla tjänster med hög bandbredd till företagskunder. I sådant fall kommer inte taxeringsvärdet för ett teleföretagsnät att öka, enligt hyresmetoden.

⁽⁶³⁾ Teleföretaget kan vara skyldigt att betala skatt endast för sporrar som förbinder fibern med kundens fastighet.

(169) Samma slutsats kan dras om Vtesse's argument som grundades på en jämförelse mellan priserna för BT:s Wholesale Extension Services (WES) och de skatter ett teleföretag som värderas enligt hyresmetoden skulle tvingas betala om det tar optiska fibrer i bruk i syfte att tillhandahålla samma tjänst. Beroende på WES kapacitet och avstånd påstår Vtesse att ett sådant teleföretag kunde tvingas betala skatter på 87 % av BT:s pris och som vidare belägg anger Vtesse att BT:s optiska nät är undervärderade eller inte korrekt marginalbeskattade. Argumentet grundas emellertid på antagandet att det hypotetiska teleföretaget skulle ha ett enda par ibruktagna fibrer på samma linje som den linje som BT hade valt. Om teleföretaget använder redan ibruktagna fibrer för att tillhandahålla WES kommer de extra kostnaderna enligt hyresmetoden att vara lika med noll. Om företaget dessutom tar nya fibrer i bruk på en linje där det redan har flera ibruktagna optiska fibrer, blir då marginalkostnaden för åtgärden mycket lägre: ju fler optiska fibrer per linje desto lägre skatt per fiber. Ingen slutsats kan återigen dras av detta argument.

(170) Mot bakgrund av dessa fakta är påståendet att BT inte marginalbeskattas inte korrekt. Även om som Vtesse föreslår, analysenheten är beskattning av de avtal om vilka Vtesse och BT konkurrerar, är det uppenbart att BT inte gynnas av någon påtaglig förmån: företaget beskattas för nyligen ibruktagna fibrer, om än på annat sätt och mindre öppet. Kommissionen konstaterar också att eftersom intäkt- och utgiftsmetoden grundas på uppskattade intäkter beskattas BT för svarta fibrer under förutsättning att dessa fibrer tas i bruk för att möta den uppskattade efterfrågan. I motsats till andra teleföretag som beskattas först när de tar en fiber i bruk beskattas därför BT också för svarta fibrer.

(171) Kommissionen kan därför instämma med OFCOM när det säger att "granskningssystemet troligtvis skulle ge ett materiellt symmetriskt resultat på lång sikt i samtliga fall, även om det sker på olika vägar och med en låg grad av öppenhet."

(172) Frånvaron av uppenbar konkurrens bekräftas vidare när man betraktar marknadsandelarna på bredbandstjänstemarknaden för företagskunder, där BT är i direkt konkurrens med Vtesse⁽⁶⁴⁾. Enligt de siffror som BT tillhandahållit är BT:s del av marknaden 12 % och företaget har endast fjärdeplatsen i fråga om storlek. Enligt de siffror som OFCOM tillhandahållit har BT [10-15] (*) % av marknaden för leverans av hyrda linjer med traditionella gränssnitt på 622 megabyte och mer⁽⁶⁵⁾. Trots att företaget är tungt inom telesektorn, är det således tydligt att BT hade en relativt liten marknadsandel på denna specifika marknad. Det kan förmodas att om BT verkligen gynnades

av en sådan betydande förmån i form av befrielse från marginalskatt för nya fibrer skulle företagets marknadsandel var mycket större. I kommissionens tillgängliga uppgifter bekräftas därför inte påståendet att BT gynnas av en konkurrensförmån som skulle göra det svårt för andra teleföretag att konkurrera med BT på dess specifika marknad⁽⁶⁶⁾.

(173) När det slutligen gällde granskningsförfarandet oroade sig kommissionen i sitt beslut att inleda förfarandet över att "medan BT åtnjuter en revidering nedåt tycks det inte finnas någon liknande systematisk översyn av de marknadsvillkor som konkurrenterna får möta". Mot bakgrund av de förklaringar som de brittiska myndigheterna och BT har lämnat är kommissionen tillfredsställd med att denna oro var ogrundad. BT gynnas inte av någon revidering nedåt utan, som redan förklarats, grundas den revideringsmekanism som tillämpas för BT på utvecklingen av företagets marknadsandelar. Under ett visst antal år minskade visserligen dess marknadsandel och därmed företagets beskattningsbara värde, vilket speglade en värdeförlust på grund av ökad konkurrens. Det beskattningsbara värdet ökade emellertid 2003 och 2004 med 4 miljoner brittiska pund respektive 7,1 miljoner brittiska pund. Konkurrenterna kan gynnas, och har verkligen gynnats, av revideringar nedåt: de fick till exempel avdrag på 15 % på det beskattningsbara värdet för fiberoptiknäten den 1 april 2001 och ett avdrag på 25 % den 1 april 2002 för att spegla leveransöverskottet inom sektorn. Till följd av detta sänktes taxeringsvärdet för ett fiberpar från 1 000 brittiska pund per km utanför Londonområdet år 2000 till 850 brittiska pund per km år 2001 och 750 brittiska pund 2002-2004. Enligt listan 2005-2010 har taxeringsvärdet för fiberpar per km ytterligare sänkts till 500 brittiska pund. Det innebär att ett teleföretag, vars fiberoptiknät inte förändrades under den perioden, skulle ha fått en minskning på 50 % av taxeringsvärdet.

SLUTSATS

(174) Sammanfattningsvis bör det påminnas att företagsskatt är skatt på värdet av den berörda egendomen. Det är inte en skatt på vinster eller intäkter. Den tillämpas vanligtvis på egendom som inte är privat, och följaktligen på samtliga telenät. Enligt brittisk rättspraxis värderas samtliga telenät som en helhet. Det finns flera metoder för att värdera sådan egendom. När samtliga metoder kan tillämpas skall de leda till samma värdering. Användningen av en särskild värderingsmetod är beroende av ärendets omständigheter.

(175) Det framkommer nu att VOA har tillämpat de allmänna reglerna för företagsskatt på BT och Kingston i enlighet med

⁽⁶⁴⁾ Vtesse beskriver sig som ett företag som tillhandahåller innovativa högkapacitetstjänster (upp till 66 gigabyte per sekund).

(*) Affärshemlighet

⁽⁶⁵⁾ För segmentet låg bandbredd är det också lämpligt att påpeka att OFCOM anser att BT inte har någon betydande marknadskraft på detaljmarknaden för hyrda linjer på 8 megabyte och mer. Se <http://www.ofcom.org.uk/consult/condocs/llmr/>.

⁽⁶⁶⁾ Vtesse fick i själva verket ett stort avtal i konkurrens med BT 2004 för tillhandahållande av tjänster med stor bandbredd till Lloyds TSB.

lagstiftning och rättspraxis. Det är uppenbart att BT:s och Kingstons egendom samt revideringar av de beskattningsbara värdena genomförs med hjälp av en annan metod än när det gäller konkurrenterna. Kommissionen kan emellertid slutligen säga att det inte finns några belägg för att användningen av en annan metod inte motiveras av objektiva skillnader mellan dessa bolag och deras konkurrenter samt av den omfattande bevisning som är tillgänglig för VOA.

- (176) Inga belägg finns för att tillämpning av en annan värderingsmetod för BT och Kingston har gett dessa bolag en förmån jämfört med konkurrenterna. Eftersom det inte finns några belägg för förmåner kan kommissionen dra slutsatsen att företagsskattesystemet inte har lett till att BT och/eller Kingston har gynnats av statligt stöd enligt artikel 87.1 EG under den period som kommissionen har granskat, dvs. 1995-2005.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förenade kungarikets tillämpning av fastighetsskatt från affärsverksamhet på BT plc och Kingston Communications plc från 1995 till slutet av 2005 utgör inte ett stöd som omfattas av artikel 87.1 i fördraget.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland.

Utfärdat i Bryssel, 12 oktober 2006.

På kommissionens vägnar

Neelie KROES

Ledamot av kommissionen